

**T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI**

GÖRSEL SANATLAR DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

(1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 VE 8. SINIFLAR)

**TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ**

2025

ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	4
1.2. GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	5
1.2.1. PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER (SOSYAL-DUYGUSAL ÖĞRENME BECERİLERİ, DEĞERLER VE OKURYAZARLIK BECERİLERİ)	6
1.2.2. İÇERİK ÇERÇEVESİ	6
1.2.3. ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)	7
1.2.4. ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI	8
1.2.5. FARKLILAŞTIRMA	8
1.3. TEMA, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU	9
1.4. GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	12
2. GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR	14
1. SINIF	14
2. SINIF	37
3. SINIF	62
4. SINIF	87
5. SINIF	111
6. SINIF	137
7. SINIF	162
8. SINIF	186

1. GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

Görsel sanatlar bireyin kendini ve çevresini estetik bir bakışla anlamlandırmasını, yenilikçi düşünmesini ve sanatsal üretim yapmasını sağlayan bir ifade sürecidir. Bu süreç merak ve hayretle başlayarak sanatsal algılama becerisi çerçevesinde gözlem yapma, görsellerin bileşenlerini fark etme ve bu bileşenler arasındaki ilişkileri çözümleme aşamalarını içermektedir. Böylece bireyin sanatsal farkındalık kazanmasını, çevresindeki nesne ve sanat eserleriyle ilişki kurmasını, sanata yönelik eleştirel bir bakış açısı geliştirmesini desteklemektedir. Görsel sanatlar eğitimi öğrencilerin kültürel ve sanatsal unsurları yorumlamalarını, farklı sanat disiplinleriyle ilişki kurmalarını ve sanatsal üretim sürecinde aktif rol üstlenmelerini amaçlamaktadır. Görsel mesajı okuma becerisi kapsamında öğrencilerden görsel göstergeleri anlamlandırarak sanatsal bir dil geliştirmeleri beklenmektedir. Bu bağlamda sanat eserlerini ve görsel kültür öğelerini incelerken öğrencilerin eleştirel düşünme ve estetik değerlendirme becerileri kazanmaları desteklenmektedir. Görsel sanatlar eğitimi sürecinde öğrencilerin sanat eserini inceleme becerisi doğrultusunda sanat eserlerini betimlemeleri, analiz etmeleri, sanatsal bağlamda yorumlamaları ve değerlendirmeleri sağlanmaktadır. Sanat tarihindeki akımları, sanatçıları ve eserleri tanıyarak öğrencilerin sanatın kültürel ve toplumsal bağlamlarını estetik duyarlılıkla bütünleştirmeleri amaçlanmaktadır. Öğrencilerden sanatsal üretim becerileri geliştirilerek özgün sanatsal ürünler tasarlamaları ve fikirlerini görsel dile dönüştürmeleri beklenmektedir. Bu süreçte öğrencilerin farklı teknikler ve malzemelerle çalışmaları, sanatsal kompozisyon ilkelerini dikkate almaları ve görsel anlatım araçlarını bilinçli bir şekilde kullanmaları hedeflenmektedir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli doğrultusunda yapılandırılan Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı öğrencilerin bireysel yeteneklerini keşfetmelerine, estetik bilinç geliştirmelerine ve sanat yoluyla kendilerini ifade etmelerine olanak tanımaktadır. Program öğrencilerin sanatsal üretim süreçlerine aktif katılım göstermelerini, sanatın bireysel ve toplumsal işlevini kavramalarını ve sanatsal üretimler aracılığıyla eleştirel düşünme becerilerini geliştirmeyi desteklemektedir. Bu doğrultuda programla öğrencilerin yalnızca sanat becerilerini kazanmaları değil aynı zamanda onların ahlaklı, duyarlı ve vatansever bireyler olarak yetişmeleri de amaçlanmaktadır. Sanatın birey ve toplum üzerindeki dönüştürücü gücünü temel alarak geliştirilen bu program öğrencilerin estetik insan, estetik toplum ve estetik çevre anlayışına sahip olmalarına katkı sağlamaktadır. Yardımseverlik, dostluk, sevgi gibi insani değerlerin görsel sanatlar yoluyla pekiştirilmesine de imkân tanımaktadır. Bununla beraber öğrencilerin araştırmacı ve üretken bireyler olarak sanatsal ifade biçimlerini keşfetmeleri; saygı, sorumluluk, adalet gibi değerleri sanat yoluyla deneyimlemeleri sağlanmaktadır. Öğrencilerin yardımlaşma, temizlik, tasarruf gibi bireysel ve toplumsal sorumluluklarına uygun hareket edebilmeleri desteklenmektedir. Ayrıca öğrencilerin sanatsal becerileri kazanırken sosyal-duygusal öğrenme becerilerini ve çeşitli okuryazarlık becerilerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanan Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'yla öğrencilerin;

1. Sanatın doğa, toplum ve bireysel ifadeyle olan ilişkisini kavrayarak yaşadıkları çevreye ve topluma dair farkındalık kazanmaları, sanat yoluyla kendilerini ifade edebilmeleri, günlük hayat problemlerine sanatsal çözümler üretebilmeleri, hayatı estetik arayışlar ve sanatsal üretimlerle anlamlandırmaları,
2. Millî ve manevi değerlerini tanımaları; millî ve kültürel kimliği içselleştirmeleri, toplumsal aidiyet duygusu kazanmaları, kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi konusunda sorumlu davranmaları,
3. Millî değerleri uluslararası sanat anlayışıyla bütünleştirmeleri, millî kültürden beslenen ve modern anlatım diliyle harmanlanan bir sanat anlayışı geliştirmeleri,
4. İnsan odaklı eğitim anlayışı doğrultusunda sanatsal tasarım ilkelerini önceleyerek bireysel tercihlerini sanatsal üretim süreçlerine yansıtmaları; değerleri, etik ilkeleri de dikkate alarak sanatın işlevini kavramaları ve yorumlamaları,
5. Sanatın doğa, toplum ve bireysel ifadeyle olan ilişkisini kavrayarak yaşadıkları çevreye ve topluma dair farkındalık kazanmaları, günlük hayat problemlerine sanatsal çözümler sunabilmeleri, hayatı estetik arayışlar ve sanatsal üretimlerle anlamlandırmaları; estetik, yaşanabilir ve kimlikli kent bilinci geliştirmeleri,
6. Ulusal ve uluslararası kültürlere ait görsel göstergeleri, sembolleri ve sanat eserlerindeki mesajları gösterge bilimsel bir bakış açısıyla incelemeleri; kültürel miras ve evrensel değerler arasında bağ kurmaları, görsel göstergelerin estetik ve kültürel anlamlarını çözümlemeleri ve birikimlerini sanatsal üretim süreçlerine yansıtmaları,
7. Sanat eserlerini betimleme, çözümleme, yorumlama ve eleştirel değerlendirme süreçleriyle incelemeleri; sanat tarihindeki akımları, sanatçıları ve eserleri tanıyarak görsel okuryazarlık becerisi geliştirmeleri ve birikimlerini sanatsal ifade biçimlerine dönüştürmeleri,

8. Nesne, figür ve mekânları gözlemleyerek görsel algılarını güçlendirmeleri, temel çizim ve renkli resim tekniklerini deneyimlemeleri, sanatsal tasarım sürecini planlamaları ve tasarım ilkeleri doğrultusunda özgün ürünler oluşturmaları,
9. Cumhuriyet'in temel değerlerini, millî egemenlik, özgürlük, bağımsızlık, birlik, beraberlik, dostluk, barış, demokrasi gibi kavramları sanat yoluyla yorumlamaları; millî kimlik ile evrensel değerler arasında anlamlı bağlar kurmaları; geçmişten günümüze uzanan sanat mirasını, Millî Mücadele ruhunu ve evrensel barış mesajlarını kavrayarak sanatsal üretimler yapmaları,
10. Farklı müze türlerini, koleksiyonlarını ve sergileme yöntemlerini keşfederek müzelerin toplumsal, kültürel ve tarihi işlevlerini kavramaları; kent kimliği, kültürel miras, sürdürülebilirlik bağlamında müzelerin önemini sorgulamaları ve müzecilik anlayışını uygulamalı deneyimlerle içselleştirmeleri amaçlanmaktadır.

1.2. GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın uygulanma sürecinde dikkate alınması gereken temel ilkeler ve program bileşenlerine yönelik esaslar aşağıda belirtilmiştir:

- Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı, "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni" temel alınarak yapılandırılmıştır. Programın uygulanması sırasında ders içeriklerinin tasarlanması, öğretim yöntemlerinin belirlenmesi, ölçme ve değerlendirme süreçlerinin planlanması ve öğretim materyallerinin hazırlanması süreçleri bu çerçevede yürütülmelidir. Tüm eğitim öğretim faaliyetleri, modelde tanımlanan öğrenci profiline ulaşmayı destekleyecek biçimde tasarlanmalı ve uygulanmalıdır.
- Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı, sanatsal becerilerin kademeli olarak gelişmesini destekleyen bir anlayışla tasarlanmıştır. Bu nedenle önceki öğrenme süreçlerinden edinilmesi beklenen bilgi ve beceriler öğretmenler tarafından değerlendirilmelidir. Öğrencilerin eksik öğrenmeleri belirlenmeli, zümre toplantılarında öğrencilerin bu eksikliklerinin giderilmesine yönelik yapılabilecek çalışmalar planlanmalı ve uygulanmalıdır.
- Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın öğrenme çıktıları Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'nde yer alan "Sanatsal Algılama", "Görsel Mesajı Okuma", "Sanat Eserini İnceleme" ve "Sanatsal Üretim Yapma" alan becerileri ile bunlara bağlı bütünsel beceriler temel alınarak oluşturulmuştur. "Müze ve Kültür" teması ile 8. sınıf düzeyindeki "Sanatçılar ve Eserleri" temasının öğrenme çıktıları, sanat alan becerileri ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'nde yer alan kavramsal beceriler temel alınarak hazırlanmıştır. Diğer tüm temalarda öğrenme çıktıları, yalnızca sanat alan becerileri ve bunlara bağlı bütünsel beceriler esas alınarak oluşturulmuştur. Örneğin birinci temanın öğrenme çıktıları 1-4.sınıf düzeyinde "Sanatsal Algılama" ve "Sanatsal Üretim Yapma" sanat alan becerileri, 5-8. sınıf düzeyinde ise "Sanatsal Üretim Yapma" sanat alan becerisi doğrultusunda oluşturulmuş; süreç bileşenleri ise ilgili alan becerilerinin, bütünsel becerileri esas alınarak yapılandırılmıştır. Bu süreçte öğrencilerin gelişim özellikleri, hazırbulunuşluk düzeyleri ve içerik çerçevesi dikkate alınmıştır. Öğrencilerin öğrenme çıktılarına ulaşmalarını destekleyen süreç bileşenlerini eksiksiz bir şekilde deneyimlemeleri ve uygulamaları sağlanmalıdır.
- Öğretim programında ağırlıklı olarak millî kültürümüze ilişkin sanatçılara yer verilmiştir. Bununla beraber öğrencilerin gelişim düzeyleri ve temaların içerik çerçevesi dikkate alınarak diğer ülkelerin sanatçılarına ve eserlerine de yer verilmiştir. Eserlerin tarihi bağlamları ve dönem özellikleri öğrencilerin eserleri anlamalarını ve eserlerle bağ kurmalarını destekleyen yöntemlerle ele alınmalıdır. Eleştirel düşünme ve sanatsal analiz süreçleri sanatçının üslubu, eserleri ve sanat anlayışı üzerinden yürütülmelidir.
- Ders materyallerinin seçimi ve hazırlanmasında millî kültürümüzün, sanat mirasımızın ve değerlerimizin estetik bir bakış açısıyla ele alınmasına öncelik verilmelidir. Geleneksel ve çağdaş sanat yaklaşımları bütünlükten bu süreçte öğrencilerin sanat yoluyla kültürel kimliklerini ve aidiyet duygularını güçlendirmeleri, öz değerlerini ve köklü sanat geleneğimizi tanımları, kültürel mirası koruma ve yaşatma bilinci geliştirmeleri sağlanmalıdır.
- Türk sanatının tarihi ve kültürel birikimi, öğrencilerin sanatsal üretimlerinde temel kaynak olarak ele alınmalıdır. Bu birikim seviye ilerledikçe çağdaş sanat anlayışıyla ilişkilendirilmelidir. Öğrencilerin geleneksel sanat ürünlerini yorumlayıp sanatsal ifadeye dönüştürme ve kültürel mirası yaşatma konularında duyarlılık sahibi olmalarının yolları aranmalıdır.
- Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nda müze uygulamaları, öğrencilerin müzeleri bizzat deneyimlemelerini ve okul müzeleri aracılığıyla sanatsal bir öğrenme ortamı oluşturulmasını destekleyecek şekilde yapılandırılmıştır. Bu kapsamda öğrencilerin süreç içinde ürettikleri sanatsal çalışmaları ve koleksiyonlarını, Müzeler Haftası (18-24

Mayıs) veya Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne uygun olarak gerçekleştirilen yıl sonu faaliyet haftasında sergilemeleri sağlanmalıdır. Bu etkinlikler öğrencilerin eserlerini yaratıcı ve kültürel bir bağlamda sunmaları için sanat şenliği atmosferinde gerçekleştirilmelidir.

- Bütün okullarda "Okul Müze Köşesi" oluşturulmalıdır. Her yıl tüm sınıfların katılımıyla gerçekleşen müze faaliyetlerinden seçkiler bu alanlarda, dijital ekranlarda veya projeksiyon cihazı aracılığıyla daimi olarak sergilenmelidir. Böylece sanat ve kültürün okul hayatında kalıcı bir yer edinmesi ve öğrencilerin müze kültürünü içselleştirerek sanatı hayatın bir parçası olarak görmeleri sağlanmalıdır. Aynı zamanda öğrencilerin eserlerine sahip çıkmaları, emeğe değer vermeleri ve sanatın bireysel ve toplumsal önemine yönelik bilinç geliştirmeleri desteklenmelidir.
- Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nda yer alan "Çizim ve Görsel İfade" ile "Renk ve Estetik" temaları, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin beceri odaklı eğitim anlayışına uygun olarak "görsel beceri atölyeleri" mantığıyla yapılandırılmıştır. Bu temalarda öğrencilerin sanat teknikleri ve uygulamalarını akademik bir anlayışla deneyimlemeleri ve sanatsal eğilimlerine göre derinleşmeleri sağlanmalıdır.
- Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın öğrenme-öğretme süreçlerinde öğrencilere malzeme ve teknik seçiminde esneklik sağlanmış, öğrencilerin düzeylerine ve ön bilgilerine uygun yönlendirmeler yapılmıştır. Ancak bazı öğrenme yaşantılarında farklı teknik ve malzemeleri deneyimleyerek derinleşmelerini sağlamak amacıyla tek malzeme ve tek uygulama önerisi getirilmiştir. Bu bağlamda öğrencilerin sanatsal gelişimlerini dengeli ve kapsamlı bir şekilde sürdürebilmeleri için esnek bir yaklaşım benimsenmelidir. Bununla beraber farklı teknikleri deneyimlemelerini destekleyen yönlendirmeler yapılmalıdır.
- Sınıf içi performans görevleri, sanat alan becerileri temel alınarak hazırlanan öğrenme çıktıları doğrultusunda yapılandırılmıştır. Bu görevler temalara ayrılan ders süreleri içinde tamamlanacak şekilde planlanmıştır.
- Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'ndaki temaların işleniş sırası ve süreleri belirlenmiştir. Bununla beraber zümre öğretmenleri tarafından öğrencilerin gelişim düzeyleri, ülke genelinde uygulanan ölçme ve değerlendirme takvimleri ile çevresel etmenler dikkate alınarak ders sürecinde uyarlamalar yapılmasına ve esnek planlamalar gerçekleştirilmesine imkân tanınmıştır. Bu doğrultuda okul temelli planlama için ayrılan süreler, öğretim programında öngörülen esnek planlamaların uygulanmasına olanak sağlamaktadır.
- Sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler ve okuryazarlık becerilerini içeren programlar arası bileşenler öğrenmenin anlamlı bir parçası hâline getirilmelidir. Öğretim programında yer alan sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler, okuryazarlık becerileri ve eğilimler notla değerlendirilmemeli ancak uygun ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile öğrencilerin bu alanlardaki gelişimleri takip edilmelidir.
- Sanatsal üretim sürecinde öğrencilerin odaklanmalarını, duygusal güdülenmelerini sağlamak ve estetik duyarlılıklarını geliştirmek amacıyla tarihî içerikli temalarda öğrencilere dönemin ruhunu yansıtan müzikler dinletilmelidir. Bu kapsamda kullanılacak müzikler, öğrencilerin yaş ve ahlaki gelişim düzeyleri dikkate alınarak özenle seçilmelidir. Söz içermeyen (enstrümantal) türler tercih edilmelidir.
- Eğitim öğretim süreçlerinde sanatın bir iletişim aracı olduğu göz önünde bulundurularak Türkçenin doğru, akıcı ve etkili kullanımına dikkat edilmelidir.

1.2.1. PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER (SOSYAL-DUYGUSAL ÖĞRENME BECERİLERİ, DEĞERLER VE OKURYAZARLIK BECERİLERİ)

Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli doğrultusunda beceri temelli bir anlayış çerçevesinde yapılandırılmıştır. Öğrenme-öğretme yaşantılarında sanat alan becerileri, kavramsal beceriler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri, eğilimler, değerler ve okuryazarlık becerileri temel alınmıştır. Program içeriğinin oluşturulması sürecinde disiplinler arası bir yaklaşım benimsenmiş, hayat bilgisi başta olmak üzere Türkçe, sosyal bilgiler, fen bilimleri, matematik, geleneksel sanatlar, T.C. inkılâp tarihi ve Atatürkçülük, teknoloji ve tasarım, bilişim teknolojileri ve yazılım dersleri ile görsel sanatlar dersi içerik çerçeveleri aracılığıyla ilişkilendirilmiştir. Böylece program içeriği bütüncül bir yapıya kavuşturulmuş, öğrencilere günlük yaşamla ilişkilendirilen kapsamlı bir öğrenme süreci sunulmuştur.

1.2.2. İÇERİK ÇERÇEVESİ

- Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın içerik çerçevesinde ilgili temalarda yer alan konuların kapsam ve sınırı öğrenme çıktıları ile belirlenmiştir. Temalara dâhil edilen konular içerik çerçevesinde başlıklar hâlinde sıralanmış ve her bir temanın anahtar kavramlarına yer verilmiştir. İçerik çerçevesi, ilgili öğrenme-öğretme yaşantılarında program bileşenleri ile ilişkilendirilerek detaylandırılmıştır. Öğrenme-öğretme yaşantıları ile öğrenme kanıtları (ölçme ve değerlendirme) bu çerçeve dikkate alınarak planlanmalıdır.

- Bu kapsamda Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı; "Hayat ve Sanat", "Sanatın Görsel Dili", "Sanatçılar ve Eserleri", "Çizim ve Görsel İfade", "Renk ve Estetik", "Millî Değerler ve Sanat" ve "Müze ve Kültür" olmak üzere 7 temadan oluşmaktadır.
- Hayat ve Sanat teması, öğrencilerin yaşadıkları çevreyi estetik bir bakış açısıyla gözlemlemelerini; kent, doğa ve insan arasındaki ilişkileri sanat aracılığıyla keşfetmelerini, doğa ve kent ilişkisini yorumlamalarını, çevre sorunlarına yönelik sanatsal duyarlılık geliştirmelerini; estetik, yaşanılır ve kimlikli bir çevre oluşturmak için sanatın birleştirici gücünü kullanmalarını, biyofilik ve yerleştirmelerle mekânları sanat yoluyla dönüştürmelerini içermektedir.
- Sanatın Görsel Dili teması öğrencilerin millî ve yerel sembollerin sanattaki yerini ve anlamlarını fark etmelerini, bu sembollerin sanat eserlerinde tanınmalarını, görsel öğelerin anlamlarını çözümlemelerini, sanatın evrensel ve kültürel boyutlarını yorumlamalarını, sembollerin sanat eserlerindeki tarihî ve toplumsal bağlamlarını değerlendirmelerini, sanatın kültürel kimliği yansıtır ve aktarma gücünü anlamalarını içermektedir.
- Sanatçılar ve Eserleri teması öğrencilerin yerli ve evrensel sanatçıları tanımalarını, sanat eserlerini incelemelerini, sanatın kültürel ve tarihî bağlamını keşfetmelerini, kültürel aidiyet duygularını geliştirmelerini, geleneksel sanat anlayışını güncel anlatım diliyle harmanlayarak yorumlamalarını ve sanat okuryazarı bireyler olarak yetiştirmelerini içermektedir.
- Çizim ve Görsel İfade teması öğrencilerin nesneleri, figürleri ve mekânları gözlemleyerek analiz etmelerini; temel çizim malzemelerini ve tekniklerini deneyimlemelerini; oran-orantı, ışık-gölge ve tonlama ilişkisini kavrayarak hacim ve derinlik etkisi oluşturmalarını; el-göz koordinasyonlarını geliştirmelerini, görsel algılarını güçlendirmelerini ve tasarım ilkeleri çerçevesinde kompozisyon oluşturmalarını içermektedir.
- Renk ve Estetik teması öğrencilerin renkli resim tekniklerini tanımalarını, farklı görsel ifade araçlarını ve malzemelerini deneyimlemelerini, ton geçişleri ve gölgelendirme teknikleriyle hacim ve derinlik etkisini yansıtmalarını, renkleri bilinçli bir şekilde kullanarak kompozisyon oluşturmalarını, sanatsal anlatım becerilerini geliştirerek duygu ve düşüncelerini renk yoluyla ifade etmelerini içermektedir.
- Millî Değerler ve Sanat teması öğrencilerin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın önemini, Mustafa Kemal Atatürk'ün çocuklara ve doğaya verdiği değeri, sanata ve kültüre yönelik katkılarını, ulusal egemenlik anlayışını kavramalarını; Cumhuriyet, demokrasi ve çocuk hakları arasındaki ilişkiyi sorgulamalarını, ulusal egemenlik ve demokrasi kültürünü içselleştirmelerini, Cumhuriyet değerleri ve çocuk hakları ile sanatı bir araya getiren bütüncül bir bakış açısı geliştirmelerini, bu edinimleri sanat üretimlerine dönüştürerek duygu ve düşüncelerini ifade etmelerini içermektedir.
- Müze ve Kültür teması müzelerin koruma ve sergileme rollerini, toplumsal ve kültürel işlevlerini öğrencilerin kavramasını, onların müze türleri ve koleksiyonlarını tanımalarını, müzelerden yola çıkarak kültürel mirası korumanın önemini fark etmelerini, sanat ile zanaat kavramları arasındaki bağı keşfetmelerini, kültür öğelerinin geçmişten günümüze değişimlerini gözlemlemelerini, müzelerde sergilenen eserlerin bağlamlarını anlamlandırmalarını ve müze koleksiyonlarına yönelik sanat üretimleri ortaya koymalarını içermektedir.

1.2.3. ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

- Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın ölçme ve değerlendirme süreci, süreç ve ürün odaklı olacak şekilde tasarlanmıştır. Bu nedenle değerlendirme süreci öğrenme-öğretme yaşantılarının bir parçası olarak ele alınmalı ve öğrencilere sanatsal gelişimlerine yönelik düzenli geri bildirim sağlanmalıdır. Bu süreç öğrencilerin önceki bilgi ve becerilerinin tespiti için ön değerlendirme uygulamalarıyla başlamakta; öğrenme sürecinin her aşamasında öğrencilerin sanatsal gelişimleri ölçme ve değerlendirme süreçleri, buna bağlı geri bildirim ve düzeltmelerle devam etmektedir.
- Her bir öğrenme çıktısının ölçme ve değerlendirme sürecine yönelik öneriler sunulmuştur. Öneriler arasından bilimsel ve etik ilkelere uygun şekilde tercihler yapılmalıdır. Farklı ölçme ve değerlendirme araçları, ölçme amacına ve öğrenme çıktısına uygun olmak koşuluyla kullanılabilir.
- Öğrencilerin sanatsal gelişimlerinin öğretmenler, okul yönetimi, rehberlik servisi ve veliler tarafından takip edilebilmesi için performans görevlerini içeren gelişim dosyaları oluşturulması beklenmektedir. Bu dosyalar, öğretmen tarafından uygun görülmesi hâlinde sonuç değerlendirme amacıyla da kullanılabilir.
- Programda, becerilerin ve disiplinler arası bağlantıların etkili bir şekilde değerlendirilebilmesi için farklı ölçme ve değerlendirme araçlarına yer verilmelidir. Böylece öğrencilerin sanatsal gelişimleri, çok yönlü ve bütüncül bir şekilde değerlendirilebilir.

1.2.4. ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

- Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nda yer alan öğrenme-öğretme yaşantıları, sanatı disiplinler arası bağlamda ele alan ve kalıcı öğrenmeyi destekleyen bütüncül bir yapıya sahiptir. Bu yaşantılarda belirlenen temel kabuller, ön değerlendirme süreci, köprü kurma ve öğrenme-öğretme uygulamaları sanat alan becerileriyle uyumlu bir çerçevede oluşturulmuştur. Temel kabuller kapsamında öğrencilerin sahip olması gereken ön bilgi ve beceriler önceden tespit edilmiştir. Ön değerlendirme sürecinde ise bu bilgi ve becerilere yönelik hazırbulunuşluk düzeylerini belirlemeye yardımcı olacak örnek sorulara yer verilmiştir. Bu sorular öğretmenler tarafından doğrudan kullanılabilir veya ihtiyaç hâlinde zenginleştirilebilir. Ayrıca öğrencilerin görsel sanatlar dersinde kazanacakları sanatsal deneyimlerle günlük yaşamı ilişkilendirmeleri için örnek sorularla yapılandırılan köprü kurma süreci tasarlanmıştır. Bu süreç öğrencilerin eksik veya hatalı öğrenmelerini gidermek, sanat üretimi sürecinde karşılaşacakları zorlukları aşmalarını sağlamak, öğrenme çıktılarını sosyal ve duygusal açıdan hazırlanmalarına yardımcı olmak için programın belirlediği çerçeve doğrultusunda planlanmalıdır.
- Öğrenme-öğretme uygulamaları öğrencilerin aktif katılım göstermelerini, sanat üretimlerinde bulunmalarını ve sanatı günlük yaşamla ilişkilendirmelerini sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Bu süreçte öğrencilerden öğretmen rehberliğinde sanatın farklı disiplinlerle ve beceri alanlarıyla bağlantı kurmaları beklenmektedir. Programda görsel sanatlar eğitiminin doğasına uygun olan kuramsal ve uygulamalı öğrenmenin iç içe geçtiği bir yapı benimsenmiş, öğretmenlere çeşitli yöntem, teknik ve materyal önerileri sunulmuştur. Bunlar öğrenci özellikleri, öğrenme ortamları, zaman gibi değişkenler göz önünde bulundurularak esnek bir şekilde uygulanmalıdır. Ayrıca öğrenme süreci öğrenciyi merkeze alan, yaşantı temelli ve bağlamsal öğrenmeye uygun, görsel sanatlar alanına özgü yöntem ve tekniklerle zenginleştirilmelidir. Öğrencilerin sanatsal deneyimlerini günlük hayatla ilişkilendirmeleri ve sanata ilişkin kültürel, tarihi ve estetik bir bakış geliştirmeleri sağlanmalıdır.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğrencilerden sanatsal süreçleri sorgulamaları, araştırmaları ve yeni edindikleri bilgileri sanatsal üretimlerinde yapılandırmaları beklenmektedir. Öğrenme süreci içinde ve sonunda kavram yanılgıları ve eksik öğrenmeler belirlenerek gerekli düzeltmeler yapılmalıdır. Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri ve öğrenme profilleri dikkate alınarak öğrenme çıktılarıyla tutarlı çeşitli öğretim materyalleri (bilgi notları, sunumlar, eşleştirme kartları, eser görselleri vb.) geliştirilmeli ve uygulanmalıdır. Bu materyallerin hazırlanması sürecinde görsel sanatlar öğretmenleri ile diğer disiplinlerdeki öğretmenlerin iş birliği yapması sağlanmalıdır. Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğrencilerin sanatsal üretim süreçlerine rehberlik eden örnek görsellere, uygulama yönergelerine ve çalışma kâğıtlarına yer verilmelidir. Gerekli durumlarda, öğretmenler tarafından öğrenme çıktılarına uygun etkinlikler ve materyaller hazırlanmalıdır. Bu süreçte, dijital araçlardan ve uygulamalardan faydalanılmalıdır.
- Öğrencilerin sanatsal düşüncelerini özgürce paylaşabildiği, sürece aktif katılım gösterdiği, sosyal ve duygusal becerilerinin desteklendiği bir sınıf iklimi oluşturulmalıdır. Bu bağlamda öğretmenler, öğrencilerin yaratıcı süreçlerini yönlendiren bir rehber rolü üstlenerek öğrenme ortamını kolaylaştırıcı bir yaklaşımla yönetmelidir. Öğrenme-öğretme sürecinde öğretmenler, öğrencilerin tema, konu ve kavram bağlamında araştırma yapmalarını ve ulaştıkları bilgileri sentezleyerek sanatsal ürünlere dönüştürmelerini sağlamalıdır.

1.2.5. FARKLIlaştırma

- Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın farklılaştırma bölümü, öğrencilerin bireysel farklılıklarını ve gereksinimlerini dikkate alan kapsayıcı bir eğitim anlayışıyla yapılandırılmıştır. Bu doğrultuda programın farklılaştırma bölümünde, zenginleştirme ve destekleme uygulamalarına yer verilmiştir. Farklılaştırma kapsamında sunulan etkinlikler öğrencilerin bireysel yetenekleri, ilgi alanları ve öğrenme hızları göz önünde bulundurularak önerilmiştir.
- Zenginleştirme uygulamaları öğrencilerin sanat bilgilerini, yeteneklerini ve yaratıcılıklarını derinleştirmeye yönelik ek çalışmaları içermektedir. Destekleme uygulamaları ise öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına uygun rehberlik sunarak öğrenme-öğretme sürecini daha sade ve somut hâle getiren önerilerden oluşmaktadır.
- Farklılaştırma süreci, öğrencilerin sanatsal yeteneklerini geliştirmek için öğretmenler tarafından ilgi ve ihtiyaçlarına göre planlanmalı ve uygulanmalıdır. Bu uygulamalarda sanatsal ifade becerilerini keşfetmelerine olanak tanıyan etkinliklerde öğrencilere kendi öğrenme hızlarına uygun bir öğrenme ortamı sunulmalıdır.

1.3. TEMA, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU

1. SINIF

TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati (Öngörülen Süre)	Yüzde Oranı (%)
1. HAYAT VE SANAT	2	4	11
2. SANATIN GÖRSEL DİLİ	2	4	11
3. SANATÇILAR VE ESERLERİ	2	5	14
4. ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE	1	5	14
5. RENK VE ESTETİK	1	5	14
6. MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT	1	4	11
7. MÜZE VE KÜLTÜR	2	6	17
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*		3	8
Toplam	11	36	100

2. SINIF

TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati (Öngörülen Süre)	Yüzde Oranı (%)
1. HAYAT VE SANAT	2	4	11
2. SANATIN GÖRSEL DİLİ	2	4	11
3. SANATÇILAR VE ESERLERİ	2	5	14
4. ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE	1	5	14
5. RENK VE ESTETİK	1	5	14
6. MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT	1	4	11
7. MÜZE VE KÜLTÜR	2	6	17
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*		3	8
Toplam	11	36	100

3. SINIF

TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati (Öngörülen Süre)	Yüzde Oranı (%)
1. HAYAT VE SANAT	2	4	11
2. SANATIN GÖRSEL DİLİ	2	4	11
3. SANATÇILAR VE ESERLERİ	2	5	14
4. ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE	1	5	14
5. RENK VE ESTETİK	1	5	14
6. MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT	1	4	11
7. MÜZE VE KÜLTÜR	2	6	17
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*		3	8
Toplam	11	36	100

4. SINIF

TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati (Öngörülen Süre)	Yüzde Oranı (%)
1. HAYAT VE SANAT	2	4	11
2. SANATIN GÖRSEL DİLİ	2	4	11
3. SANATÇILAR VE ESERLERİ	2	5	14
4. ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE	1	5	14
5. RENK VE ESTETİK	1	5	14
6. MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT	1	4	11
7. MÜZE VE KÜLTÜR	2	6	17
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*		3	8
Toplam	11	36	100

5. SINIF

TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati (Öngörülen Süre)	Yüzde Oranı (%)
1. HAYAT VE SANAT	1	4	11
2. SANATIN GÖRSEL DİLİ	2	4	11
3. SANATÇILAR VE ESERLERİ	2	5	14
4. ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE	1	5	14
5. RENK VE ESTETİK	1	5	14
6. MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT	1	4	11
7. MÜZE VE KÜLTÜR	2	6	17
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*		3	8
Toplam	10	36	100

6. SINIF

TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati (Öngörülen Süre)	Yüzde Oranı (%)
1. HAYAT VE SANAT	1	4	11
2. SANATIN GÖRSEL DİLİ	2	4	11
3. SANATÇILAR VE ESERLERİ	2	5	14
4. ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE	1	5	14
5. RENK VE ESTETİK	1	5	14
6. MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT	1	4	11
7. MÜZE VE KÜLTÜR	2	6	17
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*		3	8
Toplam	10	36	100

7. SINIF

TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati (Öngörülen Süre)	Yüzde Oranı (%)
1. HAYAT VE SANAT	1	4	11
2. SANATIN GÖRSEL DİLİ	2	4	11
3. SANATÇILAR VE ESERLERİ	2	5	14
4. ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE	1	5	14
5. RENK VE ESTETİK	1	5	14
6. MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT	1	4	11
7. MÜZE VE KÜLTÜR	2	6	17
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*		3	8
Toplam	10	36	100

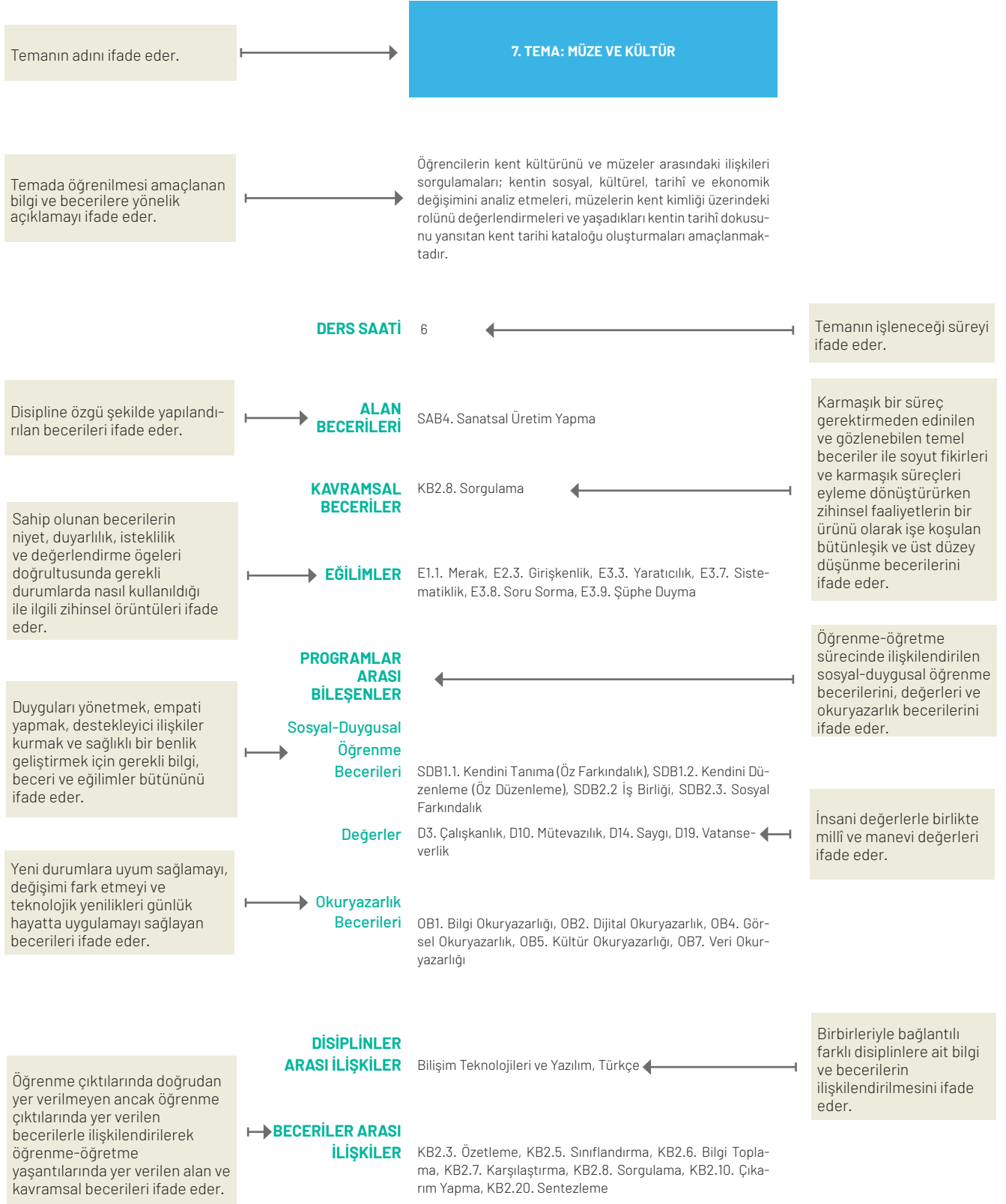
8. SINIF

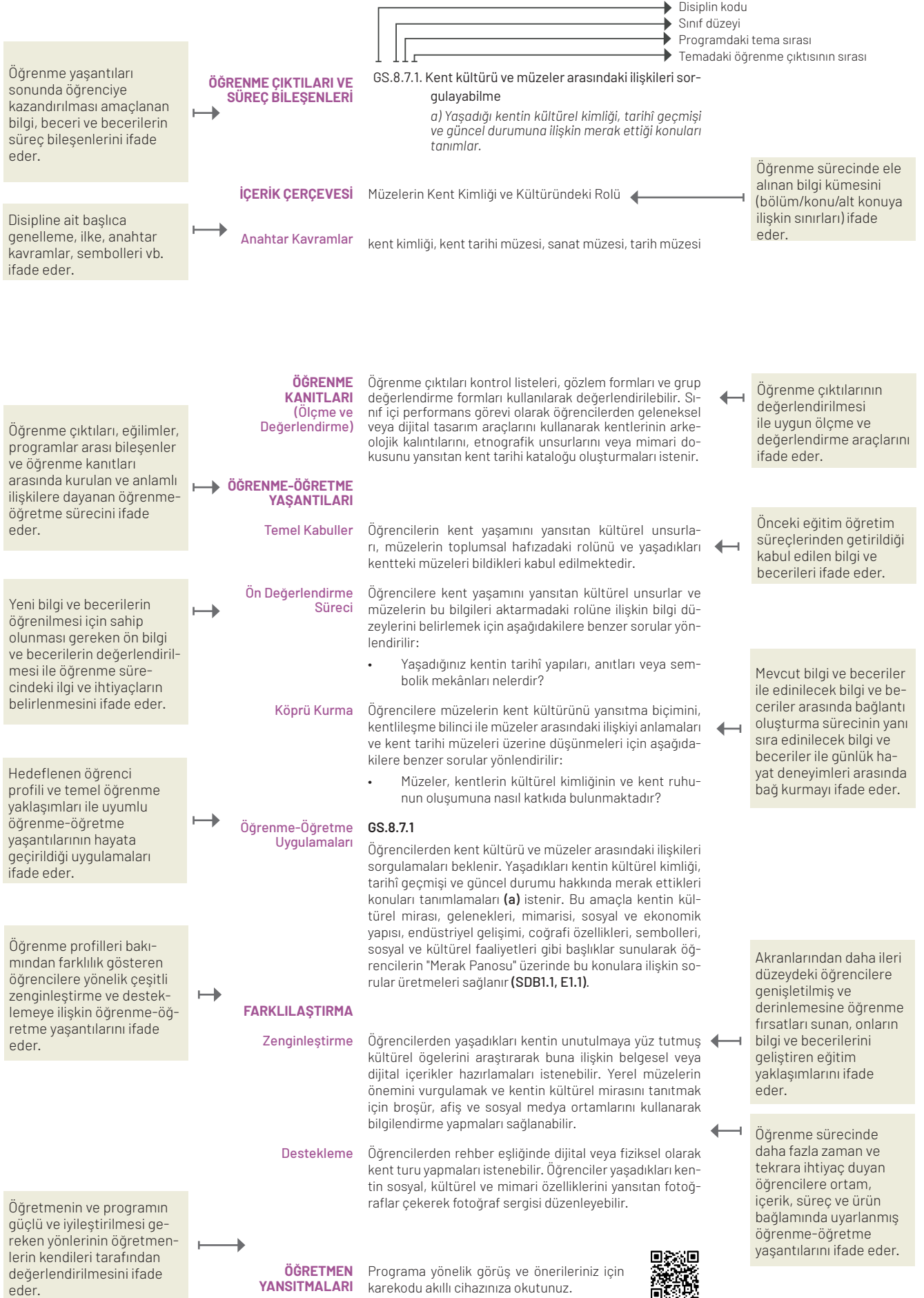
TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati (Öngörülen Süre)	Yüzde Oranı (%)
1. HAYAT VE SANAT	1	4	11
2. SANATIN GÖRSEL DİLİ	2	4	11
3. SANATÇILAR VE ESERLERİ	3	5	14
4. ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE	1	5	14
5. RENK VE ESTETİK	1	5	14
6. MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT	1	4	11
7. MÜZE VE KÜLTÜR	2	6	17
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*		3	8
Toplam	11	36	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları, sergi vb. için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre, eğitim öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

1.4. GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Tematik bir anlayışla hazırlanan Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı, 1-8. sınıflarda 1 ders saati olarak düzenlenmiştir. Temaların yapısı, aşağıdaki bilgi görselinde sunulmuştur.

2. GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR

1. SINIF

1. TEMA: HAYAT VE SANAT

Öğrencilerin doğadaki renkleri, geometrik şekilleri, doğal ve yapay nesneleri algılamaları; doğal ve yapay malzemeleri kullanarak pano oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN BECERİLERİ SAB1. Sanatsal Algılama, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL BECERİLER —

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E2.4. Güven, E2.5. Oyunseverlik, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D4. Dostluk, D5. Duyarlılık, D7. Estetik, D9. Merhamet, D14. Saygı, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Hayat Bilgisi, Matematik

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.7. Karşılaştırma, SAB1.2. Sanatsal Karşılaştırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.1.1.1. Çevresindeki nesnelerin renklerini ve geometrik şekillerini algılayabilme

- a) Nesnelerin renklerini ve geometrik şekillerini gözlemler.
- b) Renkler ve geometrik şekillerle benzerlik gösteren nesneleri karşılaştırır.

GS.1.1.2. Farklı renkler ve geometrik şekillerdeki doğal ve yapay malzemelerle kolaj yapabilme

- a) Farklı renkler ve şekillerdeki nesnelerle pano tasarlar.
- b) Farklı renkler ve geometrik şekillerdeki doğal ve yapay malzemelerle kolaj oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Renkler ve Geometrik Şekiller

Doğal ve Yapay Nesnelerle Kolaj

Anahtar Kavramlar

çevre bilinci, doğal malzeme, geometrik şekil, kolaj, renk, yapay malzeme

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formları, kontrol listeleri, öz değerlendirme formları ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden doğal ve yapay malzemelerle kolaj tekniğini kullanarak ortak bir sınıf panosu oluşturmaları istenir. Öğrencilerden sanatsal ürünlerde renk ve geometrik şekil uyumuna dikkat etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin renkler hakkında temel bilgiye sahip olduğu, şekillerin benzerlik ve farklılıklarını algılayabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Renkler ve geometrik şekillere ilişkin ön bilgilerini değerlendirmek için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Sınıfınızda kırmızı, turuncu ve mavi renkteki nesneleri gösterir misiniz?
- Çevrenizde pencere, kapı ve saatin şekillerine benzeyen neler görüyorsunuz?

Köprü Kurma

Renk ve şekil algılarını geliştirmek için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Yaşadığınız çevrede hangi renk ve şekillerde çiçekler, yapraklar, ağaçlar görüyorsunuz?
- Çevrenizdeki her şey aynı renkte ve şekilde olsaydı nasıl olurdu?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.1.1.1

Öğrencilerden çevresindeki nesnelerin renklerini ve geometrik şekillerini algılayabilmeleri beklenir. Nesnelerin renklerini ve geometrik şekillerini gözlemlenmeleri için **(a)** okul içine veya bahçesine kısa bir gezi düzenlenir **(KB2.2)**. "Bugün, yeşil olan üç şeyi bul!" gibi oyunlarla öğrencilerin keşfetme duyguları harekete geçirilir ve çevrelerindeki renkleri dikkatle incelemeleri sağlanır **(E1.1, E2.5)**. Grupların görev paylaşımı yaparak iş birliği içinde kendilerine verilen renk kartlarındaki renklere yakın nesneleri bulup sınıfa getirmeleri beklenir **(D4.1, SDB2.2)**. Öğrencilerin çevreye ve canlılara merhametle yaklaşmaları ve doğayı koruma bilinci geliştirmeleri sağlanır **(D9.3)**. Bu amaçla yalnızca yere düşmüş yaprak, çiçek, ağaç dalı gibi malzemeleri toplamaları beklenir **(D5.2)**. Toplanan malzemelerin kolaj çalışmaları için saklanması gerektiği belirtilir. Öğrencilerin gözlemleri sırasında merak ettiklerini sormaları, karşındakileri sözlerini kesmeden dinlemeleri ve düşüncelerini sırası geldiğinde paylaşmaları beklenir **(E3.8, SDB2.1, D14.1)**. Şekil gözlemleri aşamasında kare, üçgen, dikdörtgen, çember gibi temel geometrik şekillerin kartları tanıtılır. Öğrencilerden kartların biçim özelliklerini tanımlamaları ve topladıkları nesnelerle ilişkilendirmeleri beklenir **(OB4)**. Renkler ve geometrik şekillerle benzerlik gösteren nesneleri karşılaştırmaları **(b)** istenir **(SAB1.2, KB2.7)**. Gruplar hâlinde topladıkları nesneleri, renk ve şekil kartlarıyla veya

renk çemberindeki uygun renklerle eşleştirmeleri sağlar (KB2.5, SDB2.2). Bu süreçte öğrencilerden doğadaki renk uyumunu, estetiği ve güzelliği fark etmeleri beklenir (D7.1). Süreç, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

GS.1.1.2

Öğrencilerden farklı renkler ve geometrik şekillerdeki doğal ve yapay malzemelerle kolaj yapabilmeleri beklenir. Bu amaçla görseller veya kısa animasyonlar kullanılarak öğrencilerin doğal ve yapay malzemelerin farklarını anlamaları sağlanır (OB2). Doğal malzemeler (kozaak, yaprak, ağaç dalı, iek vb.) ve yapay malzemeler (plastik oyuncak, kumaş parçası vb.) sınıfta sergilenir. Öğrencilerden bu malzemelere dokunarak veya koklayarak aralarındaki farkları açıklamaları istenir (OB4). Farklı renk ve şekillerdeki nesnelerle pano tasarlamaları için (a) öğrencilerin topladıkları malzemeleri sınıflandırması ve bu bilgiyi grup arkadaşlarıyla paylaşması sağlanır (KB2.5, E3.7). Her gruptan kolaj panosunu renk ve şekillerin estetik uyumuna dikkat ederek tasarlaması beklenir (SDB1.2, SDB2.2). Öğrencilerin kâğıt, kumaş veya yaprak parçalarını bir araya getirdiklerinde yeni bir resim ortaya çıktığını ve bu parçaların öncekinden farklı, bütüncül bir anlam kazandığını fark etmeleri sağlanır. Öğrencilerden farklı renk ve geometrik şekillerdeki doğal ve yapay malzemelerle kolaj oluşturmaları için (b) tasarımlarını ortak sınıf panosuna dönüştürmeleri istenir (OB4, OB9). Gruplardan seçtikleri malzemelerin kolaj çalışması için uygunluğunu değerlendirmesi ve tercih nedenlerini açıklamaları beklenir (SDB3.3). Öğrencilere görsel zenginlik sağlamak için farklı malzemeleri bir arada kullanmaları önerilir. Malzemelerin kesilmesi, şekillendirilmesi ve parçaların çalışma yüzeyine yerleştirilerek düzenlenmesi aşamalarında öğrencilerin dikkatli olmaları sağlanır. Öğrencilerden nesnelerin renk ve şekil uyumuna özen göstermeleri beklenir. Çalışma sırasında öğrencilerin demokratik kararlar alarak görev paylaşımı yapmaları, dayanışma içinde olmaları ve arkadaşlarıyla iş birliğı içinde hareket etmeleri sağlanır (SDB2.2). Gruplardan aldıkları görevleri yerine getirerek takıma katkı sağlamaları, yardımlaşma ile başarıya ulaşmanın önemini deneyimlemeleri ve bu süreçte birlikte çalıştıkları arkadaşlarının çabalarına güven duyarak ortak amaca ulaşmanın mümkün olduğunu fark etmeleri beklenir (D4.1, E2.4). Her öğrencinin ekip içinde rol üstlenmesi ve bireysel katkılarını ifade etmesi sağlanır (SDB1.1). Gruplardan sanatsal ürünlerini, kullandıkları malzemeleri, süreç boyunca yaptıkları gözlemleri ve estetik kararlarını paylaşmaları istenir. Süreçte zorlandıkları noktaları, keyif aldıkları aşamaları ve çalışmaları tekrar yaptıklarında değıştirmek istedikleri noktaları ifade etmeleri beklenir (SDB1.2). Grupların birbirlerinin ürünleri hakkında yapıcı geri bildirimde bulunması sağlanır. Bu süreçte öğrencilerden başkalarını dinlerken dikkatli ve saygılı olması beklenir (SDB2.1). Çalışma ortamını iş birliğıyle temizlemeleri sağlanır (SDB2.2). Aynı zamanda düzenli bir çalışma ortamının üretkenliğı artırdığı, sağlığı koruduğı ve yaşam kalitesini iyileştirdiğı üzerinde durulur (D18.2). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel olarak sergilenir. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listeleri, öz değerlendirme formu veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden renk ve geometrik şekillerle ilgili yapbozlar hazırlamaları, gazete ve dergilerden faydalanarak kolaj çalışmaları yapmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilere farklı renklerde ve geometrik şekillerde önceden kesilmiş malzemeler sunularak öğrencilerden bunları yüzeye yerleştirmeleri ve yapıştırmaları istenebilir. Öğrenciler renk ve geometrik şekillerle ilgili görsel, işitsel ve dokunsal materyallerle desteklenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

1. SINIF

2. TEMA: SANATIN GÖRSEL DİLİ

Öğrencilerin günlük yaşamda karşılaştıkları sembolleri ve levhaları tanımaları, renklerin ve şekillerin anlamlarını fark etmeleri, çevreye ilişkin bilgilendirici levha oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB2. Görsel Mesajı Okuma, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

—

EĞİLİMLER

E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D3. Çalışkanlık, D5. Duyarlılık, D7. Estetik, D12. Sabır, D14. Saygı, D17. Tasarruf, D18. Temizlik, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB6. Vatandaşlık Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Matematik, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.14. Yorumlama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.1.2.1. Görsel işaret ve sembollerdeki mesajları okuyabilme

- Çevresindeki işaret ve sembollerin görsel mesajlarını algılar.
- Çevresindeki işaret ve sembollerin görsel mesajlarını anlamlandırır.

GS.1.2.2. Renkleri, şekilleri ve sembolleri kullanarak çevreye ilişkin bilgilendirici levha yapabileme

- Renkler, şekiller ve sembollerden yararlanarak çevrenin ihtiyaçlarını karşılayan bilgilendirici levha tasarlar.
- Renkler, şekiller ve sembolleri kullanarak bilgilendirici levha oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Görsel İşaret ve Sembollerin Anlamı

Anahtar Kavramlar çevre sembolleri, doğa sembolleri, evrensel semboller, görsel işaret, görsel mesaj, kültürel semboller, sosyal semboller

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri, öz değerlendirme formları ve grup değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden çevreye yönelik mesaj belirleyerek kolaj, pastel boya veya renkli kuru kalem teknikleriyle bilgilendirici levha yapmaları istenir. Levhalarda renk, şekil ve sembollerin uyumuna dikkat etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin renkler ve geometrik şekiller konusunda bilgi sahibi oldukları, sosyal kurallar ve işaretler hakkında temel düzeyde farkındalık geliştirdikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin renkler, geometrik şekiller, sosyal kurallar ve işaretler hakkında sahip oldukları bilgiler aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla belirlenir:

- Sınıfınızda kare, üçgen, dikdörtgen ve çember şeklinde hangi nesneler bulunuyor?
- Trafik işaretlerinde hangi renkleri görüyorsunuz?
- Trafik işaretlerindeki renklerin anlamı hakkında neler biliyorsunuz?

Köprü Kurma Öğrencilere günlük yaşamlarında daha önce karşılaştıkları sembolleri hatırlamaları ve bu sembollerin renklerini fark etmeleri için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Okulda, yolda, evinizin yakınında veya parklarda hangi levhaları görüyorsunuz?
- Bir levhada köpek veya el resmi gördüğünüzde bundan ne anlarsınız?
- Kırmızı bir levha gördüğünüzde ne yapmanız gerektiğini düşünürsünüz?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.1.2.1

Öğrencilerden görsel işaret ve sembollerdeki mesajları okuyabilmeleri beklenir. Çevresindeki işaret ve sembollerin görsel mesajlarını algılamaları için **(a)** öğrencilerin doğa, çevre, şekil sembolleri veya sosyal sembolere ait görselleri dijital veya basılı materyallerle incelemeleri sağlanır **(OB4)**. Aynı zamanda öğrencilere trafik işaretleri, yaya geçidi, okul geçidi, dur levhası gibi günlük yaşamda sıkça karşılaştıkları semboller gösterilir. Öğrencilerden bu sembolleri gördükleri yerleri belirtmeleri ve bunlarla karşılaştıklarında yapmaları gerekenleri paylaşmaları istenir **(OB6, SDB1.1)**. Çevreyle ilgili kısa videolar, resimler veya hikâyelerden yararlanılarak öğrencilerin farkındalıkları artırılır **(OB2)**. Çevresindeki işaret ve sembollerin görsel mesajlarını anlamlandırmaları için **(b)** öğrencilerden sembollerin günlük yaşamla ilişkisini kavramaları beklenir. Vızıltı grupları oluşturularak her gruba trafik levhaları, çevreyle ilgili semboller, sosyal ve kültürel işaretler ile yerel levhalar içeren kartlar dağıtılır. Kartlarda yer alan sembollerin renkleri, şekilleri, işlevleri ve kullanıldıkları yerler üzerine düşünmeleri sağlanır. Sembollerin toplumsal düzene katkıları hakkında yönlendirici sorularla öğrencilerden fikirlerini ifade etmeleri beklenir **(E3.5, SDB2.3)**. Her öğrencinin düşüncelerini açıklayarak sürece aktif olarak katılması desteklenir **(D3.4)**. Karşılarındaki kişiyi sözünü kesmeden dinlemeleri ve kendi düşüncelerini sırası geldiğinde paylaşmaları beklenir **(SDB2.1, D14.1)**. Millî, manevi ve kültürel değerlere karşı duyarlılık kazanmaları için öğrencilere Türk bayrağında yer alan hilal ve yıldızın temel anlamları açıklanır **(OB5, D19.1)**. Öğrencilerden Türk bayrağındaki renk ve sembolleri kendi cümleleriyle ifade etmeleri istenir **(KB2.14)**. Hilal ve yıldızın Türk kültüründe önemli semboller olduğu vurgulanır. Ayrıca bayrağı doğru şekilde katlama ve saygı göstererek kaldırma etkinliği düzenlenerek öğrencilerin Türk bayrağıyla duygusal bir bağ kurmaları sağlanır. Sembollerin güvenlik, saygı, hoşgörü, çevreye duyarlılık gibi toplumsal değerlerle bağlantısı vurgulanır. Böylece öğrencilerin toplum yararına hizmet eden işaretlere ve toplumsal normlara yönelik bilinç geliştirmeleri sağlanır **(SDB2.3)**. Süreç kontrol listesi ile değerlendirilir.

GS.1.2.2

Öğrencilerden renkleri, şekilleri ve sembolleri kullanarak çevreye ilişkin bilgilendirici levha yapabilmeleri beklenir. Çevrenin ihtiyaçlarını karşılayan bilgilendirici levhalar tasarlamaları için **(a)** öğrencilerden gruplar hâlinde çevrenin korunmasına yönelik mesaj belirlemeleri istenir. Grupların ağaç dikme, suyu tasarruflu kullanma veya sürdürülebilirlik gibi konular üzerine düşüncelerini paylaşarak ortak bir tema seçmeleri sağlanır **(D17.2, OB8, SDB2.2)**. Seçtikleri temaya uygun renk, şekil ve sembolleri belirlemeleri istenir. Öğrencilere doğayı çağrıştıran renkleri, iletişimi güçlendiren şekiller ve çöp kutusu, yaprak, su damlası gibi semboller tanıtılarak öğrencilerden tasarımlarını planlamaları beklenir. Böylece çevresini korumak ve güzelleştirmek için girişimde bulunmaları sağlanır **(D5.2)**. Renkler, şekiller ve sembolleri kullanarak bilgilendirici levha oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden fikirlerini kolaj, pastel boya veya renkli kuru kalem tekniğini kullanarak estetik bakış açısıyla ifade etmeleri istenir **(D7.2)**. Levha çalışmasında kullanacakları görsel anlatım araçlarını grup içinde belirlemeleri beklenir **(SDB2.2)**. Kolaj tekniğini seçen gruplara renkli fon kartonları, el işi kâğıtları, gazete ve dergilerden kesilmiş görseller ile doğal ve yapay malzemeler seçenek olarak sunulur. Boyaların kullanım şekli ve uygulama teknikleri gösterilir. Renkli resim tekniklerini tercih eden gruplara pastel boya ve renkli kuru kalem kullanmaları önerilir. Öğrencilerden kolaj tekniğini görsel kompozisyonun temelini oluşturmak ve büyük parçalarla dikkat çekmek için kullanmaları istenir. Öğrencilerin pastel boya ile canlı ve dikkat çekici renkler oluşturmaları sağlanır. Renkli kuru kalemlerle kompozisyonlarındaki ayrıntıları tamamlamaları ve ince detayları vurgulamaları beklenir. Öğrencilere öz güven kazanmaları için rehberlik edilerek renk kullanımı ve kompozisyon tasarımı hakkında geri bildirim verilir **(E1.5)**. Uygulamalarda öğrencilerin iş

birliği yapabileceği arkadaşlarını tespit ederek grup çalışmalarına katılmaları desteklenir ve diğer üyelerle karşılık beklemeden yardımlaşmaları sağlanır **(SDB2.2)**. Sabırlı ve özenli çalışmaları konusunda istekli olmaları sağlanır. Öğrencilere çalışmanın tamamlanması için ayrıntılara dikkat ederek sebat etmeleri gerektiği vurgulanır **(E1.3, D12.3)**. Çalışma ortamını iş birliğiyle temizlemeleri sağlanır **(SDB2.2)**. Aynı zamanda düzenli bir çalışma ortamının üretkenliği arttırdığını, sağlığı koruduğunu ve yaşam kalitesini iyileştirdiğini fark etmeleri sağlanır **(D18.2)**. Tamamlanan sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Öğrencilerden süreç boyunca edindikleri deneyimleri ve çalışmalarının sonuçlarını açık fikirli bir yaklaşımla değerlendirmeleri istenir **(E3.5)**. Sanatsal ürünler performans görevi olarak tanımlanarak öz değerlendirme formu veya grup değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden belirli bir tema doğrultusunda kendi simgelerini, okulda veya çevrelerinde karşılaştıkları bir durumu yahut nesneyi temsil eden semboller tasarlamaları istenebilir. Öğrencilerin tasarladıkları sembolleri sınıfa tanıtarak bunların anlamlarını ve ilettikleri mesajları ifade etmeleri sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerden levhanın yalnızca bir parçasını veya belirli bir sembolü hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerin işaret ve sembolleri fiziksel hareketlerle ifade ederek konuyu somut bir şekilde anlamaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

1. SINIF

3. TEMA: SANATÇILAR VE ESERLERİ

Öğrencilerin çağdaş Türk resim sanatındaki peyzaj temalı eserleri incelemeleri, eserlerdeki renk ve şekil tekrarlarını fark etmeleri ve mevsim şeridi oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB3. Sanat Eserini İnceleme, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

—

EĞİLİMLER

E2.5. Oyunseverlik, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D3. Çalışkanlık, D5. Duyarlılık, D14. Saygı, D17. Tasarruf, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri

OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.4. Çözümleme, KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.1.3.1. Çağdaş Türk resim sanatında peyzaj temalı eserleri inceleyebilme

- a) Peyzaj temalı eseri sanatsal açıdan betimler.
- b) Peyzaj temalı eseri sanatsal açıdan çözümler.
- c) Peyzaj temalı eseri sanatsal açıdan yorumlar.
- ç) Peyzaj temalı eser hakkında sanatsal yargıda bulunur.

GS.1.3.2. Renk ve şekil tekrarlarıyla doğa izlenimlerini yansıtan peyzaj yapabilme

- a) Renk ve şekil tekrarlarıyla doğa izlenimlerini yansıtan peyzaj tasarlar.
- b) Renk ve şekil tekrarlarıyla doğa izlenimlerini yansıtan peyzaj oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Çağdaş Türk Resim Sanatında Peyzaj

Sanat Eserlerindeki Renk ve Şekil Tekrarları

Anahtar Kavramlar

çağdaş Türk resmi, doğa izlenimi, kır resmi, peyzaj, renk ve şekil tekrarı

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları dereceli puanlama anahtarları, öz değerlendirme formları ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden renk ve şekil tekrarlarıyla doğa izlenimlerini yansıtan mevsim şeridi oluşturmaları istenir. Mevsim şeridinde pastel boya veya renkli kuru kalem tekniklerini kullanarak mevsimleri temsil eden semboller, renkler ve şekillerin uyumuna dikkat etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin doğadaki renkleri, şekilleri ve doğal unsurları tanıdıkları; renkler, şekiller ve nesneler arasındaki temel ilişkileri kavrayabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin doğada gördükleri renkler, şekiller ve doğal unsurlara karşı farkındalıkları aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Çevrenizdeki çiçekler, ağaçlar ve gökyüzü hangi renklerde dir?
- Ağaçların dalları ve yaprakları, hangi şekillere benzemektedir?
- Yakın çevrenizde dikkatinizi çeken renkler ve şekiller nelerdir?

Köprü Kurma

Doğa gözlemleri ile kır resimlerini ilişkilendirmeleri için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Mevsimlerdeki değişimlerle birlikte ağaçların rengi ve yapraklarının şekli nasıl farklılaşıyor?
- Bir kır resmi çizecek olsanız hangi renkleri ve şekilleri tercih edersiniz?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.1.3.1

Öğrencilerden çağdaş Türk resim sanatında peyzaj temalı eserleri inceleyebilmeleri beklenir. Bu eserleri sanatsal açıdan betimlemeleri için **(a)** öğrencilerin peyzaj temalı eser görsellerini dijital veya basılı ortamda incelemeleri sağlanır **(OB4)**. Bu aşamada Hoca Ali Rıza'nın "Göl Kıyısı", Eşref Üren'in "Mamak", Mehmet Ali Laga'nın "İstanbul'da Kış", Hikmet Onat'ın "Hisar Tepelerinden Boğaz" veya Refik Epikman'ın "Ankara'dan Manzara" isimli eserleri örnek olarak gösterilir. İncelenecek eserler öğrencilerin katılımıyla ve ortak görüşlerine göre belirlenir **(OB5, OB9, D3.4)**. Eser seçim sürecinde öğrencilerden tercih sebeplerini açıklamaları istenir **(SDB1.2)**. Manzara karşısında hissettiklerini dile getirmeleri ve kendilerini bu manzaranın içinde hayal ederek betimlemeleri beklenir **(SDB1.1)**. Öğrencilerin peyzaj temalı sanat eserinin türünü tahmin etmeleri için resim, heykel, fotoğraf gibi farklı sanat türlerine ait örnekleri incelemeleri sağlanır **(OB4)**. İncelenen eserlerin hangi sanat dalına ait olduğunu belirlemeleri ve gerekçelerini açıklamaları beklenir **(KB3.1)**. Öğrencilerin peyzaj temalı sanat eserindeki

ağaç, nehir, dağ, deniz gibi bilgi objelerini "Var-Yok" kartlarını kullanarak ifade etmeleri sağlanır (**E2.5, OB4**). Peyzaj temalı eseri sanatsal açıdan çözümlemeleri için (**b**) öğrencilerden eserin konusunu, eserde sık tekrar eden renkleri ve şekilleri, bunların tekrar ettiği yerleri açıklamaları beklenir (**KB2.4**). Bunların çevredeki nesnelerin yansımaları olduğunu fark etmeleri sağlanır. Birbirinin görüşlerini demokratik bir ortamda ve saygı çerçevesinde dinlemeleri istenir (**E3.5, D14.1**). Peyzaj temalı eseri sanatsal açıdan yorumlamaları için (**c**) öğrencilere somut gözlemleri ve duygularına dayanarak yanıtlayabilecekleri yapılandırılmış sorular yöneltilir. Eserde gördükleri unsurların bir araya gelerek oluşturduğu görüntüyü anlatmaları ve hissettirdiği duyguları kendi bakış açılarıyla ifade etmeleri sağlanır. Doğanın korunması ve çevre bilinci geliştirilmesi amacıyla eserdeki ağaçların, dağların ve su kaynaklarının birer sanat nesnesi olmanın yanı sıra yaşamın bir parçası olduğunu da kavramaları beklenir (**OB8, D5.2**). Doğaya, sevgi ve saygı ile yaklaşmaları sağlanır (**D14.3**). Peyzaj temalı eseri sanatsal açıdan yargılamaları için (**ç**) öğrencilerden eseri beğenme sebeplerini gerekçeleriyle ifade etmeleri istenir (**SDB3.3**). Karşılarındaki kişiyi sözünü kesmeden dinlemeleri ve kendi düşüncelerini sırası geldiğinde paylaşmaları beklenir (**SDB2.1, D14.1**). Süreç dereceli puanlama anahtarı ve akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

GS.1.3.2

Öğrencilerden renk ve şekil tekrarlarıyla doğa izlenimlerini yansıtan peyzaj yapabilmeleri beklenir. Renk ve şekil tekrarlarıyla doğa izlenimlerini yansıtan peyzaj tasarımları için (**a**) öğrencilerin tüm mevsimlerin belirgin özelliklerini görseller, belgeseller, kısa videolar veya doğa fotoğrafları aracılığıyla tanımları sağlanır (**OB2, OB4**). Öğrencilere doğadaki renklerin ve şekillerin tekrarları hakkında farkındalık kazandırılması amacıyla rehberlik edilir. Her mevsim için bir grup oluşturulur ve öğrencilerin sevdiği mevsimin grubuna katılmaları sağlanır. Gruplardan mevsimlerde gözlemledikleri doğal değişimleri, doğanın döngüsünü yansıtan unsurları ve bu mevsimlere ilişkin duygu ve düşüncelerini paylaşmaları istenir (**E3.5, SDB1.1**). Bu süreçte açık uçlu sorularla öğrencilerin fikirlerini ifade etmeleri ve sürece aktif katılım göstermeleri sağlanır (**SDB2.1, D3.4**). Karşılarındaki kişiyi sözünü kesmeden dinlemeleri, kendi fikirlerini sırası geldiğinde paylaşmaları, başkalarının duygu ve düşüncelerine saygı duymaları beklenir (**D14.1**). Öğrencilerden mevsimleri temsil eden renkler, şekiller; yaprak, kar tanesi, güneş gibi sembollerle tasarımlarını planlamaları beklenir (**SDB1.2**). Renk ve şekil tekrarlarıyla doğa izlenimlerini yansıtan peyzaj oluşturmaları için (**b**) her gruptan tasarımlarını pastel boya veya renkli kuru kalemleri kullanarak özgün bakış açısıyla mevsim şeridine dönüştürmesi istenir (**KB2.20**). Öğrencilerin malzeme seçimlerini ortak tercihler doğrultusunda yapmaları sağlanır (**SDB1.2**). Boyaların kullanım şekli ve uygulama teknikleri gösterilir (**OB9**). Öğrencilere renk ve kompozisyon tasarımı konusunda geri bildirim verilir. Öğrencilerden malzemelerini özenli ve tasarruflu kullanmaları istenir (**D17.3**). Sanatsal uygulama sürecinde doğayla estetik bağ kurmalarını sağlamak amacıyla öğrencilere kuş cıvıltısı, su sesi, rüzgâr uğultusu gibi doğal seslerden ve sözsüz ezgilerden oluşan müzikler dinletilir. Çalışmalar tamamlandığında her gruptan çalışmasını açıklaması beklenir (**OB9**). Çalışma ortamını iş birliğiyle temizlemeleri sağlanır (**SDB2.2**). Aynı zamanda düzenli bir çalışma ortamının üretkenliği arttırdığını, sağlığı koruduğunu ve yaşam kalitesini iyileştirdiğini fark etmeleri beklenir (**D18.2**). Tamamlanan sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Gruplardan süreç boyunca edindikleri deneyimleri ve çalışmalarının sonuçlarını açık fikirlilikle değerlendirmeleri istenir (**E3.5, SDB1.2, SDB1.3**). Sanatsal ürünler performans görevi olarak tanımlanarak öz değerlendirme formu veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden mevsim ve coğrafya şartlarına uygun sürdürülebilir malzemeler kullanarak kompozisyon oluşturmaları veya doğada fotoğraf çekerek albüme dönüştürmeleri istenebilir.
- Destekleme** Öğrencilerden yakın çevrelerindeki doğa unsurlarını basitten karmaşığa doğru ana hatlarıyla çizimleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

1. SINIF

4. TEMA: ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE

Öğrencilerin farklı çizgi türlerini tanımaları ve çizgileri kullanarak serbest kompozisyonlar oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E2.5. Oyunseverlik, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim

Değerler D10. Mütevazılık, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** —

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.1.4.1. Temel çizgi türlerini kullanarak serbest çizim yapabilme

- a) Farklı çizgi türleriyle kompozisyon tasarlar.
- b) Farklı çizgi türleriyle desen oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Kompozisyonda Çizgi Çeşitliliği

Anahtar Kavramlar dalgalı çizgi, düz çizgi, eğik çizgi, kesik çizgi, serbest çizim, zikzak çizgi

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden farklı çizgi türleriyle serbest çizimler yapmaları istenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin çizgi türleri hakkında temel farkındalıklarının olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin çevrelerindeki çizgi türlerine ilişkin farkındalık düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Çevrenizdeki düz çizgilere sahip nesnelere örnek verir misiniz?
- Çevrenizde eğik çizgilerden oluşan nesneler nelerdir?

Köprü Kurma Öğrencilere çevrelerindeki çizgi etkisini fark edebilmeleri için aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Bir binanın duvarında düz veya kesik çizgiler fark ettiniz mi?
- Yaya geçitlerindeki çizgiler nasıl görünüyor? Kesik çizgileri başka nerelerde görebilirsiniz?
- Bir ağacın gövdesinde veya dallarında hangi tür çizgileri görebilirsiniz?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.1.4.1

Öğrencilerden temel çizgi türlerini kullanarak serbest çizim yapabilmeleri beklenir. Düz, eğik, kesik, dalgalı, zikzak ve serbest çizgiler dijital veya basılı ortamdaki görsellerle öğrencilere tanıtılır (**OB2, OB4**). Öğrencilerin günlük hayatta bu çizgilerle karşılaştıkları yerleri paylaşmaları ve çizgileri uygulamaları sağlanır (**SDB1.1**). Öğrencilerden çizgi çarkını sırayla döndürmeleri, her turda çıkan yeni bir çizgiyle desenler oluşturmaları ve tamamladıkları desenleri sınıfla paylaşmaları beklenir (**E2.5**). Farklı çizgi türleriyle kompozisyon tasarımları için (**a**) öğrencilere birkaç tema önerilir ve öğrencilerden bu temalardan birini seçmeleri istenir. Seçimlerini kendi tercihleri doğrultusunda yapmaları sağlanır (**E1.2, SDB1.2**). Öğrencilerin hayal gücünü harekete geçirmek için yönlendirici sorularla fikirlerini açık şekilde ifade etmeleri sağlanır (**E3.3, E3.5**). Çizgi türlerini, belirledikleri temalarla ilişkilendirerek tasarımları hakkındaki düşüncelerini paylaşmaları beklenir (**SDB2.1**). Bu aşamada öğrencilerin çizgiler ve geometrik şekiller arasında ilişki kurmaları sağlanabilir. Farklı çizgi türleriyle desen oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden seçtikleri temayı dikkate alarak resim kâğıdına düz, eğik, kesik, dalgalı, zikzak, serbest çizgilerle şekil ve desenler çizmeleri beklenir. Grafit kalem, temel teknik ve malzeme olarak tanıtılır. Kalem ve yardımcı malzemelerin kullanım şekli uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencilerin çizgileri üst üste veya yan yana deneyerek farklı çizgisel etkiler oluşturmaları sağlanır.

Öğrencilere genel kullanım için HB kalem, koyu çizgiler için de B ve 2B kalemleri tercih etmeleri önerilir. Öğrencilerden kompozisyonlarında tüm çizgi türlerini uygulamaları istenir. Kompozisyonlarını oluştururken öğrencilere gerekli yönlendirmeler yapılır. Öğrencilerin süreç boyunca edindikleri deneyimleri ve kendi çalışmalarının sonuçlarını açık fikirlilikle değerlendirmeleri sağlanır (**E3.5, SDB1.2**). Öğrencilerden kullandıkları çizgi türlerini, bu çizgilerin temaya uygunluğunu ve çalışırken en keyif aldıkları çizgi türlerini açıklamaları istenir (**SDB1.1**). Kompozisyonlarını değerlendirirken kendilerinde başarılı buldukları ve geliştirilmesi gereken yönlerini öğretmen rehberliğinde fark etmeleri sağlanır (**D10.1, SDB1.2, SDB1.3**). Öğrencilerden çalışma ortamını iş birliğiyle temizlemeleri ve düzenlemeleri beklenir. Öğrencilerin düzenli bir çalışma ortamının faydalarını ve düzensiz bir ortamda yaşanan zorlukları kendi deneyimlerinden yola çıkarak açıklamaları istenir. Ayrıca öğrencilerin düzenli bir çalışma ortamının üretkenliği arttırdığını, sağlığı koruduğunu ve yaşam kalitesini iyileştirdiğini fark etmeleri sağlanır (**D18.2**). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listesi veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden ince uçlu keçeli kalem, fırça uçlu kalem gibi araçlarla çizim yapmaları istenebilir.
- Destekleme** Öğrencilerden düz, eğik, dalgalı, kesik, zikzak ve serbest çizgileri ayrı ayrı çizmeleri veya şekillerin içini farklı çizgi türlerini kullanarak doldurmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

1. SINIF

5. TEMA: RENK VE ESTETİK

Öğrencilerin büyük ve küçük şekiller arasındaki boyut farklılıklarını yansıtan renkli kompozisyonlar oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

ALAN
BECERİLERİ SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL
BECERİLER —

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.2. İş Birliği

Değerler D10. Mütevazılık, D11. Özgürlük, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER Matematik, Türkçe

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER KB2.7. Karşılaştırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.1.5.1. Büyük-küçük şekiller ve renklerle resim yapabilme

- Büyük-küçük şekiller ve renklerden oluşan kompozisyon tasarlar.
- Şekiller ve renklerle uyumlu bir kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Kompozisyonda Şekil ve Boyut Farkı

Anahtar Kavramlar büyük-küçük şekiller, renklerle kompozisyon, şekillerle kompozisyon, mum boya, yağlı pastel boya

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden büyük ve küçük nesneleri bir arada kullanarak yağlı pastel boya veya mum boya ile renkli kompozisyon oluşturmaları istenir. Ürünlerinde çizgi türlerini ve renk geçişlerini kullanarak uyumlu bir düzen sağlamaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin geometrik şekillerin boyutları arasındaki farklılıkları ayırt edebildiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin geometrik şekillerin boyutları arasındaki farklılıkları ayırt etme düzeyleri aşağıdakilere benzer sorularla ölçülür:

- Büyük bir apartmanın çatısı, küçük bir köy evinin çatısıyla aynı büyüklükte olabilir mi?
- Bir futbol topu ile yumurta arasında büyüklük farkı var mıdır?

Köprü Kurma Kompozisyonda yer alan nesneler arasındaki boyut farklılıklarını anlamalarını sağlamak için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Bir ağaç çizmek istediğinizde ağacın gövdesi ve yapraklarının büyüklüğü arasında nasıl bir fark görüyorsunuz?
- Bir ev çizmek istediğinizde kapının ve pencerenin büyüklüğü arasında nasıl bir fark görüyorsunuz?
- Bir kuş yuvası ile ağaç dalları arasında nasıl bir büyüklük farkı vardır?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.1.5.1

Öğrencilerden büyük-küçük şekiller ve renklerle resim yapabilmeleri beklenir. Çeşitli nesnelerin kartları dağıtılarak öğrencilerin bu kartları büyükten küçüğe sıralamaları ve gruplandırılmaları sağlanır (**OB1**). Büyük-küçük şekiller ve renklerden oluşan kompozisyon tasarımları için (**a**) öğrencilere birkaç tema önerilir. "Evlerin ve ağaçların bulunduğu bir görünüm", "hayvanlar âlemi" ve "hayalimdeki oda" temaları öğrencilere seçenek olarak sunulur ve öğrencilerden ilgilerini çeken bir temayı seçmeleri istenir (**SDB1.1, SDB1.2**). Seçtikleri tema hakkında hayal güçlerini harekete geçirecek sorularla büyük ve küçük nesnelerin yerleşimini düşünmeleri sağlanır. Öğrencilerden çevrelerindeki büyük-küçük nesneleri karşılaştırarak ifade etmeleri ve boyut farklılıklarını örneklendiren görselleri dijital veya basılı ortamda incelemeleri istenir (**KB2.7, OB4**). İncelemelerini tamamladıktan sonra öğrencilerin oluşturmak istedikleri kompozisyonla ilgili tasarım fikri geliştirmeleri sağlanır (**E3.3**). Şekiller ve renklerle uyumlu bir kompozisyon oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden konuya uygun görsel anlatım araçlarını belirlemeleri beklenir. Yağlı pastel boya ve mum boya öğrencilere temel malzeme olarak tanıtılır. Bu malzemelerin biriyle veya her ikisiyle çalışmalarına imkân verilir. Öğrencilerin seçimlerini kendi tercihleri doğrultusunda yapmaları sağlanır (**E1.2, D11.2**). Malzemelerin kullanım şekli ve uygulama teknikleri öğrencilere gösterilir (**OB9**). Öğrencilerin birden fazla rengi üst üste uygulayarak yeni renkler elde etmeleri sağlanır. Pamuk veya kâğıt peçete yardımıyla renkleri kaynaştırmaları istenir. Kompozisyonlarında farklı çizgi türlerini kullanmaları beklenir. Çizgi, renk, kompozisyon, büyük-küçük ilişkisi gibi temel kavramları doğal bir akış içinde öğrenmeleri sağlanır (**OB9**). Öğrencilerden süreçte edindikleri deneyimleri ve kompozisyonlarını açık fikirlilikle anlatmaları istenir (**E3.5, SDB1.3**). Ayrıca büyük ve küçük nesnelerin yerleşimlerini, renk tercihlerini ve hissettirdiklerini ifade etmeleri beklenir (**SDB1.1**). Öğrencilerin kompozisyonlarını değerlendirirken başarılı buldukları ve geliştirilmesi gereken yönlerini öğretmen rehberliğinde fark etmeleri sağlanır (**D10.1**). Öğrencilerden çalışma ortamını iş birliğiyle temizlemeleri ve düzenli bir alan oluşturmaları istenir (**SDB2.2**). Düzenli bir çalışma ortamının üretkenliği arttırdığını, sağlıklı koruduğunu ve yaşam kalitesini iyileştirdiğini fark etmeleri sağlanır (**D18.2**). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listesi veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

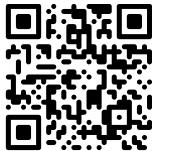
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden büyük ve küçük nesneleri oyun hamuru, kâğıt hamuru, çamur, kil gibi farklı materyaller kullanarak üç boyutlu olarak şekillendirmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilerin büyük ve küçük nesnelerin üç boyutlu modellerine dokunarak boyut farklarını anlamaları sağlanabilir. Öğrencilerden büyük ve küçük şekil şablonlarını kullanarak kompozisyon oluşturmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

1. SINIF

6. TEMA: MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT

Öğrencilerin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın önemine ilişkin renkli resimler yapmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E2.1. Empati

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.2. Esneklik

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D7. Estetik, D17. Tasarruf, D18. Temizlik, D19. Vatanseverlik, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Hayat Bilgisi, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.1.6.1. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın önemine ilişkin düşüncelerini yansıtan renkli resim yapabilmek

- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın önemine ilişkin düşüncelerini yansıtan kompozisyon tasarlar.
- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın önemine ilişkin düşüncelerini yansıtan kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
Mustafa Kemal Atatürk'ün Çocuk Sevgisi

Anahtar Kavramlar

millî egemenlik, ulusal egemenlik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri, öz değerlendirme formları ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın önemine ilişkin düşüncelerini yansıtan resim yapmaları istenir. Duygu ve düşüncelerini pastel boya, mum boya veya renkli kuru kalemli kullanarak ifade etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın anlam ve önemine ilişkin temel düzeyde bilgi sahibi olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğrencilere 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın anlam ve önemiyle ilgili aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kimlere armağan edilmiştir?
- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı denildiğinde aklınıza neler geliyor?

Köprü Kurma

Öğrencilere 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ve Mustafa Kemal Atatürk'ün çocuk sevgisi hakkında bildiklerini anlatmaları için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı neden önemli olabilir?
- Mustafa Kemal Atatürk çocuklar için neler yapmış olabilir?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.1.6.1

Öğrencilerden 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın önemine ilişkin düşüncelerini yansıtan renkli resim yapabilmeleri beklenir. Öğrencilerin konuya uygun kompozisyon tasarımları için (a) 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'yla ilgili kısa film, belgesel, animasyon, video, bilgi görseli gibi eğitici materyaller kullanılır. Bu bayramı çocuklara armağan etmesi nedeniyle Mustafa Kemal Atatürk'ün çocuklarla çekilmiş fotoğrafları dijital veya fiziksel ortamda incelenir. Öğrencilerden fotoğraftaki çocukların duygularını fark etmeleri, kendilerini o çocukların yerine koyarak "Ben orada olsaydım nasıl hissederdim?" sorusuna cevap vermeleri istenir (E2.1, OB2, SDB1.1, SDB2.3). Öğrencilerden 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisi binası, Türk bayrağı, Atatürk portresi gibi sembollerle tasarımlarını planlamaları beklenir (OB5).

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın önemine ilişkin düşüncelerini yansıtan kompozisyon oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden bayram coşkusunu yağlı pastel boya, mum boya veya renkli kuru kalemli kullanarak estetik bakış açısıyla ifade etmeleri istenir **(D7.2, OB4, SDB1.2)**. Bu kapsamda öğrencilere "Türk bayraklarıyla süslenmiş sınıf veya sokaklar", "bayramda sahneye çıkan çocuklar", "ellerinde balonlar ve Türk bayraklarıyla yürüyen öğrenciler" veya "Atatürk'ün çocuklarla el ele 23 Nisan kutlaması" gibi temalar önerilir. Öğrencilerden bu temalardan birini seçerek kendi bakış açılarını yansıtan resim yapmaları beklenir **(KB2.20)**. Öğrencilerin çalışmalarını bireysel veya grup hâlinde gerçekleştirmelerine imkân tanınarak öğrencilerden malzeme ve teknik seçimlerini kendi tercihleri doğrultusunda yapmaları istenir **(E1.2, SDB1.2)**. Boyaların kullanım şekli ve uygulama teknikleri öğrencilere gösterilir **(OB9)**. Malzeme eksikliği durumunda alternatif yollar bulmaları ve birbirleriyle karşılık beklemeden yardımlaşmaları sağlanır **(SDB3.2, D20.4)**. Ayrıca malzemelerini özenli ve verimli kullanmaları istenir **(D17.3)**. Her öğrenciden gelişim düzeyine uygun olarak yazar, çizer veya anlatıcı gibi farklı roller üstlenmesi beklenir. Tüm öğrencilerin resim çalışmasına katılması sağlanırken bazı öğrencilerden çizimlerine kısa yazılar ekleyerek duygularını ifade etmeleri, bazı öğrencilerden ise yaptıkları çalışmaları sözlü olarak tanıtmaları istenir **(D3.4)**. Öğrencilerden konuşma halkası tekniğiyle sanatsal ürünler üzerine kısa paylaşımlar yapmaları beklenir **(SDB2.1)**. Yapılan çalışmaları açıklayarak bayramda birlik ve beraberlik içinde olduklarını fark etmeleri sağlanır **(D19.1)**. Bu süreçte öğrencilerden düşüncelerini paylaşmaları, uzlaşmayı öğrenmeleri ve arkadaşlarının fikirlerinden yararlanarak çalışmalarını geliştirmeleri beklenir **(SDB2.2, SDB2.3, D4.1)**. Sanatsal üretim sürecinde öğrencilere 23 Nisan temalı çocuk şarkıları dinletilir. Sanatsal ürünler tamamlandığında çalışma ortamını iş birliğiyle temizlemeleri ve düzenlemeleri istenir. Öğrencilerden düzenli ve temiz bir çalışma ortamının faydalarını ve düzensiz bir ortamda yaşanan zorlukları kendi deneyimlerinden yola çıkarak açıklamaları beklenir **(D18.2, SDB1.1)**. Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listesi, öz değerlendirme formu veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden Atatürk'ün çocuklarla birlikte çekilmiş fotoğrafları ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'yla ilgili görsellerden oluşan albüm veya pano oluşturmaları istenebilir. Öğrencilerin bayramın tarihçesini araştırarak bilgi kartları hazırlamaları veya bu tema doğrultusunda özgün sloganlarla zenginleştirilmiş pano oluşturmaları sağlanabilir.
- Destekleme** Öğrencilerden 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisi binası, Türk bayrağı, Atatürk gibi görselleri kullanarak kolaj çalışması yapmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

1. SINIF

7. TEMA: MÜZE VE KÜLTÜR

Öğrencilerin doğayı koruma konusunda farkındalık geliştirmeleri, tabiat tarihi müzesine uygun doğal nesneleri sınıflandırmaları, müze kültürünü tanımaları ve okullarında tabiat tarihi müzesi oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.5. Sınıflandırma

EĞİLİMLER E2.3. Girişkenlik, E2.5. Oyunseverlik, E3.7. Sistematiklik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.2. İş Birliği

Değerler D5. Duyarlılık, D7. Estetik, D11. Özgürlük, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Hayat Bilgisi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.5. Sınıflandırma, KB2.8. Sorgulama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.1.7.1. Tabiat tarihi müzesi koleksiyonunu sınıflandırabilme

- Tabiat tarihi müzesindeki eserlere ait özellikleri belirler.
- Tabiat tarihi müzesinde bulunan eserleri biçimsel özelliklerine göre ayırır.
- Tabiat tarihi müzesindeki eserleri bulundukları mekânlara göre tasnif eder.
- Tabiat tarihi müzesinde tasnif ettiği eserleri etiketler.

GS.1.7.2. Okulunda tabiat tarihi müzesi yapabilme

- Tabiat tarihi müzesi koleksiyonuna uygun doğal objeler ve materyallerle müze tasarlar.
- Tabiat tarihi müzesi koleksiyonuna uygun eserlerle müze oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Müze Kuralları

Tabiat Tarihi Müzesi

Anahtar Kavramlar

etiket, koleksiyon, müze, tabiat tarihi

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formları, dereceli puanlama anahtarları, öz değerlendirme formları ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden tabiat tarihi müzesi koleksiyonuna uygun doğal nesneleri sınıflandırmaları ve sınıflandırdıkları nesnelerle okullarında müze oluşturmaları istenir. Müzede doğal nesnelerin coğrafi ve ekolojik çevrelerini yansıtan düzenlemeler yapmaları, nesneler hakkında kısa açıklamalar içeren etiketler hazırlamaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin doğal unsurları tanıdıkları, doğaya ve çevreye ilişkin farkındalık geliştirdikleri; sınıf, okul gibi ortak alanlarda uyulması gereken kuralları bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin doğal unsurlar hakkındaki bilgileri ve sınıf, okul gibi ortak alanlardaki kuralları anlama düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Çevrenizdeki ağaç, bitki veya hayvanların adlarını söyleyebilir misiniz? Onlar hakkında neler biliyorsunuz?
- Sınıfta, okul koridorlarında ve bahçede uyulması gereken kurallardan hangilerini biliyorsunuz?

Köprü Kurma

Doğada gördükleri unsurlarla müzeler arasındaki bağlantıyı fark etmeleri amacıyla öğrencilere günlük yaşamdan aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Doğada yürürken karşılaştığınız bir bitkiyi veya taş parçasını müzede gördüğünüzde neler hissederdiniz?
- Daha önce müzeye gittiniz mi? Gittiyseniz en çok neyi hatırlıyorsunuz?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.1.7.1

Öğrencilerden tabiat tarihi müzesi koleksiyonunu sınıflandırabilmeleri beklenir. Bu amaçla pano veya tahtada sınıflandırma alanları oluşturulur. Taşlar, bitkiler, deniz canlılarına ait fosiller gibi doğal varlıkların modelleri veya görselleri dijital yahut basılı materyaller aracılığıyla öğrencilere gösterilir (**OB1, OB2**). Öğrencilerden bu varlıkların renk, şekil, büyüklük gibi kolay fark edilebilen özelliklerini belirlemeleri (**a**) beklenir (**KB2.8**). Benzer özellikler taşıyan varlıkları eşleştirme kartlarıyla biçimsel özelliklerine göre ayırtmalarını (**b**) istenir (**E2.5, OB4, KB2.5**). Bunların doğada farklı çevrelerde bulunduğu bilgisi vurgulanarak görselleri pano veya tahtada orman, deniz, hava gibi başlıklar altında bulundukları mekânlara göre tasnif etmeleri (**c**) beklenir. Bu süreçte öğrencilerin bu varlıkları herkesin kolay tanıyabilmesi için eserleri etiketlemeleri (**ç**) sağlanır. Öğrencilerden etiketlerde varlığın adı, rengi, şekli, alındığı yer gibi doğrudan gözlemlenebilen özelliklerine yer vermeleri beklenir. Bu doğrultuda etiketlerde öğrencilere "Yeşil yaprak-yuvarlak-okul bahçesi", "Kahverengi taş-küçük-deniz kenarı" gibi tanımlamalar yapmaları önerilir. Etiketleme çalışmasıyla öğrencilerin doğal varlıkları tanımaları, benzer ve farklı yönlerini ayırt etmeleri sağlanır. Ayrıca doğal varlıkların sınıflandırılmasına yönelik eğitsel oyunlar, dijital kaynaklar veya sanal müze uygulamaları sürece dâhil edilerek öğrencilerin sürece aktif katılımı desteklenir (**OB2, OB5, E2.5**). Müzelerin doğayı korunduğu mekânlar olduğunu fark etmeleri beklenir. Öğrencilerin çevreyi koruma bilinci kazanmaları, farklı canlı türlerini tanımaya istekli hâle gelmeleri, çevrelerinde karşılaşılabilecekleri canlı ve cansız varlık örneklerini fark etmeleri ve doğayı korumanın ülkemizi sevmek anlamına geldiğini kavramaları sağlanır (**D5.2, D19.3**). Süreç gözlem formu ile değerlendirilebilir.

GS.1.7.2

Öğrencilerden okullarında tabiat tarihi müzesi yapabilmeleri beklenir. Bu süreçte müze koleksiyonu oluşturmaları için çevrelerinde bulabilecekleri doğal nesneleri toplamaları istenir. Tabiat tarihi müzesi koleksiyonuna uygun doğal objeler ve materyallerle müze tasarımları için (**a**) topladıkları nesneleri renk, şekil ve büyüklük açısından estetik bir bakışla incelemeleri sağlanır (**OB4**). Nesnelerin doğal güzellikleri ve dikkat çekici yönlerine ilişkin sorularla öğrencilerin farkındalık kazanmaları beklenir (**D7.1**). Öğrencilerden seçtikleri nesneleri, renk ve şekil özelliklerini dikkate alarak resmetmeleri istenebilir. Bu aşamada ekosistemdeki işlevlerini ve bulundukları yerin özelliklerini açıklayarak nesnelerin doğal bağlamlarını anlamaları sağlanır (**OB4, OB8**). Tabiat tarihi müzesi koleksiyonuna uygun eserlerle müze oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden nesneleri türlerine göre gruplara ayırmaları ve bulundukları mekânlara göre tasnif etmeleri istenir. Nesnelerin adını, rengini ve bulundukları yeri içeren etiketler hazırlamaları beklenir (**E3.7, KB2.5**). Öğrencilerin bu nesnelerle duygusal bağ kurmaları için nesnelere ilişkin kişisel görüşlerini veya anılarını içeren ifadeler yazmaları istenir. "Bu taş bana yaz tatilinde gittiğim dağları hatırlatıyor." gibi cümlelerle koleksiyona anlam yüklemeleri sağlanır (**SDB1.1**). Müze hazırlama sürecinde doğayla estetik bağ kurmalarını sağlamak amacıyla öğrencilere doğal seslerden oluşan sözsüz müzikler dinletilir. Sergi hazırlık sürecinde öğrencilerden gruplar hâlinde keşfe çıkarak okul içinde veya bahçesinde sergilemeye uygun alanları belirlemeleri beklenir (**SDB2.2**). Sergi düzeni için raflar, stantlar, paspartular, teşhir kutuları ve etiketler öğrencilerle iş birliği içinde hazırlanır. Sergi alanının aydınlatması, çevre düzenlemesi ve estetik görünümü hakkında öğrencilere farklı seçenekler gösterilir ve öğrencilerden en uygun planı yapmaları beklenir (**SDB1.2**). Bu alanların küçük bir müzeyi anımsatacak şekilde düzenlenmesine özen gösterilir. Sergide resimler ve doğal nesneler birlikte sergilenir. Müzelerin temel kuralları müze açılmadan önce öğrencilere bilgilendirici videolar veya eğlenceli yöntemler aracılığıyla öğretilir (**E2.5**). Öğrencilerden hazırladıkları müzenin okullarına ve ülkelerine değer kattığını fark etmeleri ve bu çalışmayı ülkeye duydukları sevginin bir göstergesi olarak görmeleri beklenir (**D15.2, D19.3**).

Öğrencilerden kuralları hatırlamaları için şarkı veya tekerleme söylemesi istenebilir. Öğrencilerle müzelerdeki kurallara ilişkin simülasyon yapılarak bu etkinlikte sessiz olma, eserlere dokunmama, dikkatli gözlem yapma davranışlarını pekiştirmeleri sağlanır **(D11.3, D16.2)**. Ziyaret süresince öğrencilerin görgü kurallarına uygun şekilde davranmalarını ve doğal nesnelere ilişkin merak ettikleri konular hakkında sorular yönlendirmeleri sağlanır **(D14.1, E2.3, E3.8)**. Müze koleksiyonu performans görevi olarak tanımlanarak dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu veya akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden somut olmayan kültürel miras müzelerini veya belirli bir temaya özel açılmış müzeleri araştırmaları istenebilir. İmkânlar dâhilinde ve mümkünse aileleriyle birlikte bu müzeleri ziyaret etmeleri istenebilir. Ziyaret ettikleri veya araştırdıkları müzeler hakkında kısa bir rapor tutmaları veya edindikleri bilgileri arkadaşlarına poster yoluyla sunmaları istenebilir. Tabiat tarihi müzesine yönelik broşür veya bilgi görseli hazırlayarak bu müzenin önemini ve işlevini tanıtmaları sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerden fosiller, mineraller, nesli tükenmiş bitki ve hayvan türlerini içeren sanal müzeleri ziyaret etmeleri istenebilir. Öğrencilerin bu türlere ait fotoğrafları bularak sergilemeleri sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. SINIF

1. TEMA: HAYAT VE SANAT

Öğrencilerin çevresindeki ana ve ara renkleri, renk ve biçim ilişkilerini algılayarak insan ve çevre bağlamındaki düşüncelerini sanatsal ürünlerle ifade etmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN
BECERİLERİ SAB1. Sanatsal Algılama, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL
BECERİLER —

EĞİLİMLER E2.5. Oyunseverlik, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.2. İş Birliği, SDB3.2. Esneklik

Değerler D7. Estetik, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D17. Tasarruf, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER Hayat Bilgisi, Matematik

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemlleme, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.2.1.1. Çevresindeki nesnelerin ana renklerini, ara renklerini ve doğadaki tekrarlarını algılayabilme

- Çevresindeki nesnelerin ana renklerini, ara renklerini ve doğadaki tekrarlarını gözlemler.
- Yapay nesnelerdeki ana ve ara renk tekrarlarını, doğal nesnelerdeki örnekleriyle karşılaştırır.

GS.2.1.2. Renk ve biçim ilişkisini kurarak insan ve çevre bağlamındaki düşüncelerine yönelik sanatsal üretim yapabilme

- Renk ve biçim ilişkisini kurarak hayal ettiği çevreye ilişkin düşüncelerini yansıtan kompozisyon tasarlar.
- Renk ve biçim ilişkisini kurarak hayal ettiği çevreye ilişkin düşüncelerini yansıtan kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Ana Renkler ve Ara Renkler

Doğadaki Renk ve Biçim İlişkisi

Anahtar Kavramlar

ana renk, ara renk, biçim tekrarı, renk çemberi, renk tekrarı, renk ve biçim ilişkisi, selofan kâğıt

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme formu ve akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden renk ve biçim ilişkilerini kurarak hayal ettikleri çevreye ilişkin düşüncelerini yansıtan kompozisyon oluşturmaları istenir. Kompozisyonlarını kolaj, baskı veya pastel boya teknikleriyle ifade etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin çevresindeki nesnelerin renk ve şekillerindeki benzerlikleri ve farklılıkları algılayabildikleri, doğada tekrarlayan unsurları fark edebildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin çevrelerindeki nesnelerin renk ve şekillerindeki benzerlikler ile farklılıkları algılamalarına ve bu öğelerin doğadaki tekrarlarına yönelik farkındalık düzeylerini belirlemek amacıyla aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Çevrenizde renk olarak birbirine benzeyen neler görüyorsunuz?
- Çevrenizde şekil olarak birbirine benzeyen neler görüyorsunuz?
- Çevrenizde gördüğünüz yaprak, çiçek, taş gibi doğal nesnelerde şekil veya renk tekrarları var mı?
- Hangi nesnelerde tekrarlar görüyorsunuz?

Köprü Kurma

Öğrencilere çevresindeki renk ve biçim ilişkilerini keşfetmeleri için aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Kırmızı ve yeşil hangi renklerin karışımıyla elde edilmiş olabilir?
- Hangi doğal nesnelerde renk tekrarlarını görüyorsunuz?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.2.1.1

Öğrencilerden çevresindeki nesnelerin ana renklerini, ara renklerini ve doğadaki tekrarlarını algılayabilmeleri beklenir. Öğrencilere renklerin oluşumu ve doğadaki işlevleri hakkında temel bilgiler verilir (**OB9**). Renk çemberi üzerinde renklerin birbiriyle nasıl ilişkilendirildiği açıklanır. Renklerin doğadaki işlevleri hakkında görseller veya kısa videolar gösterilir. Öğrencilerden günlük yaşamda karşılaştıkları sarı, kırmızı, mavi renkteki nesneleri belirlemeleri ve bu renklerle karşılaştıkları yerleri ifade etmeleri istenir (**SDB1.1**). Çevresindeki nesnelerin ana renklerini, ara renklerini ve doğadaki tekrarlarını gözlemlemeleri için (**a**) öğrencilerin selofan kâğıtlarla renk değişimlerini incelemeleri sağlanır. Ara renklerin oluşumu öğrenci seviyesine uygun deneylerle gösterilir. Renk karışımlarını, selofan kâğıtların yanı sıra dijital boyama uygulamaları veya fiziksel materyallerle deneyimlemeleri sağlanır (**OB2, SDB1.2**). Öğrencilerden botanik bahçesi, doğal park veya okul bahçesinde renk ve tekrar örüntülerini gözlemlemeleri beklenir (**KB2.2, OB4**). Renk avı etkinliğiyle çevredeki bitkiler, çiçekler, taşlar ve diğer doğal unsurlardaki ana ve ara renkleri bulmaları istenir (**E2.5**). Yaprak, çiçek, taş, su dalgaları gibi doğal tekrarlara örnekler gösterilerek bu örüntüler hakkında düşünmeleri sağlanır. Ayrıca okul merdivenleri, bahçe çitleri, bina pencereleri gibi yapay örüntülerin estetik ve işlevsel özelliklerini tespit etmeleri beklenir (**KB2.10**). Yapay nesnelerdeki ana ve ara renk tekrarlarını, doğal nesnelerdeki örnekleriyle karşılaştırmaları için (**b**) öğrencilerden renk tekrarlarının çevrede görüldüğü yerleri açıklamaları istenir. Doğadaki tekrarlar hakkında merak ettikleri konulara yönelik sorular sormaları beklenir (**E3.8, SDB1.1**). Renk çemberi üzerinde ana ve ara renkleri belirlemeleri ve bu renklerin doğadaki tekrarlarla ilişkisini açıklamaları istenir. Estetiğin sanat ve doğadaki önemini fark etmeleri sağlanır (**D7.1**). Süreç gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

GS.2.1.2

Öğrencilerden renk ve biçim ilişkisini kurarak insan ve çevre bağlamındaki düşüncelerine yönelik sanatsal üretim yapabilmeleri beklenir. Renk ve biçim ilişkisini kurarak hayal ettiği çevreye ilişkin düşüncelerini yansıtan kompozisyon tasarımları için (**a**) metafor tekniği kullanılarak çevreyle ilgili özgün fikirler üretmeleri sağlanır (**E3.3**). Öğrencilerden gruplara ayrılarak çevreyi bir metaforla ifade eden tasarım yapmaları istenir. Her gruptan hayal ettikleri çevreyi belirledikleri metafor üzerinden anlatmaları beklenir. Bu amaçla öğrencilerin hoşlandıkları bir mekânı daha güzel hâle getirmek için o mekâna eklemek istedikleri unsurlar hakkında fikir yürütmeleri sağlanır (**SDB3.2**). Binalar, parklar, yollar, daha mutlu ve yaşanılır bir çevrede bulunması gerektiğine inandıkları unsurları belirlemeleri istenir. İnsanlar, hayvanlar ve bitkiler arasındaki ilişkileri yansıtan metaforlar üretmek bunları açıklamaları sağlanır. Metaforları renk ve biçim ilişkileriyle zihinlerinde görselleştirmeleri ve grup kararıyla tasarımlarını yapmaları beklenir. Renk ve biçim ilişkisini kurarak hayal ettiği çevreye ilişkin düşüncelerini yansıtan kompozisyon oluşturmaları için (**b**) her gruptan tasarımlarını özgün bakış açısıyla sanatsal ürüne dönüştürmesi beklenir. Yağlı pastel boya, kolaj ve baskı tekniklerinin yanı sıra temel malzeme olarak tanıtılır. Malzeme seçimlerinin, grupların ortak tercihleri doğrultusunda yapılması sağlanır (**D16.1, SDB1.2, SDB2.2**). Öğrencilerin tüm malzemeleri ve teknikleri bir arada kullanmalarına imkân verilir. Boyaların kullanım şekli ve uygulama teknikleri gösterilir. Baskının bir yüzeye biçim veya desen aktarma yöntemi olduğu açıklanır. Öğrencilerin yaprak, sünger, ağaç dalları gibi doğal ve yapay malzemelerle parmak boyası veya sulu boya kullanarak baskı tekniklerini deneyimlemeleri sağlanır (**OB9**). Yüzeye aktardıkları malzemeleri, hayallerini yansıtan

yaratıcı nesnelere dönüştürmeleri beklenir (**KB2.20**). Örneğin renkli yaprakları ardışık şekilde yapıştırarak hayali bir balık yapmaları veya bir düğmeye anten ekleyerek düğmeyi kelebeğe dönüştürmeleri önerilir (**SDB3.2, E3.3**). Öğrencilerden çalışmalarda seçtikleri renkleri ve biçimleri birden fazla yerde tekrarlamaları istenir. Tekrar eden renk ve biçimlerin çalışmaya kattığı hareket üzerine düşünmeleri sağlanır. Renk ve kompozisyon tasarımlarına yönelik geri bildirim verilerek öğrencilerin gelişimleri desteklenir. Malzemelerini özenli ve tasarruflu kullanmaları, grup arkadaşlarıyla karşılık beklemeden yardımlaşmaları sağlanır (**D17.3**). Çalışmalar tamamlandığında her gruptan tasarımlarını açıklaması, süreç boyunca aldıkları estetik kararları paylaşması beklenir (**SAB2.1, OB9**). Çalışma ortamını iş birliğiyle temizlemeleri ve düzenli bir ortamın üretkenliği arttırdığını fark etmeleri sağlanır (**SDB2.2, D18.2**). Tamamlanan sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Öğrencilerden süreç boyunca edindikleri deneyimleri açık fikirlilikle değerlendirmeleri ve birbirlerinin çalışmalarını takdir etmeleri beklenir (**E3.5, D14.1**). Sanatsal ürünler performans görevi olarak tanımlanarak öz değerlendirme formu veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden doğal ve sürdürülebilir bir çevreyi simgeleyen renkleri kullanarak poster veya bilgi görseli hazırlamaları, doğal ve yapay nesnelerle ana ve ara renklerin yer aldığı renk çemberi oluşturmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilere ana ve ara renk kartları verilerek bunları doğru renklerle eşleştirmeleri, parmak boyası ile renk karışımlarını deneyimlemeleri, bu renkleri kullanarak resim veya kolaj yapmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. SINIF

2. TEMA: SANATIN GÖRSEL DİLİ

Öğrencilerin Türkiye Cumhuriyeti'nin ve eski Türk devletlerinin bayraklarındaki sembollerin görsel mesajlarını anlamlandırmaları, bu sembollerle ilişkili millî motiflerin tarihî ve kültürel anlamlarını keşfetmeleri, birim ve biçim ilişkisi kurarak bu motiflerle sanatsal kompozisyonlar oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB2. Görsel Mesajı Okuma, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

—

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E2.5. Oyunseverlik, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D10. Mütevazılık, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.2.2.1. Türk devletlerinin bayraklarındaki görsel mesajları okuyabilme

- Türkiye Cumhuriyeti'nin ve eski Türk devletlerinin bayraklarındaki sembollerin görsel mesajlarını algılar.*
- Türkiye Cumhuriyeti'nin ve eski Türk devletlerinin bayraklarındaki sembollerin görsel mesajlarını anlamlandırır.*

GS.2.2.2. Millî kültüre ait motiflerle birim ve biçim ilişkisi kurarak sanatsal üretim yapabilme

- Millî kültüre ait motiflerle birim ve biçim ilişkisi kurarak kompozisyon tasarlar.*
- Millî kültüre ait motiflerle birim ve biçim ilişkisi kurarak kompozisyon oluşturur.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Türk Bayrağındaki Semboller

Eski Türk Devletlerinin Bayraklarındaki Semboller

Millî Kültüre Ait Motifler

Anahtar Kavramlar

hilal ve yıldız, bayrak, kültürel semboller, millî semboller, Türk devletlerinin bayrakları

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları dereceli puanlama anahtarları, öz değerlendirme formları ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden millî kültüre ait motiflerle birim ve biçim ilişkisi kurarak kompozisyon oluşturmaları istenir. Kompozisyonlarını kolaj, baskı, pastel boya veya kuru kalem tekniklerini kullanarak estetik bir şekilde ifade etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Türk bayrağını, bayrak üzerindeki sembollerin anlamlarını bildikleri ve bayrakla ilgili temel düzeyde bilgiye sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin Türk bayrağı ve diğer bayraklar hakkındaki bilgi düzeyleri, aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Türk bayrağı size neyi anlatıyor?
- Türk bayrağındaki hilal ve yıldızın anlamını biliyor musunuz?
- Türkiye dışında başka hangi ülkelerin bayraklarını tanıyor sunuz?

Köprü Kurma

Öğrencilere Türk bayrağındaki, eski Türk devletlerinin bayraklarındaki semboller ve millî kültürümüze ait motifler üzerine düşünceleri için günlük yaşamdan aşağıdakilere benzer örnekler sunulur:

- Türk bayrağındaki sembollerini günlük yaşamınızda başka nerelerde gördünüz?
- Daha önce gördüğünüz bayraklarda hangi figürler dikkatinizi çekti?
- Bir bayrağa güçlü ve cesur bir hayvan figürü ekleyerek ne anlatmak istersiniz?
- Halılarda, kilimlerde, kıyafetlerde veya takılarda yer alan motifleri fark ettiniz mi?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.2.2.1

Öğrencilerden Türk devletlerinin bayraklarındaki görsel mesajları okuyabilmeleri beklenir. Türkiye Cumhuriyeti'nin ve eski Türk devletlerinin bayraklarındaki sembollerin görsel mesajlarını algılamaları için **(a)** öğrencilerin bayrakları dijital veya basılı ortamda incelemeleri sağlanır **(OB2)**. Bu kapsamda Türkiye Cumhuriyeti'nin bayrağı ile Büyük Hunlar, Göktürkler, Selçuklular, Karahanlılar, Gazneliler ve Osmanlı Devleti'ne ait bayraklar gösterilir **(OB5)**. Öğrencilerden bayraklarda gördükleri simgeler ve renklerle ilgili akıllarına gelen ilk üç kelimeyi yazılı veya sözlü olarak paylaşmaları istenir **(OB4)**. Ayrıca bayraklarla ilgili duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri beklenir **(SDB1.1)**. Bayraklarda yer alan renkler, biçimler ve simgeler üzerinde durularak birlik, cesaret, vatan sevgisi gibi değerler üzerine düşünmeleri sağlanır. Türkiye Cumhuriyeti'nin ve eski Türk devletlerinin bayraklarındaki sembollerin görsel mesajlarını anlamlandırmaları için **(b)** öğrencilerden bayraklardaki renklerin, şekillerin, biçimlerin ve simgelerin anlamlarına ilişkin görüşlerini beyin fırtınası veya fikir tarama tekniklerini kullanarak paylaşmaları beklenir **(SDB2.1, SDB2.3)**. Bayraklarla ilgili eğitici videolar ve dijital içerikler sunulur **(OB2)**. Bayrakların temsil ettiği değerler daha önce hazırlanmış bir kavram haritası üzerinde gösterilerek öğrencilerin bu kavramlar arasındaki bağlantıları fark etmeleri sağlanır **(OB1)**. Öğrencilerden Türk bayrağındaki hilal, beş köşeli yıldız, kırmızı ve beyazın anlamlarına yönelik tahminlerde bulunmaları beklenir **(D14.3, D19.1)**. Öğrencilerin bayraklardaki ay ve yıldız gibi ortak şekilleri fark etmeleri sağlanır **(KB2.7, OB5)**. Ayrıca öğrenciler bayraklarla ilgili merak ettiklerini sormaları için teşvik edilir **(E1.1, D19.2)**. Sembollerle ilgili hazırlanmış soru kartları veya hafıza kartları kullanılarak öğrencilere eğitici nitelikte oyunlar oynatılır **(E2.5)**. Öğrencilerden bayrakların insanlar arasında birlik ve beraberlik duygusunu güçlendirdiğini fark etmeleri beklenir. Bu süreçte öğrencilerin bayrağın taşıdığı sembolik anlamı tanımları, ülkelerine karşı bağlılık hissetmeleri ve millî değerlerin önemini içselleştirmeleri sağlanır **(OB5, D14.3, D19.3)**. Süreç dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

GS.2.2.2

Öğrencilerden millî kültüre ait motiflerle birim ve biçim ilişkisi kurarak sanatsal üretim yapabilmeleri beklenir. Millî kültüre ait motiflerle birim ve biçim ilişkisi kurarak kompozisyon tasarlama için **(a)** öğrencilere kartal, kurt, geyik, lale, sümbül, karanfil gibi motiflerin görselleri dijital veya basılı ortamda sunulur **(OB2)**. Öğrencilerin bu motiflerin tarih boyunca farklı dönemlerde kullanıldığını ve doğadan esinlenilerek oluşturulduğunu fark etmeleri sağlanır **(OB5)**. Kartal, kurt, geyik ve lale motiflerinin güç, güzellik, cesaret gibi doğayla ilişkili özellikleri üzerinde durulur. Soru kartları veya düşün-eşleş-paylaş tekniğini kullanarak motiflerin günlük hayattaki kullanım alanlarını keşfetmeleri sağlanır **(E2.5)**. Takılar, ev tekstili, seramik gibi alanlarda yer alan motifler üzerinden kültürel mirasın güncel yaşamdaki etkilerini fark etmeleri sağlanır. Öğrencilerin ilgilerini çeken motiflere ilişkin soru sormaları ve onlardan motiflerin renk, şekil ve tekrar özelliklerini fark etmeleri beklenir **(E3.8, KB2.8)**. Seçtikleri motiflerin birimlerini ve renklerini tekrarlayarak kompozisyon tasarımları sağlanır **(SDB1.2)**. Millî kültüre ait motiflerle birim ve biçim ilişkisi kurarak kompozisyon oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden belirledikleri motif ve renkleri sanatsal ürüne dönüştürmeleri istenir **(D7.2, OB4, KB2.20)**. Bu süreçte semboller panosu veya hikâye tamamlama gibi yöntemlerle motiflerin kendilerine hatırlattıklarını fark etmeleri sağlanır. Sanatsal çalışmalar için kolaj, yağlı pastel boya, mum boya veya renkli kuru kalem arasında seçim yapmaları istenir. Öğrencilerden bireysel veya gruplar hâlinde fikir alışverişi yaparak kullanacakları malzemeleri seçmeleri beklenir **(E3.5, D16.1, SDB1.2, SDB2.2)**. Kolaj çalışması için öğrencilere renkli fon kartonları, el işi kâğıtları, gazete ve dergi görselleri seçenek olarak sunulur. Baskı tekniklerinden fırça baskısı, sebze baskısı, yaprak

baskısı veya parmak baskı yöntemleri tanıtılır. Malzemelerin kullanımı ve uygulama teknikleri aşamalı olarak gösterilir **(OB9)**. Uygulamalar sırasında öğrencilerin grup çalışmalarında aktif rol üstlenmeleri ve farklı grupların fikirlerine saygı göstermeleri sağlanır **(D3.4, D14.1)**. Süreç sonunda öğrencilerden seçtikleri motifleri, bu motiflerin kendilerine hatırlattıklarını ve çalışmalarını nasıl yaptıklarını açıklamaları beklenir **(E3.5, SDB1.2)**. Kompozisyonlarını değerlendirirken başarılı buldukları ve geliştirilmesi gereken yönlerini öğretmen rehberliğinde fark etmeleri sağlanır **(D10.1, SDB1.3)**. Tamamlanan sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak öz değerlendirme formu veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden Türk devletlerinin bayraklarında yer alan sembollerden birini veya birkaçını kullanarak hikâye yazmaları ve bu hikâyeyi çizgi romana dönüştürmeleri istenebilir. Öğrencilerin Türk bayraklarındaki sembol ve motifleri kullanarak defter kapağı, çanta, tişört gibi günlük eşya üzerine çizim yapmaları veya bu öğeleri yapıştırarak özgün ürünler oluşturmaları sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerden Türkiye Cumhuriyeti ve eski Türk devletlerinin bayraklarına ait resimli bilgi kartlarını kullanarak eşleştirme oyunu oynamaları istenebilir. Ayrıca kısa videolar, hikâyeler veya bayrakları temsil eden somut materyaller aracılığıyla görsel ve işitsel yönden desteklenmeleri sağlanır.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. SINIF

3. TEMA: SANATÇILAR VE ESERLERİ

Öğrencilerin çağdaş Türk resim sanatında natürmort temalı eserleri inceleyerek sanat elemanları ve tasarım ilkelerini fark etmeleri, ana ve ara renkler ile biçim zıtlıklarını kullanarak özgün natürmort yapımları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB3. Sanat Eserini İnceleme, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

—

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D7. Estetik, D12. Sabır, D14. Saygı, D15. Sevgi, D17. Tasarruf, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri

OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.2. Gözlemlleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB3.1. Karar Verme, SAB1.2. Sanatsal Karşılaştırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.2.3.1. Çağdaş Türk resim sanatında natürmort temalı eserleri inceleyebilme

- a) Natürmort temalı eseri sanatsal açıdan betimler.
- b) Natürmort temalı eseri sanatsal açıdan çözümler.
- c) Natürmort temalı eseri sanatsal açıdan yorumlar.
- ç) Natürmort temalı eser hakkında sanatsal yargıda bulunur.

GS.2.3.2. Ana renkler, ara renkler ve biçim zıtlıklarıyla natürmort yapabilme

- a) Ana, ara renkler ve biçim zıtlıklarıyla natürmort tasarlar.
- b) Ana, ara renkler ve biçim zıtlıklarıyla natürmort oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Çağdaş Türk Resim Sanatında Natürmort
Sanat Eserlerindeki Renk ve Biçim Zıtlıkları

Anahtar Kavramlar

biçim zıtlığı, çerçeveleme, konturlama, natürmort, renk zıtlığı

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri, gözlem formları, öz değerlendirme formları veya akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden ana, ara renkler ve biçim zıtlıklarıyla günlük nesneleri kullanarak natürmort oluşturmaları istenir. Natürmortlarını pastel boya, sulu boya veya renkli kuru kalem teknikleriyle detaylara dikkat ederek estetik bir şekilde ifade etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin canlı ve cansız varlıkları ayırt etme becerisine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin canlı ve cansız varlıklar hakkındaki bilgi düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Sınıfınızdaki masa canlı bir varlık mıdır?
- Sınıfınızda bulunan canlı varlıklar nelerdir?

Köprü Kurma

Çevrelerinde gördükleri canlı ve cansız varlıklarla düzenlemeler yaparak kompozisyonuna dönüştürülebileceği konusunda farkındalık kazanmaları için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Günlük hayatta sıkça gördüğünüz bir nesne, başka hangi nesnelerle birlikte güzel görünür?
- Sınıfınızdaki canlı ve cansız varlıklardan bir resim yapacak olsaydınız hangilerini seçerdiniz?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.2.3.1

Öğrencilerden çağdaş Türk resim sanatında natürmort temalı eserleri inceleyebilmeleri beklenir. Bu eserleri sanatsal açıdan betimlemeleri için **(a)** öğrencilerin natürmort temalı eser görsellerini dijital veya basılı ortamda incelemeleri sağlanır **(OB2, OB4)**. Bu aşamada öğrencilerle natürmort hakkında temel bilgiler paylaşılır. Feyhaman Duran'ın "Karpuzlu Natürmort", Hasan Vecih Bereketoğlu'nun "Bakraçlı Natürmort" ve Mahmut Cuda'nın "Kedili ve Elmalı Natürmort" isimli eserleri örnek olarak gösterilir **(OB5, OB9)**. İncelenecek eserlere öğrencilerin sınıfça karar vermeleri istenir **(KB3.1, SDB2.2)**. Dikkat çekmek ve merak uyandırmak için öğrencilere eserlerde yer alan nesnelerden oluşan bir hikâye anlatılarak öğrencilerin bu nesnelere anlam yüklemeleri sağlanır **(E1.1)**. Öğrencilerden eserin türünü, eserde kullanılan malzemeleri tahmin etmeleri ve tahminlerini gerekçelendirmeleri beklenir **(KB2.10, OB9, SDB3.3)**. Resim, heykel, fotoğraf gibi sanat türleri arasındaki farkları anlamaları için örnekler sunularak incelenen eserin hangi sanat dalına ait olduğunu belirlemeleri ve gerekçelerini açıklamaları beklenir **(KB3.1, SAB1.2)**. Öğrencilerin eserde yer alan bilgi objelerini konuşma halkası tekniğiyle detaylı bir şekilde incelemeleri sağlanır.

Öğrencilerden eserdeki canlı ve cansız, doğal ve yapay nesneleri tespit etmeleri ve paylaşmaları istenir (**KB2.5, SDB2.2**). Bu süreçte farklı bakış açılarının sınıf içi tartışmalara zenginlik kattığını fark etmeleri ve arkadaşlarının fikirlerine saygı göstermeleri beklenir (**SDB2.3**). Natürmort temalı eseri sanatsal açıdan çözümlemeleri için (**b**) sanat elemanlarından renk ve biçim, tasarım ilkelerinden ise tekrar ve zıtlık ele alınır. Öğrencilerden eserdeki ana ve ara renkleri belirlemeleri, biçimleri sınıflandırmaları, tekrarlayan unsurları ve boyut, yön gibi zıtlıkları tespit etmeleri istenir (**KB2.5, KB2.8**). Özellikle yuvarlak ve köşeli şekillerin benzerlik ve farklılıkları üzerinde durularak zıtlıkların kompozisyonadaki etkisi açıklanır. Öğrencilerin "Ben olsaydım..." ifadesiyle başlayan cümleler kurarak renk ve biçim tercihlerini ifade etmeleri sağlanır (**E3.3, D7.1, SDB1.1**). Natürmort temalı eseri sanatsal açıdan yorumlamaları için (**c**) gruplardan eserin konusu ile sanatçının renk, biçim ve boyut tercihleri arasındaki ilişkiyi keşfetmeleri beklenir. Eser hakkında sanatsal yargıda bulunmaları için (**ç**) gruplardan eseri beğenme sebeplerini gerekçeleriyle açıklamaları ve diğer görüşlere saygı duyarak kendi yorumlarını ifade etmeleri istenir (**E3.5, SDB3.3**). Sanatçıların Türk resmine katkıları ve kıymetlerine vurgu yapılarak vefayla anılmaları sağlanır (**D15.2**). Süreç gözlem formu veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

GS.2.3.2

Öğrencilerden ana renkler, ara renkler ve biçim zıtlıklarıyla natürmort yapabilmeleri beklenir. Bu kapsamda natürmort tasarımları için (**a**) öğrencilerden şişe, vazo, çiçek, bardak, sepet, ekmek, çaydanlık, sebzeler, meyveler gibi günlük hayatta karşılaşılabilecekleri nesneleri seçerek düzenleme yapmaları istenir (**SDB1.2**). Seçtikleri nesnelerin biçimsel farklılıklarını, renk özelliklerini ve boyutlarını gözlemlemeleri için rehberlik edilir (**KB2.2**). Nesneleri farklı açılardan inceleyerek bu özellikleri not almaları ve nesneler arasında kurulacak ilişkileri düşünmeleri beklenir. Öğrencilerin nesneler arasında boyut, yön ve biçim zıtlıkları oluşturmaları ve bu zıtlıkları belirginleştiren bir düzenleme planlamaları sağlanır. Ana renkler, ara renkler ve biçim zıtlıklarıyla natürmort oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden kompozisyonlarını özgün bakış açısıyla yüzeye aktarmaları beklenir. Çalışmalarında pastel boya, sulu boya veya renkli kuru kalem arasından birini seçmeleri sağlanır (**SDB1.2**). Seçilen malzemelerin kullanım teknikleri örnek çalışmalarla gösterilir ve süreç boyunca öğrencilere rehberlik edilir (**OB9**). Öğrencilerden malzemelerini özenli ve verimli kullanmalarını beklenir (**D17.3**). Nesnelerin konturlarını yalın çizgilerle belirlemeleri, ardından detayları ekleyerek renk uygulamalarına geçmeleri istenir. Bu aşamada çerçevelemenin, sanat dilinde "konturlama" olarak adlandırıldığı belirtilir. Çalışma sürecinde öğrencilerin sanat elemanlarından renk ve biçimi; tasarım ilkelerinden ise zıtlık ve tekrarı fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte sabır, özen ve gayretle çalışmanın sanatsal üretimin önemli bir parçası olduğu vurgulanır (**E1.3, D12.3**). Sanatsal ürünler tamamlandıktan sonra öğrencilerden çalışma ortamını iş birliğiyle temizlemeleri ve düzenlemeleri istenir (**D18.2**). Düzenli ve düzensiz çalışma ortamlarının farklarını kendi deneyimlerine dayanarak düşünmeleri ve paylaşmaları sağlanır (**SDB1.1**). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Öğrencilerin çalışmalarındaki renk, biçim ve kompozisyon özelliklerini ifade etmeleri ve arkadaşlarının çalışmalarını takdir etmeleri beklenir (**D14.1, SDB2.3**). Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listesi ve öz değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden natürmort düzenlemelerini oyun hamuru veya kille üç boyutlu olarak modellemeleri istenebilir. Aynı natürmort düzenlemesini farklı açılardan çizmeleri sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerden meyve şeklinde hazırlanmış kartonlar kullanarak uygun zemin üzerinde kolaj yapmaları istenebilir. Yalnızca iki veya üç nesneyi bir araya getirerek natürmort düzenlemesi oluşturmaları sağlanabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. SINIF

4. TEMA: ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE

Öğrencilerin farklı çizgi türlerini kullanarak doğa peyzajı oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

ALAN
BECERİLERİ SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL
BECERİLER —

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB3.1. Uyum, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D10. Mütevazılık, D11. Özgürlük, D16. Sorumluluk, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER Türkçe

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER —

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.2.4.1. Farklı çizgi türlerini kullanarak doğa peyzajı yapabilme

- a) Farklı çizgi türlerini kullanarak doğa peyzajı tasarlar.
- b) Farklı çizgi türlerini kullanarak doğa peyzajı oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Farklı Çizgi Türleriyle Doğa Peyzajı

Anahtar Kavramlar

doğa peyzajı, grafit kalem

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları dereceli puanlama anahtarları ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden farklı çizgi türleriyle gözlemlerine ve hayal güçlerine dayalı doğa peyzajı oluşturmaları istenir. Ürünlerinde siyah, beyaz ve gri yağlı pastel boyalar veya grafit kalemler kullanarak doğadaki unsurlarla ilişkili çizgi karakterlerini seçmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME

YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin doğadaki nesnelerin sahip olduğu geometrik biçimleri ve çizgisel yapıları algılayabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Doğadaki nesnelerin sahip olduğu geometrik biçimlere ve bu biçimlere bağlı çizgi yapılarına ilişkin ön bilgilerini ölçmek için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Bir derenin akışını çizerken dalgalı mı düz mü veya başka hangi tür çizgi kullanırdınız?
- Bir ağaç dalını çizerken düz çizgiler mi yoksa eğri çizgiler mi tercih edersiniz?

Köprü Kurma

Öğrencilere doğadaki nesnelerin yapısal farklılıklarına göre çizgisel anlatımın değişiklik gösterebileceğini fark etmeleri için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Doğada neden farklı türden çizgiler bulunmaktadır?
- Bir bulutu veya bir ağacın gövdesini çizerken farklı çizgiler kullanmanızın nedeni ne olabilir?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.2.4.1

Öğrencilerden farklı çizgi türlerini kullanarak doğa peyzajı yapabilmeleri beklenir. Bu amaçla dört farklı görevden oluşan istasyon çalışması uygulanır. Her istasyonda farklı çizgi türleriyle ilgili görevler bulunur. Birinci istasyonda ince ve kalın çizgiler, ikinci istasyonda düz ve eğri çizgiler, üçüncü istasyonda kesik ve dalgalı çizgiler, dördüncü istasyonda ise zikzak çizgiler üzerine çalışmalar yapılır. Örneğin öğrencilerden düz çizgilerle bir ev, dalgalı çizgilerle bir nehir, zikzak çizgilerle bir dağ veya eğri çizgilerle bir ağaç çizmeleri istenebilir. İstasyonları sırayla gezerek tüm çizgi türlerini deneyimlemeleri ve görevlerini tamamlamaları beklenir (D16.3, SDB3.1). Farklı çizgi türlerini kullanarak doğa peyzajı tasarımları için (a) öğrencilerin doğa manzarası fotoğraflarını, dijital veya basılı ortamda incelemeleri sağlanır (OB4). Bu manzaralarda yer alan unsurların hangi çizgi türleriyle ifade edilebileceği hakkında konuşmaları istenir. Öğrencilerden Hoca Ali Rıza'nın "Evler" ve Vincent van Gogh'un (Vinsent Van Gog) "Evler ile Peyzaj" (Fr. Paysage avec une maison et un laboureur, "Peyzaj avek ün mezon e ün labrör") isimli eserini çizgi çeşitliliği açısından incelemeleri beklenir. Bu eserlerde kullanılan çizgi türlerini betimlemeleri ve doğadaki benzer unsurlarla ilişkilendirmeleri istenir (OB9). Tasarımlarını oluştururken doğa gözlemi yapmaları ve hayal güçlerini kullanarak peyzaj kompozisyonlarında yer alacak ağaç, çiçek, dağ gibi unsurları temsil eden çizgiler tasarımları beklenir (E3.3).

Farklı çizgi türlerini kullanarak doğa peyzajı oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden konuya uygun görsel anlatım araçlarını belirlemeleri istenir. Siyah, beyaz ve gri yağlı pastel boyalar veya grafit kalemle temel malzemeler olarak sunulur. Öğrencilerin malzeme seçimlerini bireysel tercihlerine göre yapmaları sağlanır **(E1.2, D11.2, SDB1.2)**. Ön plandaki nesneleri arka plandakilere kıyasla daha koyu tonda çizmeleri önerilir. Orta tonlar için gri pastel boyayı tercih etmeleri veya siyah ve beyaz pasteli üst üste kullanarak griler oluşturmaları sağlanır. Grafit kalemle farklı etkiler oluşturmak amacıyla öğrencilerden çizgileri üst üste veya yan yana denemeleri istenir. Öğrencilere açık tonlar için HB, koyu tonlar için ise B ve 2B kalemle kullanmaları önerilir. Çizgi türlerinin çeşitliliğini ve kompozisyondaki bütünlüğü sağlamaları için rehberlik edilir. Çizgi yoğunluğunu kullanarak mekân ve derinlik algısını hissetmeleri sağlanır. Öğrenme eksikleri hakkında geri bildirim verilerek öğrencilerden düzeltme yapmaları beklenir. Kompozisyonlarındaki çizgi türlerini doğadaki örneklerle ilişkilendirerek açıklamaları istenir **(OB1)**. Süreç boyunca edindikleri deneyimleri ve çalışmalarının sonuçlarını açık bir şekilde ifade etmeleri sağlanır **(E3.5, SDB1.2, SDB1.3)**. Kompozisyonlarında başarılı buldukları ve geliştirilmesi gereken yönlerini, öğretmen rehberliğinde belirlemeleri beklenir **(D10.1)**. Öğrencilerin çalışmalarında tercih ettikleri malzemelerle ilgili olarak beğendikleri yönleri ve geliştirmek istedikleri alanları ifade etmeleri sağlanır. Gelecek çalışmalarında yapmayı düşündükleri değişiklikleri ve bunların nedenlerini açıklamaları beklenir **(SDB1.3, SDB3.3)**. Sanatsal uygulama sürecinde doğayla estetik bağ kurmalarını sağlamak amacıyla öğrencilere kuş civıltısı, su sesi, rüzgâr uğultusu gibi doğal seslerden ve sözsüz ezgilerden oluşan müzikler dinletilir. Sanatsal ürünler tamamlandığında öğrencilerden çalışma ortamını iş birliğiyle temizlemeleri ve düzenli bir alan oluşturmaları istenir. Düzenli bir çalışma ortamının üretkenliği arttırdığını, sağlığı koruduğunu ve yaşam kalitesini iyileştirdiğini fark etmeleri sağlanır **(D18.2)**. Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Bu ürünler, performans görevi olarak tanımlanarak dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden manzaralarına rüzgâr, yağmur, güneş ışığı gibi hava etkilerini eklemeleri ve bu atmosfer etkilerini çizgilerle somutlaştırmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden doğadaki en sevdiği nesneleri seçerek her birini ayrı ayrı çizmeleri istenebilir. Bu süreçte nesnelerin temel çizgisel özelliklerini fark etmeleri için rehberlik sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. SINIF

5. TEMA: RENK VE ESTETİK

Öğrencilerin ana ve ara renkler ile farklı çizgi türlerini kullanarak binalar ve doğa unsurlarını içeren kent peyzajı oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.2. İş Birliği, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D10. Mütevazılık, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Hayat Bilgisi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.7. Karşılaştırma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.2.5.1. Ana, ara renkleri ve farklı çizgi türlerini kullanarak kent peyzajı yapabilme

- Ana, ara renkleri ve farklı çizgi türlerini kullanarak binaları ve doğa unsurlarını içeren kent peyzajı tasarlar.*
- Ana, ara renkleri ve farklı çizgi türlerini kullanarak binaları ve doğa unsurlarını içeren kent peyzajı oluşturur.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Ana, Ara Renkler ve Farklı Çizgi Türleriyle Kent Peyzajı

Anahtar Kavramlar

kent peyzajı, sulu boya

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları dereceli puanlama anahtarı veya öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden ana, ara renkleri ve farklı çizgi türlerini kullanarak binaları, yolları ve ağaçları içeren bir kent peyzajı oluşturmaları istenir. Öğrencilerin çalışmalarında renk geçişlerini ve hayal güçlerini yansıtmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin doğa peyzajında yer alan unsurlar hakkında temel bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Doğa peyzajında yer alan unsurlar hakkındaki temel bilgilerini ölçmek için öğrencilere aşağıdakilere benzer kısa cevaplı sorular yöneltilir:

- Bir doğa peyzajında hangi unsurlar yer almaktadır?
- Doğada gördüğünüz doğal şekillerinden bazılarını sayabilir misiniz?

Köprü Kurma

Öğrencilere kent peyzajında yer alabilecek unsurlar hakkında fikir geliştirmeleri ve kent peyzajı ile doğa peyzajı arasındaki farkları anlayabilmeleri için aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Bir kent manzarası çizecek olsaydınız ağaçlar, nehirler ve çiçekler dışında başka neler çizerdiniz?
- Bir kent manzarasında yollar, köprüler veya parklar çizer miydiniz?
- Kentteki doğa ile kırsaldaki doğa arasındaki farklar neler olabilir?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.2.5.1

Öğrencilerden ana, ara renkleri ve farklı çizgi türlerini kullanarak kent peyzajı yapabilmeleri beklenir. Kent peyzajında geçen bir hikâye anlatılarak öğrencilerin bu hikâyeye uygun kent manzarası hayal etmeleri sağlanır. Tüm sınıfın katılımıyla geniş bir yüzey üzerinde büyük grup çalışması yapmaları istenir. Öğrencilerin hikâye doğrultusunda şehre eklemek istedikleri binalar, yollar, ağaçlar gibi unsurları hayal ederek çizimleri sağlanır (KB2.11, SDB2.2). Her öğrenciden grup çalışmasında eklediği bölümleri açıklayarak katkısını ifade etmesi beklenir (E3.5, D3.4, SDB1.3). Oluşturulan kompozisyonu hikâyeye karşılaştırarak uyumlu kısımları ve eklemek istedikleri ayrıntıları belirlemeleri sağlanır (SDB1.2). Öğrencilere ince, kalın, düz, eğri, kesik ve serbest çizgi türlerinin yer aldığı kartlar dağıtılır. Çektikleri karttaki çizgi türüyle yaptıkları çalışmadaki kent dokusunu ilişkilendirerek açıklamaları istenir. Ana, ara renkleri ve farklı çizgi türlerini kullanarak binaları ve doğa unsurlarını içeren kent peyzajı tasarımları için (a) kent ve doğa peyzajına ilişkin dijital veya basılı eser görsellerini incelemeleri sağlanır (OB2). Bu amaçla Hoca Ali Rıza'nın "Boğaz İçinde Yokuşlu Yol",

"Çengelköy Kuleli Yolu", "Beykoz Çayırında"; Nazmi Ziya Güran'ın "Tophane Nusretiye Camii"; İbrahim Çallı'nın "Türebeler" ve "Emirgan Çay Bahçesi" veya Mehmet Ali Laga'nın "Peyzaj" isimli eserleri kullanılır **(OB5)**. Öğrencilerden kent ve doğa peyzajları arasındaki benzerlik ve farklılıkları ifade etmeleri beklenir **(KB2.7)**. Görsellerdeki kent unsurlarını geometrik şekillerle ilişkilendirerek açıklamaları sağlanır. Öğrencilerin gözlemlerini ve hayal güçlerini birleştirerek yaşadıkları mahalleyi veya hayallerindeki şehri canlandırmaları istenir **(E3.3)**. Bu süreçte ana ve ara renklerden oluşan binalar, yollar, parklar, ağaçlar gibi unsurların yerleşimlerini tasarlamaları beklenir. Ana, ara renkleri ve farklı çizgi türlerini kullanarak binaları ve doğa unsurlarını içeren kent peyzajı oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden farklı doğa unsurlarını ve şehir yapılarıyla ilgili tasarımlarını yüzeye aktarmaları istenir. Renkleri kaynaştırmaları ve farklı çizgi türlerinin oluşturduğu izlenimleri keşfetmeleri sağlanır. Öğrencilerden kentteki doğa ile insan yapımı unsurları bir araya getirmeleri beklenir **(KB2.20)**. Sulu boya temel teknik ve malzeme olarak tanıtılarak öğrencilerden konuya uygun anlatım araçlarını seçmeleri istenir **(SDB1.2)**. Yardımcı malzemelerin ve boyaların kullanım şekli uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencilere fırçayı bastırmadan nazikçe kullanmaları gerektiği, ince ve kalın çizgileri fırçanın farklı açılarıyla oluşturabilecekleri uygulamalı olarak gösterilir. Ana ve ara renkleri palet üzerinde karıştırmaları, su miktarını doğru kullanmaları ve boyanın kâğıt üzerindeki dağılımı hakkında rehberlik yapılır. Öğrencilerin fırçalarını her renk değişiminden sonra suyla temizlemeleri sağlanır. Temiz bir çalışma alanının boyama sürecini kolaylaştırdığı ve düzenin hayatımızdaki önemi vurgulanır. Öğrencilere öğrenme eksikleri hakkında geri bildirim verilerek düzeltme yapmaları sağlanır. Öğrencilerden kompozisyonlarındaki çizgi türleri ve renkleri, kent peyzajındaki gözlemleriyle ilişkilendirerek açıklamaları istenir **(SDB3.3, OB1)**. Kompozisyonlarını değerlendirirken başarılı buldukları ve geliştirilmesi gereken yönlerini öğretmen rehberliğinde belirtmeleri sağlanır **(D10.1, SDB1.2)**. Öğrencilerden süreç boyunca edindikleri deneyimleri ve çalışmalarının sonuçlarını açık fikirlilikle ifade etmeleri beklenir **(E3.5, SDB1.1)**. Sanatsal uygulama sürecinde öğrencilere kent atmosferini yansıtan sözsüz müzikler dinletilir. Düzenli bir çalışma ortamının üretkenliği artırdığı ve disiplin sağladığı vurgulanarak öğrencilerin çalışma ortamını iş birliği içinde temizlemeleri sağlanır **(D18.2)**. Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir **(OB2)**. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin fırça izleriyle farklı dokular oluşturmaları, sünger, pamuk ve tarak gibi alternatif araçlarla yüzey üzerinde çeşitli doku etkilerini denemeleri sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerden yalnızca tek bir renk kullanarak bir daire içerisinde renk geçişleri yapmaları istenebilir. Önceden hazırlanmış renk kartlarını inceleyerek iki rengin karışımıyla oluşabilecek ara renkleri tahmin etmeleri ve bu tahminlerini daire üzerinde uygulamaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. SINIF

6. TEMA: MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT

Öğrencilerin çevre bilinci geliştirmeleri, doğa ile vatan sevgisini yansıtan sanatsal kompozisyonlar oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN
BECERİLERİ SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL
BECERİLER —

EĞİLİMLER E2.2. Sorumluluk, E2.4. Güven

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.2. Esneklik

Değerler D4. Çalışkanlık, D5. Duyarlılık, D9. Merhamet, D11. Özgürlük, D15. Sevgi, D17. Tasarruf, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER Hayat Bilgisi, Türkçe, Fen Bilimleri

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.2.6.1. Doğa ve vatan sevgisini ilişkilendirerek sanatsal üretim yapabilme

- a) Doğa ve vatan sevgisini ilişkilendirerek kompozisyon tasarlar.
- b) Doğa ve vatan sevgisini ilişkilendirerek kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Doğa ile Vatan Sevgisi

Anahtar Kavramlar

mavi vatan, yeşil vatan

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri, öz değerlendirme formları ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden doğa ile vatan sevgisini yansıtan kolaj panosu veya imgesel resim çalışmaları yapmaları istenir. Bu çalışmalarda pastel boya, sulu boya, renkli kalem ve süredürülebilir malzemeler kullanarak düşüncelerini sanatsal bir şekilde ifade etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin çevreyi korumanın önemine ilişkin farkındalıklarının olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere çevreyi korumanın önemiyle ilgili aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Ağaçları ve ormanları korumak için neler yapabiliriz?
- Okulunuzun bahçesini, parkları, sokakları, gölleri ve denizleri korumak için neler yapabilirsiniz?

Köprü Kurma

Öğrencilere çevre ve doğa bilinci ile vatan sevgisi arasında bağlantı kurmaları için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Denizleri ve denizlerde yaşayan canlıları korumak sizce vatani sevmek anlamına gelir mi? Neden?
- En değerli hazinelerden olan ağaçları ve ormanları korumak sizce ülkenin geleceğine nasıl bir armağan olur?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.2.6.1

Öğrencilerden doğa ve vatan sevgisini ilişkilendirerek sanatsal üretim yapabilmeleri beklenir. Doğa ve vatan sevgisini ilişkilendirerek kompozisyon tasarımları için (a) öğrencilerin çevreye yönelik düşünme becerilerini geliştirmeleri istenir. "Çevreniz eskiden nasıldı, şimdi nasıl, çevrenizin gelecekte nasıl olmasını istersiniz?" sorusundan hareketle doğayla barışık bir vatanın geçmişi, bugünü ve geleceği üzerine düşünmeleri sağlanır. Öğrencilerden düşüncelerini kendi cümleleriyle ifade etmeleri beklenir (KB2.16, SDB1.2). Öğrencilerin çevre duyarlılığını anlatan fotoğraf, kısa film, belgesel, animasyon, video veya bilgi görsellerini incelemeleri sağlanır (OB2). Bu süreçte doğa sevgisi, çevre bilinci ve vatan sevgisi arasındaki ilişkiye dikkat çekilir. Mustafa Kemal Atatürk'ün çevreye ve doğaya verdiği önem örneklerle paylaşılır. Tek bir ağacı korumak Yalova'daki Yürüyen Köşk'ü taşıttığı öğrencilere hatırlatılarak çevreyi korumanın değerli bir davranış olduğu vurgulanır. Ayrıca öğrencilerin günlük yaşamlarında karşılaştıkları çevre sorunları ve çözüm yolları üzerinde durulur (OB5, D5.2, D9.3). Sağlıklı bir toplumun ve güçlü bir vatanın temel unsurlarından birinin yaşanabilir çevre olduğuna dikkat çekilir. Öğrencilerden çevrelerine yönelik gözlemlerini açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlarla yorumlamaları istenir (KB2.11, SDB2.3). Öğrencilerin doğaya karşı sorumlu davranmanın

vatan sevgisinin bir göstergesi olduğunu fark etmeleri ve "yeşil vatan", "mavi vatan", "temiz çevre", "doğayla uyumlu yaşam" kavramlarını günlük yaşantılarında uygulamaya aktarabileceklerini düşünmeleri sağlanır (**D15.2, SDB3.2**). Öğrencilerden doğa ile uyumlu ve yaşanabilir güzel bir okul bahçesi, köy, mahalle veya şehir hayal etmeleri istenir. Bu hayallerini bireysel olarak veya grup hâlinde görselleştirmelerine imkân tanınır (**OB8**). Doğa ve vatan sevgisini ilişkilendirerek kompozisyon oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden seçimlerine göre kolaj panosu veya imgesel resim yapmaları beklenir. Çalışmalarda pastel boya, sulu boya, renkli kuru kalem, kolaj ve baskı teknikleri seçenek olarak sunulur. Öğrencilerden görsel sanat çalışmasına uygun anlatım araçlarını belirlemeleri beklenir. Seçtikleri malzemelerin kullanım şekli uygulamalı olarak gösterilerek öğrencilere süreçte rehberlik edilir. Öğrencilerden çevre bilincini ve vatan sevgisini yansıtan pano çalışmalarında sürdürülebilir ve çevre dostu malzemeler kullanmaları beklenir. Bu kapsamda ağaç, yaprak, tohum, güneş, fidan, kuş, dağ, su gibi doğayı simgeleyen; Türk bayrağı, Türkiye haritası, çınar ağacı gibi vatan sevgisini temsil eden sembollere yer vermeleri sağlanır (**OB8, D4.1, D5.2, D17.3**). Ayrıca karton, gazete, dergi, plastik şişe kapakları, artan kumaş parçaları, eski ambalaj kâğıtları ile doğadan toplanan ağaç dalları, yapraklar gibi sürdürülebilir malzemeleri yaratıcı biçimde kullanmaları istenir (**SDB3.2**). Öğrencilerin çalışmalarında daha önce öğrendikleri farklı teknikleri kullanmaları desteklenir ve öğrencilerden hazır bulundurmaları gereken araçları kendilerinin seçmeleri beklenir (**SDB1.1, SDB1.2, D11.2**). Grup çalışması seçen öğrencilerin iş birliği yapabilecekleri arkadaşlarını belirlemeleri, görev paylaşımı yapmaları ve karşılık beklemeden yardımlaşmaları sağlanır (**E2.2, SDB2.2, D20.4**). Bireysel çalışan öğrencilerin ise hayallerini özgün biçimde yansıtılmaları teşvik edilir. Bu süreçte öğrencilerden ekip arkadaşlarının katkılarına güven duymaları ve birlikte başarıya inanıcı geliştirmeleri beklenir (**E2.4**). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listesi, öz değerlendirme formu veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden sürdürülebilir malzemelerle gelecekteki çevreyi anlatan üç boyutlu maketler hazırlamaları, dijital araçları kullanarak "yeşil vatan" veya "mavi vatan" kavramını görsel olarak yansıtan kolaj panosu hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerin Mustafa Kemal Atatürk'ün bir ağacı yaşatmak adına köşkü taşıttığı anı resimlerinde canlandırmaları sağlanabilir. Öğrencilerden sürdürülebilir malzemelerle kuş evi, kalemlik gibi çevre dostu ürünler oluşturmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerin oyun hamuruyla ağaç, kuş, çiçek gibi çevreye ilişkin nesneler yapmaları sağlanabilir. Öğrencilere pano çalışmalarında büyük bir ağaç figürünü boyama veya yapıştırma görevleri verilebilir ve onlardan ağacın dallarına Atatürk'ün çevreye ilişkin sözlerini eklemeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. SINIF

7. TEMA: MÜZE VE KÜLTÜR

Öğrencilerin oyuncakların geçmişten günümüze taşıdığı değerleri fark etmeleri, koleksiyon sınıflandırma becerilerini geliştirmeleri ve estetik bir sergi düzeniyle okullarında oyuncak müzesi oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ

6

ALAN
BECERİLERİ

SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL
BECERİLER

KB2.5. Sınıflandırma

EĞİLİMLER

E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.1. Empati, E2.5. Oyunseverlik, E3.3. Yaratıcılık, E3.6. Analitiklik

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLERSosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.2. Esneklik

Değerler

D3. Çalışkanlık, D12. Sabır, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER

Hayat Bilgisi, Türkçe

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER

KB2.5. Sınıflandırma, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.14. Yorumlama, KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.2.7.1. Oyuncak müzesi koleksiyonunu sınıflandırabilme

- Oyuncak müzesindeki eserlere ait özellikleri belirler.*
- Oyuncak müzesinde bulunan eserleri tarihlerine, kültürel kökenlerine veya kullanım amaçlarına göre ayırıştırır.*
- Oyuncak müzesindeki eserleri malzemelerine göre tasnif eder.*
- Oyuncak müzesinde tasnif ettiği eserleri etiketler.*

GS.2.7.2. Okulunda oyuncak müzesi yapabilme

- Oyuncak müzesi koleksiyonuna uygun oyuncaklarla müze tasarlar.*
- Oyuncak müzesi koleksiyonuna uygun eserlerle müze oluşturur.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Müzelerin Toplama, Arşivleme ve Belgeleme İşlevi

Oyuncak Müzesi

Anahtar Kavramlar

el sanatları, nostalji, oyuncak, zanaat

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formları, dereceli puanlama anahtarları ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden eski ve değerli oyuncaklarını seçerek okulunda oyuncak müzesi oluşturmaları istenir. Koleksiyondaki oyuncakları malzemeleri, kültürel kökenleri ve tarihleri açısından inceleyerek etiket veya bilgilendirme kartları hazırlamaları beklenir. Öğrencilerin hazırladıkları koleksiyonu estetik bir sergileme alanında sunmaları amaçlanır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin doğal ve yapay objeler arasındaki farkları ayırt edebildikleri, müze deneyimlerine sahip oldukları ve müzelerin işlevleri ile kurallarını temel düzeyde bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin doğal ve yapay objeleri ayırt etme, müze deneyimlerini yorumlama ve müzelerin işlev ile kurallarını kavrama düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Ağaç, taş, kalem gibi nesnelerden hangileri doğada kendiliğinden oluşur?
- Daha önce gittiğiniz bir müzede hangi objeleri veya eserleri görmüştünüz?
- Müzede sergilenen bu objelerin orada olmasının sebebi ne olabilir?
- Müzede uymanız gereken kurallardan hatırladıklarınız nelerdir?

Köprü Kurma

Müze ve obje türleri arasındaki farkları belirlemeleri, doğal ve yapay unsurların hayatlarına kattığı değerleri düşünmeleri amacıyla öğrencilere günlük yaşamdan aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Doğadaki bir taş ile plastik bir oyuncak arasındaki fark nedir?
- En sevdiğiniz oyuncuğunuzu nasıl saklar ve sergilersiniz?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.2.7.1

Öğrencilerden oyuncak müzesi koleksiyonunu sınıflandırabilmeleri beklenir. Öğrencilere küçük yaşlardan itibaren kullandıkları oyuncaklar sorularak öğrencilerden sevdikleri oyuncakları sınıfa getirmeleri istenir (SDB1.1). Her öğrenciden getirdiği oyuncuğun renk, şekil, doku gibi fiziksel özelliklerini belirlemesi (a) beklenir. Anadolu kültürüyle bütünleşerek özgünleşmiş topaç, uçurtma, bez bebek, ahşap at gibi oyuncaklar ile beştaş, ip atlama, mendil

kapmaca gibi çocuk oyunları tanıtılır. Görsellerden veya gerçek modellerden yararlanılarak bu oyuncakların kültürel önemi vurgulanır ve millî kültürün devamlılığı için korunmaları gerektiği ifade edilir (**OB5, D19.1**). Öğrencilerden bu oyuncakların özelliklerini kendi cümleleriyle açıklamaları istenir (**KB2.14, OB1**). Farklı kültürle ait oyuncaklar da tanıtılarak öğrencilerin günümüz oyuncakları ile eski oyuncaklar arasındaki benzerlik ve farklılıkları karşılaştırmaları sağlanır (**SDB2.3, OB5, KB2.7**). Öğrencilerden sınıfa getirilen veya görsellerde yer alan oyuncakları tarihlerine, kültürel kökenlerine veya kullanım amaçlarına göre ayırtmalarını (**b**) beklenir. Oyuncak müzelerinin eğitici ve kültürel bir bilgi kaynağı olduğu vurgulanır. Öğrencilerden oyuncakları malzemelerine göre tasnif etmeleri (**c**) beklenir. Ahşap, metal, bez, kumaş, plastik gibi malzemelerle oyuncakların zaman içinde geçirdiği dönüşümü ilişkilendirmeleri sağlanır. Eski oyuncakların el yapımı olduğu belirtilerek bu oyuncakların zanaatkarın duygularını ve yaratıcılığını yansıttığı, sabır ve özenle üretildiği, bu nedenle kültürel bir miras taşıdığı anlatılır. Çalışmalarda azim ve sebatın önemi vurgulanarak öğrencilerin emeğe ve başarıya değer vermeleri beklenir (**E1.3, D3.1, D12.3**). Öğrencilerden seçtikleri bir oyuncak için adı, üretim tarihi, malzemesi ve kullanım amacını açıklayan bir etiket hazırlamaları (**ç**) istenir (**SDB1.2**). Ayrıca oyuncaklarının kültürel kökeni yazmaları istenebilir. Bu süreçte dijital kaynaklardan ve sanal müze uygulamalarından faydalanmaları sağlanır (**OB2**). Çalışmalar gözlem formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

GS.2.7.2

Öğrencilerden okulunda oyuncak müzesi yapabilmeleri beklenir. Müzelerin toplama, arşivleme ve belgeleme işlevlerinden bahsedilerek toplumsal hafızayı korumadaki önemi vurgulanır. Oyuncak müzesinin koleksiyonunu tasarlamaları için (**a**) öğrencilerden değer verdikleri eski oyuncaklarını seçmeleri ve koleksiyona dâhil etmek istedikleri oyuncakları belirlemeleri istenir (**SDB1.2**). Seçtikleri oyuncakları fiziksel özellikleri açısından inceleyerek bozuk veya eksik parçaları olan oyun cakları tamir etmeleri sağlanır. Tamir edilemeyen parçaları, başka oyuncakları tamamlamak veya yeni bir oyuncak oluşturmak için kullanmaları beklenir. Bu süreçte öğrencilerin karşılaştıkları sorunlara yaratıcı ve esnek çözümler geliştirmeleri sağlanır (**E3.6, SDB3.2**). Öğrencilerden sergilenecek oyuncaklar hakkında hikâyeler yazmaları veya anlatmaları istenir (**SDB1.2, SDB2.1**). Oyuncaklarıyla oynadıkları anılar üzerine düşünmeleri ve bu bağlamı, hayal gücünde imgelere dönüştürmeleri sağlanır. Oyuncak müzesi koleksiyonuna uygun nesnelerle müze oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden iş birliği içinde çalışarak tüm oyuncakları bir araya getirmeleri beklenir. Koleksiyondaki oyuncakları tarih, kültürel köken veya kullanım amaçlarına göre gruplandırmaları ve malzemelerine göre tasnif etmeleri sağlanır. Her oyuncak için etiket veya bilgilendirme kartı hazırlamaları istenir (**KB2.5**). Öğrencilerden bu etiketlerde oyuncağın adına, yapıldığı tarihe, malzemesine ve kısa hikâyesine yer vermesi beklenir (**OB1**). Sergilenecek oyuncakların düzenine öğrencilerle birlikte karar verilerek müze planı yapılır (**SDB1.2, KB3.1**). Sergi alanının daha düzenli görünmesi için "Oyuncaklar müzede nasıl yerleştirilirse herkes onları kolayca görebilir?" sorusuyla öğrencilerin estetik bakış açılarının geliştirilmesi sağlanır (**E3.3, SDB2.1**). Oyuncakları tematik, renk ve biçimsel özelliklerine göre gruplandırarak düzenli ve uyumlu bir sergi oluşturmaları beklenir (**KB2.20**). Okul koridorlarında tasarıma uygun alanlar belirlenir. Teşhir kutuları, açıklama kartları ve etiketler öğrencilerle birlikte hazırlanarak okul müzesine dönüştürülür. Bu alanlarda raflar, stantlar ve eski oyuncaklar için güvenli vitrinler kullanılabilir. Müze deneyimini zenginleştirmek için öğrencilere oyuncaklarla ilgili boyama veya tasarım çalışmaları yapabilecekleri bir alan hazırlanır (**SDB1.2**). Sergi alanının çevre düzenlemesi ve aydınlatmasıyla küçük bir müzeyi animatması sağlanır. Müze kurallarını öğrenmeleri için öğrencilere kısa bir animasyon veya video izletilir. Ardından kural kartlarını kullanarak hafıza oyunu oynamaları, eşleştirme çalışmaları yapmaları veya kısa bir soru-cevap etkinliğine katılmaları sağlanır (**E2.5**). Öğrencilerden öğrendikleri kuralları ifade etmeleri ve bu kurallara uygun şekilde hareket etmeleri beklenir (**D16.2**).

"Oyuncağınız konuşabilseydi sizden onu nasıl korumanızı isterdi?" sorusuyla empati kurmaları sağlanır (**E2.1, SDB2.3, KB2.8**). Öğrencilerden okul müzesinde kendi oyuncaklarının yanında rehberlik yapmaları ve bu oyuncakların hikâyesini paylaşmaları istenir (**E1.5, SDB1.1, SDB2.3**). Böylece öğrencilerin oyuncakların kişisel öneminin olduğunu ve bu nesnelere değer verilmesi gerektiğini fark etmeleri sağlanır. Sergilenen oyuncaklardan biriyle kendi oyuncacı arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirleyerek yazılı veya sözlü bir sunum hazırlamaları istenir (**KB2.7**). Müzeler Haftası (18-24 Mayıs) kapsamında fiziksel veya sanal ortamda, oyuncak müzesi ziyaretleri gerçekleştirmeleri sağlanır. Ziyaret sırasında eser bulma oyunu, müze sözlüğü hazırlama gibi etkinlikler düzenlenir (**E2.5**). Müze deneyimi sonrası, öğrencilerden gördükleri bir eseri veya karakteri canlandırmaları istenir (**SDB2.2, SDB3.1, E2.1**). Ürünler performans görevi olarak tanımlanarak çalışma kâğıdı, dereceli puanlama anahtarı veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden okullarında oluşturdukları oyuncak müzesinde, müze rehberi rolü üstlenmeleri istenebilir. Anadolu kültürüne ait geleneksel oyuncakları araştırmaları ve bu oyuncakları yeniden tasarlamaları sağlanabilir. Geleneksel oyuncakların modern türlerini hazırlamaları ve bu oyuncaklara yeni işlevler veya oyun kuralları eklemeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden somut ve kolay adımlarla oyuncak müzesi oluşturma kılavuzu hazırlamaları istenebilir. Oyuncakları renk, boyut veya materyaline göre sınıflandırarak listelemeleri sağlanabilir. Oyuncaklarla ilgili kısa hikâyeler, masallar veya tekerlemeler yazmaları istenebilir. Oyuncak müzesiyle ilgili kısa animasyonlar, çizgi filmler veya videolar izlemeleri sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. SINIF

1. TEMA: HAYAT VE SANAT

Öğrencilerin sıcak ve soğuk renkleri algılamaları, Türkiye'deki tarihî mekânları ve doğal güzellikleri keşfetmeleri ve izlenimlerini renk uyumunu yansıtan sanatsal kompozisyonlarla ifade etmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN BECERİLERİ SAB1. Sanatsal Algılama, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL BECERİLER —

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E3.5. Açık Fikirlilik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D7. Estetik, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D18. Temizlik, D19. Vatanseverlik, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.14. Yorumlama, KB2.20. Sentezleme, SAB3.2. Sanatsal Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- GS.3.1.1. Doğadaki ve sanat eserlerindeki sıcak ve soğuk renk uyumlarını algılayabilme
- Doğadaki ve sanat eserlerindeki sıcak ve soğuk renkleri gözlemler.*
 - Doğadaki ve sanat eserlerindeki sıcak ve soğuk renklerin estetik etkilerini karşılaştırır.*
- GS.3.1.2. Sıcak veya soğuk renk uyumunu kullanarak Türkiye'deki tarihî mekânlara ve doğal güzelliklere ilişkin izlenimlerini yansıtan resim yapabilme
- Sıcak veya soğuk renk uyumunu kullanarak izlenimlerini yansıtan kompozisyon tasarlar.*
 - Sıcak veya soğuk renk uyumunu kullanarak izlenimlerini yansıtan kompozisyon oluşturur.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Sıcak ve Soğuk Renkler
Kompozisyonda Sıcak ve Soğuk Renklerin Uyumunu

Anahtar Kavramlar

birlik ve bütünlük, renk sıcaklık tablosu, renk uyumu, sıcak renkler, soğuk renkler

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları giriş-çıkış kartları, gözlem formları, dereceli puanlama anahtarları ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden Türkiye'deki tarihî mekânlar ve doğal güzelliklere ilişkin izlenimleriyle sıcak veya soğuk renk uyumunu kullanarak resim yapmaları istenir. Çalışmalarında pastel boya, sulu boya veya renkli kuru kalemleri kullanarak seçtikleri renk gruplarıyla estetik bir bütünlük oluşturmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin ana ve ara renkleri bildiği, doğada veya tasarımda tekrar eden unsurların bütünlük ve uyum oluşturduğunu fark ettikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin ana ve ara renklerle ilgili bilgileri, tekrar eden unsurların uyum ve düzen üzerindeki etkisine yönelik farkındalık düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Ara renklerden biri olan yeşili elde etmek için hangi iki ana rengi karıştırmak gerekmektedir?
- Çevrenizde ara renklere sahip nesneleri gösterir misiniz?
- Çevrenizde tekrar eden şekil veya renklere sahip nesneleri gösterir misiniz?

Köprü Kurma

Öğrencilere sıcak ve soğuk renklerle ilgili fikir sahibi olması için aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Çevrenizde gördüğünüz renklerde sıcak ve soğuk hissediyor musunuz?
- Hangi renklerden sıcak, hangi renklerden soğuk hissi alıyorsunuz?
- Bir yerin sıcak veya soğuk olduğunu renklerle ifade etmek isterseniz hangi renkleri kullanırdınız?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.3.1.1

Öğrencilerden doğadaki ve sanat eserlerindeki sıcak ve soğuk renk uyumlarını algılayabilmeleri beklenir. Kelvin renk sıcaklık tablosu tanıtılarak sıcak renklerin daha yüksek enerji ve ısı hissi verdiği, soğuk renklerin ise sakinlik ve serinlik çağrışımı yaptığı açıklanır. Renk ve sıcaklık ilişkisini gösteren kart görselleriyle eşleştirme yapmaları sağlanır. Öğrencilerden sıcak renkler için kırmızı, turuncu ve sarı; soğuk renkler için mavi, mor ve yeşil kartları ateş, buz, gökyüzü gibi görsellerin bulunduğu kartlarla eşleştirmeleri istenir. Eşleştirme sırasında doğadaki bu renklerle ilişkili unsurları düşünmeleri ve paylaşımları beklenir.

Doğadaki ve sanat eserlerindeki sıcak ve soğuk renkleri gözlemlemeleri için **(a)** öğrencilerin bu renklerin günlük yaşamdaki ve eserlerdeki örneklerini keşfetmeleri sağlanır **(E1.1)**. İncelemelerini yaparken renklerin sıcaklıkla ilişkisini ve hissettirdiklerini birbirleriyle fikir alışverişinde bulunarak ifade etmeleri beklenir **(KB2.14, SDB1.1)**. Sıcak ve soğuk renkleri somutlaştırmaları için bu kavramların çevredeki nesneler, iklim, mevsimler ve duygusal etkilerle bağlantısını kurmaları sağlanır. Gözlemedikleri nesneleri renk özelliklerine göre gruplandırmaları beklenir **(KB2.5, OB1)**. Doğadaki ve sanat eserlerindeki sıcak ve soğuk renklerin estetik etkilerini karşılaştırmaları için **(b)** eser görsellerini veya fotoğraf örneklerini dijital veya basılı olarak incelemeleri sağlanır **(OB4)**. Türk ve Batı resim sanatından peyzaj, natürmort ve figüratif eserlerdeki renk uyumlarını çözümlemeleri beklenir **(OB9, SAB3.2)**. Eserlerdeki renklerin kültürel farklılıklarla ilişkisini ve farklı kültürlerdeki anlamlarını keşfetmeleri istenir **(SDB2.3, OB5)**. Sıcak ve soğuk renklerin eser üzerindeki duygusal etkilerini konuşma halkası tekniğiyle tartışmaları ve bu renklerin estetik algıya katkısını fark etmeleri beklenir **(E3.5, SDB2.1, D7.1)**. Süreç çıkış kartları veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

GS.3.1.2

Öğrencilerden sıcak veya soğuk renk uyumunu kullanarak Türkiye'deki tarihî mekânlara ve doğal güzelliklere ilişkin izlenimlerini yansıtan resim yapabilmeleri beklenir. Bu doğrultuda yaşadıkları coğrafyadaki tarihî mekânlar ve doğal güzellikler hakkında bilgi toplamaları istenir **(OB5, KB2.6)**. Bilgi toplama sürecinde gözlem, görüşme, genel ağ araştırması veya basılı kaynaklardan yararlanmaları sağlanır. Topladıkları bilgileri defterlerine veya dijital ortama düzenli bir şekilde kaydetmeleri istenir **(OB1)**. Sıcak veya soğuk renk uyumunu kullanarak izlenimlerini yansıtan kompozisyon tasarımları için **(a)** öğrencilerden tarihî mekânlara ve doğal güzelliklere ilişkin özgün fikirler geliştirmeleri beklenir. Renk çemberi ve eser görselleriyle sıcak ve soğuk renklerin uyumunu fark etmeleri sağlanır. Tasarımlarında bu renk gruplarından birini seçerek estetik bir kompozisyon planlamaları istenir **(SDB1.2)**. Sıcak veya soğuk renk uyumunu kullanarak izlenimlerini yansıtan kompozisyon oluşturmaları için **(b)** tasarımlarına uygun özgün resimler yapmaları sağlanır **(KB2.20, OB4)**. Soru-cevap tekniği ile renklerin mekâna uygun estetik bir atmosfer oluşturmadaki etkisi üzerine düşünmeleri istenir. Öğrencilerden renklerle tarihî ve kültürel dokuyu ifade etmelerinin yanı sıra resimlerinde kendi bakış açılarını yansıtmaları beklenir. Pastel boya, sulu boya ve renkli kuru kalemler temel teknik ve malzeme olarak sunulur. Öğrencilerin fikir alışverişinde bulunarak kendi anlatım araçlarını belirlemeleri sağlanır **(SDB1.2, E1.2, D16.1)**. Boyaların kullanım şekli ve teknikleri uygulamalı olarak gösterilir. Sıcak veya soğuk renklerin bir arada kullanılmasının resimde birlik ve bütünlük oluşturduğu belirtilir. Görsel sanatların kültürel değerlerin aktarımındaki rolü vurgulanarak öğrencilerin millî duyarlılık geliştirmesi beklenir **(OB5, D19.3)**. Öğrencilere eserlerinde kendi yorumlarını ve kültürel değerlerini ifade etmeleri için rehberlik yapılır. Çalışmalar sırasında gönüllü olarak yardımlaşmaları ve iş birliği yapmaları sağlanır **(SDB2.2, D20.4)**. Sanatsal ürünler tamamlandıktan sonra öğrencilerin çalışma alanlarını görev paylaşımıyla temizlemeleri ve düzenlemeleri istenir **(D18.2)**. Tamamlanan sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Öğrencilerden süreçteki deneyimlerini açık fikirlilikle değerlendirip birbirlerinin çalışmalarını takdir etmeleri beklenir **(E3.5, D14.1)**. Sanatsal ürünler performans görevi olarak tanımlanarak dereceli puanlama anahtarı veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden yaşadıkları çevrede yer alan tarihî, kültürel ve doğal unsurları tanıtan; özgün bir slogan içeren afiş hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden yaşadıkları çevrede yer alan tarihî mekânlar ve doğal güzellikler hakkında gözlem yaparak fotoğraf albümü oluşturmaları istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. SINIF

2. TEMA: SANATIN GÖRSEL DİLİ

Öğrencilerin Anadolu halk kültürüne ait sembol ve karakterlerin fiziksel ve kültürel özelliklerini tanımaları, kültürel mirasa duyarlılık kazanmaları ve mitolojik, fantastik veya mizahî hikâyelerden esinlenerek mozaik çalışması oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN BECERİLERİ SAB2. Görsel Mesajı Okuma, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL BECERİLER —

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.3. Azim ve Kararlılık, E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.5. Oyunseverlik, E3.3. Yaratıcılık, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D11. Özgürlük, D12. Sabır, D14. Saygı, D19. Vatanseverlik, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Hayat Bilgisi, Türkçe

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.4. Çözümleme, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB3.1. Karar Verme, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.3.2.1. Anadolu halk kültüründeki sembol ve karakterlerin görsel mesajlarını okuyabilme

- Anadolu halk kültürüne ait mitolojik, fantastik veya mizahî karakterlerin görsel mesajlarını algılar.*
- Anadolu halk kültürüne ait mitolojik, fantastik veya mizahî karakterlerin görsel mesajlarını anlamlandırır.*

GS.3.2.2. Anadolu halk kültüründeki sembolleri ve karakterleri kullanarak mozaik çalışması yapabilme

- Anadolu halk kültüründeki mitolojik, fantastik veya mizahî hikâyeleri inceleyerek kompozisyon tasarlar.*
- Anadolu halk kültürüne ait sembolleri ve karakterleri kullanarak kompozisyon oluşturur.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ Anadolu Halk Kültüründe Sembol ve Mesajlar

Anahtar Kavramlar Anadolu halk kültürü, efsane, fantastik karakter, hayvan sembolleri, mitolojik karakter, mizahî karakter, mozaik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri, öz değerlendirme formları ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden Anadolu halk kültürüne ait mitolojik, fantastik veya mizahî karakterlerin hikâyelerinden hareketle mozaik çalışması oluşturmaları istenir. Kompozisyonlarını renkli mozaik taşları, renkli kâğıt parçaları, el işi kâğıtları veya desenli kartonlarla ifade etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin Anadolu ve Türk kültürüne ait millî motifleri ve işaretleri tanıdıkları, bu semboller hakkında temel düzeyde bilgi sahibi oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin Anadolu ve Türk kültürüne ait motifler ve işaretlerle ilgili bilgi düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Çevrenizde karanfil, kurt gibi motifleri nerelerde görüyorsunuz? Bu motifler size neyi çağırıştırıyor?
- Üç tane yeşil okla çizilmiş ve kendi etrafında halka gibi dönen işareti daha önce gördünüz mü? Bu işareti gördüğünüzde ne anlıyorsunuz?
- Anadolu ve Türk kültüründe kullanılan kartal, lale gibi figürler size hangi anlamları çağırıştırıyor?

Köprü Kurma Öğrencilere masallardaki, hikâyelerdeki veya oyunlardaki karakterleri düşünerek bu karakterlerin sembolik mesajlarıyla olan ilişkilerini fark etmeleri için aşağıdakilere benzer sorular yöneltilir:

- Masallardaki veya hikâyelerdeki hangi karakter ve semboller zihninizde nasıl görüntüler oluşturmaktadır? Bu görüntülerde hangi renkler yer almaktadır?
- Masal veya oyun karakteri olsaydınız hangi olağanüstü özelliklere sahip olmak isterdiniz? Nasıl bir görünümünüz olsun isterdiniz?

Öğrenme-Öğretme Uygulamalar

GS.3.2.1

Öğrencilerden Anadolu halk kültüründeki sembol ve karakterlerin görsel mesajlarını okuyabilmeleri beklenir. Anadolu halk kültürüne ait mitolojik, fantastik veya mizahî karakterlerin görsel mesajlarını algılamaları için **(a)** karakterlerin fiziksel ve görsel özelliklerini tanımlamaları ve kültürel unsurlarını fark etmeleri istenir **(OB4, OB5)**. Bu amaçla devler, peri kızları, Tulpar (kanatlı at), Anka, tavus kuşu, Şahmeran, hayat ağacı, kurt, kartal, boğa, güvercin, Nasreddin Hoca, Keloğlan, Hacivat ile Karagöz gibi Anadolu halk kültürüne ait karakterlerin görselleri dijital veya fiziksel ortamda sunulur. Kültürel mirasın önemi vurgulanarak öğrencilerin karakterlerin fiziksel özelliklerini ve görsellerdeki kültürel detayları inceleyerek merak ettiklerini keşfetmeleri sağlanır **(E1.1, OB5, KB2.8)**. Öğrencilerden karakterlerin sembolik anlamları hakkında fikir üretmeleri, birbirlerine sorular sormaları ve aktif dinleme becerilerini geliştirmeleri beklenir **(E3.8, SDB2.1, D14.1)**. Fikir balonlarında yer alan kısa açıklamaları kullanarak karakterlere uygun görsellerle eşleştirme yapmaları ve karakterlerin nesnel özelliklerini ifade etmeleri sağlanır **(E2.5, OB1)**. Öğrencilerden eşleştirmelere ilişkin kararları gerekçeleriyle birlikte paylaşmaları istenir **(E2.3, SDB3.3, KB3.1)**. Yanlış eşleştirmelerde görüş değişikliklerini hoşgörü ile karşılamaları, farklı fikirlerle açık olmaları, birbirlerinin görüşlerine saygı duymaları beklenir **(SDB2.3)**. Anadolu halk kültürüne ait mitolojik, fantastik veya mizahî karakterlerin görsel mesajlarını anlamlandırmaları için **(b)** öğrencilere kültürel karakterlere ait hikâyelerin yer aldığı kısa metin veya kartlar dağıtılır. Öğrencilerden kendilerine sunulan hikâyeleri tamamlamaları beklenir **(E3.3)**. Buradaki kültürel karakterlerin hikâyeleri ve mesajları üzerinden çıkarımlar yaparak toplumdaki işlevlerini belirlemeleri istenir **(KB2.10, SDB3.3)**. Karakterin fiziksel özelliklerini, temsil ettiği değerleri ve toplumsal rolü arasındaki ilişkiyi karşılaştırarak analiz etmeleri sağlanır. Drama ile canlandırma yaparak öğrencilerin cesaret, bilgelik, mizah, iyilik gibi erdemleri içselleştirmeleri sağlanır **(D11.1, D20)**. Ayrıca toplumsal değerler konusunda açık uçlu sorular yönlendirilerek öğrencilerin düşünmeleri istenir **(E2.1, SDB2.1, SDB3.1)**. Öğrencilerden halk hikâyeleri ile mitolojik veya geleneksel anlatılarda yer alan karakterlerin temsil ettiği değerleri, toplumsal rollerini ve kültürel aktarıma katkılarını sözlü veya yazılı biçimde ifade etmeleri beklenir **(D19.3, OB5)**. Süreç kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

GS.3.2.2

Öğrencilerden Anadolu halk kültüründeki sembolleri ve karakterleri kullanarak mozaik çalışması yapabilmeleri beklenir. Mitolojik, fantastik veya mizahî hikâyeleri inceleyerek kompozisyon tasarımları için **(a)** öğrencilere Nasreddin Hoca, Keloğlan, Şahmeran, Anka Kuşu gibi karakterlerin yer aldığı kısa hikâyeler okunur veya dijital ortamda izletilir. Ana karakterlerin temsil ettiği değerleri fark etmeleri sağlanır. Hikâyelerden esinlenerek semboller seçmeleri ve bu sembolleri nasıl kullanacaklarına karar vermeleri beklenir **(KB3.1)**. Öğrencilerden metinlerdeki ana olay veya mesaj üzerinden bireysel veya grup hâlinde tasarımlarını planlamaları ve bu süreçte aktif bir şekilde sorumluluk üstlenmeleri beklenir **(SDB1.2)**. Öğrencilerin kendilerine uygun görevleri almaya ve yardımlaşmaya istekli olmaları sağlanır **(E2.2, D3.4)**. Anadolu halk kültürüne ait sembolleri ve karakterleri kullanarak kompozisyon oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden tasarımlarını renkli mozaik çalışmasına dönüştürmesi beklenir **(KB2.20)**. Her grubun tasarımlarını özgün bir bakış açısıyla sanatsal ürüne dönüştürmesi sağlanır. Bu aşamada hikâyelerin yer aldığı resimli kitapları inceleyerek karakterlerin tasvir biçimlerini ve hikâyenin atmosferini analiz etmeleri beklenir **(OB4, KB2.4)**. Resimlerde kullanılan unsurlar ve kullanılma sebeplerine

ilişkin fikir alışverişinde bulunmaları istenir **(SDB3.3)**. Fikir ayrılıklarında çözüm odaklı düşünceleri ve iş birliği içinde hareket etmeleri beklenir **(D12.1)**. Mozaik çalışması için renkli mozaik taşları, renkli kâğıt parçaları, el işi kâğıtları, plastik parçalar, renklendirilmiş taşlar, desenli kâğıtlar veya kesilmiş karton parçaları tanıtılarak yapıştırma teknikleri gösterilir. Öğrencilerin düşüncelerini görselleştirecekleri araçlara ilişkin kararlarını bireysel veya gruplar hâlinde fikir alışverişini yaparak kendilerinin alması sağlanır **(E1.2, SDB2.2, D4.2)**. Öğrencilerden seçtikleri malzemelerin boyutlarını, renklerini ve yüzey dokularını incelemeleri ve kompozisyonlarına uygun şekilde düzenlemeleri beklenir. Malzeme seçimlerini bireysel tercihlerine veya grup kararlarına göre yapmaları sağlanır **(SDB1.2, SDB2.2)**. Yapıştırma işlemi sırasında malzemeleri yan yana ve düzenli bir şekilde yerleştirmeleri, boşluk bırakmamaları ve renk geçişlerini dengeli bir şekilde yapmaları gerektiği vurgulanır. Sanatsal üretim sürecinde nefesli çalgılarla oluşturulmuş fon müzikleri, halk ezgilerinin modern yaylılar veya piyano ile yeniden düzenlenmiş hâlleri ile mistik ve epik bir atmosfer oluşturan sözsüz dombra ezgileri dinletilir. Süreç boyunca öğrencilerden sabırlı ve özenli çalışmaları, dikkatli planlama yapmaları ve iş birliği ile estetik bir sonuca ulaşmaları beklenir **(D12.3, E1.3)**. Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak öz değerlendirme formu veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden Anadolu halk kültürüne ait mitolojik, fantastik veya mizahî hikâyelerden esinlenerek karakterler, olaylar ve sembolleri içeren resimli hikâye kitapları hazırlamaları istenebilir. Hikâye kitaplarının hazırlanmasında resim, kolaj gibi farklı tekniklerden veya dijital araçlardan faydalanmaları sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerin Anadolu halk kültürüne ait mitolojik, fantastik veya mizahî karakterlerle ilgili çizgi film veya belgeseller izlemeleri sağlanabilir. İzledikleri hikâyelerdeki sembollerin anlamlarını resimle ifade etmeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. SINIF

3. TEMA: SANATÇILAR VE ESERLERİ

Öğrencilerin çağdaş Türk resim sanatındaki figüratif eserleri incelemeleri, Anadolu kültürüne ait gelenek ve görenekleri tanımaları ve günlük yaşam sahnelerini yansıtan figüratif resimler oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB3. Sanat Eserini İnceleme, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER

E1.2. Bağımsızlık, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E1.6. Seçicilik, E2.2. Sorumluluk, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D11. Özgürlük, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Türkçe, Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.4. Çözümleme, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme, SAB2.2. Görsel Mesajı Anlamlandırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.3.3.1. Çağdaş Türk resim sanatındaki figüratif resimleri inceleyebilme

- Figüratif resmi sanatsal açıdan betimler.
- Figüratif resmi sanatsal açıdan çözümler.
- Figüratif resmi sanatsal açıdan yorumlar.
- Figüratif resim hakkında sanatsal yargıda bulunur.

GS.3.3.2. Günlük yaşam sahnelerini yansıtan figüratif resim yapabilme

- Oran-orantı, yön ve uzaklık ilişkilerini kurarak figüratif kompozisyon tasarlar.
- Oran-orantı, yön ve uzaklık ilişkilerini kurarak figüratif kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Çağdaş Türk Resim Sanatında Figüratif Resimler

Oran-Orantı, Yön ve Uzaklık İlişkileri

Anahtar Kavramlar

figüratif resim, oran-orantı, uzaklık ilişkisi, yön ilişkisi

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formları, rubrik, öz değerlendirme formları ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden günlük yaşam sahnelerini yansıtan figüratif resim yapmaları istenir. Kompozisyonlarını yağlı pastel boya, sulu boya veya renkli kuru kalemli kullanarak oran-orantı, yön, uzaklık ilişkileri ile kültürel unsurların uyumuna dikkat ederek oluşturmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin nesnelerin veya figürlerin kendi içlerindeki oranlarını ve aralarındaki boyut farklılıklarını algılayabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin nesneler arasındaki boyut farklılıklarını algılama düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla değerlendirilir:

- Bir tren mi yoksa otobüs mü daha uzundur?
- Bir kelebek mi yoksa kuş mu daha büyüktür?
- Bir ağacın dalları mı yoksa gövdesi mi daha geniştir?

Köprü Kurma

Öğrencilere çevrelerinde gördükleri nesne ve figürlerin bir sanat eserinin parçası olabileceğini ve günlük yaşam ile sanat arasındaki bağlantıyı fark etmeleri için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- En sevdiğiniz eşyanızı ve arkadaşınızın resmini yapsaydınız onları nerede ve nasıl göstermek istersiniz?
- Bir resim yapacak olsanız bu resme çevrenizdeki hangi figürleri eklemek isterdiniz?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.3.3.1

Öğrencilerden çağdaş Türk resim sanatındaki figüratif resimleri inceleyebilmeleri beklenir. Çağdaş Türk resim sanatında kültürün önemine vurgu yapılarak figüratif temalı eser görselleri, dijital veya basılı ortamda paylaşılır. Şeref Akdik'in "Mektebe Kayıt", Nuri İyem'in "Köylü Kadınlar", Turgut Zaim'in "Keçili Kız" ve Neşet Günel'in "Başakçı Kadın" isimli eserleri sunulur. İncelenen eserleri sınıf içinde yapılacak demokratik oylamayla belirlemeleri sağlanır (OB5, OB9, D3.4, SDB2.2). Eser seçim sürecinde öğrencilerden tercih sebeplerini açıklamaları istenir (SDB3.3). Bu süreçte öğrencilerin kendi ilgi ve değerleri doğrultusunda bilinçli seçimler yapmaları ve bu tercihleri gerekçelendirmeleri istenir (E1.6).

Eserlerdeki manzalar karşısında hissettiklerini ifade etmeleri ve kendilerini, bu manzaların içinde hayal etmeleri beklenir (**SDB1.1**). Figüratif resmi sanatsal açıdan betimlemeleri için (**a**) öğrencilerden eserin türü, yapım tekniği, yapım yılı gibi özelliklerini tahmin etmeleri istenir. Bu amaçla her gruba eserle ilgili ipuçları içeren bilgi kartları dağıtılır ve gruplardan bu ipuçlarını birleştirerek eserin künye özelliklerini belirlemeleri beklenir (**OB4, KB2.10**). Resimdeki insanlar, nesneler, hayvanlar gibi bilgi objelerini detaylı şekilde betimlemeleri ve ulaştıkları sonuçları sınıfa sunmaları sağlanır (**D3.4, SDB2.1, SDB2.2**). Figüratif resmi sanatsal açıdan çözümlmeleri için (**b**) öğrencilerden eserin konusuna ilişkin fikir yürütmeleri ve figürlerin yaptıklarını, bulundukları ortamı, aralarındaki mesafeleri ve kullanılan renkleri açıklamaları beklenir (**OB4**). Sanat elemanlarından renk ve biçim; tasarım ilkelerinden tekrar, zıtlık ve oran-orantı üzerinde durulur (**KB2.4, D7.1**). Ana ve ara renkleri, sıcak ve soğuk renkleri, tekrar eden biçimleri; boyut, yön ve biçim zıtlıklarını tespit etmeleri sağlanır. Figürlerin yerleşimini ve yön ilişkilerini tartışarak renklerin sıcak ve soğuk etkilerini açıklamaları beklenir (**KB2.18**). Eserin odak noktasındaki figür veya figürleri tespit etmeleri sağlanır. Figüratif resmi sanatsal açıdan yorumlamaları için (**c**) eserin konusu ile sanat elemanları ve tasarım ilkeleri arasında ilişki kurmaları beklenir. Öğrencilerden eserle ilgili "Bu resim bana ... hatırlatıyor." şeklinde bir cümle kurarak hissettikleri anlam ve duyguyu ifade etmeleri istenir (**SDB1.1**). Eseri Anadolu'nun kültürel ve toplumsal göstergeleri açısından incelemeleri ve sanatçının mesajına ilişkin fikir yürütmeleri beklenir (**SAB2.2, OB5**). Figüratif resim hakkında sanatsal yargıda bulunmaları için (**ç**) eseri, sanatın yansıtmacı ve anlatımcı kuramlarına göre öğretmen rehberliğinde değerlendirmeleri sağlanır. Resimdeki olayların gerçek yaşamla ilişkisini ve eserdeki unsurların gerçek dünyadaki karşılığını değerlendirmeleri istenir. Grupların eserle ilgili fikirlerini bu ölçütlerle değerlendirerek bir cümleyle paylaşmaları beklenir (**KB2.17, E3.5, D11.2**). Öğrencilerin esere ilişkin beğenilerini duygusal deneyimleri ve içsel değerlendirmeleri doğrultusunda açıklamalarına imkân verilir (**SDB3.3**). Süreç gözlem formu veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

GS.3.3.2

Öğrencilerden günlük yaşam sahnelerini yansıtan figüratif resim yapabilmeleri beklenir. Oran-orantı, yön ve uzaklık ilişkilerini kurarak figüratif kompozisyon tasarımları için (**a**) kendi yaşamlarından anlamlı bir sahne seçmeleri istenir. Bu sahne öğrencinin değerlerine, duygusal bağ kurabileceği anılara veya sosyal çevresindeki olumlu deneyimlere dayandırılabilir. Anadolu kültürüne ilişkin farkındalık kazanmaları amacıyla düğün, bayram, köy hayatı, oyun, pazar sahneleri gibi temalar belirlemeleri sağlanır. Seçtikleri sahnenin detaylarını düşünmeleri ve kompozisyona kültürel unsurları eklemeleri için öğrencilere açık uçlu sorular yönlendirilir. Bu unsurları listelemeleri beklenir (**OB5, SDB1.2**). Oran-orantı, yön ve uzaklık ilişkilerini kurarak figüratif kompozisyon oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden tasarımlarını özgün resimlere dönüştürmeleri istenir (**KB2.20, OB4**). Pastel boya, sulu boya ve renkli kuru kalemler temel malzeme olarak sunulur. Her öğrencinin anlatım araçlarını fikir alışverişi yaparak özgürce seçmesi sağlanır (**SDB1.2, E1.2**). Malzeme ve teknik kullanımı uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencilerden figürlerin boyutlarına, nesneler arasındaki mesafeye ve mekânsal derinliğe dikkat ederek kompozisyonlarını oluşturmaları beklenir. Çizimlerinde geçmiş yaşantılarına, kültürel bağlamlarına ve sosyal çevrelerine ilişkin unsurları yansıtmaları istenir (**OB5, SDB1.1**). İnsan figürünün oranlarını anlamaları için geometrik çizim odaklı çalışmalar yapmaları sağlanır. Perspektif kurallarına uygun olarak yakın nesneleri büyük, uzak nesneleri ise küçük çizmeleri gerektiği vurgulanır. Geometrik şekillerle figür çizimi ve oran-orantı konularında öğrencilerle dijital içerikler ve kısa videolar paylaşılabilir. Bu süreçte öğrencilerin hayal gücünü kullanarak fikirlerini geliştirmeleri sağlanır (**E1.4, E1.5**). Çalışmalar tamamlandığında öğrencilerden resimlerini betimlemeleri ve duygularını açıklamaları beklenir (**OB5, OB9, SDB1.1**). Sunum sırasında resmettikleri sahnelerin anlamını, kompozisyona ekledikleri kültürel detayları ve resimlerin oluşturulma sürecini açıklamaları istenir (**SDB1.2**). Öğrencilerin çalışma ortamını iş birliği içinde temizlemeleri ve düzenlemeleri sağlanır (**D18.2, E2.2, SDB2.2**). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak rubrik ve öz değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden figüratif resim koleksiyonlarına sahip sanat müzeleri hakkında araştırma yapmaları istenebilir. Bu amaçla sanal müze ziyareti gerçekleştirmeleri veya imkânlar dâhilinde aile büyükleriyle bir müzeyi ziyaret etmeleri istenebilir. Ziyaret sırasında edindikleri deneyimlerini ve gözlemlerini arkadaşlarıyla paylaşmaları sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerden çağdaş Türk figüratif resim sanatına ait örneklerin bulunduğu kartlarla eşleştirme oyunu oynamaları istenebilir. Öğrencilerin geometrik şekilleri temel alarak insan ve hayvan figürleri çizmeleri sağlanabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. SINIF

4. TEMA: ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE

Öğrencilerin radyo tiyatrosundan hareketle hayal güçlerini kullanarak hikâyeleri görselleştirmeleri, duyguları ve olayları çizim yoluyla ifade etmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E2.1. Empati, E3.2. Odaklanma, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D1. Adalet, D2. Aile Bütünlüğü, D10. Mütevazılık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.3.4.1. Hikâyeden hareketle imgesel çizim yapabilme

- a) Radyo tiyatrosunda anlatılan hikâyeyi hayal gücüyle tasarlar.
- b) Tasarladığı hikâye ve karakterleri yansıtan desen oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ İmgesel Desen

Anahtar Kavramlar imgesel, radyo tiyatrosu

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden radyo tiyatrosunda anlatılan hikâyeyi hayal gücüyle tasarımları ve bu hikâyeyi yansıtan bir çizim oluşturmaları istenir. Çalışmalarında temel çizim tekniklerini kullanmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin çizgi, şekil, boyut, kompozisyon gibi temel çizim bileşenlerine ilişkin farkındalıklarını olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin çizgi, şekil, boyut, kompozisyon gibi temel çizim bileşenlerine ilişkin farkındalıkları aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Çizim yaparken kâğıdınızda boş alanlar mı yoksa dolu alanlar mı daha fazla olmalıdır?
- Çizim yaparken çizgilerinizin kalınlığını veya inceliğini nasıl kontrol edersiniz?
- Çizimlerinizde nesnelerin boyutlarını doğru göstermek için neler yaparsınız?

Köprü Kurma Radyo tiyatrosuna ilişkin farkındalıklarını geliştirmek için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yöneltilir:

- Bir tiyatro oyununu, sahne ve kostüm olmadan yalnızca dinlemek nasıl bir deneyim olur?
- Seslerle anlatılan bir tiyatro oyununda oyuncuların yüz ifadeleri ve beden hareketlerinin yerine neler kullanılabilir?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.3.4.1

Öğrencilerden hikâyeden hareketle imgesel çizim yapabilmeleri beklenir. Öğrencilere macera veya komedi temalı kısa bir radyo tiyatrosu dinletilir. Öğrencilerin yaşadıkları deneyime ilişkin hissettikleri ve hayal ettikleri hakkında fikirlerini ifade etmeleri sağlanır (**SDB1.1**). Televizyonun yaygınlaşmasından önceki dönemlerde radyo tiyatrosunun halkın eğlence, eğitim ve kültürel birikimini destekleyen önemli bir araç olduğu açıklanır. Aile bireylerinin bir araya gelerek dinledikleri, paylaşımlarda bulundukları ve toplumsal değerlerin aktarılmasında rol oynadığı vurgulanır (**OB5**). Bu bağlamda öğrencilerde aile içi iletişim ve etkileşim konusunda farkındalık geliştirmeleri sağlanır (**D2.3**). Radyo tiyatrosunda anlatılan hikâyeyi hayal gücüyle tasarımları için (**a**) öğrencilere tek oturumluk tiyatro oyunları dinletilir. Türk edebiyatına ait eserler, geleneksel hikâyeler ve halk masalları örnek olarak seçilir (**OB5**). Öğrencilerden hikâyede geçen karakterler, olaylar ve temalar üzerine düşünmeleri istenir. Hikâyede dikkat çeken detayları not almaları, hikâyeye ilgili imgelerini zihinlerinde canlandırmaları sağlanır (**E3.2, KB2.4**). Aynı hikâyenin, her bireyde farklı sahneler ve karakterler çağırıştırabileceği ifade edilir (**E2.1**). Böylece bireysel farklılıkların ve üretkenliğin zenginlik olduğunu anlamaları beklenir (**D1.2**). Hikâyeyi gruplar hâlinde canlandırarak karakterlerin duygularını ve olayların atmosferini daha iyi anlamaları

sağlanır **(SDB2.3)**. Tasarladığı hikâye ve karakterleri yansıtan desen oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden imgelerini grafit kalem veya siyah ve gri tonlardaki boyama kalemlerini kullanarak çizim yoluyla ifade etmeleri istenir **(KB2.20)**. Farklı sertlikteki kalemlerin (HB, 2B, 4B) özelliklerini deneyimlemeleri sağlanır **(OB4, SDB1.2)**. Sert kalemlerin net hatlar ve detaylarda, yumuşak kalemlerin ise geniş alanların tonlamasında kullanıldığı anlatılır. Öğrencilerden yüzeyde boşluk ve doluluk dengesine dikkat ederek çizim yapmaları beklenir. Vurgulamak istedikleri detayları daha koyu veya belirgin çizimleri önerilir. Öğrencilere çalışmalarında öz güven kazanmaları için rehberlik edilir. Sabırlı ve özenli çalışmaları konusunda istekli olmaları sağlanır. Çalışmanın tamamlanması için ayrıntılara dikkat ederek sebat etmeleri gerektiği vurgulanır **(E1.3, D12.3)**. Tamamlanan desenler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir **(OB2)**. Çalışmalarındaki başarılı yönleri ve geliştirmeleri gereken noktaları fark etmeleri sağlanır. Her öğrencinin kompozisyonundaki hikâye kurgusunu açıklayarak süreç boyunca edindikleri deneyimleri ve çalışmalarının sonuçlarını açık fikirlilikle değerlendirmesi istenir **(E3.5, D10.1, SDB1.2, SDB1.3)**. Sanatsal ürünler performans görevi olarak tanımlanır ve kontrol listesi ile öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden paylaşılan bir hikâyedeki her sahneyi açık, orta ve koyu tonları kullanarak seri çizim ya da hikâye panosu şeklinde görselleştirmeleri istenebilir. Radyo tiyatrosunun mevcut hikâyesini yeniden yorumlamaları veya hikâyeye alternatif bir son yazmaları sağlanabilir.
- Destekleme** Öğrencilerden hikâyenin tamamı yerine yalnızca karaktere, bir nesneye veya bir mekâna odaklanmaları istenebilir. Belirledikleri bölümü birkaç cümleyle yazarak kendi cümleleriyle özetlemeleri ve bu bölümü çizim yoluyla ifade etmeleri sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. SINIF

5. TEMA: RENK VE ESTETİK

Öğrencilerin arkası yarın tekniğiyle anlatılan hikâyeyi hayal güçlerini kullanarak zıt renklerle resmetmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E1.3. Azim ve Kararlılık, E2.5. Oyunseverlik, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D10. Mütevazılık, D11. Özgürlük, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.17. Değerlendirme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.3.5.1. Zıt renkleri kullanarak imgesel resim yapabilme

- Arkası yarın tekniği ile anlatılan hikâyenin devamını hayal gücüyle tasarlar.
- Hikâye akışını, karakterleri ve olayları zıt renklerle yansıtan kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Zıt Renkler

İmgesel Resim

Anahtar Kavramlar

arkası yarın, zıt renkler

ÖĞRENME KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden arkası yarın tekniğiyle anlatılan hikâyeyi hayal gücüyle tasarlamaları ve bu hikâyeyi yansıtan resim oluşturmaları istenir. Çalışmalarında zıt renkleri kullanmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin renkler arasındaki zıtlık ilişkilerini algılayabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin renkler arasındaki zıtlık ilişkilerini algılama düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Sıcak bir renk ile soğuk bir rengi yan yana kullandığınızda hangisi daha çok dikkat çeker?
- Bir resimdeki sarı mı yoksa mavi mi daha dikkat çekicidir?

Köprü Kurma

Arkası yarın hikâye anlatım tekniğini anlamalarını sağlamak ve zıt renklere ilişkin farkındalıklarını geliştirmek için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Gözlerinizi kapatıp sadece bir sesi dinleyerek hayal kurmak nasıl olurdu?
- Bir hikâye dinlerken hikâyenin en heyecan verici kısmı yarıda kesilirse ne hissedersiniz?
- Bir hikâyeyi tek seferde dinlemek mi yoksa bölümler hâlinde dinlemek mi daha eğlencelidir?
- Sarı bir nesneyi daha belirgin hâle getirmek için arka planda nasıl bir renk kullanırdınız?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.3.5.1

Öğrencilerden zıt renkleri kullanarak imgesel resim yapabilmeleri beklenir. Kırmızı ve yeşil, mavi ve turuncu, sarı, mor gibi zıt renk çiftlerini içeren görselleri ve tabloları dijital veya fiziksel ortamda incelemeleri sağlanır (OB2, OB4). Bilgilerini pekiştirmek amacıyla renk çemberi yarışması düzenlenir. Öğrenciler iki gruba ayrılarak grupların öğretmen tarafından seçilen rengin zıttını, doğru bir şekilde bulmaları istenir. Gruplara belirli bir süre tanınarak verdikleri her doğru cevap için puan verilir. Her turda farklı bir renk seçilerek süreç boyunca tüm öğrencilerden grubuna katkı sağlaması beklenir (D3.4, E2.5). Yarışmanın sonunda gruplardan birbirini tebrik etmeleri ve zıt renklerin görsel etkisi üzerine kısa bir değerlendirme yapmaları beklenir (SDB1.2, SDB2.1, KB2.17). Öğrencilere tarihî ve kültürel içerikli olayların yanı sıra ahlaki dersler içeren kısa hikâyeler anlatılır. Bu hikâyelerde zıt renk ilişkileriyle oluşturulmuş tasvirlerin yer almasına özen gösterilir (OB5). Öğrencilerin arkası yarın tekniği ile anlatılan hikâyenin devamını hayal gücüyle tasarlamaları için (a) hikâye merak uyandıran bir noktada kesilir. Öğrencilerin hikâyenin devamını düşünerek kendi kurgularını ve karakterlerini tasarlamaları sağlanır (KB2.11, E3.3). Hikâye akışını, karakterleri ve olayları zıt renklerle yansıtan kompozisyon oluşturmaları için (b) öğrencilerden tasarımlarını görsel olarak ifade

etmeleri beklenir. Yağlı pastel boya veya renkli kuru kalemler görsel anlatım araçları olarak sunulur ve malzeme seçimlerini kendi tercihleri doğrultusunda yapmaları sağlanır (**E1.2, D11.2, KB2.13**). Boyaların kullanım şekli ve uygulama teknikleri gösterilir. Renklerin yüzeye daha canlı ve yoğun bir biçimde aktarılabilmesi için yağlı pastelin bastırarak uygulanması gerektiği öğrencilere belirtilir. Zıt renklerin birbirine karıştırılmadan, yan yana sürülerek uygulanması beklenir. Bir rengin öne çıkması için diğer rengin yoğunluğunun azaltılması gerektiği açıklanır. Öğrencilere rehberlik edilerek renk kullanımı ve kompozisyon tasarımı hakkında geri bildirim verilir. Sıcak renkleri hareketli ve enerjik sahnelerde, soğuk renkleri ise sakinlik veya huzur veren sahneler için tercih etmeleri sağlanır. Öğrencilerden kullandıkları renk çiftlerini ve bu renklerin hikâye ile uyumunu açıklamaları beklenir. Sabırlı ve özenli çalışmaları konusunda istekli olmaları sağlanır (**E1.3, E3.2, SDB1.2**). Çalışmanın tamamlanması için ayrıntılara dikkat ederek sebat etmeleri gerektiği vurgulanır (**D12.3**). Tamamlanan desenler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Öğrencilerden süreç boyunca edindikleri deneyimleri ve çalışmalarının sonuçlarını açık fikirlilikle değerlendirmeleri istenir (**E3.5, SDB1.2**). Kullandıkları renk çiftlerini ve bu renklerin hikâye ile olan uyumunu açıklamaları beklenir. Çalışmalarındaki başarılı yönleri ve geliştirmeleri gereken noktaları fark etmeleri sağlanır (**E3.8, D10.1, SDB1.3, SDB3.3**). Sanatsal ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listesi veya öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden paylaşılan hikâyede yer alan her sahne için ayrı bir resim yapmaları ve her sahnede farklı zıt renk çiftini kullanmaları istenebilir.

Destekleme Zıt renk çiftlerinin yer aldığı kartlar kullanılarak eşleştirme etkinliği yapılabilir. Öğrencilerin tek bir sahne üzerinde çalışmaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. SINIF

6. TEMA: MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT

Öğrencilerin sanatın günlük yaşamlarındaki yerini ve duyguları ifade etmedeki rolünü fark etmeleri, sanatın ve görsel sanatların kapsamını tanımaları, farklı sanat türlerini ayırt etmeleri, Cumhuriyet'in ilk yıllarında sanatın topluma kazandırdıklarını anlamaları ve bu dönemde görsel sanatların önemini yansıtan sanatsal ürünler oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E2.3. Girişkenlik, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D4. Dostluk, D14. Saygı, D17. Tasarruf, D18. Temizlik, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Hayat Bilgisi, Türkçe, Fen Bilimleri

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.14. Yorumlama, KB2.18. Tartışma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.3.6.1. Cumhuriyet'in ilk yıllarında görsel sanatlara verilen önemi yansıtan sanatsal üretim yapabilme

- 1923-1945 yılları arasında görsel sanatlara verilen önemi yansıtan kompozisyon tasarımları.
- 1923-1945 yılları arasında görsel sanatlara verilen önemi yansıtan kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Cumhuriyet'in Görsel Sanatlara Katkısı
Sanat, Görsel Sanatlar ve Sanat Türleri

Anahtar Kavramlar

cumhuriyet, görsel sanatlar, kültürel miras, sanat, sanat türleri

ÖĞRENME KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri veya akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden Cumhuriyet'in ilk yıllarında görsel sanatların önemini yansıtan resim veya kolaj çalışması yapmaları istenir. Fikirlerini yağlı pastel boya, sulu boya, renkli kuru kalemler veya kolaja uygun malzeme ve görselleri kullanarak ifade etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin sanatın insan hayatındaki önemine, günlük yaşamdaki yerine ve Cumhuriyet'e ilişkin ön bilgilerinin olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Sanatın günlük yaşamdaki yerine ve Cumhuriyet'le ilişkisine yönelik farkındalık düzeylerini belirlemek amacıyla öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yöneltilir:

- Günlük hayatınızda resim, fotoğraf gibi sanat eserleriyle nerelerde karşılaşıyorsunuz?
- Sanatın insanların duygularını ifade etmelerine yardımcı olduğunu düşünüyor musunuz?
- Cumhuriyet'i anlatan bir resim yapsaydınız resminizde neleri çizerdiniz?

Köprü Kurma

Öğrencilere geçmişten günümüze görsel sanatların önemini fark edebilmeleri için aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Sizce resimler geçmişteki insanlarla aramızda nasıl bir bağ kurar?
- Bugün karşılaştığınız güzel resimler, geçmişte resim yapmayı öğreten sanat okullarının katkısıyla ortaya çıkmış olabilir mi?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.3.6.1

Öğrencilerden Cumhuriyet'in ilk yıllarında görsel sanatların önemini yansıtan sanatsal üretim yapabilmeleri beklenir. Öğrencilerin sanat kavramına ilişkin düşüncelerini ifade etmeleri için yönlendirmeler yapılır (OB9). Öğrencilere günlük yaşamdan örneklerle resim, müzik, edebiyat, tiyatro ve dans gibi sanat türleri tanıtılır. Sanatın insanların duygu ve düşüncelerini ifade etmede önemli bir araç olduğu vurgulanır. Görsel sanatların görmeye dayalı sanatlar olduğu fark ettirilir. Resim, heykel, mimari, el sanatları gibi örneklerle görsel sanatların kapsamı somutlaştırılır. Sanatın Cumhuriyet'in kuruluş yıllarında değişim sürecinde önemli bir rol oynadığı vurgulanır. Ardından Mustafa Kemal Atatürk'ün resim ve heykel gibi sanat alanlarına verdiği destek, sanat okullarının açılması ve kültürel mirasın korunmasına yönelik çalışmalar öğrencilere kısa animasyon, çizgi film tarzı belgesel veya görsel materyaller aracılığıyla

sunulur **(OB1)**. Cumhuriyet öncesinde açılan sanat okullarıyla başlayan resim eğitiminin, Cumhuriyet Dönemi'nde yaygınlaştırıldığı ve kurumsal olarak güçlendirildiğine kısaca değinilerek öğrencilerden bu süreçler arasında tarihi köprü kurması beklenir. Öğrencilerden konu hakkındaki görüşlerini paylaşmaları istenir **(SDB2.1, KB2.14)**. Bu süreçte birbirlerini saygıyla dinlemeleri ve farklı düşünceleri hoşgörüyle karşılamaları beklenir **(D14.1)**. 1923-1945 yılları arasında görsel sanatlara verilen önemi yansıtan kompozisyon tasarımları için **(a)** öğrencilerin konuyu anlatan sembolleri ve görselleri bir araya getirmeleri sağlanır. Bu aşamada öğrencilere Mustafa Kemal Atatürk'ün sanat hakkındaki kısa ve anlaşılır sözlerinin yer aldığı kartlar dağıtılır. Aynı kartları alan öğrencilerden vızıltı grupları oluşturularak sözlerin anlamını tartışmaları ve ulaştıkları fikirleri grup temsilcileri aracılığıyla paylaşmaları istenir **(KB2.18, E3.5, SDB2.1, SDB2.2)**. Öğrencilerden fikirlerini açık, anlaşılır ve saygılı bir şekilde ifade etmeleri beklenir **(E2.3)**. Grupların karşılıklı fikir alışverişi yaparak farklı bakış açıları geliştirmelerine rehberlik edilir **(D4.2)**. 1923-1945 yılları arasında görsel sanatlara verilen önemi yansıtan kompozisyon oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden tasarladıkları imgeleri birleştirerek sanata verilen önemi, seçtikleri semboller ve görseller aracılığıyla resim veya kolaj çalışmasına dönüştürmeleri beklenir. Resim çalışmaları için yağlı pastel boya, sulu boya, renkli kuru kalem; kolaj için renkli kâğıtlar, dergi parçaları, karton gibi malzemeler önerilir. Öğrencilerin uygulamalarda palet, fırça gibi sanat temalı sembollerle birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisi binası, mecliste toplanan milletvekilleri, "Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir." yazısı, Türk bayrağı, hilal ve yıldız, Türk bayraklarıyla süslenmiş sokaklar ve meydanlar, el ele tutuşan çocuklar, fener alayı ve 29 Ekim pankartları gibi Cumhuriyet'i temsil eden imgelerden yararlanmaları sağlanır **(D19.1, OB4)**. Bu aşamada sürdürülebilir malzemelerden faydalanmaları tavsiye edilir **(OB8, D17.3, D18.3)**. Öğrencilerin çalışmalarında daha önce öğrendikleri farklı resim tekniklerini kullanmaları desteklenir **(SDB1.1)**. Yaptıkları çalışmada anlatmak istedikleri konuya uygun öğeleri bir araya getirmeleri beklenir. Uygulamalarda öğrencilerin iş birliği yapmaları, fikir alışverişinde bulunmaları ve uzlaşmacı bir tutum geliştirmeleri sağlanır. Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir **(OB2)**. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listesi veya ekran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

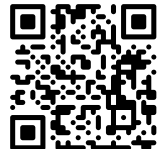
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden resim yapmanın önemini ve resmin yaşamla ilişkisini yansıtan bilgi görseli hazırlamaları istenebilir. Günlük hayatta karşılaştıkları resim, fotoğraf, heykel gibi örnekleri bir araya getirerek görsel sanatların önemini vurgulayan kolaj çalışması yapmaları sağlanabilir. Ayrıca öğrencilerden Cumhuriyet'in ilk yıllarında bestelenen marşlardan kısa bir bölüm dinlemeleri ve marş sözlerinin zihinlerinde oluşturduğu imgeleri resmetmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilere sanatla ilgili temel bilgileri pekiştirmek amacıyla kart oyunları veya hafıza eşleştirme oyunları oynatılabilir. Öğrencilerden Atatürk'ün sanatla ilgili bilinen sözlerini kullanarak "Cumhuriyet ve Sanat Panosu" hazırlamaları istenebilir. Panoda palet, nota, tiyatro maskesi, sahne perdesi, bale pabuçları, fırça gibi sembollerin yanı sıra 29 Ekim kutlamalarına ait görsellere de yer vermeleri sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. SINIF

7. TEMA: MÜZE VE KÜLTÜR

Öğrencilerin geçmiş ve günümüz teknolojilerini karşılaştırarak değişim ve gelişimi fark etmeleri, teknolojik araçların işlevsel ve estetik özelliklerini tanımaları, müzelerin koruma ve sergileme işlevlerini kavramaları ve okullarında bilim ve teknoloji müzesi oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.7. Karşılaştırma

EĞİLİMLER E2.2. Sorumluluk, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.6. Analitiklik, E3.7. Sistematiiklik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.2. Esneklik

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D17. Tasarruf

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Hayat Bilgisi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.8. Sorgulama, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.3.7.1. Geçmiş ve günümüz teknolojilerini estetik ve işlevsel açıdan karşılaştırabilme

- Geçmiş ve günümüz teknolojilerinin estetik ve işlevsel özelliklerini belirler.
- Belirlenen özelliklere göre geçmiş ve günümüz teknolojileri arasındaki benzerlikleri listeler.
- Belirlenen özelliklere göre geçmiş ve günümüz teknolojileri arasındaki farklılıkları listeler.

GS.3.7.2. Okulunda bilim ve teknoloji müzesi yapabilme

- Bilim ve teknoloji müzesi koleksiyonuna uygun eser tasarlar.
- Bilim ve teknoloji müzesi koleksiyonuna uygun eserlerle müze oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Müzelerin Koruma ve Sergileme İşlevi

Bilim ve Teknoloji Müzesi

Anahtar Kavramlar

bilim müzesi, icat, keşif, teknoloji müzesi

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formları, dereceli puanlama anahtarları ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden bilim ve teknoloji müzesine uygun teknolojik araçlar tasarlayarak üç boyutlu modellere dönüştürmeleri istenir. Tasarımlarında sürdürülebilir malzemeler kullanarak ürünleri boyutlarına ve kullanım amaçlarına göre sınıflandırarak tematik bir okul müzesi oluşturmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bilim insanlarının bilime katkılarını ve bilim ile teknolojinin hayata sağladığı olumlu etkileri bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin bilim insanlarının başarılarına ve günlük yaşamda kullanılan teknolojik araçlara ilişkin farkındalık düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Alper Gezeravcı, Cahit Arf, Albert Einstein (Albirt Aynştayn), Thomas Edison (Tamis Edison) gibi bilim insanlarının neler yaptığını açıklar mısınız?
- Günlük yaşamınızda kullandığınız veya çevrenizdeki insanların kullandığı teknolojik araçlar nelerdir?

Köprü Kurma

Bilim ve teknoloji müzesindeki eserleri anlamlandırabilmeleri, müzelerin koruma ve sergileme işlevlerini fark edebilmeleri için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Bir müzede yeni icatları veya eski buluşları aynı anda görebilseydiniz hangisi daha çok dikkatinizi çekirdi?
- Teknolojik veya bilimsel bir ürünü korumak için sizce hangi önlemler alınmalıdır?
- Sizce bazı eşyaların müzelerde saklanması ve sergilenmesinin temel nedeni nedir?
- Gelecekte bir müzede sergilenecek ne tür icatlar görmek istersiniz?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.3.7.1

Öğrencilerden geçmiş ve günümüz teknolojilerini estetik ve işlevsel açıdan karşılaştırabilmeleri beklenir. İletişim, gözlem, araştırma, bilgi depolama, yazı, medya, haritalama gibi alanlarda geçmişte kullanılan teknolojik araçların görselleri veya modellerini dijital veya basılı ortamda incelemeleri sağlanır (OB2). Öğrencilerden ilgilerini çeken araçlar hakkında merak ettiklerini sormaları ve bu araçların günlük yaşamdaki yerini açıklamaları beklenir (KB2.8, E3.8).

Geçmişteki teknolojik araçların günümüzdeki karşılıklarına ilişkin fikirlerini konuşma halkası, fikir taraması veya kavram haritası yoluyla paylaşımları sağlanır (**E3.5, SDB2.1**). Bu süreçte öğrencilerden bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk alması beklenir (**E2.2, D3.4**). Geçmiş ve günümüz teknolojilerinin estetik ve işlevsel özelliklerini belirlemeleri için (**a**) öğrencilerden ilgi duydukları araçların eski ve yeni sürümlerine ilişkin dijital veya basılı kaynaklardan bilgi toplamaları ve bunları kaydetmeleri istenir (**KB2.6, E3.2, D3.3, OB1, OB2**). Kaynak kullanırken güvenilir bilgiye erişme yollarını öğrenmeleri ve elde edilen bilgileri malzeme, boyut, kullanım amacı ve estetik özellikler temelinde değerlendirerek benzerlikler ve farklılıklar tablosu oluşturmaları sağlanır (**OB2**). Öğrencilere eski teknolojilerin günlük yaşama etkilerini anlatan hikâyeler veya kısa videolar izletilir. Bu araçları kullanan insanların yaşamlarını hayal ederek bilimsel gelişmelerin, teknoloji ve günlük hayata etkilerini açıklamaları beklenir (**SDB2.3**). Elde ettikleri bilgilerden yola çıkarak teknolojiye ilişkin değişimlere ilişkin sebep ve sonuç ilişkileri kurmaları sağlanır (**E3.6, OB1**). Süreç gözlem formu veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

GS.3.7.2

Öğrencilerden okulunda bilim ve teknoloji müzesi yapabilmeleri beklenir. Müzelerin koruma ve sergileme işlevleri hakkında sorular yönlendirilerek müzelerin kültürel ve bilimsel mirası gelecek nesillere aktarmadaki önemini fark etmeleri sağlanır. Öğrencilerden bilim ve teknoloji müzesine uygun araçları araştırarak sınıfa getirmeleri istenir (**KB2.8, SDB1.2**). Müzeler Haftası (18-24 Mayıs) kapsamında fiziksel veya sanal ortamda bilim ve teknoloji müzesini ziyaret etmeleri sağlanır. Ziyarette eserlerin malzeme, boyut, kullanım amacı ve estetik özelliklerini incelemeleri beklenir. Ayrıca öğrencilerin müzede görgü kurallarına uygun davranmaları sağlanır (**D14.1**). Bilim ve teknoloji müzesi koleksiyonuna uygun eser tasarımları için (**a**) öğrencilerden telefon, otomobil gibi teknolojik araçları estetik bir gözle incelemeleri istenir. Bu araçların işlevsel özelliklerinin yanı sıra tasarım değerini de fark etmeleri sağlanır. Gelecek teknolojilerine dair videolar izletilerek gelecekteki olası tasarımlar üzerine beyin fırtınası yapmaları istenir. Grup tartışmaları, fikir kartları veya kavram haritaları ile öğrencilerin yaratıcı düşünceleri sağlanır (**KB2.18**). Tartışma sırasında oluşan muhtemel fikir ayrılıklarında çözüm odaklı yaklaşımlar geliştirmeleri beklenir (**D12.1**). Öğrencilerden tasarlamak istedikleri araçların geçmişi, bugünü ve geleceği hakkında fikir yürüterek tasarımlarını imgeleştirmeleri istenir (**OB4, KB2.8, SDB3.2**). Açık uçlu sorularla seçtikleri aracın gelecekteki görünümünü hayal etmeleri ve fikirlerini özgürce ifade etmeleri sağlanır (**E3.3, E3.5, SDB2.1**). Modelleme öncesinde taslak çizimler hazırlamaları önerilir. Bilim ve teknoloji müzesi koleksiyonuna uygun eserlerle müze oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden tasarımlarını kullanım ömrünü tamamlamış sürdürülebilir malzemelerle üç boyutlu modellere dönüştürmeleri beklenir (**KB2.20, OB8, D17.3, E3.3**). Malzemeleri fikir alışverişi yaparak belirlemeleri ve uygun maliyetli malzemeler tercih ederek kaynakları verimli kullanmaları sağlanır (**SDB1.2, D16.1, D17.3**). Üç boyutlu özgün ürünleri fiziksel ve işlevsel özelliklerine göre tanımlamaları istenir. Tamamladıkları teknolojik araçları malzeme, boyut ve kullanım amaçlarına göre ayırarak tasnif etmeleri sağlanır. Eserlerine tasarım adı, üretim tarihi, malzeme ve kullanım amaçlarının yer aldığı etiketler hazırlamaları beklenir (**KB2.5**). Öğrencilerden tasarımlarını icat olarak tanımlayan kısa bir açıklama yazmaları istenir. İcat ve yenilikleri başkalarıyla paylaşmadan önce korumaya almaları gerektiği hatırlatılır (**OB1**). Öğrencilerin sergileme düzeniyle ilgili fikir alışverişinde bulunarak eserleri tematik bölümlere göre iş birliği içinde gruplandırılmaları istenir (**SDB2.2**). Koleksiyon öğretmen rehberliğinde okul müzesine dönüştürülür. Okul koridorlarında tasarıma uygun alanlar öğrencilerle birlikte seçilerek raflar, stantlar ve vitrinlerle düzenlenir (**E3.7**). Sergi alanı küçük bir müzeyi andıracak şekilde hazırlanır ve tasarımların estetik görünümünde arka planın önemine dikkat çekilir. Ürünler performans görevi olarak tanımlanarak gözlem formu veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden okulda açılacak bilim ve teknoloji müzesine, tanıtım afişi hazırlamaları istenebilir. Röportajlar, bulmacalar ve haberler içeren bilim ve teknoloji gazetesi hazırlamaları sağlanabilir. Telefonun son elli yılda kullanılan modellerine ait görselleri bulmaları ve bu görselleri kullanarak "Telefonun Tarihi" başlıklı bir tarih şeridi oluşturmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden geçmişte teknolojik bir aracı çizmeleri ve bu aracın işlevini anlatmaları istenebilir. Sürdürülebilir malzemelerle kendi teknolojik araçlarını üç boyutlu tasarımlara dönüştürmeleri sağlanabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. SINIF

1. TEMA: HAYAT VE SANAT

Öğrencilerin canlıların korunmasına yönelik farkındalık geliştirmeleri, hayvan hakları ve çevredeki tehditler üzerine düşünceleri, doğal yaşam alanlarına yönelik çözümler geliştirmeleri, farklı ton değerlerini kullanarak duygu ve düşüncelerini yansıtan sanatsal ürünler oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN BECERİLERİ SAB1. Sanatsal Algılama, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL BECERİLER —

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E2.4. Güven, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.6. Analitiklik, E3.10. Eleştirel Bakma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.2. İş Birliği, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D5. Duyarlılık, D9. Merhamet, D16. Sorumluluk, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemlleme, KB2.17. Değerlendirme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.4.1.1. Doğadaki ve sanat eserlerindeki ton dağılımını algılayabilme

- a) Doğadaki ve sanat eserlerindeki açık, orta ve koyu ton dağılımını gözlemler.
- b) Doğadaki ve sanat eserlerindeki ton dağılımını karşılaştırır.

GS.4.1.2. Canlıların korunmasına ilişkin düşüncelerine yönelik sanatsal üretim yapabilme

- a) Canlıların korunmasına ilişkin düşüncelerini yansıtan kompozisyon tasarlar.
- b) Farklı tonları kullanarak canlıların korunmasına ilişkin düşüncelerini yansıtan kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Işık Etkisi ve Ton Dağılımı

Anahtar Kavramlar

açık/orta/koyu değer, ışık ve gölge, ton dağılımı

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formları, kontrol listeleri, rubrikler ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden canlıların korunmasına ilişkin düşüncelerini yansıtan poster, broşür, resim veya kolaj gibi sanatsal ürünler hazırlamaları istenir. Çalışmalarında belirli tonlara odaklanarak açık, orta ve koyu değerleri kullanmaları ve mesajlarını görsel bütünlük içinde ifade etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin ışık, renk ve nesne arasındaki ilişkiyi algıladıkları ve açık ile koyu kavramlarını bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin ışık ve renk ilişkisine dair farkındalık düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Çevrenizdeki açık ve koyu tonlardaki nesneleri gösterebilir misiniz?
- Karanlık bir odadayken renkleri görebiliyor musunuz?

Köprü Kurma

Işığın renk ve ton dağılımları üzerindeki etkisini fark etmeleri amacıyla öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Işık açıldığında, kısıldığında veya kapatıldığında çevrenizdeki nesnelerin renklerinde değişiklik fark ediyor musunuz?
- Bulutlu ve güneşli bir günde dışarıdaki nesnelerin renklerinde ne gibi farklılıklar gözlemliyorsunuz?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.4.1.1

Öğrencilerden doğadaki ve sanat eserlerindeki ton dağılımını algılayabilmeleri beklenir. Açık, orta ve koyu ton dağılımını gözlemlemeleri için **(a)** doğal ve yapay ışık kaynakları altında inceleme yapmaları sağlanır. Öğrencilerden nesneleri pencereden gelen doğal ışık, masa lambası gibi yapay ışık kaynakları altında gözlemleyerek ton farklılıklarını ayırt etmeleri istenir **(E1.1, KB2.2)**. Doğadaki ve sanat eserlerindeki ton dağılımını karşılaştırmaları için **(b)** öğrencilerin ışık ve gölge kullanımının belirgin olduğu resimleri ve fotoğrafları incelemeleri sağlanır **(OB4, OB5)**. Bu süreçte Neşet Güna'ın "Toprağa Öykü", "Başakçı Kadın II" isimli tabloları ve Rembrandt van Rijn'in (Rembrandt van Reyn) "Yol Kenarında Üç Çiftlikli Manzara" (Fl. Landschap met drie boerderijen langs een weg, "Landschap met dri burdereyen langs in veh") isimli eserleri paylaşılır. Öğrencilerden inceledikleri eserlerde yer alan açık, orta ve koyu tonları belirlemele-ri ve bu tonları uygun biçimde işaretlemeleri beklenir **(OB9)**. Öğrencilerden siyah, beyaz ve gri tonlardaki kartları kullanarak açık, orta ve koyu tonlar arasındaki farklılıkları açıklamaları beklenir. Sanatçıların eserlerindeki ton dağılımını, izleyiciyi yönlendirmek için nasıl kullandığını

fark etmeleri sağlanır. Tonlamanın iki boyutlu yüzeylerde hacim etkisi oluşturduğunu anlamaları beklenir. Eserlerdeki ton dengesi hakkındaki bilgilerini ve gözlemlerini öğrenme galerisi yöntemiyle paylaşımları sağlanır (**SDB1.2**). Süreç gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

GS.4.1.2

Öğrencilerden canlıların korunmasına ilişkin düşüncelerine yönelik sanatsal üretim yapabilmeleri beklenir. Bu kapsamda 4 Ekim Dünya Hayvanlar Günü'nün önemi hakkında fikir taraması yapılır. Konuyla ilgili bilgilendirici belgeseller veya kısa filmler izletilerek öğrencilerin farkındalık kazanmaları sağlanır. Öğrencilerden hayvanlarla ilgili yaşadıkları anıları paylaşımları istenir. Bu süreçte kendilerini hayvanların yerine koyarak onların duygularını anlamaları ve empati geliştirmeleri sağlanır (**SDB1.1, E2.1**). Böylece çevreye ve çevrede yaşayan diğer canlılara karşı saygılı, duyarlı ve sorumlu bir tutum geliştirmeleri; onlara değer verme konusunda farkındalık kazanmaları beklenir (**D5.2, D9.3**). Öğrencilerden doğal yaşam alanları ve doğayı koruma yolları üzerine dijital veya basılı kaynaklardan bilgi toplamaları istenir (**OB1**). Canlıların korunmasına ilişkin düşüncelerini yansıtan kompozisyon tasarımları için (**a**) doğanın ve canlıların korunmaması durumunda ortaya çıkabilecek olası sonuçları altı şapkalı düşünme tekniği ile belirlemeleri sağlanır (**E3.6, E3.10, OB8, SDB3.3**). Grup tartışmalarında elde ettikleri bilgileri, balık kılıcı diyagramı ile görselleştirerek analiz etmeleri beklenir. Yaratıcı ve eleştirel düşünmeyi destekleyen bir ortamda, hayvan haklarına ilişkin çözüm önerileri geliştirmeleri istenir (**SDB3.2, E3.10**). Öğrenciler altı şapkalı düşünme tekniğine uygun olarak altı gruba ayrılır. Her gruptan şapkaların temsil ettiği düşünce türüne uygun bir tasarım fikri geliştirmeleri beklenir (**SDB2.2**). Düşüncelerini belirli tonlar veya renk gruplarına odaklanarak imgeleştirmeleri istenir. Farklı tonları kullanarak canlıların korunmasına ilişkin düşüncelerini yansıtan kompozisyon oluşturmaları için (**b**) gruplardan poster, broşür, resim veya kolaj gibi sanatsal ürünler hazırlamaları beklenir. Örneğin beyaz şapka grubundan bilgi odaklı bir poster, kırmızı şapka grubundan konunun duygusal yönünü vurgulayan bir resim, siyah şapka grubundan ise riskleri gösteren bir broşür hazırlaması istenebilir. Uygulamalar için öğrencilere siyah, beyaz ve gri tonlardaki fon kartonları; gazete ve dergilerden kesilmiş görseller; yağlı pastel boya, sulu boya, guaj boya ve renkli kuru kalemler seçenek olarak sunulur. Malzeme seçimlerini, grup hâlinde fikir alışverişi yaparak belirlemeleri sağlanır (**D16.1, SDB1.2, SDB2.2**). Öğrencilerden sanatsal ürünlerde açık, orta ve koyu değerleri kullanarak ton dengesine dikkat etmeleri beklenir. Grup çalışmalarında akranları ile iş birliği yapmaları sağlanır (**SDB2.2, D3.4, D20.4**). İş birliği sürecinde sorumluluk bilinciyle hareket etmeleri, karşılık beklemeden yardımlaşmaları ve grup üyelerinin katkılarına güven duyarak ortak hedefe ulaşma inancı geliştirmeleri istenir (**E2.1, E2.4, E3.5**). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Öğrencilerden süreç boyunca edindikleri deneyimleri ve çalışmalarının sonuçlarını değerlendirerek doğa ve canlılara yönelik davranışları konusunda kararlar almaları beklenir (**KB2.17, SDB3.3**). Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak rubrik veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden hayvan hakları, çevresel tehditler, tehdit altındaki canlıların korunması ve doğal yaşam alanları konularında kısa bir video hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerin sürdürülebilir malzemeler kullanarak hayvan figürlerini veya doğal yaşam alanlarını temsil eden küçük heykeller yapmaları sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerin açık, orta ve koyu tonların ayırt edilmesine olanak tanıyan temel düzey görsellerden yararlanılabilir. Öğrencilerden beyaz nesneler için açık, siyah nesneler için koyu tonları temsil edecek şekilde nesneleri tonlarına göre gruplandırmaları istenebilir. Ayrıca öğrencilerin çevrelerindeki doğal güzellikleri ve canlıları fotoğraflayarak ton farklılıklarını keşfetmeleri sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. SINIF

2. TEMA: SANATIN GÖRSEL DİLİ

Öğrencilerin Anadolu ve Türk kültürüne ait motif ve sembolleri tanımaları, sanat eserlerinde yer alan kültürel ve yerel sembollerin görsel mesajlarını okumaları, millî kimlik bilinci kazanmaları, Türk kültürünün devamlılığına katkı sağlamak amacıyla bu motiflerle simetrik dengeyi kullanarak resim yapabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB2. Görsel Mesajı Okuma, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

—

EĞİLİMLER

E1.2. Bağımsızlık, E3.4. Gerçeği Arama, E3.6. Analitiklik, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D7. Estetik, D14. Saygı, D17. Tasarruf, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme, SAB3.1. Sanatsal Betimleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.4.2.1. Sanat eserlerinde yer alan kültürel ve yerel göstergelerin mesajlarını okuyabilme

- a) Sanat eserlerinde yer alan kültürel ve yerel sembollerdeki mesajları algılar.
- b) Sanat eserlerinde yer alan kültürel ve yerel sembollerdeki mesajları anlamlandırır.

GS.4.2.2. Kültürel ve yerel motiflerle resim yapabilme

- a) Kültürel ve yerel motiflerle simetrik kompozisyon tasarlar.
- b) Kültürel ve yerel motiflerle simetrik kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kültürel ve Yerel Motifler

Simetrik Denge

Anahtar Kavramlar

kültürel motif, simetrik denge, yerel motif

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları çalışma yaprakları, gözlem formları, dereceli puanlama anahtarları ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden kültürel ve yerel motiflerden birini seçerek simetrik dengeye uygun kompozisyon oluşturmaları istenir. Çalışmalarında birim tekrarlarını kullanarak motiflerin de-taylarını ve renklerini estetik bir şekilde ifade etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin millî kültüre ve Anadolu halk kültürüne ait motifler hakkında bilgi sahibi oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Millî kültür ve Anadolu halk kültürüne ait motifler hakkında farkındalıklarını değerlendirmek amacıyla öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yöneltilir:

- Kıyafetlerde, takılarda veya günlük eşyalarda Türk kültürüne özgü sembollerden hangilerini gördünüz?
- Anadolu halk kültüründeki mitolojik, masalsı veya fantastik karakterlerden hangilerini hatırlıyorsunuz?

Köprü Kurma

Öğrencilere millî kültür ve Anadolu halk kültürüne ait motiflerle sanat eserlerinde karşılaşabileceklerini fark ettirmek için aşağıdakilere benzer sorular yöneltilir:

- Evinizdeki halı ve kilimlerde yerel kültüre ait hangi sembolleri fark ediyorsunuz?
- Kilim veya halılarda gördüğünüz bir motif, resimde veya heykelde karşınıza çıksa sizce ne anlam taşırdı?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.4.2.1

Öğrencilerden sanat eserlerinde yer alan kültürel ve yerel göstergelerin mesajlarını okuyabilmeleri beklenir (OB1). Bu amaçla öğrencilerin Türk resim sanatından yerel kültüre ait kilim motifleri, Şahmeran, Tulpar, Nasreddin Hoca, Hacivat ile Karagöz gibi kültürel motif veya karakterlerin bulunduğu eserleri dijital veya basılı ortamda incelemeleri sağlanır (OB5). Nuri Abaç'ın kültürel semboller içeren eserleri ile Nazan Erkmen'in Anadolu halk kültürünü yansıtan çalışmaları arasından örnekler özenle seçilir. Demokratik bir ortam oluşturularak incelenecek eserlere öğrencilerle birlikte karar verilir. Eserleri gördüklerinde hissettikleri duyguları ve tanıdıkları motifleri açıklamaları istenir (SDB1.1, SDB1.3). "Motifi bul!" etkinliği ile dikkat çeken görsel göstergeleri ve sembolleri belirlemeleri sağlanır. Öğrencilerden sanat eserlerindeki sembolleri nesnel bir tavırla betimlemeleri beklenir (E3.4, OB9, SAB3.1). Sembollerin nesnel özellikleri ve anlamları tartışılırken açık, orta, koyu değerler üzerine

rehberlik edilir. Süreç boyunca öğrencilerin farklı fikirlere açık olmaları ve birbirlerinin düşüncelerine saygı göstermeleri desteklenir (D14.1, SDB2.3). Sanat eserlerinde yer alan kültürel ve yerel sembollerdeki mesajları anlamlandırmaları için (b) öğrencilerden sembollerin iletmek istediği mesajları analiz etmeleri beklenir (OB4). Sanat eserinin konusu, biçimi ve eserlerdeki sembollerin işlevleri arasında bağlantı kurmaları sağlanır. Venn diyagramı veya tersine beyin fırtınası tekniklerini kullanarak sembollerin toplumsal, kişisel ve kültürel bağlamdaki anlamlarını karşılaştırmaları istenir (OB5, OB7, KB2.7, KB2.8, SDB2.3). Öğrencilerin sembollerin çok katmanlı anlamlarını keşfetmeleri ve bu anlamları kendi hayatlarıyla ilişkilendirmeleri sağlanır. Süreç çalışma yaprağı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

GS.4.2.2

Öğrencilerden kültürel ve yerel motiflerle resim yapabilmeleri beklenir. Sanatsal ürünlerinde simetrik dengeyi tanımaları için dijital veya basılı kaynaklardan bilgi toplamaları ve bu bilgileri kaydetmeleri sağlanır (OB1, OB2). Simetriyi kavramaları amacıyla ip baskısı uygulamaları yapmaları ve bu kavramı açıklamaları istenir ve aynı zamanda doğadaki simetrik canlılardan örnekler vermeleri istenir (OB9). Kültürel ve yerel motiflerle simetrik kompozisyon tasarımları için (a) öğrencilerin Anadolu ve Türk kültürüne ait halı, kilim, çini ve mimari süslemelerdeki motifleri dijital veya basılı kaynaklardan inceleyerek bu motiflerdeki simetrik düzenlemeleri fark etmeleri sağlanır. Ardından öğrencilerden motiflere ilişkin merak ettiklerini sormaları ve motiflerin simetrisine ilişkin çıkarımlarını paylaşmaları beklenir (D7.1, E3.8, SDB3.3). Bu süreçte öğrencilerin millî kimliklerini tanımaları, bu motiflerin geçmişle olan bağlarını fark ederek kendi tarihini araştırmaya ve öğrenmeye istekli olmaları sağlanır (D19.2). Tasarım sürecinde öğrencilerin seçtikleri motifin birim tekrarları ve simetrik özelliklerini planlamaları için rehberlik edilir. Öğrencilerden motifin büyüklüğü, yönü ve renklerine karar vermeleri beklenir (KB3.1). Kültürel ve yerel motiflerle simetrik kompozisyon oluşturmaları için (b) öğrencilerden seçtikleri kültürel motiflerin görsellerini kâğıtlarının merkezine yapıştırarak bu desenleri simetrik şekilde genişletmeleri istenir. Yağlı pastel boya, renkli kuru kalem, sulu boya gibi malzemeler arasından seçim yaparak çalışmalarını bu malzemelerle tamamlamaları sağlanır (E1.2, KB2.20). Uygulama öncesinde seçtikleri malzemeleri hazırlamaları, bu malzemeleri dikkatli ve özenli bir şekilde kullanmaları beklenir (D17.3, SDB1.2). Kompozisyonlarının estetik bir bütünlüğe sahip olması için kâğıt yüzeyini verimli kullanmaları, desenlerin devamlılığına ve renk uyumuna dikkat etmeleri gerektiği vurgulanır. Bu çalışmayla öğrencilerin Türk kültürünün sürdürülmesi için çaba göstermeleri sağlanır (D19.1). Süreçte, öğrencilerin karşılaştıkları zorlukları fark ederek alternatif çözüm üretmeleri desteklenir (E3.6, E3.7, SDB3.2). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir (OB2). Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak dereceli puanlama anahtarı veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

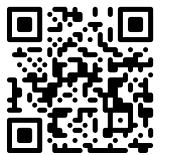
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden sanat eserlerinde kullanılan sembollerin farklı coğrafyalardaki anlamlarını araştırmaları, bu araştırmalarını poster hâline getirmeleri, bu sembolleri kullanarak dijital hikâye veya animasyon hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerin sanat eserlerindeki sembollerden birini seçerek dokunsal bir model hazırlamaları, seçtikleri sembolün nesnel anlamını ifade eden bir çizim yapmaları veya bir etkinlik şablonunu doldurarak sembolle ilgili düşüncelerini paylaşmaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. SINIF

3. TEMA: SANATÇILAR VE ESERLERİ

Öğrencilerin çağdaş Türk heykel sanatındaki figüratif eserleri incelemeleri, üç boyutlu düşünme becerilerini geliştirmeleri, Türkiye'ye özgü bitki ve hayvan türlerini yansıtan üç boyutlu heykeller oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB3. Sanat Eserini İnceleme, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.6. Seçicilik, E2.1. Empati, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiçlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D7. Estetik, D9. Merhamet, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D17. Tasarruf, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.6. Bilgi Toplama, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.4.3.1. Çağdaş Türk heykel sanatındaki figüratif eserleri inceleyebilme

- Figüratif heykeli sanatsal açıdan betimler.
- Figüratif heykeli sanatsal açıdan çözümler.
- Figüratif heykeli sanatsal açıdan yorumlar.
- Figüratif heykel hakkında sanatsal yargıda bulunur.

GS.4.3.2. Türkiye'ye özgü bitki ve hayvan türlerini yansıtan üç boyutlu figüratif heykel yapabilme

- Oran-orantı, yön ve mekân ilişkilerini kullanarak Türkiye'ye özgü bitki ve hayvan türlerini yansıtan üç boyutlu figüratif kompozisyon tasarlar.
- Oran-orantı, yön ve mekân ilişkilerini kullanarak üç boyutlu figüratif kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Çağdaş Türk Heykel Sanatında Figüratif Eserler

Oran-Orantı, Yön ve Mekân İlişkileri

Anahtar Kavramlar

figüratif heykel, form, mekân, üç boyut

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formları, kontrol listeleri, öz değerlendirme formları ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden Türkiye'ye özgü bitki ve hayvan türlerini yansıtan üç boyutlu figüratif heykel yapmaları istenir. Şekillendirmelerini oran-orantı, yön ve mekân ilişkilerini dikkate alarak kil, tel, kâğıt hamuru veya sürdürülebilir malzemelerle gerçekleştirmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin en, boy, derinlik ve figür kavramlarına ilişkin temel bilgilerinin olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin üç boyut ve figür kavramlarına yönelik ön bilgileri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Heykel üç boyutlu mu yoksa iki boyutlu mudur?
- Bir kutunun enini, boyunu ve derinliğini gösterebilir misiniz?
- İnsan, hayvan veya doğada gördüğünüz nesneler figür müdür?

Köprü Kurma

Heykelin üç boyutlu yapısını fark etmeleri için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yöneltilir:

- Bir resme farklı açılardan bakarsanız arkasını görebilir misiniz?
- Bir heykelin etrafında dolaştığınızda heykeli her açıdan aynı mı görürsünüz?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.4.3.1

Öğrencilerden çağdaş Türk heykel sanatındaki figüratif eserleri inceleyebilmeleri beklenir. İncelenen heykeller tarihî olayları ve ulusal kahramanları yansıtan anıtsal nitelikteki eserler arasından özenle belirlenir. Öğrencilerin yaş düzeyine uygun estetik unsurlar taşıyan, gerçekçi biçimde insan veya hayvan figürünü betimleyen ve millî değerleri konu alan heykellerin görselleri dijital veya basılı ortamda sunulur. Bu kapsamda öğrencilerin Cumhuriyet Dönemi Türk heykel sanatındaki Atatürk, Kurtuluş Savaşı, Anıtkabir'de bulunan İstiklal ve Hürriyet Kuleleri" ile Aslanlı Yol'daki heykelleri incelemeleri sağlanabilir. Eser seçim süreci öğrencilerin katılımıyla yürütülür ve öğrencilerden seçtikleri eserlere ilişkin

tercih nedenlerini açıklamaları beklenir (**OB5, OB9, KB3.1, SDB1.1, SDB3.3**). Böylece öğrencilerin kendi ilgi ve değerlerine uygun bilinçli tercihler yapmaları, seçimlerine yönelik gerekçeler sunmaları ve bu kararların sorumluluğunu üstlenmeleri teşvik edilir (**E1.6**). Figüratif heykeli sanatsal açıdan betimlemeleri için (**a**) öğrencilerden eserin türü, yapım tekniği (taş, bronz, ahşap) ve yapım yılı hakkında tahmin yürütmeleri istenir (**OB1**). Heykelde yer alan figürleri ve unsurları inceleyerek gözlemlerini açıklamaları sağlanır (**SDB2.1**). Figüratif heykeli sanatsal açıdan çözümlemeleri için (**b**) öğrencilerin eserin konusu ile görsel bileşenler arasındaki ilişkiyi anlamaları sağlanır. Öğrencilerden figürlerin duruşları, hareket yönleri, yüz ifadeleri üzerine düşünmeleri ve eserin konusunu belirlemeleri beklenir. Eserde sanat elemanları ve tasarım ilkeleri arasındaki ilişkileri tespit edebilmeleri için heykelin farklı açılarından fotoğraflarını incelemeleri istenir (**OB4**). Bu amaçla sanat elemanlarından şekil ve form; tasarım ilkelerinden ise tekrar, zıtlık, oran-orantı, hiyerarşi ve mekân üzerinde durulur (**D7.1**). Aynı zamanda bu kavramların tanımlarına değinilerek öğrencilerden kavramları açıklamaları istenir (**OB9**). Figüratif heykeli sanatsal açıdan yorumlamaları için (**c**) seçecekleri bir heykelin tarihî arka planını araştırmaları ve anıtsallaştırılan kişi veya figürlerin toplumda bıraktığı etkiyi incelemeleri beklenir (**KB2.6, SDB2.3**). Heykellerin mekâna kattığı estetik değeri fark ederek çevreyle ilişkisini değerlendirmeleri sağlanır (**D7.1**). Öğrencilerden Türk heykel sanatına katkı sunan sanatçıları ve eserlerini saygı ve vefa ile anmaları beklenir (**D15.2**). Figüratif heykel hakkında sanatsal yargıda bulunmaları için (**ç**) sanat kuramlarına dayalı bir süreç izleyerek eseri, yansıtmacı ve anlatımcı anlayışa göre değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerin heykelin gerçek yaşamı yansıtır yansıtmadığını ve içerdiği sanatsal anlatımı, öğretmen rehberliğinde belirlemeleri istenir (**E3.7**). Öğrencilerden sanatçının heykeli oluştururken hissettikleri üzerine düşünmeleri ve bu süreçteki duygu ve düşüncelerini tahmin etmeleri beklenir (**E2.1, SDB2.3**). Öğrencilerin esere yönelik beğenilerini, kişisel duyguları ve içsel algıları doğrultusunda ifade etmeleri sağlanır (**SDB1.1**). Eser inceleme sürecinde çalışma yapraklarından faydalanılabilir. Süreç gözlem formu veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

GS.4.3.2

Öğrencilerden Türkiye'ye özgü bitki ve hayvan türlerini yansıtan üç boyutlu figüratif heykel yapabilmeleri beklenir. Öğrencilerin yaşadıkları veya ilgi duydukları coğrafi bölgelere özgü bitki ve hayvan türleri hakkında belgeseller, kitaplar, dijital kaynaklardan yararlanarak bilgi toplamaları sağlanır (**OB1, KB2.6**). Topladıkları bilgileri derleyerek seçtikleri bitki veya hayvanların görsellerini ve temel özelliklerini içeren fikir panosu oluşturmaları beklenir (**OB1, OB7, SDB1.2**). Öğrencilerin doğal yaşamı koruma bilinci ve sorumluluk duygusu geliştirmeleri amacıyla doğa sevgisi, canlılara saygı, çevreyi koruma gibi değerler üzerinde durulur (**D9.3, D16.2**). Oran-orantı, yön ve mekân ilişkilerini kullanarak Türkiye'ye özgü bitki ve hayvan türlerini yansıtan üç boyutlu figüratif kompozisyon tasarımları için (**a**) seçtikleri bitki veya hayvanın gövde, baş, kanat, bacak gibi bölümlerinin oranlarını belirlemeleri sağlanır. Canlıların pozisyonu, hareket yönü ve mekân içindeki konumunu planlamaları beklenir. Oran-orantı, yön ve mekân ilişkilerini kullanarak üç boyutlu figüratif kompozisyon oluşturmaları için (**b**) tasarladıkları figürleri kil, tel, karton, kâğıt hamuru veya sürdürülebilir malzemelerle şekillendirmeleri beklenir (**OB8**). Bu aşamada plastilin, oyun hamuru, tuz seramiği, modelleme kili gibi kolay şekillendirilebilen malzemeler de önerilebilir. Öğrencilerin çalışacakları malzemeleri seçmeleri, bunları özenli ve verimli bir şekilde kullanmaları beklenir (**SDB1.2, D17.3**). Figürün doğal ortamına uygun, oran-orantıları ve hareketli parçaları temel düzeyde uygulanmasına yönelik rehberlik edilir. Çalışmalarında kullandıkları tasarım ilkelerini, figürü seçme sebeplerini, kültürel detayları ve üç boyutlu üretim süreçlerini anlatmaları sağlanır (**SDB1.2**). Çalışma ortamının düzenli tutulması gerektiği hatırlatılır ve öğrencilerin çalışma alanlarını iş birliği içinde temizlemeleri sağlanır (**D18.2**). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Öğrencilerin birbirlerinin çalışmalarını dikkatle inceleyerek emeklerini takdir etmeleri beklenir (**E3.5, D14.1**). Ürünler performans görevi olarak tanımlanır ve rubrik, kontrol listesi veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin ilgi duydukları heykel sanatçılarını araştırmaları, kâğıt hamuru, kil gibi malzemelerle dekoratif amaçlı küçük boyutlu rölyef çalışmaları yapmaları, tasarladıkları üç boyutlu figürleri 3D yazıcılar veya kalemlerle modellemeleri sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerden alüminyum folyo, kâğıt veya doğal malzemelerle temel düzeyde hayvan ve bitki figürleri yapmaları; esnek tel, kumaş, karton bardak gibi sürdürülebilir malzemelerin parçalarını birleştirerek üç boyutlu figürler oluşturmaları sağlanabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. SINIF

4. TEMA: ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE

Öğrencilerin ışık ve gölgenin nesneler üzerindeki etkisini fark etmeleri; açık, orta ve koyu değerleri ayırt etmeleri ve temel geometrik formlarla hacim etkisi sağlayan desen oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiiklik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D10. Mütevazılık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** —

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemleme, KB2.13. Yapılandırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.4.4.1. Açık, orta ve koyu değerlerle desen yapabilme

- Temel geometrik formlardan oluşan kompozisyon tasarlar.
- Açık, orta ve koyu değerleri kullanarak desen oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Desende Açık, Orta ve Koyu Değerler

Anahtar Kavramlar

hacim, kademeli ton geçişi, tonlama

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden temel geometrik formlardan oluşan bir kompozisyon oluşturmaları istenir. Desenlerinde siyah ve beyaz yağlı pastel boyalarla ton geçişlerini kademeli hâle getirmeleri ve açık, orta, koyu tonları kullanarak hacim etkisi oluşturmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin açık, orta ve koyu değerleri algılayabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin açık, orta ve koyu değerleri algılama düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Koyu tonlardaki nesnelerin bulunduğu ortamların ışık düzeyi nasıldır?
- Karanlık bir alanda bir nesneyi daha görünür hâle getirmek için hangi tonları kullanırsınız?

Köprü Kurma

Açık, orta ve koyu değerler ile ton geçişlerini nesneler üzerinde düşünmelerini sağlamak için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Bir futbol topunun yüzeyinde ışık kaynağına yakın alanlar ve uzak alanlar arasında nasıl bir ton farkı oluşur?
- Bir nesne üzerinde açık, orta ve koyu tonlar olmadan ışık-gölge etkisi oluşturabilir misiniz?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.4.4.1

Öğrencilerden açık, orta ve koyu değerlerle desen yapabilmeleri beklenir. Ton kavramı ile açık, orta ve koyu değerlerin resimlerde hacim oluşturmadaki rolü örneklerle açıklanır. Ton çubuğu görselleri, dijital veya basılı ortamda gösterilir. Kademeli geçişler, ton dağılımı ve yumuşak geçişlerin önemi örneklerle açıklanır. Öğrencilere küp, küre, üçgen prizma gibi temel geometrik formlardan oluşan modeller sunulur. Bu formlarla kompozisyon tasarımları için (a) bu nesnelerin ışık altındaki görünümünü gözlemlemeleri istenir (OB1, SAB1.2, KB2.2). Sınıftaki nesneleri inceleyerek açık ve koyu alanları belirlemeleri ve gözlemleri üzerine kısa bir fikir alışverişi yapmaları sağlanır (SDB2.1). Öğrencilere ışığın geliş yönünü dikkate alarak tonal dağılımı planlamaları ve desenlerini tasarımları için rehberlik edilir (SDB1.2). Öğrencilerden açık, orta ve koyu değerleri kullanarak desen oluşturmaları (b) istenir (E3.3). Siyah ve beyaz yağlı pasteller, temel teknik ve malzeme olarak tanıtılır. Koyu tonların siyah pastel, açık tonların beyaz pastel, orta tonların ise bu iki tonun üst üste sürülerek kaynaştırılmasıyla elde edilebileceğini deneyimlemeleri sağlanır (E3.7). Bu malzemelerle ton geçişlerini yumuşatmak ve kademeli hâle getirmek için kullanılacak yardımcı malzemeler uygulamalı olarak gösterilir. Işığın geliş yönüne dikkat çekilerek

tonlamaları doğru yapmaları sağlanır (KB2.13). Öğrencilere rehberlik edilerek öğrenme eksikleri hakkında geri bildirim verilir. Tonlama sırasında sabırlı olmaları ve ayrıntılara dikkat ederek sebat etmeleri gerektiği vurgulanır (D12.3, E1.3). Öğrencilerin başarılı oldukları ve geliştirmeleri gereken yönlerini fark etmeleri sağlanır (D10.1, SDB1.3, SDB3.3). Her öğrencinin kendi kompozisyonundaki ton uygulamalarını, açık fikirlilikle değerlendirmeleri beklenir (E3.5, SDB1.2). Tamamlanan ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Sanatsal ürünler performans görevi olarak tanımlanır ve kontrol listesi ile öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden siyah zemin üzerine beyaz kalem, tozsuz beyaz tebeşir veya beyaz pastel boya ile yalnızca ışıklı alanlara odaklanarak çizim yapmaları; giriş düzeyinde renkli natürmort resmini, siyah beyaz veya tek bir ton kullanarak ifade etmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden lambayla nesnelerin üzerine ışık tutarak açık ve koyu alanları fark etmeleri, temel geometrik formlardan oluşan bir düzenlemeyi veya tek bir geometrik formu tonlamaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. SINIF

5. TEMA: RENK VE ESTETİK

Öğrencilerin temel geometrik formlarla benzerlik gösteren nesneleri tanımaları, bu nesnelerle kompozisyon oluşturmaları ve lavi tekniğiyle hacim algısını güçlendiren tek renkli natürmort çalışması yapmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiçlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** —

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.8. Sorgulama, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.4.5.1. Nesnelerdeki kademeli ton geçişlerini yansıtan tek renkli natürmort yapabilmek

- Temel geometrik formlarla benzerlik gösteren nesnelerden oluşan kompozisyon tasarlar.
- Kademeli ton geçişlerini kullanarak üç boyut etkisi taşıyan tek renkli natürmort oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Natürmortta Kademeli Ton Geçışı

Tek Renkli Natürmort

Anahtar Kavramlar

indigo, lavi tekniği, mürekkep, natürmort, sepya, tek renk uyumu

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları rubrik, öz değerlendirme formları ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden temel geometrik formlara benzeyen nesnelerle lavi tekniğini kullanarak kademeli ton geçişlerini yansıtan tek renkli natürmort çalışması yapmaları istenir. Bu çalışmada açık, orta ve koyu tonları kullanarak ışık ve gölge etkisini vurgulamaları ve nesnelere hacim kazandırmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin kademeli ton geçişlerinin nesnelere hacim kazandırdığını bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin kademeli ton geçişlerinin hacim etkisi üzerindeki etkisine ilişkin mevcut bilgileri, aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Açık, orta ve koyu tonları daha çok hacimli cisimlerde mi yoksa düz yüzeylerde mi gözlemleyebilirsiniz?
- Bir nesneye ton geçişleri eklediğinizde hacim kazandırıp kazandırmadığını nasıl anlarsınız?

Köprü Kurma

Tonlama, ışık-gölge ve üç boyut etkisi arasındaki ilişkiyi düşünerek kademeli ton geçişlerine ilişkin farkındalık kazanmaları için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Düz bir yüzeyi açık, orta ve koyu tonları kullanarak üç boyutlu gösterebilir misiniz?
- Kendi resminizde bir nesnenin üç boyutlu görünmesini nasıl sağlarsınız?
- Açık ve koyu tonlarla bir yüzeyi nasıl hacimli hâle getirebilirsiniz?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.4.5.1

Öğrencilerden nesnelerdeki kademeli ton geçişlerini yansıtan tek renkli natürmort yapabilmeleri beklenir. Küp, küre, üçgen prizma gibi temel geometrik formlara benzeyen nesneleri belirlemeleri ve bu nesnelerin günlük hayattaki kullanım alanlarını vızıltı gruplarında tartışmaları beklenir (OB1, E3.5, KB2.8, KB2.18, SDB2.1). Temel geometrik formlarla benzerlik gösteren nesnelerden oluşan kompozisyon tasarımları için (a) seçtikleri nesneleri sınıfa getirmeleri ve küçük gruplar hâlinde, fikir birliğiyle kompozisyonlarını hazırlamaları istenir (E3.3, D3.4, SDB1.2, SDB2.2). Grupların düzenlemeleri grafit kalem kullanarak taslak çizimlere dönüştürmeleri teşvik edilir (KB2.20). Taslaklarda öğrencilerin açık, orta ve koyu tonların yerlerini belirtmeleri ve ton çubuğu üzerinde bu değerleri göstermeleri sağlanır. Ton geçişlerinin ve çeşitliliğinin nesnelerin hacim algısını artırmasındaki rolünü eser

örneklerinden hareketle kavramaları beklenir. Kademeli ton geçişlerini kullanarak üç boyut etkisi taşıyan tek renkli natürmort oluşturmaları için **(b)** gruplardan hazırladıkları kompozisyonları lavi tekniğiyle çalışmaları istenir **(OB9)**. Renkli mürekkep veya sulu boya, temel teknik ve malzeme olarak tanıtılır. Sulu boya kullanacak öğrencilerden siyah, mavi, kahverengi ve yeşil arasından seçim yaparak çalışmalarını bu renk doğrultusunda yapmaları istenir. Mürekkep kullanacak öğrencilere ise siyah, kahverengi, sıcak kahverengi (sepya) veya mavi-siyah (indigo) mürekkeple çalışmaları önerilir. Öğrencilerin renkleri birbirine karıştırmadan, boya su ile seyrelterek farklı tonlar elde etmeleri sağlanır **(E3.7)**. Fırça kullanımı ve yumuşak renk geçişlerinin oluşturulma şekli uygulamalı olarak gösterilerek süreçte rehberlik yapılır. Öğrencilerden gölgeli alanları koyu tonlarla vurgulamaları, aydınlık alanları açık tonlarla belirginleştirmeleri ve orta tonları iki ton arasındaki geçişi yumuşatacak şekilde uygulamaları beklenir. Ton geçişlerini oluşturmaları için öğrencilerin sulu boyaların üzerine şeker veya tuz serperek görsel etkiler elde etmeleri sağlanır **(E3.3, SDB3.1)**. Kavram yanılgıları ve öğrenme eksiklikleri hakkında geri bildirim verilir. Tamamlanan ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Gruplardan süreçte edindikleri deneyimleri ve kompozisyonlarının estetik özelliklerini açıklamaları istenir **(D7.1, OB4, OB9, SDB1.2)**. Grup üyelerinin ölçütleri öğretmen rehberliğinde belirleyerek birbirlerinin çalışmalarını yapıcı şekilde ve açık fikirlilikle değerlendirmeleri sağlanır **(E3.5, SDB2.2, SDB2.3)**. Sanatsal ürünler performans görevi olarak tanımlanır. Değerlendirmede rubrik, öz değerlendirme formu ve akran değerlendirme formu kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerin natürmort çalışmalarını birden fazla rengin ton geçişlerini birleştirerek yapmaları, lavi tekniğiyle oluşturdıkları çalışmalarda bazı detayları grafit kalemle vurgulayarak karma teknik kullanmaları sağlanabilir. Ünlü Türk ressamların natürmort çalışmalarını ton geçişleri ile ışık ve gölge ilişkisi açısından analiz etmeleri, natürmort çalışmalarını dijital araçlar kullanarak oluşturmaları istenebilir.
- Destekleme** Öğrencilerden karmaşık kompozisyonlar yerine tek bir nesne üzerinde çalışmaları; açık, orta ve koyu ton geçişlerini fırça yerine parmak, sünger gibi daha kolay kontrol edilebilen araçlarla oluşturmaları ve tonlama çalışmaları için yağlı pastel gibi kolay uygulanabilir malzemelerle çalışmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. SINIF

6. TEMA: MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT

Öğrencilerin posta sanatını tanımaları, Cumhuriyet'in kuruluş yıllarında basılan posta pullarında yer alan kültürel ve millî sembolleri incelemeleri, kültürel sembol ve motifleri kullanarak posta sanatı ürünü oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.6. Analitiklik, E3.10. Eleştirel Bakma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D1. Adalet, D4. Dostluk, D10. Mütevazılık, D14. Saygı, D15. Sevgi, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Sosyal Bilgiler, Türkçe, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.7. Karşılaştırma, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.4.6.1. Posta pullarındaki sembol ve motiflerden hareketle posta sanatı yapabilme

- Posta pullarında yer alan sembol ve motifleri inceleyerek kompozisyon tasarlar.
- Kültürel sembol ve motifleri kullanarak posta sanatı ürünü oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Posta Sanatı ve Kültürel Değerler

Anahtar Kavramlar

posta pulu, posta sanatı

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formları ve grup değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden posta pullarında yer alan sembol ve motiflerden hareketle posta sanatı ürünleri oluşturmaları istenir. Bu kapsamda kartpostal, mektup zarfı ve posta pulları tasarlayarak millî sembol ve motifleri sanatsal bir dille ifade etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin kültürel sembol ve motifler hakkında temel bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin kültürel sembol ve motiflerle ilgili mevcut bilgileri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Sizce bayrak, meclis binası, hilal ve yıldız millî bir motif midir?
- Yaşadığınız bölgeyi veya şehri anlatmak için hangi sembolleri veya motifleri seçerdiniz?

Köprü Kurma

Öğrencilere posta sanatı ürünleri ile kültürel semboller arasında bağ kurmaları, mektupların ve posta ürünlerinin geçmiş dönemlerde haberleşmedeki rolünü fark etmeleri için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Eğer dünyanın farklı bir yerindeki bir çocuğa mektup yazsaydınız mektup zarfında ülkenizi anlatmak için hangi millî sembollere ve kültürel motiflere yer verirdiniz?
- Başka bir arkadaşınızdan gelen mektupta onun kültürünü anlatan sembol ve motifleri görmek ister miydiniz?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.4.6.1

Öğrencilerden posta pullarındaki sembol ve motiflerden hareketle posta sanatı yapabilmeleri beklenir. Öğrencilere posta sanatı ile ilgili bilgi verilerek bu iletişim yönteminin tarihi önemi açıklanır. Posta sayesinde geçmişte insanların duygularını, sevinçlerini ve özel günlerini yazıyla paylaşabildikleri belirtilir. Böylece öğrencilerin postanın haberleşmenin yanı sıra insanlar arasındaki ortak duyguları aktaran bir araç olduğu fark etmeleri sağlanır. Öğrencilerin posta pullarında yer alan sembol ve motifleri inceleyerek kompozisyon tasarlama için (a) Cumhuriyet'in kuruluş yıllarında basılan posta pullarında yer alan Cumhuriyet'i simgeleyen sembolleri, kültürel ve millî motifleri incelemeleri sağlanır (OB2, OB5). Öğrencilerden bu görselleri soru-cevap yöntemiyle ele almaları istenir (E3.5, E3.10). Bu süreçte öğrencilere mektup ve dijital iletişimin hız ve anlam açısından farklılıkları iki ayrı görüş olarak sunulur. Öğrencilerden görüşlerini gerekçelendirerek açıklamaları ve düşüncelerini açıklarken günlük yaşamdan örnekler vermeleri istenir (KB2.13, SDB2.1, SDB3.3).

Bu süreçte öğrencilerin konuyu farklı bakış açılarından değerlendirmeleri, görüşlerini temellendirme becerilerini geliştirmeleri ve çok yönlü düşünme alışkanlığı kazanmaları sağlanır **(E3.6, KB2.14)**. Ayrıca öğrencilerden her fikre açık olmaları, birbirlerini kesintisiz dinlemeleri, birbirlerinin görüşlerine saygıyla yaklaşmaları **(D4.2, D10.1, D14.1)**, fikirler arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları değerlendirmeleri beklenir **(KB2.7)**. Öğrencilerin sınıftaki tartışma ortamı sayesinde demokrasinin uzlaşma kültürüne dayalı bir değer olduğunu deneyimlemeleri sağlanır **(OB5, SDB3.1)**. Bu noktada 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın bir kutlama günü olmasının yanı sıra çocukların eşit haklara sahip bireyler olarak demokrasiye katılımını simgeleyen özel bir gün olduğu vurgulanır **(D1.1, SDB2.3)**. Mektubun yavaş ulaşmasına rağmen el yazısıyla emek verilerek hazırlandığı için daha değerli olduğu, dijital iletişimin ise çok hızlı ama emek harcanmadan gerçekleştiği ifade edilir. Posta pullarında yer alan Türkiye Büyük Millet Meclisi binası, seçim sandığı, oy pusulası gibi demokrasiye özgü sembollere dikkat çekilir **(OB5, D19.1)**. Öğrencilerden 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı, ulusal egemenlik ilkesini, millî sembol ve motiflerle kartpostal, mektup zarfı ve posta pulu tasarımları istenir **(OB9, KB2.20, SDB1.2)**. Kültürel sembol ve motifleri kullanarak posta sanatı ürünü oluşturmaları için **(b)** öğrencilerin farklı malzeme ve tekniklerle ürün geliştirmeleri beklenir **(OB4)**. Çalışmalarında daha önce öğrendikleri teknikleri uygulamaları ve bu tekniklere uygun malzemeleri kendilerinin seçmeleri sağlanır **(E1.2, SDB1.2)**. Kartpostallarında Atatürk'ün çocuklara armağan ettiği 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın anlamına gönderme yapan ifadelere, çocukların eğitim ve oyun hakkını simgeleyen kısa metinlere yer vermeleri beklenir **(D15.2)**. Ayrıca kültürel motifler arasında cami, kandil süslemeleri, hilal, yıldız gibi dinî ve kültürel içerikli öğelere yer vermeleri sağlanır. Süreç boyunca mektuplaşmanın insanlar arasında haberleşmeyi kolaylaştırdığı, arkadaşlıkları ve dostlukları güçlendirdiği, duyguların paylaşılmasına yardımcı olduğu vurgulanır. Hazırlanan posta sanatı ürünleri sınıf içinde sergilenebilir. Farklı sınıflar veya şehirlerdeki okullarla posta değişim ağı kurularak geçmişin değerleri öğrencilere hatırlatılır ve öğrencilerin geçmişin değerlerini, sanat aracılığıyla koruyarak geleceğe aktarmaları sağlanır **(OB5)**. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu veya grup değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

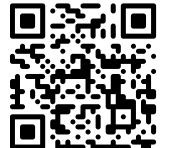
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden Cumhuriyet'in ilk yıllarında basılan posta pullarını modern dille yeniden yorumlamaları, farklı ülkelerin posta pullarında yer alan sembol ve motifleri inceleyerek karma motiflerle posta pulları hazırlamaları, dijital tasarım araçlarını kullanarak kendi posta pullarını veya kartpostallarını oluşturmaları, millî veya dinî bayramların anlamlarını yansıtan "Bayram Pulları Serisi" hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerin renkli pullar ve motifler kullanarak zarflarını süslemeleri, kolaj çalışması için önceden hazırlanmış Türk bayrağı, Türkiye Büyük Millet Meclisi binası, Atatürk portresi, hilal ve yıldız, eli belinde, hayat ağacı gibi sembolleri kullanarak kartpostallarını tamamlamaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. SINIF

7. TEMA: MÜZE VE KÜLTÜR

Öğrencilerin Anadolu'nun kültürel çeşitliliğini tanımaları, kültürel mirası korunmanın önemini fark etmeleri, etnografik unsurları ayırt etmeleri, etnografya müzesi koleksiyonuna uygun sanatsal ürünler tasarlamaları ve okullarında etnografya müzesi oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

ALAN
BECERİLERİ SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL
BECERİLER KB2.9. Genelleme

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2. Odaklanma, E3.7. Sistematiçlik

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliğı, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER Sosyal Bilgiler, Türkçe

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.18. Tartışma, KB3.1. Karar Verme, SAB1.1. Sanatsal Gözlemeleme, SAB1.2. Sanatsal Karşılaştırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.4.7.1. Anadolu coğrafyasının etnografik çeşitliliği hakkında genelleme yapabilme

- a) Anadolu coğrafyasındaki kültürler hakkında bilgi toplar.
- b) Anadolu coğrafyasındaki etnografyanın ortak özelliklerini belirler.
- c) Anadolu coğrafyasındaki etnografyanın farklı yönlerini belirler.
- ç) Ortak coğrafyadaki etnografik örüntülere dayanarak çıkarımda bulunur.

GS.4.7.2. Okulunda etnografya müzesi yapabilme

- a) Etnografya müzesinin koleksiyonuna uygun eserler veya kültürel objelerle sergile-
nebilir ürün tasarlar.
- b) Etnografya müzesi koleksiyonuna uygun eserlerle müze oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Anadolu'daki Etnografik Çeşitlilik

Etnografya Müzesi

Anahtar Kavramlar

Anadolu kültürü, etnografi, gelenek, kültürel çeşitlilik, millî kimlik, millî kültür, ortak miras, sanat, sergi, zanaat

Genellemeler

Anadolu farklı bölgelerde farklı kültürel öğelere sahip olsa da ortak tarih, gelenekler ve etkileşimler yoluyla zengin ve bütünleşik bir kültürel mirasa sahiptir.

ÖĞRENME KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formları, kontrol listeleri, öz değerlendirme formları ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden etnografya müzesi koleksiyonuna uygun kültürel nesneler tasarlayarak sanatsal ürünlere dönüştürmeleri istenir. Bu süreçte öğrencilerin geleneksel motifleri günlük eşyalar üzerine aktarmaları, yeniden yorumlamaları, el sanatı ürünleri veya üç boyutlu kıyafetler hazırlamaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin müzeleri geçmişe dair bilgi edinmek amacıyla oluşturulan mekânlar olarak tanıdıkları ve yakın çevrelerindeki ortak miras öğeleri hakkında bilgi sahibi oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin müzelerin geçmişle bağlantıları hakkındaki bilgileri ve çevrelerindeki ortak miras öğelerine ilişkin farkındalık düzeyleri aşağıdakilere benzer sorularla ölçülür:

- Müzelerde sergilenen eski eşyalar geçmişte yaşayan insanların hayatı hakkında hangi bilgileri verir?
- Yakın çevrenizde eski bir bina, çeşme, heykel gibi yapılar var mı? Bu yapılar hakkında neler biliyorsunuz?

Köprü Kurma

Öğrencilere etnografya müzesinin koleksiyonunda yer alan nesnelerin, toplumun geçmiş yaşantılarını ve kültürel değerlerini yansıttığını sezdirebilmek için günlük yaşamdan aşağıdakilere benzer sorular yöneltilir:

- Kına gecelerinde veya düğünlerde kullanılan süslemeler ile kıyafetler ve takılar, geçmişteki toplumsal değerler ve gelenekler hakkında hangi bilgileri verebilir?
- Gelecek nesiller bir toplumun yaşam tarzı ve geleneklerine ilişkin bilgilere, o topluma ait hangi eşyalardan yola çıkarak ulaşabilir?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.4.7.1

Öğrencilerden Anadolu coğrafyasının etnografik çeşitliliği hakkında genelleme yapabilmeleri beklenir. Anadolu'nun farklı bölgelerine özgü kültürel çeşitliliği videolar, belgeseller ve görseller aracılığıyla tanımaları sağlanır (**OB5**). Bu süreçte etnografinin geçmişte insanların günlük yaşamlarını, geleneklerini ve kullandıkları eşyaları inceleyerek toplumların kültürünü tanımaya yönelik bir alan olduğu vurgulanır. Etnografik çeşitlilik kavramının ise Anadolu'nun farklı bölgelerinde görülen farklı gelenekleri, yaşam biçimlerini ve sanat ürünlerini temsil ettiği öğrencilere sezdirilir. Öğrencilerden beyin fırtınası veya fikir tarama teknikleriyle Türkiye'nin kültürel zenginliği hakkında merak ettikleri konuları belirlemeleri istenir (**E1.1, SDB1.1**). 5N1K tekniği kullanılarak sorular yöneltir ve öğrencilerin kültürel unsurların toplumların kimliğini şekillendirmedeki rolünü anlamaları sağlanır (**KB2.8**). Toplumların sanat yoluyla kendi değerlerini ifade ettiği ve eserlerin, günlük yaşamı yansıttığı vurgulanır (**OB9**). Öğrencilerden kavram haritası ile etnografik unsurları sistematik olarak ayrıştırılmaları beklenir (**OB7, KB2.5**). Anadolu'nun günlük yaşam, el sanatları ve zanaat alanlarındaki kültürel çeşitliliğini tanımaları amacıyla önerilen kaynaklardan bilgi toplamaları (**a**) istenir (**E3.7, OB1, KB2.6**). Böylece öğrencilerin kendi coğrafyalarına ait kültürel unsurları fark etmeleri ve Türk kültürünün devamlılığı için bilinç kazanmaları sağlanır (**D19.1, OB5**). Bu aşamada öğrencilerden dijital kaynaklardan faydalanmaları ve güvenilir bilgiye ulaşma yolları hakkında farkındalık geliştirmeleri beklenir (**E3.2, OB2, D3.3**). Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla 1925'te Ankara'da kurulan Etnografya Müzesi, geleneksel Türk kültürünün zenginliğini belgeleyen ilk kurumsal müze olarak öğrencilere tanıtılır. Öğrencilerden Müzeler Haftası (18-24 Mayıs) kapsamında fiziksel veya sanal ortamda etnografya müzesi ziyaretleri gerçekleştirmeleri beklenir. Ziyaret öncesinde öğrencilerin müze koleksiyonundaki eserleri bilinçli bir şekilde inceleyebilmeleri için odaklanmaları gereken unsurlarla ilgili etkinlikler düzenlenir. Eserlerde kullanılan yerel motifler, doğal malzemeler, el işçiliği gibi özellikleri belirlemeleri sağlanır. Öğrencilerden eserlerin ortak (**b**) ve farklı yönlerini (**c**) soru-cevap yöntemiyle karşılaştırmaları beklenir (**KB2.7, SAB1.2**). Öğrencilerin Anadolu'daki farklı bölgelerin kültürel miraslarında görülen benzerlik ve farklılıkların çevresel şartlarla ilişkisini rulman tekniğiyle tartışmaları sağlanır (**KB2.18, SDB3.3**). Tartışmalarda Anadolu'nun farklı bölgeleri arasındaki etnografik geçişkenlik ve kültürel etkileşim ele alınır. Çevresel şartların motifler, malzemeler ve renkler üzerindeki etkisini anlamaları sağlanır (**OB5**). Öğrencilerden ortak etnografik unsurları dikkate alarak farklı coğrafyalarda bir arada yaşayan kültürlerin birbirlerini nasıl etkilediğine ilişkin çıkarımda bulunmaları (**ç**) beklenir. Öğrencilerin farklı kültürlerden insanların birlikte yaşarken birbirlerinden öğrendiklerini ve bu çeşitliliğin topluma zenginlik kattığını fark etmeleri sağlanır (**D14.3, OB5, SDB2.3**). Sürecin değerlendirilmesinde kontrol listesi kullanılabilir.

GS.4.7.2

Öğrencilerden okullarında etnografya müzesi yapabilmeleri beklenir. Bu amaçla öğrencilerin halı, kilim, takı gibi kültürel eserlerin görsellerini dijital veya basılı ortamda incelemeleri sağlanır (**OB4**). Öğrencilerden bu eserlerin motif, renk, şekil, simetri gibi sanatsal özelliklerini algılamaları beklenir (**SAB1.1**). Etnografya müzesi tasarımları için (**a**) öğrencilerden grup hâlinde çalışmaları istenir. Her gruptan farklı bir etnografik kategoriye odaklanarak Anadolu'ya ait veya yaşadıkları bölgenin günlük yaşamını, el sanatlarını ve zanaatlarını yansıtan kıyafet, aksesuar, müzik aleti, el sanatı ürünleri gibi geleneksel nesneleri araştırmaları istenir (**KB2.6, SDB2.2**). Gruplardan belirledikleri temaya uygun nesneleri sınıfa getirmeleri veya doğrudan nesne üzerinden çalışarak veya yeniden tasarlayarak tasarım fikri geliştirmeleri beklenir (**SDB1.2**). Bu süreçte yönlendirici sorularla nesnelerin bağlamını kavramaları ve kültürel mirası sanatsal açıdan yorumlayan tasarımlar geliştirmeleri sağlanır (**OB9**). Etnografya müzesi koleksiyonuna uygun eserlerle müze oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden tasarımlarını üç boyutlu ürünlere dönüştürmeleri beklenir. Geleneksel motifleri

günlük eşyalar üzerine aktarmaları, yeniden yorumlamaları, el sanatı ürünleri veya üç boyutlu kıyafetler hazırlamaları istenir. Bu süreçte öğrencilerin etnografik tasarımlarını renkli kartonlar, selofan kâğıtlar, kumaşlar veya sürdürülebilir malzemelerle çalışmaları önerilebilir. Nesnelere uygun malzeme ve araçları, fikir alışverişi yaparak belirlemeleri sağlanır (**KB3.1, SDB2.1, D16.1**). Öğrencilerin tamamlanan kültürel nesneleri malzeme, kullanım amacı veya kökenlerine göre sınıflandırmaları beklenir (**KB2.5**). Hazırlanan koleksiyon öğretmen rehberliğinde okul müzesine dönüştürülür. Gruplardaki öğrencilere etiketleme, alan düzenleme, rehberlik gibi farklı roller verilerek iş bölümü yapmaları sağlanır. Öğrencilerden sergileyecek her ürün için nesnenin kültürel önemini anlatan kısa açıklamalar yazmaları ve etiket hazırlamaları istenir. Etiketlerde eserlerin isimlerine, ait oldukları kültürlere, kullanılan malzemelere ve işlevlerine yer vermeleri beklenir. Öğrencilerin sergi düzeni konusunda fikir alışverişinde bulunmaları, öğrencilere sunulan seçenekler arasından en uygun olanı seçmeleri sağlanır (**SDB2.1, SDB2.2**). Sergi alanlarının aydınlatma düzeni ve görsel sunumunu, müze atmosferini yansıtacak şekilde düzenlemeleri istenir. Etnografik ürünler sergi alanında, kostümler ise defileyle sunularak öğrencilerin kültürel miraslarını tanımaları ve gelecek nesillere aktarmaları sağlanır (**OB5, D19.3**). Sanatsal üretim ve sergileme sürecinde öğrencilere Doğu, Karadeniz, Ege, Akdeniz veya Orta Anadolu motiflerini içeren bağlama, ney ve kaval gibi geleneksel çalgılarla icra edilmiş sözsüz halk ezgileri dinletilir. Ürünler performans görevi olarak tanımlanarak gözlem formu, öz değerlendirme formu veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden farklı kültürlerin etnografik unsurlarını araştırarak rapor hazırlamaları, etnografik nesnelerin bağlamını yansıtan çizimler yapmaları ve bu çizimleri hikâyelerle destekleyerek kitapçık oluşturmaları istenebilir.
- Destekleme** Öğrencilerden kültürel nesneleri deneyimlemeleri amacıyla çömlek, tabak, tepsi gibi nesnelere benzer üç boyutlu çalışmalar yapmaları istenebilir. Nesnelerin işlevleri ile etnografiyi ilişkilendirmeleri için dijital oyunlar oynatılabilir. Öğrencilerin kültürel nesnelerle bağlantı kurmasını sağlamak için etnografik nesnelerin kısa hikâyelerini içeren görsel ve işitsel materyaller kullanılabilir. Geleneksel kıyafet parçaları, halı desenleri veya kültürel öğelerden oluşan görsellerle kolaj hazırlamaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. SINIF

1. TEMA: HAYAT VE SANAT

Öğrencilerin yazının sanat ve iletişimdeki yerini fark etmeleri, afişlerde ve resimlemelerde yazı ile görseller arasındaki bütünlüğü kavramaları, edebî metinlerden yola çıkarak çevre duyarlılığını yansıtan resimlemeler oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.6. Seçicilik, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.10. Eleştirel Bakma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D10. Mütevazılık, D14. Saygı, D15. Sevgi, D17. Tasarruf, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB1. Temel Beceriler, KB2.7. Karşılaştırma, KB3.1. Karar Verme, SAB1. Sanatsal Algılama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.5.1.1. Edebî metinlerden ve yazı düzeninden faydalanarak çevre duyarlılığını yansıtan resimleme yapabilme

- Doğa temalı edebî metinlerden faydalanarak çevre duyarlılığını yansıtan resimleme tasarlar.
- Tasarladığı imgeleri yazı düzeniyle birleştirerek çevre duyarlılığını yansıtan resimleme oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Resimleme ve Afiş ilişkisi

Anahtar Kavramlar çocuk edebiyatı, grafik tasarım, hareket, Mevlâna İdris Zengin, resimleme, yazı düzeni

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri, öz değerlendirme formları ve grup değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden doğa temalı edebî metinlerinden yola çıkarak çevre duyarlılığını yansıtan resimlemeler oluşturmaları istenir. Çalışmalarında yazı ve görsel unsurları bir araya getirerek görsel mesajın etkisini güçlendirmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin edebî metinlerde anlatılan hikâyeleri veya betimlemeleri görselleştirme konusunda temel farkındalığa sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin metinleri görselleştirme konusundaki farkındalık düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Bir hikâyeyi sadece kelimelerle anlatmak yerine resimle ifade etmek etkili olur mu? Neden?
- Okuduğunuz hangi hikâyenin, hangi sahnesini resmetmek isterdiniz?

Köprü Kurma Öğrencilere yazının biçimsel özelliklerinin görsel anlamı destekleyebileceğini, harflerin görsel bir ifade aracı olarak resimler içinde anlatımı güçlendirmek ve hareket sağlamak için kullanılabileceğini düşündürmek amacıyla aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Bir resimde kullanılan yazılar resimdeki kompozisyona nasıl bir katkı sunabilir?
- Resimde kullanılan yazılar o resmin iletmek istediği mesajı nasıl destekler?
- Yazılar bir resmin kompozisyonundaki hareket hissini nasıl kazandırabilir?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.5.1.1

Öğrencilerden edebî metinlerden ve yazı düzeninden faydalanarak çevre duyarlılığını yansıtan resimleme yapabilmeleri beklenir. Bu doğrultuda öğrencilerin kitap kapağı, dergi sayfası reklam panosu, broşür gibi resimleme (illüstrasyon) örneklerini incelemeleri sağlanır **(OB4)**. Resimlemelerin hikâye anlatımının yanı sıra bilgi vermek, yönlendirmek veya mesaj iletmek için kullanıldığına dikkat çekilir. Öğrencilerin örnek resimlemelerde yer alan görsel mesajlara yönelik tahminlerini paylaşmaları istenir **(OB1)**. Doğa temalı edebî metinlerden faydalanarak çevre duyarlılığını yansıtan resimleme tasarımları için **(a)** öğrencilerin doğa temalı edebî metinler arasından seçim yapmaları sağlanır **(OB8)**. Seçim süreci öğrencilerin aktif katılımıyla yürütülerek öğrencilerden tercih nedenlerini açıklamaları beklenir **(KB3.1, SDB1.1)**. Böylece öğrencilerin kendi ilgi, değer ve amaçları doğrultusunda bilinçli kararlar almaları, bunları gerekçelendirmeleri ve sonuçlarının sorumluluğunu üstlenmeleri sağlanır **(E1.6)**.

Öğrencilerden konuşma halkası tekniğiyle metindeki karakterlerin fiziksel özelliklerini, doğayla ilişkilerini, olayların geçtiği zamanı, mekânı ve ana fikri belirlemeleri istenir (**E3.10, OB1**). Bu aşamada öğrencilerden konuyu vurgulayan metinler veya sloganlar geliştirmesi beklenir (**OB9, E3.3**). Öğrencilerin konunun temel görsel unsurlarını belirleyerek kompozisyonlarını ve yazı düzenlerini tasarlamaları sağlanır (**SDB1.2**). Öğrencilerden çevre duyarlılığı ile estetik bakış açısını “yeşil vatan” teması çerçevesinde birleştiren görsel imgeler belirlemeleri beklenir. Tasarladıkları imgeleri, sade ve anlaşılır taslaklar hâlinde düzenlemeleri istenir (**KB1**). Bu imgeleri yazı düzeniyle birleştirerek çevre duyarlılığını yansıtan resimleme oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden tasarımlarını kitap kapağı, dergi sayfası veya broşür şeklinde düzenlemeleri beklenir. Öğrencilere sulu boya, yağlı pastel boya, renkli kuru kalem gibi temel teknik ve malzemeler sunularak konuya uygun olanları belirlemeleri için rehberlik edilir. Öğrencilerin çalışacakları malzemeleri ilgi ve yetenekleri doğrultusunda seçmeleri, bunları özenli ve verimli bir şekilde kullanmaları beklenir (**SDB1.2, D17.3**). Öğrencilerden resimlemelerinde yazı karakterlerini, harf büyüklüklerini ve yerleşim düzenini kompozisyona uygun şekilde kullanmaları beklenir. Görseller ve yazılar arasında anlam bütünlüğü kurarak mesajın etkisini artırmaları sağlanır (**OB4**). Resimlemelerde hareket etkisini deneyimlemeleri için yazıları, farklı yönlerde ve boyutlarda kullanmaları sağlanır. Öğrencilere resim, yazı, resim ile yazı içeren afiş örnekleri sunularak öğrencilerden bunları karşılaştırmaları istenir (**KB2.7, SAB1**). Yazının iletişim aracı olmasının yanı sıra sanatsal kompozisyonun parçası olduğuna ilişkin çıkarım yapmaları sağlanır. Yazıların resimlemeler ve afişlerde mesajı güçlendirmek, temayı vurgulamak ve estetik bütünlüğü sağlamak amacıyla kullanıldığı üzerinde durulur. Sanatsal uygulama sürecinde doğayla estetik bağ kurmalarını sağlamak amacıyla öğrencilere kuş civıltısı, su sesi, rüzgâr uğultusu gibi doğal seslerden ve sözsüz ezgilerden oluşan müzikler dinletilir. Öğrencilerden tamamlanan sanatsal ürünlerini sunmaları ve süreç boyunca edindikleri bilgileri çıkış kartları ile ifade etmeleri beklenir (**SDB1.2**). Ayrıca öğrencilerden Mevlâna İdris Zengin’in edebiyata ve çevre bilincine katkılarını fark etmeleri, eserlerindeki doğa duyarlılığını anlamlandırmaları ve sanat yoluyla onun anısını yaşatmaları beklenir (**D15.2**). Birbirlerinin çalışmalarını saygı çerçevesinde değerlendirmeleri istenir (**E3.5, SDB2.1**). Bu aşamada eleştirilere açık olmaları, farklı görüşlere duyarlılıkla yaklaşarak fikirlerini savunmaları sağlanır (**SDB2.3, D10.1**). Eleştirilerinde yapıcı bir dil kullanmaları ve arkadaşlarının çalışmalarına saygılı şekilde yorum yapmaları beklenir (**D14.1**). Ayrıca öğrencilerin kullandıkları araçları, kompozisyonlarındaki güçlü ve zayıf yönleri, temayı vurgulamak için seçtikleri imgeleri açıklayarak öz değerlendirme yapmaları istenir (**E3.5, SDB1.2, SDB1.3**). Süreç boyunca çalışma ortamlarını düzenli tutmaları ve iş birliğiyle temizlemeleri sağlanır (**D18.2**). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel olarak sergilenir. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listesi, öz değerlendirme formu veya grup değerlendirme formuyla değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden çevreyle ilgili bireysel deneyimlerini, gözlemlerini ve doğa temalı edebî metinlerden edindikleri izlenimleri resimli hikâye kitaplarına veya dijital resimleme serilerine dönüştürmeleri istenebilir. Bu süreçte öğrenciler “Yeşil Vatan” kavramını merkeze alarak doğanın korunması, doğal hayatta sürdürülebilirlik, çevre sorunlarına karşı duyarlılık gibi temaları sanatsal yollarla somutlaştırabilir. Öğrencilerden resimlemelerini sosyal medya gibi farklı mecralara uygun biçimde düzenlemeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden doğanın yalnızca bir bölümünü içeren görselleri tamamlamaları ve görsele uygun bir cümle yazmaları istenebilir. Görsel seçiminde anlamlı ilişkiler kurabilmeleri amacıyla dergi, broşür ve kataloglardan seçilen hazır doğa görsellerini kullanarak “Yeşil Vatan” temalı kolaj oluşturmaları sağlanabilir. Öğrencilere hazır bir afiş görseli verilerek görselin temasıyla örtüşen “Doğa konuşmaz ama duyar” gibi çevre duyarlılığı içeren bir mesaj veya slogan geliştirmeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. SINIF

2. TEMA: SANATIN GÖRSEL DİLİ

Öğrencilerin Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait motiflerin tarihi ve kültürel bağlamlarını kavramaları, bu motiflerin estetik ve sembolik anlamlarını yorumlamaları, kültürel motiflerin dönüşüm sürecini geleneksel sanat anlayışını çağdaş sanatla ilişkilendirerek asimetrik dengeyi kullanarak kolaj yapabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB2. Görsel Mesajı Okuma, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.2. İş Birliği, SDB3.2. Esneklik

Değerler D7. Estetik, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Sosyal Bilgiler

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.7. Karşılaştırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.5.2.1. Anadolu Türk kültürüne ait motiflerdeki görsel mesajları okuyabilme

- a) Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait motiflerdeki mesajları algılar.
- b) Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait motiflerdeki mesajları anlamlandırır.

GS.5.2.2. Anadolu Türk kültürüne ait estetik motiflerle kolaj yapabilme

- a) Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait motiflerle asimetrik kompozisyon tasarlar.
- b) Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait motiflerle asimetrik kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Selçuklu ve Osmanlı Sanatında Motifler
Asimetrik Denge

Anahtar Kavramlar

asimetrik denge, Osmanlı motifleri, Selçuklu motifleri

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formları, kontrol listeleri ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait motiflerle asimetrik dengeye uygun kolaj kompozisyonu oluşturmaları istenir. Çalışmalarında geleneksel motifleri çağdaş bir bakış açısıyla yorumlayarak malzeme çeşitliliğiyle doku zenginliği elde etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Türk kültürüne ait bazı motiflerin Türk-İslam inancının etkisiyle biçim ve anlam bakımından zenginleştiği ve zamanla değişime uğradığına ilişkin temel bilgiye sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Türk kültürüne ait motiflerin Türk-İslam inancıyla geçirdiği anlam ve biçim değişimlerine ilişkin bilgilerini ölçmek için aşağıdakilere benzer kısa cevaplı sorular yönlendirilir:

- Türk kültüründe kullanılan geleneksel motiflerden bazılarını sayabilir misiniz?
- Türk sanatında sıkça kullanılan geometrik biçimler nelerdir?
- Türk motiflerinin, İslam sanatının etkisiyle hangi yönlerden değiştiğini düşünüyorsunuz?

Köprü Kurma

Öğrencilere yakın çevrelerindeki tarihî ve mimari yapılarda Türk-İslam kültürüne ait motifleri fark etmeleri için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Yakın çevrenizde bulunan cami, medrese, türbe, çeşme gibi mimari yapılarda hangi süsleme motiflerini görüyorsunuz?
- Bu yapıların süslemelerinde hangi geometrik veya bitkisel motifler kullanılmış olabilir?
- Bu motiflerin yalnızca süsleme amaçlı mı yoksa belirli bir mesaj iletmek için mi kullanıldığını düşünüyorsunuz?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.5.2.1

Öğrencilerden Anadolu Türk kültürüne ait motiflerdeki görsel mesajları okuyabilmeleri beklenir. Bu kapsamda Selçuklu ve Osmanlı sanatında sıkça kullanılan rumi, penç, geometrik desenler ve bitkisel motifler tanıtılır **(OB5)**. Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait motiflerdeki mesajları algılamaları için **(a)** öğrencilere bu sanatlara ait motif örnekleri basılı veya dijital kaynaklardan sunulur. Mimar Sinan'ın eserlerindeki süslemeler, kubbe süslemeleri, kümbet motifleri, Topkapı Sarayı çini panoları, Nizamiye Medresesi çinileri, minyatür detayları, lale, gül gibi bitkisel motifleri incelemeleri sağlanır. Süreç sanal müze ziyaretleriyle de desteklenir **(OB2)**. Öğrencilerin farklı dönemlere ait motifleri gruplar hâlinde karşılaştırmaları sağlanır **(SDB2.2)**. Gruplardan belirlenen motifler üzerinde çalışarak desen tekrarlarını, simetriyi, renk kullanımını ve kompozisyon dengesini incelemeleri beklenir **(OB4, E3.2)**. Grup çalışmaları sırasında çalışma kâğıtları aracılığıyla her öğrencinin kendi fikirlerini paylaşmaları, iki dönem arasındaki biçimsel benzerlik ve farklılıkları belirleyip ortak bir liste oluşturmaları istenir **(KB2.7)**. Elde ettikleri bulguları görsel haritalar aracılığıyla ifade etmeleri ve çalışmalarını sınıf ortamında sunarak sonuçlarını paylaşmaları beklenir **(KB2.7, SDB2.2, OB7)**. Bu aşamada farklı görüşleri karşılaştırmaları ve ortak çıkarımlar yapmaları sağlanır. Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait motiflerdeki mesajları anlamlandırmaları için **(b)** öğrencilerin öğretmen rehberliğinde motiflerin taşıdığı sembolik anlamları keşfetmeleri sağlanır. Motiflerin süslemenin yanı sıra anlam ve mesaj taşıyan görsel öğeler olduğunu fark etmeleri beklenir **(D7.1, D19.3)**. Öğrencilerden bu motiflerin kendilerinde uyandırdığı duygu ve düşünceleri ifade etmeleri istenir **(SDB1.1)**. Süreçte öğrencilerin farklı görüşleri dinlemeleri, düşüncelerini kontrollü şekilde, saygılı ve sırası geldiğinde paylaşmaları beklenir. Osmanlı çinilerinde sıkça görülen lale motifinin zarafet ve tevazuyu, Selçuklu yıldız motifinin ise ilim ve düzeni temsil ettiği açıklanır. Öğrencilerden motiflerin düz (nesnel) anlamları ile derin (öznel) anlamları arasında bağlantı kurarak kendi cümleleriyle ifade etmeleri beklenir **(OB1, KB2.14)**. Kültürel mirasın korunmasının önemi vurgulanarak geçmişe vefa ve saygı duyma bilinci kazanmaları sağlanır **(D19.2, D15.2)**. Sürecin değerlendirilmesinde gözlem formu kullanılabilir.

GS.5.2.2

Öğrencilerin Anadolu Türk kültürüne ait estetik motiflerle asimetrik denge temelinde sanatsal üretim yapabilmeleri beklenir. Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait motiflerle asimetrik denge temelinde kompozisyon tasarımları için **(a)** Mimar Sinan'ın eserlerindeki süslemeler, çini panolar, minyatür detaylar gibi geleneksel motifleri çağdaş bir bakışla düşünmeleri sağlanır. Bu amaçla geleneksel motiflerin geçmişte mimari, dekoratif sanatlar ve el sanatlarında; günümüzde ise moda, iç mimari ve tasarım alanlarındaki dönüşümünü karşılaştırmaları istenir **(KB2.7)**. Aynı zamanda öğrencilere Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun Anadolu motiflerini modern sanatla buluşturan "Kemençeci", "Yörük Kadını" adlı eserleri ile Henri Matisse'in (Anri Matis) "Mimoza" (Fr. Mimosa, "Mimoza"), "Kodomalar" (Fr. Les Codomas, "Les Kodomas") isimli kolaj çalışmaları örnek olarak gösterilir. Asimetri ve simetri ilişkisini tartışmaları sağlanarak doğadaki yapıların genellikle asimetrik olduğu ancak motiflerin simetrik düzen taşıdığına dikkat çekilir **(KB2.18)**. Öğrencilerden bir veya birden fazla motif seçmeleri, bunların asimetrik düzendeki yorumu üzerine fikir alışverişinde bulunmaları istenir **(E3.3)**. Bu aşamada öğrencilerin motiflerin büyüklüğü, yönü, katmanları ve renk kullanımına ilişkin kararlar almaları sağlanır. Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait motiflerle asimetrik denge temelinde kompozisyon oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden bu motiflerle geleneksel veya dijital teknikleri kullanarak kolaj yapmaları istenir **(KB2.20)**. Dijital ortamda çalışacak öğrenciler için dijital kolaj veya karışık medya teknikleri tanıtılarak uygulamalarda kullanılabilecek tasarım programları ve dijital çizim araçları önerilir **(OB2)**. Öğrencilere kolaj çalışması için kumaş parçaları, kartonlar, örgü ipleri, tüller, renkli fon kartonları, el işi kâğıtları, gazete, dergi parçaları gibi malzemeler sunulur. Anadolu dokuma kültüründe kullanılan yün ipleri,

keçeler ve geleneksel desenleri de çalışmalara dâhil etmeleri beklenir. Malzeme seçimlerini kendi sanatsal tercihlerine göre yapmaları sağlanır **(D16.1, SDB1.2, SDB2.2)**. Geleneksel ve dijital çalışmalarda uygulama öncesinde seçtikleri malzemeleri veya dijital dosyalarını eksiksiz olarak hazır bulundurmaları beklenir **(D16.3, SDB1.2)**. Öğrencilerin motifleri üst üste yerleştirerek katmanlar oluşturmaları, derinlik algısı yaratmaları ve mekân ilişkisi kurmaları sağlanır. Boyama, ip ekleme veya kâğıt kesme teknikleriyle yüzeydeki doku etkisini zenginleştirmeleri sağlanır. Dijital çalışmalarda, doku efektleri, katman kullanımı gibi sanal malzeme tekniklerini keşfetmeleri beklenir. Bu süreçte öğrencilerin karşılaştıkları zorlukları fark etmeleri ve alternatif çözümler geliştirmeleri desteklenir **(SDB3.2, E1.3)**. Sanatsal üretim sürecinde öğrencilere Anadolu kültürünü yansıtan, yaş ve gelişim düzeylerine uygun sözlü veya sözsüz türküler dinletilir. Tamamlanan çalışmaları sınıf ortamında paylaşarak güzelliğin bireysel ve toplumsal duygular üzerindeki etkisi üzerine değerlendirme yapmaları sağlanır **(D7.2)**. Öğrencilerden güzelliği bir kavrama veya doğadaki bir varlığa benzeterek duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri beklenir. Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listesi veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden dijital ortamda hazırladıkları motifleri kolaj veya baskı tekniklerini kullanarak farklı dokularla birleştirmeleri ve melez bir ürün oluşturmaları istenebilir. Ayrıca öğrencilerin geleneksel motifleri sadeleştirerek modern tasarım anlayışıyla yalın bir kompozisyon hazırlamaları sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerden asimetrik dengeyi fark etmeleri için hazır motif görsellerini kesip üst üste yapıştırarak katmanlı bir yüzey oluşturmaları veya yarım bırakılmış motifleri tamamlamaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. SINIF

3. TEMA: SANATÇILAR VE ESERLERİ

Öğrencilerin minyatür sanatının temel özelliklerini ve tarihî gelişimini öğrenmeleri, geleneksel ve çağdaş minyatür eserlerini incelemeleri, tarihî ve mitolojik konulardan hareketle minyatür etkisi içeren sanatsal ürünler oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB3. Sanat Eserini İnceleme, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

—

EĞİLİMLER

E1.2. Bağımsızlık, E1.6. Seçicilik, E3.3. Yaratıcılık, E3.4. Gerçeği Arama, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.6. Analitiklik, E3.7. Sistematiiklik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D12. Sabır, D15. Sevgi, D17. Tasarruf, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.3. Özetleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.17. Değerlendirme, KB3.1. Karar Verme, SAB2.1. Görsel Mesajı Algılama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- GS.5.3.1. Geleneksel minyatürlerle minyatür etkisi taşıyan çağdaş sanat eserlerini karşılaştırmalı olarak inceleyebilme
- Geleneksel minyatürlerle minyatür etkisi taşıyan çağdaş sanat eserlerini sanatsal açıdan betimler.
 - Geleneksel minyatürlerle minyatür etkisi taşıyan çağdaş sanat eserlerini sanatsal açıdan çözümler.
 - Geleneksel minyatürlerle minyatür etkisi taşıyan çağdaş sanat eserlerini sanatsal açıdan yorumlar.
 - Geleneksel minyatürlerle minyatür etkisi taşıyan çağdaş sanat eserleri hakkında sanatsal yargıda bulunur.
- GS.5.3.2. Tarihî ve mitolojik konularda minyatür özelliği gösteren sanatsal üretim yapabilme
- Espası, vurguyu ve hiyerarşiyi kullanarak minyatür özelliği gösteren kompozisyon tasarlar.
 - Espası, vurguyu ve hiyerarşiyi kullanarak minyatür özelliği gösteren kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Resim Sanatında Minyatür Etkisi
Espas, Vurgu ve Hiyerarşi

Anahtar Kavramlar

düzlemsellik, espas, hiyerarşi, minyatür, negatif alan, pozitif alan, vurgu

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formları ve kontrol listeleri kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden Türk tarihi veya mitolojisine ait bir sahneyi minyatür sanatının özelliklerine uygun şekilde tasarlayarak resim veya kolaj tekniğiyle görselleştirmeleri istenir. Çalışmalarında espas, vurgu ve hiyerarşiyi kullanarak ana figürleri öne çıkarmaları, geleneksel desen ve süsleme tekniklerine yer vermeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin nesneler arasındaki yakın-uzak ilişkisini ve ışık-gölgenin nesneler üzerindeki etkilerini algılayabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin nesneler arasındaki yakın-uzak ilişkisini ve nesneler üzerindeki ışık-gölge etkilerini algılama düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Yakındaki ve uzaktaki bir nesnenin ayrıntıları arasındaki farkları açıklayabilir misiniz?
- Bir kâğıt üzerinde nesnelerin hacimli görünmesini nasıl sağlayabilirsiniz?

Köprü Kurma

Öğrencilere minyatürün yapısal özellikleriyle günlük hayat arasında ilişki kurmaları, mekân ve nesne ilişkisi üzerine düşünmeleri için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Resimde tüm nesneleri aynı boyutta mı yoksa bazılarını daha büyük veya küçük mü yaparsınız?
- Bir kompozisyonda bir kişinin veya nesnenin daha önemli olduğunu nasıl gösterirsiniz?
- Çok detaylı bir resimde ilk olarak nereye bakarsınız?
- Bir resim veya heykelde derinlik hissi oluşturmak için hangi teknikleri kullanabilirsiniz?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.5.3.1

Öğrencilerden geleneksel minyatürlerle minyatür etkisi taşıyan çağdaş sanat eserlerini karşılaştırmalı olarak inceleyebilmeleri beklenir. Nusret Çolpan'ın "İstanbul Minyatürleri" serisi, "Topkapı Sarayı", "Ayasofya" isimli eserleri; Cahide Keskiner'in "Masal Minyatürleri" ve "Doğanın Renkleri" serileri çağdaş minyatürlere örnek gösterilir **(OB5)**. Geleneksel ve minyatür özelliği gösteren güncel eser çiftlerini, karşılaştırmalı olarak dijital veya basılı ortamda incelemeleri sağlanır **(KB2.7, OB4)**. Bu doğrultuda Nazan Erkmən'in "Bir Bennudur İstanbul" isimli resimlemesi ile Levni'nin "Haliç'te Gösteriler" isimli minyatürü veya Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun "İstanbul" isimli eseri ile Matrakçı Nasuh'un "İstanbul" minyatürü arasından seçim yapmaları istenir **(E1.2)**. Eser seçim süreci öğrencilerle yürütülerek tercih nedenlerini açıklamaları beklenir **(KB3.1, SDB1.1)**. Bu süreçte öğrencilerin kendi duygu, düşünce ve değerleri doğrultusunda bilinçli tercihler yapmaları, tercihlerini gerekçelendirmeleri ve yaptıkları seçimlerin sorumluluğunu üstlenmeleri sağlanır **(E1.6)**. Geleneksel minyatürlerle minyatür etkisi taşıyan çağdaş sanat eserlerini sanatsal açıdan betimlemeleri için **(a)** öğrencilerden seçilen eserlerin sanatçısı, türü, yapım tekniği, boyutları ve yapım yılı hakkında tahmin yürütmeleri istenir **(OB1)**. Tahminlerini destekleyen görsel unsurları belirleyip bunlara dayanarak ulaştıkları sonuçları açıklamaları beklenir **(SDB3.3)**. Tahminlerinin doğruluğunu eser künyeleriyle karşılaştırarak değerlendirmeleri sağlanır. Eserlerdeki bilgi objelerini listeleyerek tüm detayları açıklamaları beklenir **(E3.4)**. Bu eserleri sanatsal açıdan çözümlemeleri için **(b)** öğrencilerin eserlerin konusu ile görsel bileşenleri arasındaki ilişkiyi anlamaları sağlanır **(KB2.4, OB4)**. Sanat elemanlarından espas; tasarım ilkelerinden ise oran-orantı, zıtlık ve vurgu üzerinde durulur. Minyatürlerde negatif ve pozitif alan kullanımını, arka plan ve figürler arasındaki ilişkiler üzerinden incelemeleri sağlanır. Aynı zamanda bu kavramların tanımlarına da değinilir **(OB9)**. Geleneksel minyatürlerle minyatür etkisi taşıyan çağdaş sanat eserlerini sanatsal açıdan yorumlamaları için **(c)** öğrencilerin eserdeki figürleri, renkleri ve görsel bileşenlerin konuyla bağlantısını analiz etmeleri sağlanır **(E3.6)**. Bu aşamada minyatür sanatının temel özelliklerini, önemli sanatçıları ve eserlerini araştırmaları istenir. Elde ettikleri bilgileri görsellerle destekleyerek dijital panoda paylaşımları ve minyatürün temel özelliklerini kendi cümleleriyle özetlemeleri beklenir **(KB2.3, OB2)**. Minyatürlerin dönemin sosyal yaşamını, kültürel kodlarını ve toplumsal olaylarını yansıtan bir araç olduğunu fark etmeleri sağlanır **(OB9)**. Geleneksel anlatım dili ile çağdaş yorumlar arasındaki farkları belirleyerek görsel unsurlar üzerinden sanatçıların mesajlarına ilişkin çıkarımda bulunmaları istenir **(SAB2.1, SDB2.3)**. Geleneksel minyatürlerle minyatür etkisi taşıyan çağdaş sanat eseri hakkında sanatsal yargıda bulunmaları için **(ç)** öğrencilerden seçtikleri eserleri sanatın yansıtmacı ve anlatımcı kuramları çerçevesinde değerlendirmeleri beklenir. Her öğrenciden görüşünü, belirlenen ölçütlerle karşılaştırarak karar vermesi ve estetik yargısını ifade etmesi istenir **(KB2.17, E3.5)**. Bireysel yorumlarını ifade ederek esere ilişkin beğenilerini paylaşımları sağlanır **(SDB1.1)**. Ayrıca sanatçıların sanata kattığı değerler vurgulanarak eser sahiplerini saygı ve vefa ile anmaları beklenir **(D15.2)**. Süreç gözlem formu ile değerlendirilebilir.

GS.5.3.2

Öğrencilerden tarihî ve mitolojik konularda minyatür özelliği gösteren sanatsal üretim yapabilmeleri beklenir. Bu doğrultuda Henri Matisse'in (Anri Matis) "Kırmızıdaki Armoni" (Fr. Harmonie en Rouge, "Armöni an Ruj") veya "Patlıcanlı Natürmort" (Fr. Intérieur aux Aubergines, "Anteriyör o Obergin") isimli eserlerini incelemeleri ve sanatçının resimlerindeki renk, süsleme ve yüzey estetiği anlayışını minyatürlerle karşılaştırmaları sağlanır **(OB9)**. Matisse'in eserlerindeki İslam sanatı ve Doğu'nun dekoratif geleneklerinin etkileri vurgulanır.

Aynı zamanda minyatür sanatının İran, Türk ve Çin sanatlarıyla bağlantısı ele alınarak öğrencilerin farklı kültürleri keşfetmeleri sağlanır. Selçuklu ve Osmanlı'da minyatür sanatının gelişimi ve sanattaki yeri üzerinde durularak öğrencilerin kendi kültürel mirasını anlamaları sağlanır **(OB5)**.Espası, vurguyu ve hiyerarşiyi kullanarak minyatür özelliği gösteren kompozisyon tasarımları için **(a)** öğrencilere Türk tarihi veya mitolojisine ait hikâyeler veya eğitici videolar izletilir. Oğuz Kağan Destanı, Manas Destanı, Dede Korkut Hikâyeleri, Malazgirt Savaşı gibi kahramanlık anlatılarından sahneler seçmeleri sağlanır. Öğrencilerden seçtikleri hikâyenin ana karakterleri, sembolleri ve olayların gerçekleştiği mekânlar üzerine düşünerek iletmek istedikleri mesajları belirlemeleri istenir **(E3.3, SDB1.2)**. Ana figürlerin yerleşimini, arka plan detaylarını ve renk kullanımını tasarımları beklenir. Öğrencilerin kompozisyonlarının taslak çizimlerini yapmaları sağlanır **(KB1)**. Türk-İslam estetik anlayışını ve zarafetini, çalışmalarına yansıtmaları istenir. Öğrencilerin espası, vurguyu ve hiyerarşiyi kullanarak minyatür özelliği gösteren kompozisyon oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden tasarımlarını, resim veya kolaj çalışması şeklinde düzenleyerek görselleştirmeleri beklenir. Resim için öğrencilere pastel boya, sulu boya, guaj boya ve renkli kuru kalemler önerilir. Kolaj için renkli kâğıtlar, tekstil malzemeleri, gazete ve dergi görselleri kullanmaları sağlanabilir. Öğrencilerin dijital çizim programlarıyla minyatür etkisi oluşturan çalışmalar yapmalarına da imkân tanınır **(OB2)**. Uygulama öncesinde öğrencilerin hazır bulundurmaları gereken araçları kendilerinin seçmeleri sağlanır. Öğrencilerden bu malzemeleri özenli ve verimli şekilde kullanmaları beklenir **(SDB1.2, D17.3)**. Öğrencilerin figürleri mekân derinliği yerine üst üste bindirme ve katmanlama tekniği ile düzenlemeleri sağlanır. Öğrencilerden ana karakterleri ise boyut veya renk yoğunluğu ile ön plana çıkarmaları beklenir **(E3.7)**. Öğrencilerin çalışmalarında sabır, disiplin ve ince işçilik becerilerini geliştirmeleri sağlanır **(D12.3, SDB1.2)**. Öğrencilerden minyatürlerdeki geleneksel desen ve süsleme tekniklerini kullanarak kültürel mirasın korunmasına katkı sağlamaları beklenir **(D19.1)**. Sanatsal üretim sürecinde odaklanmalarını ve güdülenmelerini sağlamak amacıyla öğrencilere tarihî bağlama uygun sözsüz müzikler dinletilir. Süreç sonunda çalışma ortamlarını iş birliği içinde temizlemeleri istenir **(SDB2.2)**. Üretilen çalışmalar dijital veya fiziksel olarak sergilenir. Sanatsal ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listesiyle değerlendirilebilir.

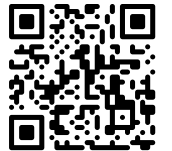
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden özgün minyatür tasarımlarını dijital ortama aktararak animasyona dönüştürmeleri istenebilir. Öğrencilerin Doğu ve İslam sanatının Batı sanatına etkilerini araştırarak bu etkileşimi yansıtan sanatçılar hakkında bilgi toplamaları, elde ettikleri bilgileri görseller ve metinlerle destekleyerek bilgi görseli veya dijital sunum biçiminde paylaşmaları sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerden günlük yaşamlarından bir anıyı veya çevrelerinde gördükleri ağaç, ev, insan figürü gibi nesneleri minyatür tarzında resmetmeleri; tarihî minyatür eserlerinden seçilen görsellerde eksik bırakılan bölümleri tamamlamaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. SINIF

4. TEMA: ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE

Öğrencilerin doğal nesnelerin farklı doku özelliklerini gözlemlemeleri, ışık ve gölgenin dokular üzerindeki etkisini analiz etmeleri, tonlama ve gölgelendirme tekniklerini kullanarak farklı dokularla estetik bir desen çalışması oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiçlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim

Değerler D7. Estetik, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Fen Bilimleri

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözlemeleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.7. Karşılaştırma, SAB1.2. Sanatsal Gözlemeleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.5.4.1. Doğal nesnelerin doku özelliklerini yansıtan desen yapabilme

- Doğal nesnelerin doku özelliklerine uygun kompozisyon tasarlar.*
- Tonlama ve gölgelendirme tekniklerini kullanarak doğal dokularla desen oluşturur.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Doğal Nesnelerin Doku Özellikleri

Işığın Doku Algısına Etkisi

Desende Tonlama ve Gölgelendirme

Anahtar Kavramlar

doğal doku, doğal ışık, sepya kalem, yapay ışık

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden grafit veya sepya kalem kullanarak iki veya daha fazla dokuyu içeren bir desen çalışması yapmaları istenir. Çalışmalarında tonlama ve gölgelendirme tekniklerini kullanarak dokuların ışık ve gölge etkilerini gerçekçi bir şekilde yansıtmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin doğal ve yapay nesneleri ayırt edebildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin doğal ve yapay nesnelere ilişkin bilgi düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Çevrenizdeki doğal nesnelere örnekler verir misiniz?
- Taş, yapay bir malzeme midir?

Köprü Kurma

Doğal nesnelerin dokularının ışık ve gölge etkisiyle belirginleştiğini ve bunları resim teknikleriyle iki boyutlu yüzeye aktarılabilceğini anlamaları için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Yumuşak bir yüzeyde ışık etkisi pürüzlü bir yüzeyden farklı mı görünür?
- Bir yaprağın damarlarını kâğıt üzerinde nasıl daha belirgin hâle getirebilirsiniz?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.5.4.1

Öğrencilerden doğal nesnelerin doku özelliklerini yansıtan desen yapabilmeleri beklenir. Doğal nesnelerin doku özelliklerine uygun kompozisyon tasarımları için **(a)** farklı dokuları estetik bir şekilde birleştirecek fikirler üretmeleri istenir. Bu doğrultuda çevrelerindeki pürüzlü, pürüzsüz, sert, yumuşak, gözenekli, damarlı veya pullu dokuları ışık altında gözlemlemeleri sağlanır **(SAB1.2, KB2.2, OB1)**. Dokuların belirgin özelliklerini yazılı veya görsel notlarla kaydetmeleri istenir **(OB1)**. Sınıfa getirdikleri nesneleri arkadaşlarıyla paylaşarak bu nesnelerin görsel özelliklerini karşılaştırmaları sağlanır **(KB2.7, OB4, SDB2.1)**. Bu süreçte öğrencilerden doğadaki doku çeşitliliğini fark etmeleri, dokuların uyumu ve estetik değerlerini takdir etmeleri beklenir **(D7.1)**. Farklı yüzey özelliklerine sahip nesnelerin, ışığın geliş yönüne göre değişen görünümünü uygulamalarla keşfetmeleri sağlanır **(E3.7)**. Ayrıca bir nesnenin ışık kaynağına olan uzaklığının açık, orta ve koyu tonların oluşumu üzerindeki etkisini analiz etmeleri beklenir **(KB2.4)**. Doğal ve yapay ışık kaynaklarının dokular üzerindeki etkisi, eser örnekleri ve uygulamalar aracılığıyla açıklanır. Öğrencilerden seçtikleri dokuları sanatsal açıdan karşılaştırmaları ve kompozisyonlarını bu doğrultuda planlamaları istenir **(SDB1.2)**. Farklı dokular arasındaki ilişkileri düşünerek iki veya daha fazla doğal doku belirlemeleri ve yüzey üzerinde düzenleme yapmaları sağlanır.

Tonlama ve gölgelendirme tekniklerini kullanarak doğal dokularla desen oluşturmaları için **(b)** hazırladıkları kompozisyonları yüzeye aktarmaları beklenir. Bu süreçte grafit veya sepya kalemle temel araç olarak tanıtılır. Farklı sertlik derecelerine sahip kalemlerin (F, B, 2B, 3B, 4B) tonlama üzerindeki etkilerini dijital, basılı veya uygulamalı örneklerle incelemeleri sağlanır. Öğrencilerden silgiyi ton değerlerini açığa çıkarmada, ışık etkilerini belirginleştirmede ve doku farklılıklarını yansıtmada kullanmaları beklenir. Çizim kâğıdının yüzey özelliklerinin tonlamaya etkisi anlatılarak pürüzsüz yüzeylerin doku detaylarını yansıtmada daha başarılı olduğu açıklanır. Öğrencilerden ışık kaynağını dikkate alarak dokuların aydınlık ve gölgeli alanlarını tonlama teknikleriyle kompozisyona aktarmaları beklenir **(KB1)**. Dokuların uyumunu ve estetik etkisini dikkate alarak kompozisyonlarını oluşturmaları için öğrencilere rehberlik edilir. Çalışmaları sırasında sabırlı olmaları, ayrıntılara özen göstermeleri ve dikkatli gözlem yapmaları gerektiği vurgulanır **(D12.3)**. Kavram yanılgıları ve öğrenme eksiklikleri hakkında bireysel geri bildirimler verilerek sürecin geliştirilmesi sağlanır. Tamamlanan ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Öğrencilerden süreç boyunca edindikleri deneyimleri ve çalışmalarının sonuçlarını açık fikirlilikle değerlendirmeleri istenir **(E3.5, SDB1.2)**. Değerlendirme sürecinde sonraki çalışmalarını nasıl geliştirebileceklerini düşünmeleri için yönlendirici sorularla öğrencilerin bireysel farkındalık kazanmaları sağlanır **(SDB1.3)**. Sanatsal ürünler performans görevi olarak tanımlanır ve kontrol listesi veya öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden kömür kalem veya füzlele doku etütleri gerçekleştirmeleri, dokuları bir başka nesneye dönüştürerek yeniden yorumlamaları, farklı yüzey özelliklerine sahip doğal ve yapay nesnelerle natürmort oluşturarak etüt çalışması yapmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden doğal materyalleri doğrudan veya baskı tekniğini kullanarak doku etkisine sahip kolaj yapmaları istenebilir. Dokuların temel özelliklerini fark etmelerini sağlamak için öğrencilere dokunarak hissedebilecekleri örnekler sunulur. Dokulu yüzeylerin fotoğrafları veya örnek çizimleri gösterilerek öğrencilerden bu yüzeylerin görsel özelliklerini açıklamaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. SINIF

5. TEMA: RENK VE ESTETİK

Öğrencilerin doğal ve yapay nesnelerin doku özelliklerini karşılaştırmaları, sanatta dokunun rolünü kavramaları, Türk ve Batı sanatındaki natürmort örneklerini incelemeleri ve tonlama ile gölgelendirme tekniklerini kullanarak iki renkli natürmort oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D7. Estetik, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Fen Bilimleri

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözlemleme, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.20. Sentezleme, SAB2.1. Sanatsal Gözlemleme, SAB3.1. Sanatsal Betimleme, SAB3.2. Sanatsal Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- GS.5.5.1. Doğal ve yapay nesnelerin doku özelliklerini yansıtan iki renkli natürmort yapabilmek
- Farklı yüzey özelliklerine sahip doğal ve yapay nesnelerden oluşan kompozisyon tasarlar.
 - Tonlama ve gölgelendirme tekniklerini kullanarak doğal ve yapay dokularla iki renkli natürmort oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Doğal ve Yapay Nesnelerin Doku Özellikleri
İki Renkli Natürmort

Anahtar Kavramlar guaj boya, yapay doku

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları dereceli puanlama anahtarları, öz değerlendirme formları ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden farklı yüzey özelliklerine sahip doğal ve yapay nesnelerle natürmort çalışması yapmaları istenir. Guaj boya ile tonlama ve gölgelendirme tekniklerini kullanarak dokuların görsel özelliklerini yansıtan iki renkli natürmort oluşturmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin nesnelerin yüzey özelliklerini tanıdıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Nesnelerin yüzey özelliklerini tanıma düzeylerini belirlemek için öğrencilere aşağıdakilere benzer kısa cevaplı sorular sorulur:

- Günlük hayatta sıkça karşılaştığınız pürüzsüz yüzeylere örnek verebilir misiniz?
- Pürüzlü bir yüzeye dokunduğunuzda nasıl bir his oluşur?

Köprü Kurma Öğrencilere doğal ve yapay nesnelerin üzerindeki kırılma ve yansımaların, yüzeylerin ışıkla olan etkileşimi sonucunda gerçekleştiğini fark edebilmeleri için aşağıdakilere benzer sorular yöneltilir:

- Bir damla su cam yüzeyinde mi yoksa ahşap yüzeyde mi daha hızlı hareket eder?
- Metal, kumaş gibi yüzeylerde ışık nasıl yansır?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.5.5.1

Öğrencilerden doğal ve yapay nesnelerin doku özelliklerini yansıtan iki renkli natürmort yapabilmeleri beklenir. Bu doğrultuda öğrencilerin çevrelerindeki farklı tür ve dokulara sahip nesneleri belirleyerek sınıfa getirmeleri istenir (**SDB1.1**). Doğal ve yapay dokuları farklı ışık kaynakları altında gözlemleyerek dokuların ışığa göre değişimini analiz etmeleri ve bu gözlemlerini çizimler veya fotoğraf çekimleriyle kaydetmeleri sağlanır (**KB2.2, OB1**). Işığın geliş açısının, yoğunluğunun ve renginin nesnelerin dokusal görünümüne etkisini fark etmeleri ve açıklamaları beklenir (**SDB2.1**). Bu süreçte öğrencilerin dikkat, detay algısı ve sabırla gözlem yapabilmek becerilerini geliştirmeleri amaçlanır (**D12.3, E3.2**). Doğal ve yapay dokuları, yüzey özellikleri ve malzeme açısından karşılaştırmaları sağlanır (**KB2.7**). Aynı zamanda sürdürülebilir çevre açısından bu nesnelerin ekolojik etkilerini araştırmaları istenir (**OB8**).

Farklı yüzey özelliklerine sahip doğal ve yapay nesnelerden oluşan kompozisyon tasarlama-
ları için **(a)** öğrencilerden küçük gruplar hâlinde farklı dokuları estetik bir şekilde birleştirecek
fikirler üretmeleri beklenir **(D7.2, SDB2.2, E3.3)**. Seçtikleri nesneleri ışık-gölge ilişkisi ve renk
uyumu açısından değerlendirmeleri için rehberlik edilir. Kompozisyonlarını taslak çalışmaları
ile planlamaları önerilir **(KB1, SDB1.2)**. Sanatta dokunun rolünü anlamaları için öğrencilerin
Türk ve Batı resim sanatında farklı doku özelliklerini yansıtan natürmort örneklerini incele-
meleri sağlanır **(OB4)**. Öğrencilerden Türk resamlardan Süleyman Seyyid'in "Portakallı Na-
türmort", Şeker Ahmet Paşa'nın "Sepetli Natürmort", Şevket Dağ'ın "Natürmort", Feyhaman
Duran'ın "Balıklı Natürmort" veya Ali Sami Yetik'in "Güller" isimli eserlerini analiz etmeleri bek-
lenir **(SAB3.1, SAB3.2)**. Batı sanatından ise Jean-Baptiste-Siméon Chardin'in (Jan-Batist-
Siméon Şarden) "Meyveler, Bardak ve Testi" (Fr. Fruits, gobelet et verre, "Fru ü goble ö ver"),
Juan van der Hamen'in (Huan van der Hamen) "Gümüş Tabakta Armutlar" (Es. Peras en una
fuente de plata, "Peras en una fvente de plata") ve Alfred Sisley'in (Alfred Sisley) "Üzümler
ve Cevizler" (Fr. Raisins et noix, "Rezeng e nua") isimli natürmortları dijital veya basılı ortam-
da gösterilir **(OB9)**. Öğrencilerden bu eserlerdeki kompozisyon düzenini, renk uyumunu ve
sanatçıların dokuları yansıtmadaki başarısını gözlemlemeleri beklenir **(SAB2.1)**. Tonlama ve
gölgelendirme tekniklerini kullanarak doğal ve yapay dokularla iki renkli natürmort oluşturma-
ları için **(b)** öğrencilerden hazırladıkları kompozisyonlar arasından seçim yaparak kompo-
zisyonlarını yüzeye aktarmaları istenir **(KB2.20, SDB1.2)**. Guaj boya temel teknik ve malzeme
olarak tanıtılır. Öğrencilere fırça kullanımı, renk geçişleri ve yardımcı araçlarla doku oluşturma
yöntemleri uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencilerden nesnelerin dokusal detaylarını
vurgulamaları ve bu detayları estetik bir bütünlük içinde sunmaları beklenir. Kavram yanlışlı-
ları ve öğrenme eksiklikleri hakkında geri bildirim verilir. Tamamlanan ürünler dijital veya fi-
ziksel ortamda sergilenir. Gruplardan süreçte edindikleri deneyimleri ve kompozisyonlarının
estetik özelliklerini açıklamaları istenir **(D7.1)**. Grup üyelerinin birbirlerinin çalışmalarını saygı,
açık fikirlilik ve yapıcı geri bildirimlerle değerlendirmeleri sağlanır **(E3.5, SDB2.3)**. Sanatsal
ürünler performans görevi olarak tanımlanır. Değerlendirmede dereceli puanlama anahtarı,
öz değerlendirme formu veya akran değerlendirme formu kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden natürmort çalışmalarını tüm renkleri veya yalnızca zıt renkleri kullanarak yapmaları istenebilir. Ayrıca bu çalışmayı dijital araçlarla oluşturmaları sağlanabilir.
- Destekleme** Öğrencilerin karmaşık kompozisyonlar yerine geometrik şekillere sahip nesnelerle çalışmaları, çalışacakları nesnelere dokunarak yüzey özelliklerini hissetmeleri ve natürmort çalışmalarını tek renk kullanarak oluşturmaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. SINIF

6. TEMA: MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT

Öğrencilerin millî bayramlara ilişkin birlik, beraberlik, dayanışma gibi değerleri geleneksel çocuk oyunları ile ilişkilendirerek kültürel sürekliliği fark etmeleri ve bu anlayışı sanatsal ürünlere yansıtma amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E3.7. Sistematiçlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.2. İş Birliğı, SDB3.1. Uyum, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D1. Adalet, D4. Dostluk, D19. Vatanseverlik, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Sosyal Bilgiler, Türkçe, Beden Eğitimi ve Spor

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme, SAB3. Sanat Eserini İnceleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.5.6.1. Millî bayramlarla ilgili değerleri geleneksel çocuk oyunları ile ilişkilendirerek sanatsal üretim yapabilme

- Millî bayramlarla ilgili değerleri geleneksel çocuk oyunları ile ilişkilendirerek sanatsal ürün tasarlar.
- Millî bayramlarla ilgili değerleri geleneksel çocuk oyunları ile ilişkilendirerek sanatsal ürün oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Millî Bayramlara İlişkin Değerler ve Geleneksel Çocuk Oyunları

Anahtar Kavramlar

beraberlik, birlik, dayanışma

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden millî bayramlarla ilgili birlik, beraberlik, dayanışma gibi değerleri geleneksel çocuk oyunları ile ilişkilendirerek sanatsal ürünler oluşturmaları istenir. Çalışmalarında figür ve mekân ilişkisini resim veya dijital tasarım teknikleriyle tarihî ve kültürel bağlam içinde kurgulayarak görselleştirmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin millî bayramlar, bu bayramlarda öne çıkan birlik, beraberlik, dayanışma gibi değerler ile Türk toplum hayatındaki geleneksel çocuk oyunlarına ilişkin temel bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Millî bayramlar, bu bayramlarda vurgulanan birlik, beraberlik, dayanışma gibi değerler ile Türk toplum hayatındaki geleneksel çocuk oyunlarına yönelik ön bilgilerini ölçmek amacıyla öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yöneltilir:

- Millî bayramlardan hangilerini biliyorsunuz?
- Sek sek, körebe, mendil kapmaca gibi geleneksel oyunları oynadınız mı?
- Birlik, beraberlik ve dayanışma dendiğinde aklınıza neler geliyor?

Köprü Kurma

Millî bayramlarda vurgulanan birlik, beraberlik, dayanışma gibi değerler ile geleneksel çocuk oyunları arasındaki benzerlikleri fark etmeleri; bu değerlerin dinî bayramlarda ve toplum hayatındaki diğer önemli günlerde de yaşatıldığını hatırlamaları için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yöneltilir:

- Geleneksel çocuk oyunları da tıpkı millî bayramlar gibi insanları bir araya getiriyor olabilir mi? Neden?
- Geleneksel çocuk oyunları ile birlik, beraberlik, dayanışma gibi değerler arasında nasıl bir ilişki olabilir?
- Sizce bugün oynadığınız oyunlardan hangileri geçmişten bugüne ulaşmıştır?
- İnsanları bir araya getiren başka hangi bayramlar var?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.5.6.1

Öğrencilerden millî bayramlarla ilgili değerleri geleneksel çocuk oyunları ile ilişkilendirerek sanatsal üretim yapabilmeleri beklenir. Sek sek, misket, mendil kapmaca, körebe gibi geleneksel çocuk oyunlarını araştırmaları ve bu oyunların eğitim ortamında yaşatılması üzerine küçük grup tartışmaları yapmaları sağlanır (KB2.6, KB2.18, OB5).

Oyunların birlikte hareket etme, kurallara uyma, paylaşma, dayanışma gibi değerleri pekiştirdiği; aynı değerlerin toplum tarafından millî bayramlarda da yaşatıldığı vurgulanır. Benzer şekilde bu değerlerin Kurban Bayramı, Ramazan Bayramı gibi dinî bayramlarda ve 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı gibi toplum hayatındaki önemli günlerde; Kızılay ve Yeşilay gibi kurumların faaliyetlerinde de sürdürüldüğü hatırlatılır. Böylece öğrencilerin farklı bayram türlerinin ve millî kurumların aynı değerleri desteklediğini fark etmeleri, oyunlar aracılığıyla birlik, beraberlik ve dayanışma duygusunu somut olarak deneyimlemeleri sağlanır **(D19.2, D20.2)**. Sınıfta canlandırılan oyunlarla öğrencilerden sosyal gelişimlerine katkı sağlamaları, dayanışma ruhunu yaşamaları ve bu anlayışı destekleyen ortamların oluşumundaki bireysel rollerini fark etmeleri beklenir **(D1.1, D4.1, D20.1)**. Oyunlarda üstlendikleri görevleri değiştirerek farklı sorumluluklara uyum sağlamaları istenir **(SDB3.1, SDB3.2, E2.1)**. Böylece birlikte hareket etmenin, kurallara uymanın ve dayanışmanın önemini kavrayarak 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın temel değerlerini içselleştirmeleri sağlanır **(D19.2)**. Millî bayramlarla ilgili değerleri geleneksel çocuk oyunları ile ilişkilendirerek sanatsal ürün tasarımları için **(a)** öğrencilerden bayram gününü temsil eden "bayram yeri sahnesi" hayal etmeleri ve bu bağlamda geleneksel çocuk oyunları oynayan çocukları düşünmeleri istenir. Öğrencilerin Malik Aksel'in "Çocuklar" ve "Bayram Hazırlığı" isimli eserlerini incelemeleri sağlanır **(SAB3, OB4)**. Öğrencilerden eserdeki çocuk figürlerinin yüz ifadelerini, kıyafetlerini, oyun alanlarını, bayram hazırlıklarına ait detayları birlikte incelemeleri ve bu görsellerin esere kattığı anlamı analiz etmeleri beklenir **(KB2.4, SDB2.2)**. Öğrencilerin eserlerdeki görsel unsurları yorumlayarak fikirlerini açık ve kanıta dayalı şekilde paylaşmaları sağlanır **(SDB3.3, E3.7)**. Ayrıca öğrencilerden eserden hareketle geçmiş ve günümüz okul ortamlarını görsel açıdan karşılaştırmaları; okul eşyaları, kıyafetler, sınıf düzeni gibi detayları inceleyerek eserlerdeki figür ve sembollerini dönemlerine özgü görsel ipuçlarıyla ilişkilendirmeleri beklenir **(KB2.7)**. Görsel ipuçlarından yararlanarak eserlerin ait olduğu dönemi tahmin etmeleri istenir. Geleneksel çocuk oyunlarını millî bayram atmosferini yansıtan Türk bayrağı, balon, bayram süsü gibi sembollerle ilişkilendirerek bütünlük içinde kurgulamaları sağlanır **(KB2.14)**. Millî bayramlarla ilgili değerleri geleneksel çocuk oyunları ile ilişkilendirerek sanatsal ürün oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden hayal ettikleri bayram yeri sahnesini resim veya dijital düzenleme teknikleriyle görselleştirmeleri beklenir **(OB2, OB4)**. Bu süreçte pastel boya, sulu boya, guaj boya gibi teknikler ile dijital tasarım araçları öğrencilere seçenek olarak sunulur. Belirledikleri tekniğe uygun araç ve malzemeleri hazır bulundurmaları istenir **(SDB1.2)**. Öğrencilerden renk, doku gibi görsel unsurları kullanarak tarihî ve kültürel sürekliliği yaşatmaları sağlanır **(D19.3)**. Figürlerin ve oyun alanlarının kompozisyon içindeki yerleşimini belirleyerek tasarımlarını sanatsal ürünlere dönüştürmeleri beklenir **(KB2.20)**. Sanatsal üretim sürecinde yaş ve gelişim düzeyleri dikkate alınarak öğrencilere millî kimliği yansıtan sözsüz müzikler dinletilir. Tamamlanan ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Çalışmaların değerlendirilmesi için öğrencilerin sanatsal ürünlerini açıklayan kısa sunumlar yapmaları ve bu çalışmalardan edindiklerini öz değerlendirme yazısıyla yansıtmaları istenir **(E2.2, SDB1.3)**. Sanatsal ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listesi veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden Cumhuriyet Dönemi'ndeki önemli gelişmeleri kronolojik sırayla yansıtan görsel tarih şeridi oluşturmaları, Cumhuriyet'in getirdiği yenilikleri ele alan bir öykü veya şiirden hareketle ilgili temaları görselleştirmeleri, bu görselleri edebî metinle bütünlük sağlayacak şekilde yorumlamaları istenebilir. Öğrencilerin Türk toplumsal hayatındaki geleneksel çocuk oyunlarını araştırmaları, bu oyunları sınıfta canlandırmaları, en beğendikleri oyunu millî bayram atmosferinde hayal ederek resmetmeleri sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerden geçmiş ve bugünkü okul yaşamına ait okul binaları, sınıf düzenlemeleri ve öğrenci etkinliklerini yansıtan görselleri kullanarak pano veya bireysel kolaj çalışması oluşturmaları istenebilir. Türk toplumsal hayatındaki geleneksel çocuk oyunlarını örnekleyen görsellerle Cumhuriyet Dönemi'ne ait resmî ve ulusal simgeleri ilişkilendirerek resimlemeler yapmaları sağlanabilir. Öğrencilere geçmişe ait bir okul bahçesi veya bayram alanını gösteren bir görsel sunularak bu görseli Türk Bayrağı, balon, bayram süsü gibi millî bayramı çağrıştıran görselleri ve çocuk oyunları oynayan figürleri çalışmalarına eklemeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. SINIF

7. TEMA: MÜZE VE KÜLTÜR

Öğrencilerin müzelerin sergileme mekânlarını karşılaştırmaları, arkeolojik eserlerin korunma ve sergilenme süreçlerini kavramaları, kültürel miras bağlamında değerlendirmeleri ve okullarında arkeoloji müzesi oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.7. Karşılaştırma

EĞİLİMLER E2.3. Girişkenlik, E2.5. Oyunseverlik, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistemlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB3.1. Uyum, SDB3.2. Esneklik

Değerler D1. Adalet, D3. Çalışkanlık, D16. Sorumluluk, D17. Tasarruf, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Sosyal Bilgiler

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme, SAB2.1. Sanatsal Gözlemleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.5.7.1. Sergileme mekânlarına göre müzeleri karşılaştırabilme

- Müzelerdeki sergileme mekânlarının temel özelliklerini belirler.
- Müzelerin sergileme mekânları arasındaki benzerlikleri listeler.
- Müzelerin sergileme mekânları arasındaki farklılıkları listeler.

GS.5.7.2. Okulunda arkeoloji müzesi yapabilme

- Arkeoloji müzesi koleksiyonuna uygun nesne ve objelerle müze tasarlar.
- Arkeoloji müzesi koleksiyonuna uygun eserlerle müze oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Sergileme Mekânlarına Göre Müze Türleri

Arkeoloji Müzesi

Anahtar Kavramlar

açık hava müzesi, arkeoloji müzesi, geleneksel müzeler, kapalı mekân müzesi

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları çıkış kartları, dereceli puanlama anahtarları ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden arkeoloji müzesi koleksiyonuna uygun nesne ve objeler tasarlayarak üç boyutlu modellere dönüştürmeleri ve okullarında arkeoloji müzesi oluşturmaları istenir. Tasarım sürecinde eserlerin tarihî bağlamını, kullanım amacını ve estetik özelliklerini korumaları koleksiyonu uygun şekilde sınıflandırmaları ve estetik bir sergileme alanında sunmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin yakın çevrelerindeki somut kültürel miras öğelerini tanıdıkları ve müze deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin yakın çevrelerindeki somut kültürel miras öğeleri hakkındaki bilgileri ve müze deneyimleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Yakın çevrenizde tarihî bir çeşme, köprü veya anıt var mı?
- Daha önce müzeye gittiniz mi? Gittiyseniz en çok hangi eser dikkatinizi çekti ve neden?
- Bir müzeyi gezerken ilk olarak nelere dikkat edersiniz?

Köprü Kurma

Öğrencilere müzelerin mekânsal çeşitliliğini keşfetmeleri ve arkeolojik koleksiyonların sergilenme biçimleri hakkında düşünmeleri için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Arkeoloji müzesini hiç duydunuz mu veya ziyaret ettiniz mi? Bu müzelerde genellikle hangi tür eserler sergilenir?
- Sizce müzeler yalnızca kapalı mekânlardan mı oluşur yoksa açık hava müzeleri de olabilir mi?
- Taş alet, yazıt, seramik gibi tarihî eserler açık havada mı yoksa kapalı alanda mı daha etkili sergilenirdi?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.5.7.1

Öğrencilerden sergileme mekânlarına göre müzeleri karşılaştırabilmeleri beklenir. Müzelerin farklı sergileme alanlarına sahip olma nedenlerini anlamaları için sergileme mekânlarının dikkat çekici özelliklerini keşfetmelerine yönelik fikir taraması yapılır (**E2.3, E3.5**). Müzelerin sergileme mekânlarını tanımaları için dijital ve basılı kaynaklardan bilgi toplamaları istenir (**KB2.6, OB2**). Topladıkları bilgileri güvenilir kaynaklardan seçmeleri ve doğru not alma teknikleriyle düzenlemeleri sağlanır (**D3.3, OB1**). Müzelerdeki sergileme mekânlarının temel özelliklerini belirlemeleri için **(a)** öğrencilerin geleneksel kapalı mekân müzeleri, açık hava müzesi ve sanal müze örneklerine ilişkin videolar ve görselleri incelemeleri sağlanır (**OB2**). Bu doğrultuda kapalı mekân müzelerine Anadolu Medeniyetleri Müzesi; açık hava müzelerine Karatepe-Aslantaş, Nemrut, Bergama ve Kapadokya; ören yerlerine ise Çayönü ve Hacılar örnek verilebilir. Ayrıca Çatalhöyük, Göbeklitepe gibi alanları, sanal müze deneyimiyle keşfetmeleri sağlanabilir. Müzeler Haftası (18-24 Mayıs) kapsamında sanal veya fiziksel müze ziyaretleri gerçekleştirilir ve öğrencilerden gözlem kartları ile önemli noktaları kaydetmeleri istenir (**OB1, OB5, E3.7**). Öğrencilerin kapalı mekân müzeleri, açık hava müzeleri ve sanal müzeler arasındaki benzerlik **(b)** ve farklılıkları **(c)** listeleyerek karşılaştırma yapmaları sağlanır. Bu amaçla müzeleri koleksiyon sunumları, eserlerin sergilenme biçimleri ve ziyaretçi deneyimleri açısından değerlendirmeleri beklenir (**SDB1.2, SDB3.1**). Müzeleri sergileme mekânlarındaki ışıklandırma, akustik, eser yerleşimi gibi faktörler açısından da incelemeleri istenir. Öğrencilerin sanal müzelerin erişilebilirliği ve herkes için eşit bilgiye ulaşma fırsatı sunması yönüyle avantajlarını tartışarak farklı müze türlerinin sağladığı olanakları karşılaştırmaları sağlanır (**KB2.18, D1.3, E3.5**). Müzelerin sergileme mekânları farklı olsa da hepsinin ortak amacının kültürel mirası koruma, bilgiyi yayma ve estetik deneyim sunma olduğuna ilişkin çıkarım yapmaları beklenir (**KB2.8**). Böylece müzelerin toplumsal önemini kavrayarak kültürel mirasın korunmasına yönelik sorumluluk almayı içselleştirmeleri sağlanır (**D16.2**). Süreç, çıkış kartları ile değerlendirilebilir.

GS.5.7.2

Öğrencilerden okullarında arkeoloji müzesi yapabilmeleri beklenir. Arkeolojik eserlerin bulunma ve korunma süreçlerini anlatan kısa videolar öğrencilere izletilir. Öğrencilerden farklı müze türlerini tanımlayan müze kartlarını incelemeleri ve doğru türlerle eşleştirmeleri istenir (**KB2.5, E2.5**). Seçtikleri bir arkeoloji müzesini fiziksel veya sanal olarak ziyaret etmeleri; eserlerin tarihini, işlevlerini ve estetik özelliklerini incelemeleri sağlanır (**SAB2.1, SDB1.1**). Bu süreçte, arkeoloji müzeleri ile anıt müzeleri karşılaştırılarak arkeolojik buluntuların korunma ve sergileme yöntemlerini değerlendirmeleri beklenir (**KB2.7**). Öğrencilerin yaşadıkları bölgede bulunan anıtlar veya arkeolojik eserler hakkında araştırma yaparak bu yapıların işlevlerini belirlemeleri sağlanır (**SDB1.2**). Müzelerin sergi alanı olmanın yanı sıra kuşaklar arasındaki kültürel aktarımı sağladığını anlamaları sağlanır (**KB2.18**). Arkeoloji müzesi koleksiyonuna uygun nesne ve objelerle müze tasarımları için **(a)** öğrencilerden taş aletler, seramikler, heykeller, yazıtlar gibi eserleri incelemeleri beklenir (**OB4**). Bu eserlerin tarihi, kullanım amacı ve estetik özellikleri hakkında bilgi edinmeleri sağlanır (**OB1**). Öğrencilere objelerin tarih boyunca kimler tarafından kullanıldığı ve nelere şahit olduğu üzerine düşünceleri için sorular yönlendirilir. Bu aşamada öğrencilerin seçtikleri bir eserin tarihini ve taşıdığı anlamı içeren "eser günlüğü" hazırlamaları beklenir (**SDB1.2**). Öğrencilerden seçtikleri objeleri tarihî bağlamlarını koruyarak günlük yaşama uyarlamaları istenir (**SDB3.2**). Dönemin tarzına, estetik özelliklerine ve özgün anlamına sadık kalarak kültürel mirasın günümüz dünyasıyla ilişkisini kuran tasarımlar oluşturmaları sağlanır. Arkeoloji müzesi koleksiyonuna uygun eserlerle müze oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden arkeolojik eserlerden ilham alarak tasarladıkları ürünleri, üç boyutlu hâle getirmeleri beklenir (**KB2.20**). Bu süreçte uygun malzemeleri, fikir alışverişi yaparak belirlemeleri sağlanır (**SDB2.1, D16.1**). Uygulamalarda seramik hamuru, kil, plastilin, tel, ahşap, mukavva, renkli

kâğıtlar ve akrilik boya kullanmaları önerilir. Sanatsal üretim sürecinde ve sergileme aşamasında öğrencilere geçmiş uygarlıklarla estetik bağ kurmalarını ve arkeolojik atmosferi hissetmelerini sağlayacak sözsüz ve geleneksel ezgilerden oluşan müzikler dinletilir. Tasarımları tamamladıktan sonra sergi için pano düzenlemeleri, yazıtlar için dijital ekranlar, heykeller için fiziksel stantlar ve taş aletler için dokunma deneyimine uygun sergileme alanları oluşturmaları sağlanır **(SDB1.2)**. Öğrencilerden arkeoloji müzesi koleksiyonuna uygun ürünlerini sınıflandırarak öğretmen rehberliğinde okul müzesine dönüştürmeleri beklenir **(KB2.5)**. Sergi alanında mobilya, sehpa, vitrin ve raflar kullanılarak sürdürülebilir malzemelerle desteklenen gerçekçi bir müze atmosferi oluşturulur **(D17.3, OB8)**. Ürünler sergi panoları, dijital ekranlar, maketler ve etkileşimli alanlarda sergilenerek öğrencilerin görsel ve fiziksel deneyimlerle öğrenmeleri sağlanır. Sergi düzeninin oluşturulması sürecinde öğrencilerden fikirlerini paylaşmaları beklenir **(SDB2.1)**. Böylece kültürel mirası tanımaları ve gelecek nesillere aktarmak için sorumluluk almaları sağlanır **(D19.3, OB5)**. Sergi sürecinde estetik bütünlük sağlamak amacıyla fonda geleneksel ezgilerden oluşan sözsüz müzikler çalınır. Değerlendirme sürecinde öğrencilerden dikkat ettikleri noktaları, zorlandıkları aşamaları ve yapacakları değişiklikleri belirlemeleri istenir **(SDB1.2)**. Ürünler performans görevi olarak tanımlanarak dereceli puanlama anahtarı veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden arkeolojik buluntular ve anıt kavramlarını Stonehenge (Stonhenç), Rosetta (Rozetta) Taşı, Mısır Piramitleri gibi farklı medeniyetlere ait örneklerle karşılaştırmaları, arkeolojik buluntular ve anıtlarla ilgili etkileşimli bölümler içeren dijital bir müze oluşturmaları veya arkeolojik objelerin minyatür temsillerinden oluşan müze maketi hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerin arkeolojik eserlerin günümüzdeki karşılıklarını belirlemeleri; kil, oyun hamuru, kâğıt hamuru, çamur, karton gibi şekillendirilebilir malzemeler kullanarak bu eserlerin giriş düzeyinde modellerini oluşturmaları veya çizim programlarıyla dijital sürümlerini hazırlamaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. SINIF

1. TEMA: HAYAT VE SANAT

Öğrencilerin doğa ve tasarım arasındaki etkileşimi fark etmeleri, insan yapımı tasarımlar ile doğadaki benzerlikleri karşılaştırmaları; doğadaki değişim ve dönüşüm süreçlerini inceleyerek doğal formlardaki nokta, çizgi, doku etkileri ve ritmik yapıları analiz etmeleri ve bu doğrultuda biyomimetik oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN BECERİLERİ SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL BECERİLER —

EĞİLİMLER E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiiklik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D17. Tasarruf, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Fen Bilimleri, Teknoloji ve Tasarım

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözlemlleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.16.1. Tümevarımsal Akıl Yürütme, KB2.16.2. Tümdengelimsel Akıl Yürütme, SAB1. Sanatsal Algılama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.6.1.1. Doğadaki çözümlerden hareketle biyomimetik yapabilme

- Doğal formların nokta, çizgi, doku etkileri ve ritmik yapılarını analiz ederek biyomimetik tasarlar.*
- Doğal formların nokta, çizgi, doku etkileri ve ritmik yapılarından yararlanarak biyomimetik oluşturur.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Doğal Formların Yapısal Nitelikleri

Doğadaki Çözümler ve Biyomimetik İlişkisi

Anahtar Kavramlar

biyomimetik, çizgi etkisi, doku etkisi, duraklatılmış hareket (İng. Stop-Motion, "Stop Moşın"), ilham panosu (İng. Moodboard, "Mudbord"), başkalaşma (metamorfoz), nokta etkisi, doğal form, yapı (strüktür)

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gelişim dosyaları, öz değerlendirme formları ve grup değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden doğadaki formları inceleyerek biyomimetik oluşturmaları istenir. Çalışmalarında doğal yapıların nokta, çizgi, doku etkileri ve ritmik yapılarından yararlanarak insan yapımı tasarımlar ile doğa arasındaki ilişkiyi görselleştirmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin doğal ve doğal olmayan malzemelerin özellikleri hakkında bilgi sahibi oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin doğal ve yapay malzemeler hakkındaki bilgileri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Ahşap, taş ve kâğıt doğal malzemeler midir?
- Plastik, cam, metal gibi malzemeler doğal mı yoksa yapay mıdır?

Köprü Kurma

Öğrencilere tasarımların doğayla ilişkisi üzerine düşünceleri amacıyla aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Uçaklarla hangi hayvanları ilişkilendirebilirsiniz?
- Kaplumbağanın şeklinden yola çıkarak ne tasarlamak isterdiniz?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.6.1.1

Öğrencilerden doğadaki çözümlerden hareketle biyomimetik yapabilmeleri beklenir. Doğal formların nokta, çizgi, doku etkileri ve ritmik yapılarını analiz ederek biyomimetik tasarımları için **(a)** doğadaki yapıları, form ve sistemleri tasarım süreçlerine aktarmaları sağlanır. Öğrencilerden tasarım sürecini planlayarak aşamalı bir çalışma takvimi oluşturmaları ve süreç boyunca edindikleri deneyimleri, karşılaştıkları zorlukları ve öğrendiklerini yansıttıcı günlüklere kaydetmeleri istenir **(E3.7, SDB1.2)**. Böylece zamanı etkili kullanmaları, görevlerini planlamaları ve kendi öğrenme süreçlerini değerlendirmeleri sağlanır **(D3.2)**. Bu amaçla doğanın kendi içindeki değişim ve dönüşüm süreçlerini gözlemlemeleri, bu süreçlere ilişkin örnekler belirleyerek sınıflandırmaları istenir **(KB2.2, KB2.5)**. Öğrencilere biyomimetik doğadaki çözümlerden ilham alınarak yeni tasarımlar geliştirme yaklaşımı olduğu, başkalaşmanın ise doğadaki canlıların zaman içinde geçirdiği biçimsel ve işlevsel değişim süreçlerini ifade ettiği örneklerle açıklanır. Yaprakların damar yapıları, bal peteğinin

altıgen formları, salyangoz kabuğunun sarmal düzeni, dalga hareketleri gibi doğal formları nokta, çizgi, doku etkisi ve ritmik yapılar açısından fark etmeleri sağlanır. İnsan yapımı tasarımlar ile doğadaki benzerlikleri anlamaları için kuş kanatlarından esinlenerek tasarlanan uçaklar, bal peteği yapısından ilham alınan mimari yapılar gibi örnekler üzerinde karşılaştırmalı analiz yapmaları istenir (**KB2.7, SAB1**). Öğrencilerden belirlenen ölçütler çerçevesinde doğadan fotoğraflar çekmeleri, gazete kupürleri veya görsellerden oluşan bir belgelik hazırlamaları beklenir (**E3.3, OB1**). Ayrıca doğayla etkileşimlerinin kendilerinde uyandırdığı duyguları, gözlem günlüğüne yazmaları ve elde ettikleri bulguları sınıfla paylaşmaları istenir (**SDB1.3, SDB2.1**). Türk kültürüne özgü estetik anlayışın doğayla ilişkisi örneklerle açıklanarak öğrencilerin geleneksel motiflerin doğal formlardan esinlenerek oluştuğunu fark etmeleri sağlanır (**OB5**). Doğadaki düzen ve estetik ilkelerin tasarıma yansımaları üzerinde durularak estetiğin, sanat ve doğada önemli olduğunu anlamaları beklenir (**D7.1**). Tasarım planlarını, tasarımdan doğaya veya doğadan tasarıma doğru bağlamından kopmadan dönüştürmeleri beklenir (**KB2.16.1, KB2.16.2**). Öğrencilerden dönüşüm süreçlerindeki aşamaları taslak çizimler veya yansıtıcı günlüklere kaydederek sistematik çalışmaları istenir (**KB1, E3.7, SDB1.2**). Doğadaki doğal formların nokta, çizgi, doku etkileri ve ritmik yapılarından yararlanarak biyomimetik oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden tasarımlarını geleneksel veya dijital tekniklerle görselleştirmeleri istenir. Bu doğrultuda duraklatılmış hareket (İng. Stop-Motion, "Stop Moşın") videoları, 3D modelleme veya fotoğraflarla ilham panosu (İng. Moodboard, "Mudbord") hazırlamaları beklenir. Tasarımlarına uygun görsel anlatım araçlarını belirlemeleri ve tasarımlarını gerçekleştirmek için gerekli olan malzemeleri hazır bulundurmaları sağlanır (**OB2, SDB1.2**). Malzemeleri özenli ve verimli kullanmaları istenir (**D17.3**). Tasarım fikirlerini, tasarımlarının gelişim süreçlerini ve işlevselliğini sunumla açıklamaları beklenir (**SDB1.2, SDB1.3**). Öğrencilerin tasarımlara ilişkin estetik yargılarını paylaşmaları istenir (**OB9, E3.5**). Çalışma ortamını iş birliğiyle temizleyerek düzenli bir alan oluşturmaları sağlanır (**SDB2.2**). Aynı zamanda düzenli bir çalışma ortamının üretkenliği arttırdığı, sağlığı koruduğu ve yaşam kalitesini iyileştirdiği üzerinde durulur (**D18.2**). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel olarak sergilenir. Bu ürünler performans görevi kapsamında ele alınarak gelişim dosyası, öz değerlendirme veya grup değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden doğal formlardan hareketle üç boyutlu çalışmalar veya mimari tasarımlar yaparak tasarımlarının dönüşüm aşamalarını yansıtan animasyon hazırlamaları, doğadaki yapıları form ve işlevsellik bağlamında değerlendirerek günlük yaşamda kullanılabilir tasarımlara dönüştürmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilere doğadaki dönüşüm ve biçimsel değişim süreçlerini anlatan videolar veya animasyonlar izletilebilir. Öğrencilerin doğadaki temel biçimsel yapıları gözlemleyip sadeleştirmeleri, bu yapılardan yola çıkarak kâğıt katlama teknikleriyle üç boyutlu origami çalışmaları gerçekleştirmeleri sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. SINIF

2. TEMA: SANATIN GÖRSEL DİLİ

Öğrencilerin farklı kültürlere ait motiflerin estetik ve sembolik özelliklerini incelemeleri, tarihî ve toplumsal bağlamlarını keşfetmeleri, geleneksel motifleri çağdaş tasarım anlayışıyla yorumlamaları ve sürdürülebilir sanat anlayışıyla ileri dönüşüm ürünleri oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB2. Görsel Mesajı Okuma, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

—

EĞİLİMLER

E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.6. Analitiklik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D4. Dostluk, D14. Saygı, D17. Tasarruf, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.6.2.1. Farklı kültürlere ait günlük eşyalar, kıyafetler ve mimarideki görsel mesajları okuyabilme

- a) Farklı kültürlere ait görsel göstergelerin sembolik ve estetik özelliklerini algılar.
- b) Farklı kültürlere ait görsel göstergelerdeki mesajları, yerel ve evrensel değerler açısından anlamlandırır.

GS.6.2.2. Farklı kültürlere ait estetik motiflerle ileri dönüşüm ürünü yapabilme

- a) Farklı kültürlere ait günlük eşyalar, kıyafetler ve mimarideki motifleri stilize ederek ileri dönüşüm ürünü tasarlar.
- b) Farklı kültürlere ait günlük eşyalar, kıyafetler ve mimarideki stilize edilmiş motiflerden esinlenerek ileri dönüşüm ürünü oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Uluslararası Motifler

Stilizasyon

İleri Dönüşüm

Anahtar Kavramlar

ileri dönüşüm, stilizasyon

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri, gelişim dosyaları ve dereceli puanlama anahtarları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden farklı kültürlere ait motifleri sadeleştirerek ileri dönüşüm ürünü oluşturmaları istenir. Çalışmalarında geleneksel motifleri yenilikçi tasarım anlayışıyla yorumlayarak sürdürülebilir malzemelerle estetik ve işlevsel bir bütünlük içinde uygulamaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin kullanım ömrünü tamamlamış nesne ve objelerin farklı estetik yaklaşımlarla sürdürülebilir ürünlere dönüştürülebileceğine ilişkin farkındalığa sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Kullanım ömrünü tamamlamış nesne ve objelerin farklı estetik yaklaşımlarla sürdürülebilir ürünlere dönüştürülebileceğine ilişkin farkındalıklarını ölçmek için öğrencilere aşağıdakilere benzer kısa cevaplı sorular yöneltilir:

- Günlük hayatta geri dönüştürülebilen veya yeniden kullanılabilen malzemeler nelerdir?
- Eskimiş veya işlevini yitirmiş bir eşyayı sanat yoluyla nasıl değerlendirebilirsiniz?

Köprü Kurma

Günlük yaşamda karşılaştıkları nesneler üzerinden ileri dönüşüm ve sanatsal üretim arasında ilişki kurmaları için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Daha önce bir sanat eserinde geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanıldığını fark ettiniz mi?
- Bir sanatçı olsaydınız çevrenizdeki sürdürülebilir malzemeleri nasıl bir sanat eserine veya kullanışlı bir ürüne dönüştürdünüz?
- Eskimiş bir giysi veya çantayı yeniden tasarlayarak farklı bir kullanım alanı oluşturabilir misiniz? Nasıl bir değişiklik yapardınız?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.6.2.1

Öğrencilerden farklı kültürlere ait günlük eşyalar, kıyafetler ve mimarideki görsel mesajları okuyabilmeleri beklenir. Bu kapsamda Anadolu kültürüne ait çini motifleri, halı ve kilim desenleri, Osmanlı kaftanları, Selçuklu kervansaray mimarisindeki süslemeler; dünya kültürlerinden Endülüs seramik motifleri, Hint mandalaları, Japon kimonoları ve Hint saray mimarisindeki bezemeleri yazılı ve dijital kaynaklardan incelemeleri istenir (**KB2.6, OB1, OB5**). Farklı kültürlere ait görsel göstergelerin sembolik ve estetik özelliklerini algılamaları için (**a**) öğrencilerden edindikleri bilgileri sınıfta paylaşmaları ve farklı kültürlere ait motifleri desen tekrarı, renk kullanımı, simetri, asimetri gibi yönlerden karşılaştırmaları istenir (**KB2.7, OB4**). Seçtikleri motifleri inceleyerek kısa notlar almaları ve küçük gruplar hâlinde fikirlerini paylaşmaları beklenir (**E3.5, SDB2.1, OB1**). Motiflerin kendilerinde uyandırdığı duygu ve düşünceleri paylaşarak görsel göstergelerin bireysel algıyı nasıl şekillendirdiğini değerlendirmeleri istenir (**SDB1.1**). Bu süreçte konuşma halkası veya rulman tekniği ile öğrencilerin kendi yorumlarını ifade etmeleri ve birbirlerini dikkatle dinlemeleri sağlanır (**D4.2, D14.1**). Farklı kültürlere ait görsel göstergelerdeki mesajları, yerel ve evrensel değerler açısından anlamlandırmaları için (**b**) öğrencilerden motiflerin temsil ettiği anlamlar üzerine düşünceleri beklenir. Beyin fırtınası tekniği ile motiflerin sembolik ve öznel mesajlarını belirlemeleri istenir. Kültürel bağlamlarına göre motiflerin anlamlarını tartışmaları ve motiflerdeki benzerlikleri değerlendirmeleri beklenir (**KB2.18, OB4, SDB2.3**). Öğrencilerin kültürel miras, inançlar, coğrafi konum ve yaşam biçimlerinin motifler üzerindeki etkilerini araştırmaları sağlanır. Öğrencilerden sokratik tartışma yöntemiyle belirli motiflerin farklı kültürlerdeki kullanım amaçlarını sorgulamaları beklenir (**KB2.8**). Farklı coğrafyalarda kullanılan benzer motiflerin, ortak anlamlar taşıyabileceğini fark etmeleri sağlanır (**SDB2.3**). Aynı coğrafi bölgelerde yaşayan toplumların motiflerinde ortak unsurlar bulunmasının nedenleri üzerinde durularak kültürel etkileşimlerin sanata yansımalarını analiz etmeleri beklenir. Bu süreçte öğrencilerin farklı kültürlere ait sanatsal unsurlara açık olmaları ve kültürel çeşitliliğin estetik bir zenginlik sunduğunu fark etmeleri sağlanır (**D14.3**). Öğrencilerden Kültür kavramının temel unsurlarına vurgu yapılarak öğrencilerden motiflerin süsleme unsuru olmasının yanında toplumların değerlerini, kimliklerini ve yaşam biçimlerini yansıtan göstergeler olduğunu anlamaları beklenir (**OB5, OB9**). Evrensel motiflerin farklı toplumlar arasında ortak değerler oluşturduğuna dikkat çekilir. Öğrencilerden motiflerin hem yerel hem de evrensel bağlamdaki anlamlarını inceleyerek kültürlerarası bağlantılar hakkında çıkarımlar yapmaları istenir (**OB4, SDB3.3**). Grup tartışmaları ve karşılaştırmalı analizler aracılığıyla kültürel farkındalık kazanmaları sağlanır. Sürecin değerlendirilmesinde kontrol listesi kullanılabilir.

GS.6.2.2

Öğrencilerden farklı kültürlere ait estetik motiflerle ileri dönüşüm ürünü yapabilmeleri beklenir. Bu süreçte Anadolu çini motifleri, Osmanlı kaftanları, Japon kimonoları, Endülüs seramik motifleri gibi tasarımların tarihî bağlam içindeki işlevsel ve estetik yönlerini karşılaştırmaları istenir (**KB2.7, OB5**). Motiflerin ortaya çıktıkları dönemin kültürel ve toplumsal ihtiyaçlarına nasıl cevap verdiğini analiz ederek karşılaştırma tablosu oluşturmaları beklenir (**E3.6**). Öğrencilerden çalıştıkları motifleri, Venn şeması veya grafik düzenleyicilerle sunarak sınıf ortamında paylaşmaları istenir (**OB7**). Örneğin Türk halılarındaki hayat ağacı motifi ile Hint mandalalarındaki dairesel tasarımları, her iki kültürün manevi değerlerini ve sembolik anlatımlarını ifade etme biçimleri açısından incelemeleri sağlanır. Farklı kültürlere ait günlük eşyalar, kıyafetler ve mimarideki motifleri stilize ederek ileri dönüşüm ürünü tasarlamaları için (**a**) öğrencilerden geleneksel motifleri işlevsellik ve görsel özellikleri açısından analiz ederek günümüz tasarım anlayışına uyarlamaları beklenir (**E3.3**). Bu kapsamda Osmanlı lale motifleriyle Japon kimonolarındaki çiçek desenleri birleştirilerek yeni bir tekstil desenine dönüştürmeleri sağlanır (**SDB3.2**).

Farklı kültürlerle ait günlük eşyalar, kıyafetler ve mimarideki stilize edilmiş motiflerden esinlenerek ileri dönüşüm ürünü oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden seçtikleri motifleri kullanım ömrünü tamamlamış ürünler üzerine uygulamaları beklenir **(OB8)**. Bu kapsamda telefon kılıfı, çanta, defter kapağı, plastik şişe, metal meşrubat kutuları, tişört, şal, şapka gibi kişisel eşyalar; ahşap pano, su şişesi, kupa, seramik tabak, plastik veya karton tabak, bardak gibi dekoratif ürünler arasından seçim yapmaları sağlanır **(SDB1.1)**. Seçtikleri motifleri ürünün yüzeyiyle uyumlu olacak şekilde bütünleştirmeleri sağlanır **(KB2.20)**. Sadeleştirilmiş motifleri önce kâğıt veya kumaş üzerinde çalışmaları, ardından dijital ortamda düzenlemeleri beklenir. Bu süreçte şablon baskı, dijital baskı, kumaş boyama, nakış, ahşap kazıma, akrilik, kolaj gibi teknikleri kullanmalarına imkân tanınır. Sürdürülebilir malzemelerle yapılan tasarımlar aracılığıyla çevre bilinci geliştirmeleri sağlanır **(D17.3, D18.3, OB8)**. Süreç boyunca karşılaştıkları zorluklara birlikte çözüm üretmeleri ve iş birliği içinde çalışmaları beklenir **(SDB2.2)**. Ortak hedeflere ulaşmak için fikir alışverişi yaparak dayanışma içinde hareket etmeleri desteklenir **(D4.1)**. Öğrencilerden motiflerin geleneksel, sadeleştirilmiş ve ürünle bütünleşmiş formunu aşamalı olarak gelişim dosyalarında paylaşmaları istenir. Çalışmaları işlevsellik, kültürel değerleri yansıtırma biçimi ve yenilikçi tasarım anlayışına katkısı açısından değerlendirmeleri sağlanır **(SDB3.3)**. Bir tasarımın estetik olmasının yanında en önemli özelliklerinden birinin de işlevsellik olduğu vurgulanır. Öğrencilerin aynı zamanda millî ve manevî değerleri yansıtan kültürel kimliklerin sanatsal yorumlarla korunabileceği ve yaygınlaştırılabileceğini fark etmeleri beklenir **(OB5)**. Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel olarak sergilenir. Bu ürünler performans görevi kapsamında ele alınarak gelişim dosyası veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden tasarladıkları çok kültürlü motifleri okul kantinindeki ve bahçesindeki banklara, sandalyelere, masalara veya duvarlara uygulayarak mekânlaştırmaları; kendi motiflerini bütünleştirecek günlük eşyaları, kıyafetleri ve mimari öğeleri de tasarımları ve şekillendirmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilere hazır şablonlar ve motifler verilerek onların yalnızca sadeleştirme ve istedikleri renklere boyamaları, karmaşık motifler veya teknikler yerine temel düzeydeki yöntemlerle çalışmaları sağlanabilir. Öğrencilere dijital platformlarda motiflerle ilgili etkileşimli etkinlikler yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. SINIF

3. TEMA: SANATÇILAR VE ESERLERİ

Öğrencilerin kaligrafik unsurlar içeren sanat eserlerini incelemeleri, hat sanatının tarihî ve kültürel bağlamını araştırmaları, farklı kültürel yazı biçimlerini tanımlamaları ve kaligrafi-den faydalanarak modern tasarım anlayışına uygun özgün kompozisyonlar oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB3. Sanat Eserini İnceleme, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

—

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.6. Seçicilik, E3.3. Yaratıcılık, E3.1. Muhakeme, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D3. Çalışkanlık, D11. Özgürlük, D15. Sevgi, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Sosyal Bilgiler, Türkçe, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Geleneksel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.4. Çözümleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.17. Değerlendirme, KB2.20. Sentezleme, KB3.3. Eleştirel Düşünme, SAB2.1. Görsel Mesajı Algılama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.6.3.1. Kaligrafik unsurlar içeren sanat eserini inceleyebilme

- Kaligrafik unsurlar içeren eseri sanatsal açıdan betimler.
- Kaligrafik unsurlar içeren eseri sanatsal açıdan çözümler.
- Kaligrafik unsurlar içeren eseri sanatsal açıdan yorumlar.
- Kaligrafik unsurlar içeren eser hakkında sanatsal yargıda bulunur.

GS.6.3.2. Modern tasarım anlayışına uygun kaligrafik kompozisyon yapabilme

- Ritmik ilişkileri kullanarak modern tasarım anlayışına uygun kaligrafik kompozisyon tasarlar.
- Ritmik ilişkileri kullanarak modern tasarım anlayışına uygun kaligrafik kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Çağdaş Türk Resim Sanatında Hat
Kaligrafi ve Ritmik İlişkiler

Anahtar Kavramlar

güzel yazı sanatı, hat, kaligrafi, modern tasarım, ritmik ilişkiler

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formları, kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları ve ekran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden farklı kültürlere ait kaligrafi biçimlerinden esinlenerek modern tasarım anlayışına uygun özgün kaligrafik kompozisyonlar oluşturmaları istenir. Yazıyı estetik bir tasarım unsuru olarak kullanmaları ve ritmik ilişkiler kurarak düzenleme yapmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin yazının tarihini ve yazıdan önce insanların duygu ve düşüncelerin resimlerle anlattıklarını bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin yazının ortaya çıkışıyla ilgili bilgi düzeyleri, aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- İnsanlar yazının bulunmasından önce duygu ve düşüncelerini nasıl ifade ediyorlardı?
- Yazı, hangi ihtiyaçlar sonucunda ortaya çıkmış olabilir?

Köprü Kurma

Öğrencilerin yazının estetik yönünü ve sanat eseri içinde anlatım aracı olabileceğini düşünmelerini sağlamak için aşağıdakilere benzer soruları yanıtlamaları beklenir:

- Sizce yazı sadece bir iletişim aracı mıdır yoksa bir resimde veya fotoğrafta kullanılabilir mi?
- Harfleri kullanarak yeni bir şekil veya motif oluşturabilir misiniz?
- Yazının bir sanat eseri içinde ne gibi bir rolü olabilir?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.6.3.1

Öğrencilerden kaligrafik unsurlar içeren sanat eserini inceleyebilmeleri beklenir. Bu amaçla hat sanatının tarihine, temel özelliklerine, hat sanatında kullanılan yazı tarzlarına, önemli sanatçılara ve eserlerine dair bilgi edinmeleri sağlanır (**KB2.6, OB1**). Araştırma sürecinde öğrencilerin belgeseller, kitaplar ve dijital kaynaklardan yararlanmaları ve topladıkları bilgileri düzenleyerek dijital veya fiziksel panolarda paylaşmaları sağlanır (**OB2**). Ayrıca öğrencilerden sanal müze ziyaretleri yaparak hat sanatı eserlerini incelemeleri beklenir (**OB5**). Öğrencilerin Feyhman Duran'ın "Kaligrafik Kompozisyon", Sabri Berkel'in "Beşli Kompozisyon" veya Erol Akyavaş'ın "Kaligrafik Kompozisyon" isimli eserlerini incelemeleri sağlanır. İncelenen eserler öğrencilerle birlikte belirlenir ve seçim sürecinde öğrencilerin tercih sebeplerini açıklamaları istenir (**D3.4, SDB1.1, SDB2.1**). Bu süreçte öğrencilerden kendi ilgi, değer ve estetik algılarına uygun seçimler yapmaları, bu seçimleri bilinçli biçimde temellendirmeleri ve tercihlerinin sorumluluğunu almaları beklenir (**E1.6**). Eserler hakkında merak ettiklerini sormaları, hissettiklerini ifade etmeleri ve eserle bağ kurmaları sağlanır (**E1.1, E3.8, SDB1.1**). Kaligrafik unsurlar içeren eseri sanatsal açıdan betimlemeleri için (**a**) öğrencilerden seçtikleri eserin sanatçısı, türü, yapım tekniği, boyutları ve yapım yılı hakkında tahminde bulunmaları istenir. Tahminlerini eser künyesiyle karşılaştırarak değerlendirmeleri beklenir (**OB1**). Eserde yer alan bilgi objelerini belirlemeleri ve detaylı olarak listelemeleri sağlanır. Kaligrafik unsurlar içeren eseri sanatsal açıdan çözümlemeleri için (**b**) eserin konusunu anlamaları ve sanat elemanları ile tasarım ilkelerini belirlemeleri istenir. Kompozisyonun yapısını analiz ederek espas, zıtlık, ritim ve vurgunun etkilerini incelemeleri beklenir (**OB9**). Geleneksel ve çağdaş hat sanatına ait eserleri karşılaştırarak kültürel farklılıkları keşfetmeleri sağlanır (**KB2.7, OB5**). Mimar Sinan'ın Süleymaniye Camii (İstanbul), Selimiye Camii (Edirne) ve Sedefkar Mehmet Ağa'nın Sultan Ahmed Camii (İstanbul) eserlerinde yer alan hatları çizgi kalınlığı, yön ve boşluk kullanı açısından analiz etmeleri beklenir. Hat sanatının cami kubbeleri, mihrap süslemeleri ve mimari yapılarındaki yerini fark etmeleri istenir. Kaligrafik unsurlar içeren eseri sanatsal açıdan yorumlamaları için (**c**) eserin konusuyla görsel bileşenler arasında ilişki kurmaları sağlanır. Hat sanatının kompozisyon içindeki etkisini tartışarak bireysel görüşlerini paylaşmaları istenir (**D11.2, SDB2.1**). Geleneksel eserlerde hat unsurlarının simetrik, çağdaş eserlerde ise dengesiz ve asimetrik olabileceği üzerine çıkarımlarda bulunmaları beklenir (**KB2.10**). Bu aşamada çağdaş eser örnekleri üzerinden öğrencilerin hat sanatının resim içindeki kullanımını fark etmeleri sağlanır (**SAB2.1, OB5**). Geçmişten günümüze hat sanatının değişimini kavrayarak kültürel değerlerin korunması üzerine düşünceleri istenir (**D19.3, OB5**). Kaligrafik unsurlar içeren eser hakkında sanatsal yargıda bulunmaları için (**ç**) öğrencilerden eseri sanat kuramları çerçevesinde değerlendirmeleri beklenir. Anlatımcı ve biçimci sanat kuramlarını temel alarak eserin görsel düzenlemesi, hat sanatının mesaj üzerindeki etkisi ve biçim içerik uyumu üzerine analiz yapmaları sağlanır (**KB3.3**). Öğrencilerden belirlenen ölçütlere göre eseri değerlendirerek estetik yargılarını ifade etmeleri beklenir (**OB4, KB2.17**). Bu aşamada çıkarımlarını gerekçelendirmeleri ve görüşlerini paylaşmaları sağlanır (**SDB3.3**). Sanatçıların eserler aracılığıyla sanata yaptığı katkılar açıklanır. Öğrencilerin sanatçılara yönelik saygı ve vefa duygusu geliştirmeleri sağlanır (**D15.2**). Süreç gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

GS.6.3.2

Öğrencilerden modern tasarım anlayışına uygun kaligrafik kompozisyonlar yapabilmeleri beklenir. Ritmik ilişkileri kullanarak kompozisyon tasarımları için (**a**) farklı kültürel kaligrafi (güzel yazı sanatı) biçimleri ile bunların tarihî, kültürel ve sembolik bağlarını araştırmaları istenir (**KB2.6, OB1**). Bu kapsamda Türk-İslam, Çin, Japon, Kore ve Latin yazı tarzlarının karakteristik ve estetik özelliklerini incelemeleri beklenir (**OB4**). Öğrencilerin güzel yazı sanatı geleneklerinin evrenselliğini, bu geleneklerin sanatın diğer dallarıyla olan ilişkisini sorgulayarak kültürel farkındalıklarını artırmaları ve eleştirel düşünme becerilerini

geliştirmeleri sağlanır (**KB2.4, KB2.8**). Bu aşamada öğrencilerden Burhan Doğançay'ın "Fısıldayan Duvar" ve "Kurdeleler Serisi"nde yer alan eserlerdeki kültür unsurlarını analiz ederek tasarım ilkeleri bağlamında yazının kompozisyonlara kattığı sanatsal ve kültürel değerler üzerinde düşünceleri istenir (**OB5**). Yazının bilgi aktaran bir araç olmasının yanı sıra sanatsal kompozisyonlarda çizgisel etki ve hareket unsuru sağlayan bir tasarım ilkesi olduğunu fark etmeleri beklenir. Bu bakışla farklı kültürel kaligrafilere elde ettikleri biçimsel özellikleri, geleneksel biçimleri modern bir yaklaşımla yorumlamaları ve bağlamından kopmadan dönüştürmeleri istenir (**OB4, E3.3**). Harfleri ve kelimeleri sadeleştirerek yeni figüratif biçimler tasarlamaları, aynı zamanda estetik düzeni ve iletme istedikleri mesajı göz önünde bulundurmaları sağlanır. Ritmik ilişkileri kullanarak modern tasarım anlayışına uygun kaligrafik kompozisyon oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden resim, kolaj veya dijital tekniklerle çağdaş düzenlemeler yapmaları beklenir. Resim uygulamaları için öğrencilere pastel boya, sulu boya, guaj boya, akrilik boya veya renkli kuru kalemler önerilirken kolaj çalışmaları için renkli kâğıtlar, gazete veya dergilerden kesilmiş görseller, tekstil malzemeleri gibi zengin materyal seçeneği sunulur. Ayrıca öğrencilerden kendi ürettikleri veya hazır ebru kâğıtlarını kullanarak kaligrafik yazılar için fon oluşturmaları, ebru desenlerini keserek kaligrafik harfler hazırlamaları, ebru desenlerinden yararlanarak kaligrafik harf tasarımları geliştirmeleri veya dijital ortamda ebru efektlerini kullanarak modern kompozisyonlarını zenginleştirmeleri istenebilir. Dijital çalışmalara yönelecek öğrencilere uygun grafik tasarım yazılımları ve uygulamalar önerilir. Öğrencilerden grafik tasarım programlarıyla modern yazı düzenleri oluşturmaları veya fotoğraf üzerine dijital olarak yazı ekleyerek çağdaş düzenlemeler yapmaları beklenir (**E3.3, E3.1**). Öğrencilerin sanatsal kompozisyonlarında kaligrafik unsurları kullanılarak tekrarlayan ritmik desenler oluşturmaları sağlanır (**KB2.20**). Kaligrafiyi, hikâyeyi anlatan görsel bir bileşen olarak düşünerek metin ve resimlerin birleştirildiği tasarımlar oluşturmaları teşvik edilir (**SDB1.2**). Sanatsal üretim sürecinde öğrencilerin estetik bütünlük kurmalarını desteklemek amacıyla ney, ud ve tambur gibi geleneksel Türk çalgılarının yer aldığı, sözsüz ve çağdaş düzenlemelerden oluşan müzikler öğrencilere dinletilir. Öğrencilerden tamamladıkları çalışmaları sınıfta sunmaları ve konuşma halkası tekniği ile birbirlerinin çalışmalarını incelemeleri beklenir (**SDB2.1**). Her öğrenciden arkadaşlarının eserlerindeki güçlü yönleri ve geliştirilmesi gereken noktaları paylaşmaları istenir (**E3.5**). Sanatsal ürünlerin çağdaş sanatla bağlantısı ve özgünlükleri üzerine değerlendirme yapmaları sağlanır (**OB9**). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel olarak sergilenir. Bu ürünler performans görevi kapsamında ele alınarak akran değerlendirme formu veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden dijital animasyon teknikleri kullanarak hareketli harfler veya yazılar tasarlamaları istenebilir. Çalışmalarını sosyal medya, dijital sanat projeleri veya etkileşimli tasarımlar için düzenlemeleri sağlanabilir. Geleneksel araç ve gereçlerle Osmanlı ve Türk-İslam sanatına uygun hüsnühat ve tezhip uygulamaları yapmaları istenebilir. Türk-İslam kaligrafisinin yanı sıra Latin, Çin, Japon ve Kore yazı sistemlerini inceleyerek modern tasarım anlayışına uygun sanatsal kompozisyonlar oluşturmaları istenebilir. Sürdürülebilir malzemeler kullanarak üç boyutlu kaligrafik ürünler tasarlamaları, bu ürünleri mekân içinde düzenlemeleri, sanat ve mekân ilişkisini kurmaları sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerden büyük ve kolay okunabilir harflerle yazı alıştırmaları yapmaları istenebilir. Gazete ve dergilerden kesilmiş harfleri birleştirerek veya belirli harf yahut kelimeleri tekrar ederek desen oluşturmaları sağlanabilir. Ayrıca öğrencilerden hazır ebru kâğıtlarını kaligrafik yazılar için zemin olarak kullanmaları istenebilir. Öğrencilerin dijital ortamda kaligrafi uygulamaları veya etkileşimli yazı oyunları aracılığıyla yazı çalışmaları yapmaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. SINIF

4. TEMA: ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE

Öğrencilerin oran-orantı kurallarını ve görsel dengeyi gözeterek üçgen kompozisyon yapısına uygun natürmort yapımları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

ALAN
BECERİLERİ SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL
BECERİLER —

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiçlik

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.2. İş Birliğı

Değerler D10. Mütevazılık, D17. Tasarruf, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER Matematik

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER KB2.4. Çözümleme, KB2.14. Yorumlama, KB2.17. Değerlendirme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- GS.6.4.1. Simetrik üçgen kompozisyon yapısına uygun natürmort yapabilme
- Simetrik üçgen kompozisyon yapısına uygun natürmort tasarlar.
 - Oran-orantı ve yerleştirme kurallarını kullanarak natürmort oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Simetrik Üçgen Kompozisyon ve Natürmort
Kompozisyonda Oran-Orantı ve Yerleştirme

Anahtar Kavramlar

görsel denge, kompozisyonda yerleştirme, simetri eksen, simetrik kompozisyon, üçgen kompozisyon

ÖĞRENME KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden simetrik üçgen kompozisyon yapısına uygun natürmort oluşturmaları istenir. Natürmort çalışmalarını oran-orantı ve yerleştirme kurallarına göre yapmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin kompozisyonda vurgu kavramını bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin kompozisyonda vurguya ilişkin bilgi düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Kompozisyonda vurgu ne anlama gelmektedir?
- Kompozisyonlarda vurgu olmasaydı eserdeki nesneler nasıl görünürdü?

Köprü Kurma

Öğrencilere vurgu ile simetrik üçgen kompozisyon yapısını ilişkilendirmeleri için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Üçgenin en dikkat çekici noktaları nerelerdir? Neden?
- Simetrik bir üçgen kompozisyon oluştursaydınız en dikkat çekici nesneyi nereye yerleştirdiniz? Neden?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.6.4.1

Öğrencilerden simetrik üçgen kompozisyon yapısına uygun natürmort yapabilmele-ri beklenir. Türk ressamı Süleyman Seyyid'in "Karpuzlu Natürmort", Hale Asaf'ın "Fırçalı Natürmort", Feyhaman Duran'ın "Bahar Dalları"; Batı resim sanatından ise Giorgio Morandi'nin (Corcio Morandi) "Şişeler" (İt. Bottiglie, "Bottiyne") isimli eser görsel-lerini dijital veya basılı ortamda incelemeleri sağlanır (OB4). Öğrencilerden bu eser-lerdeki kompozisyon yapılarını ve nesnelerin oranlarını analiz etmeleri istenir (OB9, KB2.4). Kompozisyonlarda simetrik ve üçgen yapının birleşimiyle oluşan görsel etki-ler üzerine küçük gruplar hâlinde konuşma halkası oluşturmaları ve bu doğrultuda fikir üretmeleri beklenir (SDB2.2). Simetrik üçgen kompozisyon yapısına uygun natürmort tasarımları için (a) öğrencilerden natürmort düzenlemesi hazırlamaları istenir. Kom-pozisyondaki odak noktasını üçgenin uç kısmına yerleştirmelerinde ve diğer nesneleri alt kademelere konumlandırmalarında öğrencilere rehberlik edilir. Nesneleri kompozis-yonda tepe noktasının iki yanına, eşit aralıklarda ve görsel denge oluşturacak şekilde yerleştirmeleri sağlanır (E3.7). Oran-orantı ve yerleştirme kurallarını kullanarak natür-mort oluşturmaları için (b) öğrencilerden düzenledikleri natürmortu kâğıda aktarma-ları beklenir (OB9). Kömür kalem (füzen) ve grafit kalem, temel malzeme olarak tanıtılır. Malzeme seçimlerini kendi tercihleri doğrultusunda yapmaları sağlanır (E1.2, SDB1.1).

Öğrencilerden nesneleri geometrik formlarla ilişkilendirmeleri ve yüzeye simetri eksenini kullanarak yerleştirmeleri istenir. Öğrencilerin şişe için silindir, elma için küre gibi şekiller kullanmaları sağlanır. Kalemlemleri kullanarak nesnelerin yükseklik ve genişliğini ölçmeleri ve bu oranları kâğıt üzerine doğru şekilde aktarmaları için öğrencilere rehberlik edilir. Kömür kalemle geniş tonlamalar için kavrama tutuşu, detaylı çizimler için üç parmak tutuşu kullanmaları önerilir. Kömür kalemin fırça, kâğıt peçete, parmak veya pamukla dağıtılabilirliği gösterilir. Sabitleyici spreyin, çalışma sürecinde katmanları sabitlemek ve tamamlanan çalışmanın kalıcılığını artırmak amacıyla kullanıldığı açıklanır. Öğrencilere öğrenme eksikleri hakkında geri bildirim verilerek düzeltme yapmaları sağlanır (**SDB1.2**). Çalışma sırasında simetrik yapı ve üçgen formun estetik yönüne dikkat çekilirken farklı düzenleme fikirlerine de izin verilebilir. Öğrencilerin malzemeleri tasarruflu kullanmaları ve çalışırken hijyen kurallarına uymaları sağlanır (**D17.3, D18.1**). Çalışmanın sonunda konuşma halkası tekniği ile kompozisyonlarındaki düzeni, oran-orantı ilişkisini, nesnelerin yüksekliği ve boyutlarının üçgen forma uygunluğunu açıklamaları beklenir (**E3.5**). Kompozisyonlarını değerlendirirken başarılı buldukları ve geliştirilmesi gereken yönlerini belirtmeleri istenir (**D10.1, SDB1.2, KB2.17**). Öğrendikleri yeni kavramları, kendi cümleleriyle ifade etmeleri beklenir (**KB2.14, OB9**). Süreç boyunca edindikleri deneyimleri ve çalışmalarının sonuçlarını açık fikirlikle ifade etmeleri sağlanır (**E3.5, SDB1.3**). Düzenli bir çalışma ortamının üretkenliği artırdığı ve disiplin sağladığı vurgulanarak öğrencilerin iş birliği içinde çalışma ortamını temizlemeleri sağlanır (**D18.2, SDB2.2**). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listesi ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden üçgen kompozisyon yapısını dikkate alarak asimetrik düzende, çok figürlü sahneler oluşturmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerin en fazla üç nesne içeren simetrik bir üçgen kompozisyon oluşturmaları ve bu düzenlemeyi çizimle ifade etmeleri sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. SINIF

5. TEMA: RENK VE ESTETİK

Öğrencilerin yüz oranlarını ve aks çizgisini dikkate alarak merkezî kompozisyon yapısına uygun portre yapmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E3.2. Odaklanma, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D10. Mütevazılık, D11. Özgürlük, D17. Tasarruf, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB1. Temel Beceriler, KB2.4. Çözümleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.6.5.1. Merkezî kompozisyon yapısına uygun portre yapabilme

- Merkezî kompozisyon yapısına uygun portre tasarlar.
- Yüz oranlarına ve yerleştirme kurallarına uygun şekilde portre oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Resim Sanatında Portre
Merkezî Kompozisyon

Anahtar Kavramlar

aks çizgisi, portre

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden yüz oranlarını ve aks çizgisini dik-kate alarak merkezî kompozisyon yapısına uygun portre oluşturmaları istenir. Portreleri, yüz oranlarına ve yerleştirme kurallarına göre yapmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin simetri eksenini ve simetrik üçgen kompozisyon yapıları hakkında temel bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere simetri eksenini ve simetrik üçgen kompozisyon konusundaki bilgilerini ölçmek için aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Merkezî kompozisyonlarda neden dikdörtgen, kare veya çokgen yerine üçgen kullanılmıştır?
- Simetrik bir üçgen kompozisyonda ana figür veya odak noktası genellikle nereye yerleştirilir?
- Bir üçgen kompozisyonu simetrik hâle getirmek için figürleri nasıl yerleştirirsiniz?

Köprü Kurma

Öğrencilere merkezî, simetrik ve üçgen yapıyı portreyle ilişkilendirmeleri için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Aynaya baktığınızda yüzünüzde simetriyi sağlayan hayalî bir çizgi çizecek olsanız bu çizgi nereden geçerdi?
- Merkezde konumlandırılmış bir yüz mü yoksa hafif yana dönük bir yüz mü daha simetrik portre oluşturur?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.6.5.1

Öğrencilerden merkezî kompozisyon yapısına uygun portre yapabilmeleri beklenir. Bu kapsamda farklı kültürlerde portre sanatının yeri, Türk resim sanatındaki portre örnekleri ve dünyadan önemli portre temalı eserler hakkında araştırma yapmaları istenir (**OB1, E3.2, KB2.6**). Araştırmalarını görsellerle destekleyerek poster veya dijital araçlarla sunmaları beklenir. İnsan yüzünün özellikleri ve yüz oranlarına ilişkin temel bilgiler verilir. Yüzün önden ve yandan oranlarını, geometrik şekillerle benzetim yaparak açıklamaları sağlanır. Çocuk ve yetişkin yüzlerindeki oranların, gelişime bağlı olarak değiştiği vurgulanır. Yüzün simetrik yapısı, dikey ve yatay aks çizgileri üzerinden açıklanır. Öğrencilerden bu aksları kendilerinin veya arkadaşlarının yüzlerinde hayalî olarak belirlemeleri istenir. Merkezî kompozisyon yapısına uygun portre tasarımları için (**a**) öğrencilerden ünlü sanatçıların portre örneklerini incelemeleri istenir. Bu amaçla İbrahim Çallı'nın "Atatürk Portresi" ile Fausto Zonaro'nun "Otoportre" ve "Abdülhamit'in Portresi" isimli eser görsellerini dijital veya basılı ortamda incelemeleri sağlanır (**OB4, OB9**).

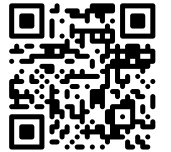
Öğrencilerden bu eserlerdeki yüz oranlarını simetrik kompozisyon yapılarını ve sanatçılardan yüz ifadelerini yansıtırma biçimlerini analiz etmeleri beklenir (**KB2.4**). Cepheden çekilmiş bir fotoğraftan hareketle öğrencilerden portre planlamaları istenir. Yüz oranlarına ve yerleştirme kurallarına uygun şekilde portre oluşturmaları için (**b**) yüzdeki bölümleri, ana aks çizgisine göre yerleştirmeleri beklenir (**KB1**). Toz pastel ve yağlı pastel, temel malzeme olarak tanıtılır. Öğrencilerin malzeme seçimlerini kendi tercihleri doğrultusunda yapmaları sağlanır (**D11.2, E1.2, SDB1.1**). Toz pastelin kâğıt peçete, pamuk veya parmakla dağıtılabileceği, yağlı pastellerin ise üst üste uygulanarak yoğun görünüm ve yumuşak geçişler sağlanabileceği gösterilir. Yüz hatlarını geometrik şekillerle ilişkilendirerek çizimleri istenir (**KB2.4, KB2.20**). Gözler için oval, burun için üçgen veya dikdörtgen, ağız için yay çizgileri kullanmaları önerilir. Portreye kişilik özelliklerini yansıtan aksesuarlar ve merkezî simetrik dengeyi sağlayacak arka plan detayları eklemeleri istenebilir. Öğrencilerin malzemeleri tasarruflu kullanmaları ve çalışırken hijyen kurallarına uymaları sağlanır (**D17.3, D18.1**). Toz pastel çalışmalarını, spreyle sabitlemeleri beklenir. Öğrenme eksikleri hakkında geri bildirim verilerek öğrencilerden düzeltme yapmaları sağlanır. Portrelerin fiziksel niteliklerin yanı sıra kültürel ve tarihî hikâyeler taşıdığı vurgulanır. Göç hareketleri ve tarihî olayların yüz ifadelerine etkisini tartışmaları sağlanır (**KB2.18, SDB2.1**). Yüzdeki karakteristik özelliklerin kültürel bir zenginlik olduğunu, bu farklılıkların kabul edilip değer verilmesi gerektiğini kavramaları beklenir (**OB5**). Öğrencilerden kendi çalışmalarını yüz oranlarının aks çizgisine uygunluğu, kompozisyon bütünlüğü ile açık, orta ve koyu değer kullanımı açısından değerlendirmeleri istenir (**SDB3.3, OB4**). Kompozisyonlarını değerlendirirken başarılı buldukları ve geliştirilmesi gereken yönlerini belirtmeleri sağlanır (**D10.1, SDB1.2**). Süreç boyunca edindikleri deneyimleri ve çalışmalarının sonuçlarını açık fikirlilikle ifade etmeleri istenir (**E3.5, SDB1.3**). Düzenli bir çalışma ortamının üretkenliği artırdığı ve disiplin sağladığı vurgulanarak öğrencilerin iş birliği içinde çalışma ortamını temizlemeleri sağlanır (**D18.2, SDB2.2**). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listesi ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden portre çalışmalarını çapraz bakış açısından çizmeleri, kâğıt hamuru kullanarak kendi kültürlerini veya farklı kültürleri yansıtan maskeler hazırlamaları istenebilir.
- Destekleme** Öğrencilerin portre çalışmalarını yandan görünüm (profil) olarak çizmeleri, renkli kartonlar veya şekillendirmeye uygun çeşitli malzemelerle maske yapmaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. SINIF

6. TEMA: MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT

Öğrencilerin demokrasi bağlamında Cumhuriyet'in özgürlük, eşitlik, adalet ve bağımsızlık değerlerini kavramaları, bu değerleri tarihî ve güncel bağlamda incelemeleri ve semboller aracılığıyla özgürlük, eşitlik, adalet ve bağımsızlık değerlerini yansıtan iki veya üç boyutlu sanatsal ürünler oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D1. Adalet, D4. Dostluk, D17. Tasarruf, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB7. Veri Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Sosyal Bilgiler, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB1. Temel Beceriler, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.6.6.1. Cumhuriyet'in özgürlük, eşitlik, adalet ve bağımsızlık değerlerini yansıtan sanatsal üretim yapabilme

- Cumhuriyet'in özgürlük, eşitlik, adalet ve bağımsızlık değerlerini yansıtan kompozisyon tasarlar.*
- Cumhuriyet'in özgürlük, eşitlik, adalet ve bağımsızlık değerlerini yansıtan kompozisyon oluşturur.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Cumhuriyet'in Temel Değerleri
Özgürlük, Eşitlik, Adalet ve Bağımsızlık

Anahtar Kavramlar

adalet, bağımsızlık, cumhuriyet değerleri, eşitlik, özgürlük

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden sembollerini kullanarak Cumhuriyet'in özgürlük, eşitlik, adalet, bağımsızlık gibi temel değerlerini yansıtan iki veya üç boyutlu sanatsal ürünler oluşturmaları istenir. Bu süreçte pastel boya, sulu boya, guaj boya, akrilik boya, kolaj, şablon baskı gibi tekniklerden yararlanmaları veya sürdürülebilir malzemelerle heykel ve dijital poster yapmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin özgürlük, eşitlik, adalet ve bağımsızlık kavramlarına yönelik ön bilgilerinin olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere özgürlük, eşitlik, adalet ve bağımsızlık kavramlarına ilişkin aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Özgürlük sizce bir seçim yapabilmek midir?
- Sizce eşit olmak herkesin aynı şeyi yapması mı demektir?
- Adalet sizce herkesin hak ettiğini alması mı yoksa herkesin aynı şeye sahip olması mıdır?
- Bağımsızlık özgürce yaşamınızı sağlamakta mıdır?

Köprü Kurma

Öğrencilere özgürlük, eşitlik, adalet, bağımsızlık kavramlarına yönelik semboller üzerinde düşünceleri ve bu kavramlarla 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı arasında ilişki kurmaları amacıyla aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Bağımsızlığı temsil eden meşale sembolü 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile hangi yönlerden ilişkilendirilebilir?
- Eşitliği temsil eden birleşen halkalar 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda kutlanan değerleri hangi yönüyle hatırlatmaktadır?
- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı neden "ulusal egemenlik" kelimesini içermektedir?
- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı dünyadaki diğer çocuklara hangi mesajları vermektedir?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.6.6.1

Öğrencilerden Cumhuriyet'in özgürlük, eşitlik, adalet ve bağımsızlık değerlerini yansıtan sanatsal üretim yapabilmeleri beklenir. Öğrencilerin söz konusu kavramların tarihî bağlamlarından yola çıkarak güncel anlamlarına ilişkin bilgi toplamaları istenir (**KB2.6, OB1**). Gruplar hâlinde Cumhuriyet'in ilanı ile ilgili metinlerden belirli bir kavrama odaklanarak çıkarım yapmaları sağlanır (**KB2.10, OB1**). Sokratik tartışma yöntemi veya beyin fırtınası tekniği kullanılarak kavramları derinleştirmelerine rehberlik edilir (**KB2.18, SDB2.1**). Öğrencilerin kavramlara ilişkin çağrışımlarını ve çıkardıkları bilgileri kâğıt üzerinde veya dijital ortamda kavram haritası kullanarak görselleştirmeleri sağlanır (**OB7**). Öğrencilerin Mustafa Kemal Atatürk'ün bu değerlere yönelik vurgularını içeren örnekler ile Cumhuriyet'in söz konusu değerleri yaşatan uygulamalarına ilişkin metinleri, görselleri veya videoları incelemeleri sağlanır. Cumhuriyet'in özgürlük, eşitlik, adalet ve bağımsızlık değerlerini yansıtan sanatsal ürün tasarımları için (**a**) öğrencilerden kavramları bağlamlarından kopmadan sembolik imgelere dönüştürmeleri istenir (**OB4, D1.1, D19.4**). Öğrencilerin bireysel olarak veya gruplar hâlinde, sembolik imgelere dönüştürdükleri kavramlara yönelik taslak çizimler oluşturmaları beklenir (**KB1**). Cumhuriyet'in özgürlük, eşitlik, adalet ve bağımsızlık değerlerini yansıtan sanatsal ürün oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden tasarımlarını iki veya üç boyutlu sanatsal ürünlere dönüştürmeleri beklenir. Bu doğrultuda sembollerini kullanarak dijital poster hazırlamaları veya sürdürülebilir malzemelerden üç boyutlu çalışmalar yapmaları sağlanır (**SDB1.2, OB2, OB8**). Örneğin zincirlerden kurtulan bir kuş figürünü temsil eden kâğıt hamuru veya alüminyum folyo heykel yapmaları istenir (**KB2.20**). Pastel boya, sulu boya, guaj boya, akrilik boya, kolaj, şablon baskı, dijital tasarım gibi çeşitli teknik ve malzeme seçenekleri sunularak öğrencilere sanatsal ifadelerini çeşitlendirme fırsatı verilir. Bu süreçte gerekli araç ve malzemeleri kendilerinin seçerek hazır bulundurmaları sağlanır (**SDB1.2, E1.2**). Malzemeleri özenli ve verimli kullanmaları beklenir (**D17.3**). Öğrencilerden tamamladıkları ürünlerin temel değerleri yansıtip yansıtmadığını ve özgünlüğünü değerlendirmeleri beklenir (**OB4, SDB1.2**). Ayrıca sanatsal ürünlerini sunmaları ve birbirlerinin çalışmalarına yönelik yapıcı geri bildirimlerde bulunmaları sağlanır (**E3.5**). Uygulamalarda öğrencilerin iş birliği yapabileceği arkadaşlarını tespit etmeleri, grup çalışmalarına katılmaları ve diğer üyelerle karşılık beklemeden yardımlaşmaları sağlanır (**D4.1, SDB2.2**). Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Bu ürünler performans görevi kapsamında ele alınarak kontrol listesi veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden belirlenen bir konuya uygun olarak sınıf içi gazete veya dijital galeri hazırlamaları, sınıf veya okul duvarlarına Cumhuriyet'in temel değerlerini sembolize eden duvar resimleri yapmaları istenebilir.

Destekleme

Öğrencilerin Cumhuriyet'in değerlerini yansıtan bir veya birden fazla kavram seçmeleri; bu kavramları kısa ve açık tanımlarla kendi cümleleriyle ifade etmeleri ve kavramları çizimlerle görselleştirmeleri sağlanabilir. Cumhuriyet'in değerleri ile ilgili metinlerin yer aldığı videolar ve sesli kitaplardan yararlanarak konuyu daha kolay anlamalarına destek olunabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. SINIF

7. TEMA: MÜZE VE KÜLTÜR

Öğrencilerin farklı müze türlerini tanımaları, koleksiyonlarını analiz etmeleri, müzelerin topluma katkılarını değerlendirmeleri, geri dönüşümün önemini kavramaları ve sürdürülebilir malzemelerle okullarında geri dönüşüm müzesi oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB2.9. Genelleme

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D1. Adalet, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D17. Tasarruf, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.13. Yapılandırma, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.6.7.1. Müze türleri ve koleksiyonları hakkında genelleme yapabilme

- Farklı müze türlerine ve koleksiyonlarına ilişkin bilgi toplar.
- Müzelerin ortak özelliklerini belirler.
- Müzelerin ortak olmayan özelliklerini belirler.
- Müze türlerine ve koleksiyonlarına ilişkin önermelerde bulunur.

GS.6.7.2. Okulunda geri dönüşüm müzesi yapabilme

- Geri dönüşüm müzesi koleksiyonuna uygun malzemelerle sergilenebilir ürün tasarlar.
- Geri dönüşüm müzesi koleksiyonuna uygun eserlerle müze oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Müze Türleri ve Koleksiyonları
Geri Dönüşüm Müzesi

Anahtar Kavramlar geri dönüşüm müzesi, sıfır atık

Genellemeler Farklı müze türleri belirli temalarla ilişkili özel koleksiyonlara sahiptir ve her müze kültürel, tarihî veya bilimsel bir işlevi yerine getirerek topluma katkı sağlamaktadır.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları çıkış kartları, dereceli puanlama anahtarları ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden sürdürülebilir malzemeleri kullanarak sürdürülebilir sanat eserleri tasarımları ve okullarında geri dönüşüm müzesi oluşturmaları istenir. Koleksiyondaki eserleri malzeme türleri, işlevsellik ve estetik özellikleri açısından inceleyerek bilgilendirici etiketler hazırlamaları ve sergileme düzenine uygun şekilde sunmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin farklı müze türlerini bildikleri ve sürdürülebilir malzemeleri tanıdıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin farklı müze türleri ve sürdürülebilir malzemelere ilişkin bilgi düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Daha önce hangi müzeleri ziyaret ettiniz?
- Hangi tür müzeleri biliyorsunuz?
- Sürdürülebilir malzemelere örnek verebilir misiniz?

Köprü Kurma Müzeler ve sürdürülebilir malzemeler arasındaki ilişkiyi düşünmeleri için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yöneltilir:

- Son yıllarda geri dönüştürülen malzemeler ile geçmişte kullanılan malzemeler arasında nasıl bir bağlantı kurulabilir?
- Geri dönüştürülmüş malzemelerden yapılan eserler müzede sergilenebilir mi?
- Çevre için tehlike oluşturan malzemelerin sanat eserine dönüştürülmesi, müze ziyaretçileri için nasıl bir mesaj vermektedir?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.6.7.1

Öğrencilerden müze türleri ve koleksiyonları hakkında genelleme yapabilmeleri beklenir. Bu süreçte öğrencilerin farklı müze türlerini keşfetmeleri, koleksiyonlarını analiz etmeleri ve müzelerin işlevlerini karşılaştırmaları sağlanır. Farklı müze türleri ve koleksiyonlarına ilişkin bilgi toplamaları için **(a)** sınıfta istasyonlar kurulur ve öğrencilerin bu istasyonlara yerleşmeleri sağlanır **(OB1)**. Sınıf tabiat tarihi, oyuncak, bilim ve teknoloji, etnografya, arkeoloji, sanat, kent tarihi, tarih müzesi gibi tematik istasyonlara ayrılır. Her istasyonda ilgili müze türüne ilişkin bilgi kartları, görseller, koleksiyon örnekleri veya etkileşimli içerikler bulunur. Öğrencilerden belirlenen süre içinde dönüşümlü şekilde tüm istasyonlarda çalışarak müze türlerinin temel özelliklerini incelemeleri ve edindikleri bilgileri kaydetmeleri beklenir **(D16.3, SDB3.1)**. Müzelerin ortak özelliklerini belirlemeleri için **(b)** öğrencilerin koleksiyonları koruma, bilgiyi yayma ve kültürel mirası gelecek nesillere aktarma gibi benzer yönlerini fark etmeleri sağlanır **(OB5)**. Müzelerin sergileme yöntemleri, koleksiyon yapıları ve topluma katkıları hakkında bilgi paylaşımı yaparak işlevsel ortaklıklarını tespit etmeleri beklenir. Müzelerin farklı yönlerini belirlemeleri için **(c)** öğrencilerden kapalı mekân müzeleri, açık hava müzeleri ve sanal müzeler arasındaki farkları listelemeleri istenir. Müzeleri sergileme biçimleri, erişim yöntemleri, etkileşim düzeyi gibi unsurlar açısından karşılaştırmaları sağlanır **(KB2.7)**. Öğrencilerden müze türlerine ilişkin analiz yaparak sanal müzelerin erişilebilirlik açısından sunduğu avantajları fırsat eşitliği bağlamında tartışmaları beklenir **(KB2.18, D1.3, E3.5)**. Öğrencilerin müze türlerine ve koleksiyonlarına ilişkin önermelerde bulunmaları için **(ç)** öğrendiklerini tablo, zihin haritası veya bilgi kartları şeklinde düzenleyerek sunmaları sağlanır **(KB2.13, OB7)**. Müze türlerinin farklı temalara sahip koleksiyonlarla ilişkili olduğu; her müzenin kültürel, bilimsel veya sanatsal bir işlevi yerine getirdiği sonucuna ulaşmaları beklenir. Süreç sonunda öğrencilerin edindikleri bilgileri öğrenme galerisi tekniğini kullanarak gruplar hâlinde paylaşmaları istenir **(SDB2.2)**. Diğer grupların çalışmalarını inceleyerek eksik gördükleri noktaları işaretlemeleri ve birbirlerine geri bildirim vermeleri sağlanır **(OB4, SDB2.3)**. Bu süreçte öğrencilerden kendi düşüncelerini ifade ederken başkalarını dikkatle dinlemeleri beklenir **(D14.1, SDB2.1)**. Çıkış kartları kullanılarak öğrencilerin kendileri için en ilgi çekici müze türlerini belirlemeleri, müzeler arasındaki temel farkları açıklamaları ve müzelerin topluma katkıları hakkındaki görüşlerini paylaşmaları sağlanır **(SDB2.1, E1.1)**.

GS.6.7.2

Öğrencilerden okullarında geri dönüşüm müzesi yapabilmeleri beklenir. Öğrencilerin geri dönüşümün çevresel etkileri ve sürdürülebilir yaşam üzerindeki önemi hakkında bilgi edinmeleri sağlanır **(KB2.6, OB8)**. Öğrencilerden geri dönüşüm süreçlerini araştırarak bulgularını sunum veya rapor şeklinde paylaşmaları beklenir **(OB1)**. Müzeler Haftası (18-24 Mayıs) kapsamında fiziksel veya sanal ortamda geri dönüşüm müzesi ziyaretleri gerçekleştirmeleri sağlanabilir. Geri dönüşüm müzesi koleksiyonuna uygun eserler tasarlamaları için **(a)** öğrencilerden kâğıt, metal, plastik, kumaş gibi sürdürülebilir malzemeleri gruplar hâlinde sınıflandırmaları istenir **(KB2.5)**. Her grubun, belirlediği malzeme türü ile sergilenebilir bir obje tasarlamak için beyin fırtınası yapmaları beklenir **(SDB1.2, SDB2.2)**. Bu süreçte malzemelerin yapısal özelliklerini incelemeleri, onları işlevsel ve sanatsal ürünlere dönüştürme yolları üzerine tasarım fikri geliştirmeleri sağlanır. Öğrencilerin geri dönüşüm müzesi koleksiyonuna uygun eserlerle müze oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden sürdürülebilir malzemeleri yeniden değerlendirerek tasarımları doğrultusunda heykel, maket veya işlevsel objeler hazırlamaları beklenir **(KB2.20, OB8, E3.3)**. Bu süreçte malzemeleri grup içi fikir alışverişiyle belirlemeleri istenir **(SDB2.2)**. Öğrencilerin teneke kutular, plastik şişeler, eski düğmeler, kâğıt hamuru gibi malzemelerle üç boyutlu heykeller yapmaları sağlanabilir. Bu çerçevede insan figürleri, hayvanlar, doğa temalı kompozisyonlar veya soyut formlar oluşturmaları istenebilir.

Eski karton kutular, mukavvalar ve kumaş artıklarını kullanarak ekolojik şehirlerin veya sürdürülebilir yaşam alanlarının maketlerini hazırlamaları sağlanabilir **(OB8)**. Plastik şişelerden saksılar, konserve kutularından kalemlikler, eski tişörtlerden bez çantalar veya atık kâğıtlardan defterler yapmaları istenebilir. Ürünlerini farklı teknikler, çizim veya boyama- larla estetik açıdan zenginleştirmeleri sağlanır **(SDB3.1)**. Eserlerini, malzeme türüne göre sınıflandırarak koleksiyonlarını oluşturmaları ve öğretmen rehberliğinde okul müzesine dönüştürmeleri beklenir. Müze alanı için uygun stantlar, panolar, dijital ekranlar ve etkile- şimli alanlar hazırlamaları sağlanır. Okul koridorlarında belirlenen alanlara kullanım ömrü- nü tamamlamış mobilyalar, raflar ve vitrinler yerleştirilerek sergi alanının gerçek bir müze atmosferine dönüştürülmesi sağlanır **(D17.3, OB8)**. Koleksiyonun bir bölümü etkileşimli hâle getirilerek ziyaretçilerin belirli objelere dokunmasına ve geri dönüşümün önemini de- neyimlemelerine imkân verilebilir. Öğrencilerden eserlerini niteliklerine göre sunmaları ve geri dönüşümün önemini anlatan görsel ve işitsel materyallerle desteklemeleri beklenir. Ayrıca öğrencilerden eserlerin yapıldığı malzemeleri ve geri dönüşüm sürecinin çevreye olan etkilerini açıklayan bilgilendirici etiketler hazırlamaları istenir **(D18.3, KB2.5, SDB3.3)**. Bu ürünler performans görevi şeklinde tanımlanarak dereceli puanlama anahtarı veya ak- ran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden sürdürülebilir malzemelerle ünlü bir sanat eserinin replikasını yapmaları, geri dönüşümün topluma katkılarını anlatan dijital içerikler oluşturmaları, geri dönüşüm malzemelerini kullanarak dijital ortamda 3D modeller tasarlamaları ve bu modelleri 3D yazıcılarla ürünlere dönüştürmeleri istenebilir. Öğrencilerin sürdürülebilir malzemelerle yerleştirmeler yaparak bunları okuldaki uygun alanlarda sergilemeleri sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerin sürdürülebilir malzemelerle temel düzeyde heykeller veya yerleştirmeler yapmaları; eski dergi sayfaları, gazete kupürleri, kutu gibi malzemeleri kullanarak renkli kolajlar oluşturmaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. SINIF

1. TEMA: HAYAT VE SANAT

Öğrencilerin doğa ile insan yapımı mekânlar arasındaki ilişkiyi fark etmeleri, doğal ve insan yapımı unsurların mekân estetiğine katkısını analiz etmeleri; renk, biçim ve doku ilişkilerini inceleyerek doğadan ilham alan estetik ve işlevsel tasarımlar geliştirmeleri ve mekânları biyofilik uygulamalarla dönüştürmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E2.2. Sorumluluk, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.10. Eleştirel Bakma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D5. Duyarlılık, D7. Estetik, D13. Sağlıklı Yaşam, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Fen Bilimleri, Teknoloji ve Tasarım, Bilişim ve Teknoloji

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.4. Çözümleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.7.1.1. Toplum ve çevre bağlamında renk, doku ve biçim ilişkilerini kurarak biyofilik yapabilme

- Renk, doku ve biçim ilişkilerini temel alarak toplumsal mekânlara uygun biyofilik tasarımlar.
- Renk, doku ve biçim ilişkilerini temel alarak toplumsal mekânlara uygun biyofilik oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Mekân Estetiği ve Biyofilik İlişkisi
Renklerin, Dokuların ve Biçimlerin Psikolojik Etkileri

Anahtar Kavramlar

biçim psikolojisi, biyofilik, doku, doku psikolojisi, mekân estetiği, renk psikolojisi

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden doğadaki renk, doku ve biçim ilişkilerini inceleyerek toplumsal yaşam alanlarına uygun biyofilik oluşturmaları istenir. Çalışmalarında doğal ışık, bitkiler, doğal formlar ve sürdürülebilir malzemeleri kullanarak estetik ve işlevsel mekânlar tasarlamaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin sürdürülebilir şehirler ve topluluklar hakkında temel bilgiye sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin sürdürülebilir şehirler ve topluluklarla ilgili bilgi düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla belirlenir:

- Doğal kaynakların sonsuz olmadığını biliyor musunuz?
- Şehirlerdeki tüketimin azaltılmasının çevreye nasıl bir faydası olabilir?

Köprü Kurma

İdeal şehir kavramını keşfetmeleri amacıyla öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yöneltilir:

- Sizce ideal bir şehirde yeşil alanlar olmalı mı? Neden?
- Çevrenizde yeşil alanlar mı yoksa beton yapılar mı daha fazla?
- Kendi tasarladığınız ideal bir şehirde mutlaka bulunmasını istediğiniz üç şey nedir?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.7.1.1

Öğrencilerden toplum ve çevre bağlamında renk, doku ve biçim ilişkilerini kurarak biyofilik yapabilmeleri beklenir. Bu süreçte biyofilik kavramının insanların doğayla bağ kurma eğilimini ve doğal unsurları tasarıma katarak daha sağlıklı, estetik ve yaşanabilir mekânlar oluşturma yaklaşımını ifade ettiği öğrencilere açıklanır. Öğrencilerin insan-doğa etkileşimini, kent yaşamında doğaya ait unsurların insan yaşamına estetik katkılarını araştırmaları ve bu konu üzerine düşünceleri sağlanır (OB8, KB2.6). Mekânların doğal unsurlarla bütünleşmesini sağlayacak yenilikçi fikirler üretmeleri amacıyla beyin fırtınası etkinliği gerçekleştirilir (E3.3). Renk, doku ve biçim ilişkilerini temel alarak toplumsal mekânlara uygun biyofilik tasarımları için (a) öğrencilerden belirledikleri toplumsal mekânları estetik bir bakış açısıyla incelemeleri ve bu mekânları dönüştürmeye yönelik tasarım önerileri geliştirmeleri beklenir. Bu süreçte renk, doku, biçim ilişkilerini temel almaları ve önerilerini biyofilik tasarım yaklaşımı

doğrultusunda yapılandırmaları sağlanır. İncelemeleri desteklemek amacıyla öğrencilere yurt içi ve yurt dışından örneklerin sunulduğu sanal kent turları veya kent videoları izletilir (**OB2, OB5**). Öğrencilerden gözlem süreçlerini belgelemek amacıyla fotoğraf çekmeleri veya gözlem günlükleri tutmaları beklenir (**OB1, SDB1.2**). Bu belgeler aracılığıyla mekânlardaki renk, doku ve biçim ilişkilerini analiz etmeleri, mekân estetiği ve tasarım ihtiyaçlarını fark etmeleri sağlanır (**KB2.4**). Aynı zamanda biyofilik tasarımların estetik, işlevsel ve çevresel faydalarını belirlemeleri desteklenir (**OB4**). Öğrencilerden biyofilik tasarımlar ile insan sağlığı arasındaki ilişkiyi kavramaları ve doğadaki estetik unsurların önemini fark etmeleri beklenir (**D7.1, D13.4**). Renklerin sıcak ve soğuk etkilerini, dokuların yarattığı algıyı, biçimlerin oluşturduğu hareket hissini, nokta ve çizgi etkisinin biyofilik tasarımlarda mekâna olan katkısını tartışmaları sağlanır (**KB2.18, SDB2.1, E3.5**). Böylece sanat elemanları ile tasarım ilkelerini estetik bir bakışla biyofilik tasarımlarına yansıtmaları teşvik edilir. Öğrencilerden mekânlarda kullanılan doğal ve insan yapımı unsurlar arasındaki görsel ve işlevsel uyumları veya çelişkileri tespit etmeleri, bunları gerekçeleriyle açıklamaları beklenir (**SDB3.3, E3.10**). Tasarımlarında doğal malzeme kullanımına özen göstermeleri, doğadan ilham alan desenler, ışık düzenlemeleri ve doğayla bütünlük oluşturan mekân çözümleri geliştirmeleri sağlanır. Ayrıca kültürel, tarihî ve coğrafi bağlamlara uygun tasarım önerileri üretmeleri beklenir (**E3.3, SDB3.3**). Tasarım sürecinde öğrencilerin doğal ışık, bitkiler, doğal dokular, organik formlar ve renklerin etkisini dikkate almaları sağlanır. Ahşap, taş, su gibi doğal malzemelerin rahatlatıcı etkisini kullanmaları desteklenir. Öğrencilerin mekân ve doğa arasındaki ilişkiyi gözetmeleri, belirledikleri mekânı estetik ve işlevsel bir bakış açısıyla dönüştürmeleri sağlanır (**OB8, D5.2, D7.2**). Çalışmalarını bireysel veya grup projeleri şeklinde yürütmeleri, grup içindeki görev dağılımını demokratik bir yaklaşımla belirleyerek çalışmalarını iş birliği içinde sürdürmeleri beklenir (**D3.4, SDB2.2, E2.2**). Öğrencilerden renk, doku ve biçim ilişkilerini temel alarak toplumsal mekânlara uygun biyofilik oluşturmaları için (**b**) doğal unsurları içeren estetik kolaj panoları hazırlamaları veya okulun iç ve dış mekânlarında yeşil köşeler oluşturmaları beklenir (**KB2.20**). Duvar alanları için hazırlanan yeşil köşeler dikey bahçe olarak da değerlendirilebilir. Üretim aşamasında çevreyi temsil eden görselleri, doğal biçimleri ve sürdürülebilir malzemeleri belirleyerek kullanmaları beklenir. Süreç sonunda öğrencilerin çalışmaları sırasında kazandıkları farkındalıkları ve karşılaştıkları zorlukları yazılı veya sözlü olarak ifade etmeleri istenir (**SDB1.3**). Çalışma ortamlarını iş birliği içinde düzenleyerek temizlemeleri sağlanır (**SDB2.2**). Düzenli bir çalışma ortamının üretkenliği artırdığı, sağlığı koruduğu ve yaşam kalitesini iyileştirdiği vurgulanır (**D18.2**). Sanatsal ürünler oluşturulduğu mekânda veya dijital ortamda sergilenir. Ürünler, performans görevi kapsamında ele alınarak dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden küçük ölçekli (minyatür) doğa alanları (ekosistemler) oluşturmaları; sürdürülebilir malzemeler kullanarak doğadaki bitkileri, yaprakları ve çiçekleri temsil eden heykeller veya küçük yapılar tasarlamaları; biyofilik tasarımlarını desteklemek için doğal sesler ve ışık kaynaklarından faydalanmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden yaprak veya diğer doğal nesnelerin üzerine kâğıt koyarak kalemle dokularını çıkarmaları, elde ettikleri dokuları farklı bir yüzeye aktararak birleştirmeleri ve yeni bir kompozisyon oluşturmaları istenebilir. Öğrencilerin çiçek yaprakları, kurutulmuş yapraklar veya renkli kâğıt parçalarını kullanarak doğayı temsil eden kolaj veya baskı resim çalışmaları yapmaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. SINIF

2. TEMA: SANATIN GÖRSEL DİLİ

Öğrencilerin ulusal ve uluslararası markaların logolarını görsel mesajları açısından analiz etmeleri, tasarım ürünleri ve logolardaki göstergelerin kültürel ve işlevsel mesajlarını yorumlamaları, belirledikleri tema doğrultusunda stilizasyon ve deformasyon tekniklerini kullanarak amblem veya logo tasarlamaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB2. Görsel Mesajı Okuma, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E2.4. Güven, E3.3. Yaratıcılık, E3.4. Gerçeği Arama

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.3. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.9. Genelleme, KB2.15. Yansıtma, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.7.2.1. Tasarım ürünleri ve logolardaki göstergelerin mesajlarını okuyabilme

- Tasarım ürünleri ve logolardaki görsel göstergelerin renk, biçim ve yazı tipine dayalı estetik mesajlarını algılar.
- Tasarım ürünleri ve logolardaki göstergelerin kültürel ve işlevsel mesajlarını anlamlandırır.

GS.7.2.2. Stilizasyon ve deformasyon tekniklerini kullanarak seçilen temaya uygun logo veya amblem yapabilme

- Stilizasyon ve deformasyon tekniklerini kullanarak seçilen temanın görsel mesajını ifade eden logo veya amblem tasarlar.
- Stilize veya deforme edilmiş biçimlerden hareketle logo veya amblem oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tasarım Ürünleri ve Logolardaki Göstergeler

Amblem ve Logo Tasarımı

Stilizasyon ve Deformasyon

Anahtar Kavramlar

amblem, deformasyon, logo, tasarım ürünleri

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları yansıtıcı günlükler, kontrol listeleri ve gelişim dosyaları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden seçtikleri temaya uygun sembollerini stilizasyon veya deformasyon teknikleriyle sadeleştirerek logo veya amblem oluşturmaları istenir. Çalışmalarında renk, biçim ve yazı unsurlarını estetik bir bütünlük içinde kullanarak tasarımlarını görsel hikâye panosu (İng. Storyboard, "Stori-bord") veya ilham panosuyla (İng. Moodboard, "Mudbord") sunmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin renk, biçim ve yazıların sembolik anlatım unsurları olduğuna ilişkin temel farkındalığa sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin renk, biçim ve yazıların sembolik anlatım unsurlarına ilişkin farkındalık düzeyleri aşağıdakilere benzer kısa cevaplı sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Renkler, biçimler ve yazılar farklı düzenlemelerle bir araya getirildiğinde insanlara farklı mesajlar verebilir mi? Neden?
- Kalın ve köşeli bir yazı tipi ile ince ve kıvrımlı bir yazı tipi aynı mesajı verebilir mi? Neden?

Köprü Kurma

Öğrencilere logoların ve amblemlerin kurumsal kimlik göstergeleri olmasının yanı sıra sembolik anlatım araçları olduğunu fark etmeleri için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Daha önce dikkatinizi çeken veya aklınızda kalan bir logo veya amblem var mı?
- Bu logo veya amblemde en çok dikkatinizi çeken görsel unsur neydi? Neden?
- Bir markanın veya kurumun logosu yalnızca görsellikten mi ibarettir yoksa belirli bir anlam taşımakta mıdır?
- Bir logoda veya amblemde zeytin dalı gördüğünüzde ne düşünürsünüz?
- Logo ve amblemlerde kullanılan aynı semboller, farklı kültürlerde farklı anlamlara gelebilir mi? Bununla ilgili örnek verebilir misiniz?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.7.2.1

Öğrencilerden tasarım ürünleri ve logolardaki göstergelerin mesajlarını okuyabilmeleri beklenir **(OB4)**. Bu kapsamda ulusal ve uluslararası markalara ait logoları (imlek) incelemeleri için dijital veya basılı kaynaklardan gruplar hâlinde bilgi toplamaları sağlanır **(KB2.6)**. Bilgi doğrulama sürecinde öğrencilerden logoların tarihçesi, hedef kitleleri ve kullanılan tasarım unsurlarının anlamlarını araştırmaları, birden fazla kaynaktan yararlanmaları ve güvenilir veri tabanlarını kullanmaları beklenir **(D3.3, OB1, E3.4)**. Tasarım ürünleri ve logolardaki görsel göstergelerin renk, biçim ve yazı tipine dayalı estetik mesajlarını algılamaları için **(a)** öğrencilerin görselleri inceleyerek nesnel ve açık bir şekilde ifade etmeleri istenir **(OB4)**. Öğrencilerden topladıkları bilgileri gruplar hâlinde analiz ederek logoları renk, biçim ve yazı tipine göre sınıflandırmaları beklenir **(KB2.5, SDB2.2)**. Bu analizlerini dijital ortamda grafik veya tablo ile sunmaları sağlanır **(OB1, OB7, KB2.3)**. Tasarım ürünleri ve logolardaki göstergelerin kültürel ve işlevsel mesajlarını anlamlandırmaları için **(b)** öğrencilerin farklı kültürlerden logoları inceleyerek benzerlik ve farklılıklarını belirlemeleri beklenir **(KB2.7, OB5)**. Bu süreçte yerli bir markanın logosu ile farklı ülkelerden birkaç logoyu renk kullanımı, biçim ve kültürel bağlam açısından karşılaştırmaları sağlanır **(SDB3.3)**. Öğrencilerden logoların taşıdığı kültürel, işlevsel ve estetik mesajları analiz ederek ortak ve farklı tasarım unsurlarını belirlemeleri istenir **(KB2.9)**. Kültürel farklılıkların görsel tasarımlara yansımalarını fark etmeleri ve kültürel duyarlılık geliştirmeleri sağlanır **(OB5, SDB2.3)**. Analizlerini sistematik hâle getirmek için Venn diyagramı, kavram haritası, zihin haritası gibi görsel araçlar kullanarak çıkarımlar yapmaları beklenir **(OB7, KB2.15)**. Süreç kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

GS.7.2.2

Öğrencilerden stilizasyon ve deformasyon tekniklerini kullanarak seçilen temaya uygun logo veya amblem yapabilmeleri beklenir. Bu doğrultuda tasarım süreci için **(a)** belirli bir tema seçerek ilgili semboller, objeler ve motifler hakkında bilgi toplamaları istenir **(KB2.6, SDB1.1)**. Seçtikleri temaya uygun bir kurum, ürün veya etkinlik belirlemeleri ve bu doğrultuda mesajı temsil edecek logo (imlek) veya amblem (belirtke) tasarımları sağlanır **(SDB1.2, E3.3)**. Öğrencilerden sürdürülebilir yaşam teması için çevre bilinci kampanyası, hayvan hakları teması için hayvan barınağı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı için çocuk şenliği veya biyoçeşitlilik teması için doğayı koruma derneği logosu tasarımları istenebilir. Ayrıca öğrencilerin biyofilik tasarımlarına uygun bir amblem veya logo oluşturmaları da sağlanabilir. Öğrencilerden ilgi alanlarına uygun temalar seçmeleri ve seçim sürecinde, görsel mesajların hedef kitleye uygunluğu ile tasarımın estetik değerlerini dikkate almaları beklenir **(SDB1.1)**. Temayla ilişkili sembollerin tarihî ve kültürel bağlamlarını incelemeleri sağlanır. Seçtikleri sembolleri stilizasyon ve deformasyon teknikleriyle yeniden yorumlamaları istenir. Stilize veya deforme edilmiş biçimlerden hareketle logo veya amblem oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden seçtikleri nesne veya sembolleri üç aşamada sadeleştirerek temel hatlarını vurgulayan veya farklı formlara dönüştüren çizimler yapmaları beklenir **(KB1, KB2.20)**. Bu süreçte öğrencilerin dijital tasarım araçlarını veya geleneksel yöntemleri tercih etmelerine imkân tanınır. Malzeme ve teknik seçimlerini, bireysel veya gruplar hâlinde fikir alışverişi yaparak belirlemeleri sağlanır **(D16.1, SDB2.2)**. Öğrencilerden stilize veya deforme ettikleri görselleri temaya uygun renk, biçim ve yazı kullanarak logoya veya ambleme dönüştürmeleri beklenir. Tasarım süreçlerini görsel hikâye panosu (İng. Storyboard, "Stori-bord") veya ilham panosu (İng. Moodboard, "Mudbord") kullanarak sınıfta sunmaları sağlanır **(OB7, OB2)**. Kendi tasarımlarında kullandıkları sembollere yükledikleri kültürel, estetik ve işlevsel mesajları açıklamaları istenir. Elde ettikleri bulgular doğrultusunda sonraki tasarımlarını geliştirmek için öneriler sunmaları beklenir **(KB2.15, SDB1.3)**.

Öğrencilerin uygulamada yaşadıkları zorlukları birlikte çözerek iş birliği içinde çalışmaları sağlanır (**SDB2.2, D4.2, E1.3**). Bu süreçte grup üyelerinin katkılarına güven duymaları ve karşılıklı güven ortamı içinde fikirlerini paylaşmaları teşvik edilir (**E2.4**). Süreç boyunca ortak hedeflere ulaşmak için öğrencilerin fikir alışverişinde bulunmaları ve dayanışma içinde çalışmaları teşvik edilir (**D4.1**). Sanatsal ürünler fiziksel ortamda sergileneceği gibi sanal ortamlarda da paylaşılabilir. Ürünler performans görevi olarak tanımlanarak yansıtıcı günlükler veya gelişim dosyası ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden seçtikleri markaların logo veya amblemlerini tümdengelim yöntemiyle analiz ederek görsel unsurlarını parçalara ayırmaları ve tümevarım yöntemiyle bu parçaları yeniden düzenleyerek yeniden yorumlamaları istenebilir. Kendi sembolik anlamlarını yansıtan özgün logolar tasarlamaları ve bu logoları afiş tasarımlarında kullanmaları sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerden tasarım günlüğü tutmaları, inceledikleri logoları günlüklerine çizmeleri veya kesip yapıştırmaları istenebilir. Öğrencilerin hedef kitlenin özellikleri ve marka mesajının anlatıldığı metinleri sadeleştirilerek veya özetleyerek açıklamaları, logoları ve amblemleri parçalara ayırıp yeniden oluşturmalarına yönelik bulmacalarla görsel analiz becerilerini geliştirmeleri sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. SINIF

3. TEMA: SANATÇILAR VE ESERLERİ

Öğrencilerin izlenimci sanatın tarihçesini ve temel özelliklerini öğrenmeleri, çağdaş Türk resim sanatındaki izlenimci eserleri dünya sanatındaki örneklerle karşılaştırmaları ve doğadaki değişimleri gözlemleyerek izlenimci anlayışla özgün resimler yapmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB3. Sanat Eserini İnceleme, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

—

EĞİLİMLER

E1.6. Seçicilik, E2.2. Sorumluluk, E3.2. Odaklanma, E3.5 Açık Fikirlilik, E3.8. Soru Sorma, E3.10. Eleştirel Bakma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D3. Çalışkanlık, D15. Sevgi, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Fen Bilimleri

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözlemleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.15. Yansıtma, KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.7.3.1. Çağdaş Türk resim sanatındaki izlenimci eserleri inceleyebilme

- a) İzlenimci eseri sanatsal açıdan betimler.
- b) İzlenimci eseri sanatsal açıdan çözümler.
- c) İzlenimci eseri sanatsal açıdan yorumlar.
- ç) İzlenimci eser hakkında sanatsal yargıda bulunur.

GS.7.3.2. Doğa izlenimleri yansıtan resim yapabilme

- a) Işık ve renk etkilerini kullanarak doğa izlenimlerini yansıtan kompozisyon tasarlar.
- b) Işık ve renk etkilerini kullanarak doğa izlenimlerini yansıtan kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Çağdaş Türk Resim Sanatında İzlenimci Eserler
Avrupa'da İzlenimcilik ve Kültürel Etkileşim

Anahtar Kavramlar

Gerçekçilik, İzlenimcilik

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formları, kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları veya öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden doğadan edindikleri izlenimleri ışık ve renk etkilerini kullanarak izlenimci anlayışla özgün resimler yapmaları istenir. Çalışmalarında ışığın günün farklı saatlerindeki değişimini gözlemleyerek renk geçişlerini, atmosfer etkisini ve espas kavramını kullanarak derinlik algısı oluşturmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin renklerin ışığın etkisine göre değiştiğini bildikleri ve sanatın geleneksel resim anlayışından modern akımlara doğru tarihi bir yolculuk izlediğini anladıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin ışığın renk üzerindeki etkisine ilişkin farkındalık ve sanatın tarihî süreçteki gelişim sürecini kavrama düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Güneşli ve yağmurlu bir günde doğadaki renkler arasında nasıl farklılıklar gözlemlenmektedir?
- Bir nesnenin rengini ışık değiştiğinde aynı mı görürsünüz?
- Sabah ve akşam saatlerinde aynı manzaraya baktığınızda renkler nasıl değişmektedir?
- Geçmiş dönemlerde yapılan resimlerle günümüzde yapılan resimler arasında fark var mıdır?

Köprü Kurma

Renk ve ışığın izlenimcilikle ilişkisini düşünmeleri için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yöneltilir:

- Doğrudan doğa karşısında resim yapsaydınız hangi saatlerdeki ışık etkilerini yakalamaya çalışırdınız?
- Resim veya fotoğrafta ışığın değişimi, zaman ve mekân hakkında nasıl ipuçları vermektedir?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.7.3.1

Öğrencilerden çağdaş Türk resim sanatındaki izlenimci eserleri inceleyebilmeleri beklenir. Bu kapsamda öğrencilerin izlenimci sanatın tarihçesi, temel özellikleri, önemli sanatçıları ve eserleri hakkında bilgi edinmeleri sağlanır (**KB2.6, OB1**). Belgeseller, sanat tarihi kitapları veya dijital kaynaklardan edindikleri bilgileri organize etmeleri ve araştırma sonuçlarını dijital araçlarla yahut poster hazırlayarak sunmaları istenir (**OB2, SDB1.1, SDB1.2**). Ayrıca yerel sanat galerileri veya müzelerde sergilenen çağdaş Türk resim sanatına ait eserleri incelemeleri sağlanır (**OB5, OB4**). Öğrencilerden Halil Paşa'nın "Ankara Bent Deresi", "Kale Manzarası"; İbrahim Çallı'nın "Boğaz" veya "Rumeli Hisarı" isimli eserlerini incelemeleri beklenir. Eserler öğrencilerle birlikte seçilerek seçim sürecinde tercih nedenlerini açıklamaları istenir (**D3.4, SDB1.1, SDB3.3**). Bu süreçte öğrencilerin ilgileri ve estetik algılarına uygun tercihlerde bulunmaları, yaptıkları seçimleri gerekçelendirerek ifade etmeleri ve bilinçli karar alabilmeleri sağlanır (**E1.6**). Öğrencilerin eserler hakkında merak ettiklerini sormaları teşvik edilir (**E3.8**). İzlenimci eseri sanatsal açıdan betimlemeleri için (**a**) öğrencilerden seçilen eserin sanatçısı, adı, türü, yapım tekniği, boyutları ve yapım yılı hakkında tahminde bulunmaları istenir. Öğrencilerin tahminlerini eser künyesiyle karşılaştırarak değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden eserdeki bilgi objelerini belirleyerek detaylara dikkat etmeleri beklenir. İzlenimci eseri sanatsal açıdan çözümlemeleri için (**b**) öğrencilerden eserin konusunu tanımlayarak eserdeki sanat elemanları ve tasarım ilkelerini belirlemeleri istenir (**OB9**). Özellikle ışık kullanımı, renk geçişleri gibi izlenimciliğin temel özellikleri üzerinde durulur. Işık, renk, espas gibi sanat elemanları ile tasarım ilkelerini tespit etmeleri ve anlamını açıklamaları beklenir (**OB9**). Öğrencilerden izlenimci eseri sanatsal açıdan yorumlamaları için (**c**) eserin konusuyla sanat elemanları ve tasarım ilkeleri arasındaki ilişkileri belirlemeleri istenir. Çağdaş Türk resim sanatındaki izlenimci eserler ile klasik izlenimcilik örneklerini karşılaştırarak benzerlik ve farklılıkları listelemeleri beklenir (**KB2.7**). Bu süreçte Claude Monet'nin (Klod Mone) "Nilüferler" (Fr. Nymphéas, "Nimfea") ve "Gün Doğumu" (Fr. Impression, Soleil Levant, "Ampresyon, Soley Lövan"); Édouard Manet'nin (Edüar Mane) "At Yarışı" (Fr. Les Courses de Chevaux à Longchamp, "Le Kurs dö Şövo a Lonşan") isimli eserler ile karşılaştırma yapmaları sağlanır. Öğrencilerden izlenimci eserlerin geleneksel resim üsluplarından ayrıldığı noktaları tartışmaları beklenir (**KB2.18, SDB2.1, E3.5**). Öğrencilerin kompozisyondaki unsurların sembolik anlam taşıyıp taşımadığını tartışarak geçmişten günümüze taşınan sanat anlayışları üzerinde düşünmeleri sağlanır (**SDB2.1, D19.3, OB5**). Ayrıca eserin yapıldığı dönemin tarihi ve toplumsal bağlamına ilişkin çıkarımlarda bulunmaları istenir (**KB2.10, KB2.15, SDB3.3**). Çağdaş Türk resim sanatındaki izlenimci eser hakkında sanatsal yargıda bulunmaları için (**ç**) öğrencilerden sanat kuramlarına dayalı bir süreç izleyerek eseri değerlendirmeleri beklenir (**OB9**). Eserin özelliklerini sanatın anlatımcı ve biçimcilik kuramlarının temel ölçütlerine göre bireysel veya gruplar hâlinde analiz etmeleri istenir (**KB2.17, E3.10, OB4**). Her öğrenciden kendi görüşünü belirlenen ölçütlerle karşılaştırarak bir sonuca ulaşması ve yaptığı değerlendirmeye göre estetik yargısına ilişkin çıkarımlarını yansıtmaları beklenir (**KB3.1, KB3.3, SDB3.3**). Öğrencilerin yerli ve yabancı sanatçıların dünya sanatına katkılarını takdir ederek sanatçıları saygı ve vefa ile anmaları sağlanır (**D15.2**). Süreç gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

GS.7.3.2

Öğrencilerden doğa izlenimlerini yansıtan resim yapabilmeleri beklenir. Işık ve renk etkilerini kullanarak doğa izlenimlerini yansıtan kompozisyon tasarımları için (**a**) öğrencilerin Claude Monet'nin (Klod Mone) eserlerini incelemeleri istenir. Buna göre Monet'nin "Saman Yığınları" (Fr. Meules, "Möl") veya "Nilüferler" serileri üzerinden ışığın günün farklı saatlerinde manzara üzerindeki etkisini keşfetmeleri sağlanır (**OB4**).

Öğrencilerden bu eserlerden hareketle ışık ve renk değişimlerini tartışmaları, günün farklı saatlerinde doğayı gözlemleyerek ışığın nesneler üzerindeki etkisini fark etmeleri beklenir. Sabah, öğle ve akşam saatlerinde ışık ve gölge farklılıklarını inceleyerek gözlemlerini not almaları sağlanır (**KB2.2, SDB1.2, OB1**). Seçtikleri bir doğa manzarasındaki ışık ve renk değişimlerini fotoğraflayarak doğa izlenimlerini yansıtacak bir kompozisyon planlamaları istenir (**SDB1.2**). Bu aşamada ışık değişimlerini belirgin kılan gökyüzü, su yüzeyleri veya yaprak dokularına odaklanmaları; gözlemledikleri renk geçişlerini taslak çizimlerle kaydetmeleri istenir (**E3.2, KB1**). Işık ve renk etkilerini kullanarak doğa izlenimlerini yansıtan kompozisyon oluşturmaları için (**b**) tasarımlarını ve doğa izlenimlerini resme dönüştürmeleri beklenir (**KB2.20**). Aynı zamanda doğadaki renk geçişlerini ve ışığın nesneler üzerindeki etkisini anında fark etmeleri için öğrencilerin açık havada çalışmaları da sağlanabilir (**SDB3.1**). Bu süreçte doğa karşısında yapılan çalışmaların sınıfta tamamlanmasına da imkân tanınır. Öğrencilerin akrilik boya, sulu boya, guaj boya, toz pastel gibi teknikleri kullanarak çalışmalarını sürdürmeleri sağlanır. Tercih ettikleri malzemeleri önceden hazırlamaları, tekniklerini bilinçli kullanmaları ve izlenimci anlatımın temel ilkelerine uygun olarak çalışmaları beklenir (**SDB1.2, E2.2**). Uygulama sürecinde renkleri yan yana sürerek ve karıştırmadan kullanmaları, resimdeki detayları azaltarak geniş ve serbest fırça hareketleri ile çalışmaları istenir. Gölge alanları, siyah ve beyaz yerine zıt (tamamlayıcı) renklerle oluşturmaları beklenir. Işığın su, cam, yaprak gibi yüzeylerdeki yansımalarındaki farklılıkları doğru yansıtmaları, atmosfer etkisini oluşturmak için renk katmanları ile derinlik algısı kazandırmaları sağlanır. Tamamlanan çalışmaların isimlendirilmesi sürecinde izlenimci sanatçıların eser isimlerinden ilham alarak sanatsal üretimlerine "Sabah Işığında Göl", "Sisli Gün Batımı", "Güneşli Bahar Sabahı" gibi ışık ve renk etkisini vurgulayan başlıklar belirlemeleri istenir. Ayrıca izlenimciliğin ışık ve renge dayalı anlatım tarzı ile minyatür sanatında kullanılan renk estetiği ve yüzey düzenlemelerini karşılaştırmaları beklenir. Böylece öğrencilerin farklı kültürel ve tarihî yaklaşımlar hakkında geniş bir bakış kazanmaları sağlanır (**OB5, SDB2.3**). Öğrencilerin elde ettikleri bilgi ve ürünlerini düzenleyerek fiziksel veya dijital bir sergi ile sunmaları, sürecin sonunda ise çalışma alanlarını iş birliği içinde düzenlemeleri sağlanır (**SDB2.2**). Sanatsal ürünler performans görevi kapsamında dereceli puanlama anahtarı veya öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden Avrupa'da ortaya çıkan gerçekçilik (İng. Realism, "Riyalizm") sanat akımının tarihî bağlamını araştırmaları, gerçekçilik ile izlenimcilik unsurlarını karşılaştırarak listelemeleri istenebilir. Öğrenciler izlenimciliğin ortaya çıkışını, yan yana gelen iki veya daha fazla rengin yarattığı optik etkileri inceleyebilir ve bu etkileri vurgulayan bir kompozisyon oluşturabilir. Günün farklı saatlerinde çektikleri doğa fotoğraflarını tek renk veya siyah beyaz olarak resmedebilir. Yeni izlenimcilik (İng. Neo-impressionism, "Neo-impreşinizim") sanatını araştırarak fotoğraflarını noktalama (İng. Pointillism, "Poyntilizm") tekniğiyle mozaik, kolaj veya dijital yöntemler kullanarak yeniden yorumlayabilir.

Destekleme

Öğrencilerden iki veya daha fazla rengin yan yana geldiğinde oluşturduğu geçişleri ve kontrastları renk kartlarıyla göstermeleri, günün farklı saatlerinde çekilmiş doğa fotoğraflarındaki renk ve ışık değişimlerindeki farklılıkları açıklamaları istenebilir. Yeni izlenimcilik (İng. Neo-impressionism, "Neo-impreşinizim") hakkında temel bilgiler verildikten sonra öğrencilerin noktalama tekniğini (İng. Pointillism, "Poyntilizm") kullanarak resim veya kolaj çalışması yapmaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. SINIF

4. TEMA: ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE

Öğrencilerin perspektif kurallarını kavramaları, iç mekânda derinlik ve genişlik etkisi oluşturmaları, ufuk çizgisi ve kaçış noktalarını kullanarak perspektif kurallarına uygun iç mekân çizimi yapmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.2. İş Birliği, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D10. Mütevazılık, D11. Özgürlük, D12. Sabır, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB1. Temel Beceriler, KB2.1. Çelişki Giderme, KB2.2. Gözlemleme, KB2.9. Genelleme, KB3.2. Problem Çözme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.7.4.1. Perspektif kurallarına uygun iç mekân çizimi yapabilme

- İç mekândaki nesnelerin boyut ve yerleşimlerini, perspektif kurallarına uygun şekilde tasarlar.
- Derinlik etkisini vurgulayan iç mekân çizimi oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Perspektif ve İç Mekân

Anahtar Kavramlar

çizgi perspektifi, iç mekân çizimi, kaçış noktası, tek kaçışlı perspektif, ufuk çizgisi

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden perspektif kurallarını kullanarak derinlik ve genişlik etkisi içeren iç mekân çizimi yapmaları istenir. Tasarımlarını grafit veya kömür kalemle kağıda aktarmaları; ufuk çizgisi, kaçış noktası ve oran-orantı kurallarını dikkate almaları, tonlama tekniklerini kullanarak mekânsal derinliği ve hacim etkisini güçlendirmeleri sağlanır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin mekânlardaki yakın-uzak, büyük-küçük ilişkisini ve mesafelerin boyut algısını değiştirdiğini algılayabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin yakın-uzak, büyük-küçük ilişkisini anlama ve mesafenin boyut algısı üzerindeki değişimini kavrama düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Bir nesnenin uzaklaştıkça küçük görünmesinin nedeni ne olabilir?
- Bir yol veya koridor sizden uzaklaştıkça neden daha dar algılanır?

Köprü Kurma

Görüş açısına bağlı olarak nesnelerin ufuk çizgisi ve kaçış noktasına göre farklılaştığını düşünmeleri ve perspektif, ufuk çizgisi ve kaçış noktası kavramlarıyla bağlantı kurmaları için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Bir binaya aşağıdan, tam karşıdan ve yukarıdan baktığınızda görünümünün değişmesinin sebebi nedir?
- Bir kutuyu göz hizanızın üstüne, altına ve göz hizanıza yerleştirip çizerseniz hangi açılardan nasıl görürsünüz?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.7.4.1

Öğrencilerden perspektif kurallarına uygun iç mekân çizimi yapabilmeleri beklenir. Perspektifin günlük hayattaki etkilerini fark etmeleri için nesnelerin uzaklaştıkça küçüldüğüne veya koridorların daralarak uzadığına dikkat çekilir (**KB2.9**). Perspektifin temel bileşenleri olan ufuk çizgisi, kaçış noktası ve tek kaçışlı perspektif kavramlarını örneklerle tanıtmaları sağlanır (**OB9**). Öğrencilerden perspektifin belirgin olduğu iç mekânları gözlemlemeleri ve fotoğraflamaları istenir (**OB1, OB2, KB2.2**). Çektikleri fotoğrafları sınıfta paylaşarak ufuk çizgisi ve kaçış noktalarını belirlemeleri sağlanır. İç mekândaki nesnelerin boyut ve yerleşimlerini, perspektif kurallarına uygun şekilde tasarlamaları için (**a**) öğrencilere "Küçük bir odayı daha geniş göstermek için perspektif kurallarını kullanarak mekânda derinlik ve genişlik etkisini nasıl oluşturabilirsiniz?" sorusuna benzer sorular yönlendirilir. Perspektif tekniklerini kullanarak mekânı geniş göstermeye yönelik fikirler üretmeleri sağlanır (**KB3.2**). Öğrencilerden bu problemi çözmek için perspektif kurallarını ve iç mekân yerleşimini dikkate alarak tasarımlarını oluşturmaları istenir (**SDB3.3**).

Öğrencilerden bir odanın iç mekânını hayal etmeleri ve kaçış noktalarını belirlemeleri beklenir. Öğrencilerin Şevket Dağ'ın "Ayasofya" ve "Han İçi", Vincent van Gogh'un (Vinsent van Gog) "Arles'teki Yatak Odası" (Fl. Slaapkamer te Arles, "Slaapkamer tö Arles") isimli eserleri ile modern iç mekân tasarım örneklerini dijital veya basılı ortamda incelemeleri sağlanır **(OB4)**. Öğrencilerden temel geometrik şekillerden başlayarak karmaşık mekânlara doğru aşamalı taslak çizimler yapmaları beklenir. Derinlik etkisini vurgulayan iç mekân çizimi oluşturmaları için **(b)** öğrencilerin tasarımlarını grafit veya kömür kalemli kullanarak kağıda aktarmaları sağlanır **(KB1)**. Öğrencilerden malzeme seçimlerini kendi tercihleri doğrultusunda yapmaları istenir **(D11.2, SDB1.1, E1.2)**. Ufuk çizgisi ve kaçış noktasını belirlemeleri, ışık kaynağını tanımlayarak gölgeleme ve tonlama tekniklerini uygulamaları beklenir. Öğrencilerin açık, orta ve koyu tonları dengeli şekilde uygulayarak derinlik oluşturmalarına ve mekân algısını güçlendirmelerine rehberlik edilir. Öğrencilere geniş tonlamalar için kavrama tutuşu, detaylı çizimler için üç parmak tutuşu kullanmaları önerilir. Öğrencilerden kömür kalemle yaptıkları desenlerin dağılmaması için çalışmalarını sabitleyici sprey ile korumaları beklenir. Süreçte bir nesnenin yerleşimi veya büyüklüğü doğru görünmediğinde öğrencilerden kararlılıkla tekrar denemeleri, hatalarını düzeltmeleri ve çizimlerini sabırla tamamlamaları istenir **(KB2.1, D12.3, E1.3)**. Tamamladıkları çizimleri sınıf içinde sunmaları, çalışmalarında kullandıkları perspektif tekniklerini açıklamaları, kompozisyonlarındaki güçlü ve geliştirilebilir yönleri gerekçeleriyle değerlendirmeleri beklenir **(SDB1.2, SDB3.3, D10.1)**. Süreç boyunca öğrencilerin edindikleri deneyimleri ve çizimlerinin sonuçlarını açık fikirlilikle paylaşmaları sağlanır **(E3.5, SDB1.3)**. Çalışma süreci sonunda öğrencilerden kullandıkları alanı iş birliği içinde temizlemeleri ve düzenlemeleri beklenir **(SDB2.2)**. Düzenli bir çalışma ortamının üretkenliği artırdığı, sağlığı koruduğu ve yaşam kalitesini iyileştirdiği vurgulanır **(D18.2)**. Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak kontrol listesi ve öz değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden dijital çizim programlarıyla iç mekân tasarımı yapmaları, çizimlerinde çift kaçıslı perspektifi kullanmaları veya farklı iç mekân tarzları üzerine araştırma yaparak seçtikleri bir tarzda perspektif kurallarına uygun tasarımlar hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerin iç mekânı temsil eden küp, dikdörtgen prizma gibi temel geometrik şekilleri kullanarak çizim yapmaları, çalışmaya tek bir nesnenin perspektifini çizerek başlamaları ve ardından aşamalı olarak tüm iç mekânın çizimine geçmeleri sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. SINIF

5. TEMA: RENK VE ESTETİK

Öğrencilerin asimetrik denge ve diyagonal kompozisyon ilkelerini anlamaları, asimetrik ve diyagonal kompozisyon yapılarını sanat eserleri üzerinden analiz etmeleri; ön plan, orta plan, arka plan ayrımını fark etmeleri ve mekân ile natürmortu birleştiren renkli resimler yapmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

ALAN
BECERİLERİ SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL
BECERİLER —

EĞİLİMLER E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiçlik, E3.10. Eleştirel Bakma

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.2. İş Birliğı

Değerler D7. Estetik, D10. Mütevazılık, D17. Tasarruf

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER Matematik

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER KB1. Temel Beceriler, KB2.4. Çözümleme, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.13. Yapılandırma, KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.7.5.1. Mekân ile natürmortu birleştiren renkli resim yapabilme

- Mekân ile natürmortu asimetric düzenle bütünleştiren kompozisyon tasarlar.
- Renk geçişleri ve tonlama tekniklerini kullanarak mekân ile natürmortu asimetric düzenle bütünleştiren kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Mekân ve Natürmort

Kompozisyonda Diyagonal Yerleşim ve Asimetric Denge

Anahtar Kavramlar

arka plan, asimetric denge, diyagonal kompozisyon, orta plan, ön plan

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden mekân ile natürmortu asimetric denge ve diyagonal yerleşim ilkelerine uygun şekilde birleştiren resim yapmaları istenir. Çalışmalarında renk geçişleri, tonlama teknikleri ve derinlik etkisini vurgulamaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin nesnelerin mekândaki yerleşimleri ile ön ve arka plan ilişkilerini algılayabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin mekân ve nesneler arasındaki ilişkileri algılama düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Bir mekânda bulunan aynı boyuttaki iki nesneden size yakın olanını, o nesnenin hangi özelliklerine bakarak belirlersiniz?
- Uzaktaki bir nesnenin mi yoksa yakındakinin mi renkleri ve detayları daha belirgindir?

Köprü Kurma

Öğrencilere mekândaki farklı açılardan bakışın, derinlik ve algı üzerindeki etkilerini keşfetmeleri için aşağıdakine benzer sorular yönlendirilir:

- Bir odaya karşıdan mı yoksa çaprazdan baktığınızda daha fazla görüş açısına sahip olursunuz?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.7.5.1

Öğrencilerden mekân ile natürmortu birleştiren renkli resim yapabilmeleri beklenir. Mekân ile natürmortu asimetric düzenle bütünleştiren kompozisyon tasarımları için (a) öğrencilerin belirledikleri objeleri ve mekânları kullanarak natürmort hazırlamaları sağlanır (SDB1.2). Asimetric dengenin temel prensiplerini anlamaları için öğrencilerden Henri Matisse'in (Anri Matis) "Fonografli İç Mekân", (Fr. Intérieur avec Phonographe, "Anteriyör avek Fonograf"), Konstantin Korovin'in (Konstantin Korovin) "Penceredeki Siyah Kedi" (İng. Black Cat on the Window, "Blek Ket on dı Vindov") ve Raoul Dufy'nin (Raul Dufi) "Meyve Kasesiyle İç Mekân" (Fr. Intérieur aux Fruits, "Anteriyör o Frui") isimli eserlerini dijital veya basılı ortamda incelemeleri istenir (OB2, OB4). Öğrencilerin eserlerde ön plan, orta plan ve arka plan ayrımları ile objelerin mekândaki yerleşim düzenlerini analiz etmeleri sağlanır (KB2.4). Öğrencilerden klasik natürmort resimlerle bu eserler arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları belirlemeleri istenir (KB2.7). Diyagonal çizgilerin hareket duygusu yaratarak gözün belirli bir noktaya yönelmesine sağladığı katkılar, örnekler üzerinden açıklanır. Öğrencilerden asimetric ve diyagonal kompozisyonların, mekân algısı ve görsel dinamizm üzerindeki etkilerini tartışmaları beklenir (KB2.18, SDB2.2).

Bu tartışmada öğrencilerden asimetrik kompozisyonların hareketi ve ilgi çekiciliği arttırdığını, mekânda derinlik hissini güçlendirdiğini ve gözün görsel akışını yönlendirdiğini fark etmeleri beklenir. Kompozisyonda asimetrik denge ve diyagonal yerleşimi sağlamaları için öğrencilerden objeleri mekân içinde farklı boyut, renk ve konumlarla düzenlemeleri beklenir (**KB2.13, E3.7**). Ayrıca diyagonal çizgileri kullanarak objeler arasındaki görsel bağı güçlendirmeleri ve gözün mekân içinde yönlendirilmesini sağlamaları beklenir. Objeler ve mekân ilişkisini oluştururken arka plan, orta plan ve ön plan ayrımlarına dikkat etmeleri sağlanır. Renk geçişleri ve tonlama tekniklerini kullanarak mekân ile natüremortu asimetrik düzenle bütünleştiren kompozisyon oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden hazırladıkları yerleştirmeleri, akrilik boya veya guaj boya ile resmetmeleri istenir (**KB1, KB2.20, OB9**). Malzeme tercihlerine göre teknik uygulamalar gösterilir. Bu süreçte öğrencilerden malzemelerini özenli ve verimli kullanmaları beklenir (**D17.3**). Diyagonal yerleşimi ve tonlamadaki açık, orta, koyu değer farklılıklarını dikkate alarak kompozisyonlarında derinlik etkisi oluşturmaları istenir. Öğrenme eksikleri hakkında geri bildirim verilerek öğrencilerin düzeltme yapmaları desteklenir (**SDB1.2**). Tamamlanan ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Öğrencilerden süreçte edindikleri deneyimleri ve resimlerdeki estetik özellikleri açıklamaları beklenir (**D7.1, SDB1.3**). Öğrencilerin çalışmalarını özgün yaklaşımlar geliştirerek açık fikirlilik ve yapıcı bir yaklaşımla değerlendirmeleri sağlanır (**E3.5, E3.10, D10.3**). Çalışmalarını değerlendirirken öğrencilerden asimetrik denge, diyagonal kompozisyon, renk geçişleri ve objeler ile mekân arasındaki ilişkiyi ele almaları beklenir (**KB2.17**). Sanatsal ürünler performans görevi olarak tanımlanır. Değerlendirmede kontrol listesi veya öz değerlendirme formu kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden perspektif ve mekân algısıyla ilgili farkındalık kazanmaları için kartonlardan küçük bir Ames Odası tasarımları ve modellemeleri, belirli bir kültürel tema veya tarihî dönemi temel alarak iç mekân ile natüremortu birleştiren düzenlemelerini bu bağlama uygun şekilde oluşturmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden iç mekânda yer alan nesnelerin ön ve arka plan ilişkilerini dikkate alarak perspektife uygun fotoğraflar çekmeleri istenir. Bu fotoğraflarda yalnızca iki veya üç obje seçerek asimetrik bir düzen oluşturmaları beklenir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. SINIF

6. TEMA: MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT

Öğrencilerin uluslararası çocuk hakları ile 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı arasındaki bağlantıyı fark etmeleri, farklı kültürlerin barış temalı sanat anlayışlarını incelemeleri, barış ve dostluk kavramlarını semboller aracılığıyla yorumlamaları, ulusal ve uluslararası değerleri sanat yoluyla birleştirerek sanatsal ürünler oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E3.5. Açık Fikirlilik, E3.6. Analitiklik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D1. Adalet, D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Sosyal Bilgiler, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB1. Temel Beceriler, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.7.6.1. Dünya çocuklarına yönelik barış ve dostluk mesajlarını yansıtan sanatsal üretim yapabilme

- a) Barış ve dostluk mesajlarını yansıtan sanatsal ürün tasarlar.
- b) Barış ve dostluk mesajlarını yansıtan sanatsal ürün oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Dünya Çocuklarına Yönelik Barış ve Dostluk Mesajları
Kültürlerarası Dostluk ve Dayanışma

Anahtar Kavramlar

bağımsızlık, çocuk hakları, dostluk, kardeşlik

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve akran değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden dünya çocuklarına yönelik barış ve dostluk mesajlarını yansıtan sanatsal ürünler oluşturmaları istenir. Bu süreçte öğrencilerin pastel boya, sulu boya, kolaj, kâğıt hamuru, şablon baskı veya dijital tasarım tekniklerinden yararlanarak maske, afiş, kolaj gibi sanatsal çalışmalar yapmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın tarihçesi, uluslararası önemi ve barış ile dostluk kavramlarının uluslararası anlamları hakkında ön bilgilerinin olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın tarihçesi, uluslararası önemi ve barış ile dostluk kavramlarının uluslararası boyutuna ilişkin aşağıdakilere benzer sorular yöneltilecek öğrencilerin bilgi düzeyleri ölçülür:

- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı yalnızca Türkiye'de mi kutlanmaktadır?
- Atatürk, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı dünya çocuklarına armağan ederken hangi değerleri vurgulamıştır?

Köprü Kurma

Öğrencilere özgürlük, eşitlik, bağımsızlık gibi uluslararası demokratik değerlerle 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın barındırdığı değerler arasında bağlantı kurmaları için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Farklı bir ülkeden arkadaşınız olsaydı ona barış ve dostlukla ilgili hangi mesajı iletirdiniz?
- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın dünya genelinde kutlanması diğer çocuklara hangi mesajları vermektedir?
- Siz bir dünya çocuğu olarak dostluk ve barışı nasıl sürdürebilirsiniz?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.7.6.1

Öğrencilerden dünya çocuklarına yönelik barış ve dostluk mesajlarını yansıtan sanatsal üretim yapabilmeleri beklenir. Bu amaçla dünya çocuklarının kültürel özellikleri, farklı ülkelerde çocuklarla ilgili özel günler, uluslararası çocuk hakları ve barış temalı sanat ürünleri üzerine araştırma yapmaları sağlanır (D4.5, KB2.6, OB1). Barış ve dostluk mesajlarını yansıtan sanatsal ürün tasarımları için (a) öğrencilerden 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın çocuklara verdiği değer ile uluslararası çocuk haklarının evrensel ilkelerini karşılaştırmaları beklenir. Böylece öğrencilerin iki yaklaşım arasında çocuğa değer verme, eşitlik ve barış içinde yaşama hakkı gibi

ortak yönleri ve farklılıkları fark etmeleri sağlanır (**KB2.7, KB2.10**). Bireysel veya grup hâlinde seçtikleri mesajı analiz ederek barış ve dostluk temasının temel bileşenlerini belirlemeleri istenir (**SDB2.3, E3.6**). Mesajları duygusal (sevgi, saygı, empati vb.), toplumsal (birlik, dayanışma vb.) ve uluslararası (barış, haklar vb.) unsurlar açısından değerlendirmeleri sağlanır (**SDB3.3**). Bu süreçte öğrencilerin iletmek istedikleri mesajları yansıtan semboller üzerine düşünerek taslak çizimler hazırlamaları beklenir (**KB1, SDB1.1, SDB1.2**). Yerel kültüre ait motiflerle evrensel barış sembollerini bir araya getirerek görsel bütünlük oluşturmaları sağlanır (**OB5**). Dünya çocuklarına yönelik barış ve dostluk mesajlarını yansıtan sanatsal ürün oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden tasarladıkları sembollerini kullanarak maske, afiş veya kolaj çalışması yapmaları istenir (**KB2.20, OB4, OB9**). Bu aşamada kâğıt hamuru, akrilik boya, renkli kartonlar, kolaj, dijital tasarım gibi çeşitli teknik ve malzemeler sunularak öğrencilerden farklı sanatsal ifade biçimlerini kullanmaları beklenir. Maske tasarlayan öğrenciler için kâğıt hamuru veya alçı gibi üç boyutlu şekillendirme teknikleri; afiş veya kolaj yapacak öğrenciler için şablon baskı, renkli resim veya dijital resimleme teknikleri önerilir. Öğrencilerden renk, doku ve biçim gibi görsel unsurlar arasındaki ilişkileri dikkate alarak anlam bütünlüğü yüksek kompozisyonlar oluşturmaları istenir. Farklı kültürleri yansıtan maskeler hazırlayan öğrencilerden dünya çocuklarının barış ve dostluk hakkındaki düşüncelerini hayal ederek drama ile canlandırmaları istenir (**SDB3.1**). Çalışmalar tamamlandıktan sonra sanatsal ürünlerini sunmaları, tasarım sürecinde aldıkları kararları açıklamaları ve ürünleriyle iletmek istedikleri mesajı ifade etmeleri beklenir (**SDB1.1, SDB1.2, E3.5**). Sanatsal ürünleri dijital veya fiziksel ortamda sergileyerek öğrenme galerisi tekniğiyle paylaşmaları sağlanır. Tartışmalarda öğrencilerden 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın dünya çocukları açısından önemi, barış fikrinin sürdürülebilirliği ve her çocuğun eşit haklara sahip olduğunu kavramaları istenir (**D1.1, D19.2, D4.5**). Öğrencilerin günümüzde uluslararası çocuk haklarının tarihî süreçte özellikle Sanayi Devrimi sonrasında çocukların karşılaştığı ağır çalışma ve yaşam koşullarına tepki olarak gündeme geldiğini fark etmeleri sağlanır. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın dünya çocukları açısından önemi ile uluslararası çocuk haklarının günümüzdeki rolünü ilişkilendirmeleri beklenir. Böylece öğrencilerin elde ettikleri bilgileri sorgulamaları, ulusal bir bayram ile evrensel ilkeler arasındaki bağlantıyı fark ederek kültürler arasında köprü kurlmaları sağlanır (**KB2.8, D3.3, OB5**). Sanatsal ürünler performans görevi kapsamında ele alınarak kontrol listesi veya akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerin barış ve çocuk hakları temalı dijital animasyonlar veya kısa filmler hazırlamaları, dünya çocuklarının barış temalı hikâyelerini resimlemeler ve açıklamalarla birleştirerek "Sanatsal Barış ve Dostluk Kitabı" oluşturmaları sağlanabilir. Öğrencilerden farklı ülkelerde çocuklara özel olarak kutlanan günleri araştırmaları; bu bağlamda söz konusu özel günlerin adını, kutlandığı tarihi, kutlanma gerekçesini, kutlamalara özgü uygulamaları ve çocuk haklarıyla olan ilişkisini incelemeleri istenebilir. Elde ettikleri bilgileri kullanarak söz konusu ülkeler arasında benzerlik ve farklılıkları ortaya koyan karşılaştırma tablosu, poster veya bilgi görseli hazırlamaları sağlanabilir.

Destekleme

Öğrencilerden farklı ülkelerin çocuklarına ait geleneksel kıyafetleri ve bayrakları içeren görselleri incelemeleri, bu doğrultuda kültürel çeşitliliği ve dünya çocuklarının ortak yönlerini yansıtan resimler oluşturmaları istenebilir. Ayrıca öğrencilerin hayalî bir dünya çocuğuna hitaben dostluk ve barış temalı resimli bir mektup hazırlamaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. SINIF

7. TEMA: MÜZE VE KÜLTÜR

Öğrencilerin Türk müzeciliğinin tarihî gelişimini araştırmaları, müzelerin dijital dönüşümünü kavramaları, dijital sergileme yöntemlerini deneyimlemeleri, etkileşimli içeriklerle sanal müze oluşturmaları ve dijital sergileme yöntemlerini deneyimlemeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ

6

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB2.6. Bilgi Toplama

EĞİLİMLER

E2.1. Empati, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.6. Analitiklik, E3.7. Sistematiklik, E3.9. Şüphe Duyma, E3.10. Eleştirel Bakma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER****Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D7. Estetik, D10. Mütevazılık, D14. Saygı, D15. Sevgi, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Sosyal Bilgiler

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme, KB3.3. Eleştirel Düşünme, SBAB4.1. Sıralama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.7.7.1. Türk müzeciliğine ilişkin bilgi toplayabilme

- Türk müzeciliğine ilişkin bilgilere ulaşmak için kullanacağı araçları belirler.
- Belirlediği aracı kullanarak Türk müzeciliği hakkındaki bilgileri bulur.
- Türk müzeciliğiyle ilgili ulaştığı bilgileri doğrular.
- Türk müzeciliğiyle ilgili ulaştığı bilgileri kaydeder.

GS.7.7.2. Dijital araçları kullanarak sanal müze yapabilme

- Belirlediği temaya uygun koleksiyon eserlerini içeren sanal müze tasarlar.
- Dijital araçlarla sanal müze oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Türk Müzeciliği

Sanal Müze

Anahtar Kavramlar

sanal müze, sanat tarihi şeridi

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formları, kontrol listeleri ve grup değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden belirledikleri temaya uygun bir koleksiyonla sanal müze oluşturmaları istenir. Sanal müzelerinde eser seçimi, sergileme düzeni ve etkileşimli içeriklere yer vererek estetik ve işlevsel bir sunum yapmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi'nin kültürel yapısı hakkında temel bilgilere sahip oldukları ve sanal müze deneyimlerinin olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi kültürel yapısı ile sanal müze deneyimleri hakkındaki bilgi düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Osmanlı kültürüne ilişkin neler biliyorsunuz?
- Osmanlı Dönemi'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne kültürel bir miras kalmış mıdır?
- Sanal müze ile fiziksel müze arasındaki fark nedir?

Köprü Kurma

Öğrencilere Türk müzeciliği ve sanal müzeler üzerine düşünceleri için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Osmanlı Dönemi'nde ilk müzeler hangi amaçla kurulmuş olabilir?
- Teknolojik gelişmelerin müzeleri gelecekte nasıl değiştirebileceğini düşünüyorsunuz?
- Sizce bir müzede sergilenen eserlerin dijital ortama aktarılması onların değerini nasıl etkiler?
- Sanal müzelerin fiziksel müzelerden farklı olarak kültürel mirası aktarmada ne gibi avantajları olabilir?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.7.7.1

Öğrencilerden Türk müzeciliğine ilişkin bilgi toplayabilmeleri beklenir. Türk müzeciliğine ilişkin bilgilere ulaşmak için kullanacağı araçları belirlemeleri için **(a)** öğrencilerden kütüphane arşivleri, güvenilir dijital veri tabanları ve akademik kaynaklar gibi bilgi edinme araçlarını grup hâlinde belirlemeleri istenir. Kitap, makale, broşür gibi materyalleri seçerek incelemeleri sağlanır **(OB1)**. Belirlediği aracı kullanarak Türk müzeciliği hakkındaki bilgileri bulmaları **(b)**, Osmanlı Dönemi'ndeki ilk gelişmelerden başlayarak Cumhuriyet Dönemi'ndeki yapılanmasını araştırmaları beklenir **(SDB1.2)**. Araştırmalarında Anadolu'daki farklı medeniyetlerin bıraktığı eserleri ve bu mirasın Türk tarihine katkılarını değerlendirmeleri istenir **(OB5)**. Türk müzeciliğiyle ilgili ulaştığı bilgileri doğrulamaları için **(c)** birden fazla kaynağı eleştirel bir bakış açısıyla karşılaştırmaları, bilgileri teyit etmeleri ve kaynaklarının güvenilirliğini analiz etmeleri beklenir **(E3.9, E3.10, KB2.7, KB3.3)**. Ulaştığı bilgileri düzenli bir şekilde kaydetmeleri için **(ç)** dijital veya geleneksel yöntemler kullanmaları istenir. Türk müzeciliğinin tarihî süreçteki dönüşümünü anlamalarına yardımcı olmak amacıyla sanat tarihi şeridi oluşturarak kronolojik sıralama yapmaları ve hazırladıkları çalışmayı grup sunumu olarak paylaşmaları beklenir **(KB2.20, SBAB4.1, SDB2.2, OB7)**. Araştırma sürecinin ardından ulaştıkları bilgileri yorumlayarak müzelerin tarihî gelişimini tartışmaları sağlanır **(KB2.18, SDB2.1, SDB3.3)**. Böylece öğrencilerden tarihi koruma bilinci ve millî kimlik inşasında müzelerin rolünü anlamaları beklenir **(D19.2)**. Türk müzeciliğinin, farklı kültürleri bir araya getiren yapısıyla ortak bir değer oluşturma yeteneğine sahip olduğu açıklanır. Bu bağlamda Anadolu'da yaşayan bireylerin farklılıklara hoşgörüyle yaklaşması, eşitlik ve adalet duygularını benimseyerek kapsayıcı bir tutum sergilemesi gerektiği üzerinde durulur **(D14.3)**. Öğrencilerin öz kimliklerini temsil eden Anadolu'nun zengin kültürel mirası, Kurtuluş Savaşı gibi bağımsızlık mücadelesine ilişkin millî bilinç geliştirmeleri teşvik edilir. Kültürel mirasın geleceği şekillendirdiğini fark etmeleri ve korunması gerektiğini kavramaları sağlanır **(D14.3, D15.2, OB5)**. Sürecin sonunda öğrencilerden grup tartışmaları sırasında edindikleri bilgileri açık ve anlaşılır bir şekilde ifade etmeleri; görüşlerini dile getirirken yapıcı, saygılı ve demokratik bir üslup benimsemeleri beklenir **(SDB1.1)**. Bu aşamada öğrencilerin fikir alışverişinde bulunmaları, arkadaşlarını aktif bir şekilde dinlemeleri ve farklı görüşleri anlamaya çalışmaları sağlanır **(SDB2.1, E2.1)**. Süreç kontrol listesi ve gözlem formu ile değerlendirilebilir.

GS.7.7.2

Öğrencilerden dijital araçları kullanarak sanal müze yapabilmeleri beklenir. Müzeciliği dijital teknolojilerle bütünleştiren sanal müze kavramını, altı şapkalı düşünme tekniğini kullanarak farklı açılardan ele almaları sağlanır **(E3.6)**. Beyaz şapka grubundaki öğrencilerin, Türkiye ve dünyadaki farklı koleksiyonlara sahip müzeleri sanal ortamda ziyaret etmeleri; bu süreçte bilgi toplamaları, görsel ve kültürel farkındalık geliştirmeleri beklenir **(OB5)**. Kırmızı şapka grubunun bu deneyimin kendilerinde uyandırdığı duyguları ifade etmeleri istenir **(SDB1.1)**. Siyah ve sarı şapka grubunun sanal ve fiziksel müzeleri avantajları ve sınırlılıkları açısından karşılaştırmaları; sanal müzelerin eğitici ve öğretici yönlerini düşünmeleri sağlanır. Yeşil şapka grubunun sanal müzeleri daha etkileşimli hâle getirecek yaratıcı öneriler sunmaları, mavi şapka grubunun da tüm görüşleri özetleyerek sistematik bir değerlendirme yapmaları istenir **(KB2.17, E3.7)**. Süreç boyunca öğrencilerden farklı görüşleri açık fikirlilikle değerlendirmeleri ve başkalarının düşüncelerine saygı duymaları beklenir **(D10.1, E3.5)**. Belirlediği temaya uygun koleksiyon eserlerini içeren sanal müze tasarımları için **(a)** gruplardan kullanacakları dijital araçları seçerek müzelerinin temasını tespit etmeleri istenir **(OB2)**. Tema ile ilgili bilgi topladıktan sonra sergileyecekleri eserlerin içeriklerini araştırarak konuya uygun fotoğraf, video, müzik ve metinleri hazırlamaları beklenir **(KB2.6, SDB2.2)**. Eser seçiminin ardından estetik ölçütler çerçevesinde, objelerin

yerleşimini planlamaları sağlanır. Dijital araçlarla sanal müze oluşturmaları için **(b)** gruplardan belirledikleri dijital araçları ve koleksiyonu kullanarak sanal müzelerini kurmaları beklenir **(OB4)**. Öğrencilerin sanal müzelerini oluştururken telif haklarına dikkat etmeleri, sanat eserlerine ve sanatçılara saygılı bir üslup benimsemeleri, görsel sunumda estetik ve uyum kurallarına uygun çalışmalar yapmaları sağlanır **(D7.2, OB2)**. Öğrencilerden sanal müzedeki eserleri kompozisyon, ışıklandırma ve sergileme tekniklerine dikkat ederek yerleştirmeleri istenir. Her esere açıklama, sesli anlatım, video içerikleri gibi etkileşimli özellikler eklemeleri beklenir. Sanal müzelerin okulun farklı alanlarında projeksiyonlar, dijital ekranlar veya resmî internet sayfası aracılığıyla sunulması sağlanır. Müzeler Haftası (18-24 Mayıs) kapsamında diğer okulların sanal müzeleriyle birlikte ortak çevrim içi sergiler düzenlenerek kutlamaların etkileşimi artırılabilir. Sanal müze etkinlikleri performans görevi şeklinde tanımlanarak gözlem formu ve grup değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden sanal müze oluşturma sürecinde 3D modelleme yöntemlerini ve artırılmış gerçeklik (İng. Augmented Reality, "Ogmentid Riyeliti") teknolojilerini kullanmaları; sanal müzelerini tanıtan kısa videolar hazırlayarak temalarını, sergi düzenlerini ve eserleri anlatan eğitici içerikler oluşturmaları istenebilir. Ayrıca öğrencilere diğer ülkelerdeki müzelerin gelişimi ile Türk müzeciliği arasındaki ilişkiyi analiz ederek rapor hazırlamaları, Türkiye'den farklı ülkelere götürülen veya diğer müzelere hediye edilen eserlerin ülkemizde kalması hâlinde Türk müzeciliğinin nasıl etkileyebileceğine ilişkin araştırmalar yaparak bu konuda sunum hazırlamaları önerilebilir.

Destekleme Öğrencilere sanal müze oluşturma sürecinde yararlanabilecekleri dijital araçlar tanıtılabilir ve bu araçlarla temel düzeyde bir müze tasarımları yönünde rehberlik edilebilir. Süreci somutlaştırmak amacıyla öğrencilerin üç boyutlu maket tasarımları oluşturmaları sağlanabilir. Farklı sanal müzeleri ziyaret etmeleri teşvik edilerek öğrencilerden etkileşimli müze örneklerini incelemeleri istenebilir. Dijital müze hazırlığına yönelik adım adım düzenlenmiş "Nasıl Yapılır?" kılavuzları ve tanıtım videoları sunularak öğrencilerin süreci daha kolay kavramaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. SINIF

1. TEMA: HAYAT VE SANAT

Öğrencilerin yerleştirme sanatı, ekolojik sanat, çevresel sanat ve arazi sanatı kavramlarını öğrenmeleri; mekân estetiğini analiz etmeleri, sürdürülebilir malzeme kullanımının önemi kavramaları, estetik ve işlevsel mekân yerleştirmeleri yapmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN BECERİLERİ SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL BECERİLER —

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D5. Duyarlılık, D12. Sabır, D16. Sorumluluk, D17. Tasarruf

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB7. Veri Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Bilişim Teknolojileri ve Yazılım

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemlleme, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.8.1.1. Tasarım ilkelerini kullanarak sanatsal ve işlevsel yerleştirme yapabilme

- Tasarım ilkelerini kullanarak alanın estetik ve işlevsel ihtiyaçlarına uygun yerleştirme tasarlar.
- Tasarım ilkelerini kullanarak alanın estetik ve işlevsel ihtiyaçlarına uygun yerleştirme oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Yerleştirme Sanatı

Anahtar Kavramlar arazi sanatı, çevresel sanat, diorama, ekolojik sanat, yerleştirme

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gelişim dosyaları, dereceli puanlama anahtarları ve grup değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden çevre sorunları, kentleşme, sürdürülebilirlik gibi temalardan birini seçerek alanın estetik ve işlevsel ihtiyaçlarına uygun bir yerleştirme tasarımları istenir. Sanatsal ürünlerini doğal ve sürdürülebilir malzemelerle büyük ölçekli yerleştirme, diorama, maket gibi alternatif yöntemler kullanarak oluşturmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin tasarım ilkelerini ve mekân ile sanat ilişkisini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin tasarım ilkeleri ve mekân ile sanat arasındaki etkileşim hakkındaki farkındalık düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Mekânda estetik bir değişim yaratmak için hangi tasarım ilkelerini kullanırsınız?
- Mekân ve sanat eserlerinin birbirlerine katkıları nelerdir?

Köprü Kurma Öğrencilere mekânın sanatsal bir bileşen ve sanatsal ürünün bir parçası olduğu fikrini kazan-
dirmek amacıyla aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Sanat eserinin yerleştirildiği mekân, eserin anlamını ve etkisini nasıl değiştirir?
- Bir mekânda sanat eserinin varlığı mekânın kendisini nasıl dönüştürür?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.8.1.1

Öğrencilerden tasarım ilkelerini kullanarak sanatsal ve işlevsel yerleştirme yapabilmele-
ri beklenir. Bu kapsamda yerleştirme sanatı, ekolojik sanat, çevresel sanat ve arazi sanatı
hakkında dijital veya basılı kaynaklardan bilgi toplamaları istenir (E1.1, OB2, OB9). Yerleş-
tirme sanatıyla ilgili video, belgesel ve görsel materyaller üzerinden öğrencilerin bu kav-
ramların gerçek hayattaki uygulamalarını incelemeleri sağlanır (OB4). Ayrıca öğrenciler-
den çevrelerindeki yerleşim alanlarının veya doğadaki nesnelerin düzenlenme biçimlerini
gözlemleyerek not almaları veya fotoğraflayarak kayıt altına almaları beklenir (E3.2, OB1,
KB2.2). Tasarım ilkelerini kullanarak alanın estetik ve işlevsel ihtiyaçlarına uygun yerleş-
tirme tasarımları için (a) öğrencilerin sistemlerin sürdürülebilirliğini etkileyen faktörler
üzerine düşünmeleri sağlanır. Çevre sorunları, kentsel dönüşüm, sürdürülebilirlik, birey ve
toplum ilişkileri gibi konular arasından bir tema seçmeleri istenir (SDB1.1). Kentleşme so-
runları bu temalar etrafında ele alınır (OB8). Sanatın bu süreçlerdeki rolünü konuşma hal-
kası oluşturarak tartışmaları beklenir (E3.5, OB9, SDB3.3). Öğrencilerden fikirlerini bireysel
veya grup hâlinde eksik bir kavram haritasını tamamlayarak görselleştirmeleri istenir (D16.3,
OB7). Kavram yanılgıları ve öğrenme eksiklikleri hakkında öğrencilere geri bildirim verilir.

Belirlenen tema veya kavramla bireysel yahut grup çalışması şeklinde bağlamından kopmadan yerleştirme tasarımı yapmaları beklenir (**E3.3**). Malzemelerin bir araya gelmesiyle oluşacak estetik ve işlevsel etkiyi, önceden değerlendirmeleri istenir (**KB2.11**). Tasarım fikirlerini, taslak çizimler veya dijital araçlarla ifade etmeleri önerilir. Tasarım ilkelerini kullanarak alanın estetik ve işlevsel ihtiyaçlarına uygun yerleştirme oluşturmaları için (**b**) iç veya dış mekânlara uygun üç boyutlu sanatsal ürünler hazırlamaları istenir (**OB9**). Öğrencilerden malzeme seçimlerini yaparken fikir alışverişinde bulunmaları ve sürdürülebilirlik açısından değerlendirme yapmaları beklenir (**SDB2.1, SDB2.3**). Bu süreçte doğal veya sürdürülebilir malzemeleri tercih etmeleri istenir. Böylece sürdürülebilir ve sürdürülebilir olmayan süreçler arasındaki farkları kavramaları sağlanır (**OB8, D5.2, D17.3**). Yerleştirme çalışmalarını, okul bahçesi veya çevredeki ortak bir alanda gerçekleştirmeleri önerilir. Büyük ölçekli yerleştirmeleri, video veya fotoğraf ile kayıt altına almaları sağlanır (**OB2**). Alanın sınırlı olduğu durumlarda, diyorama veya maket çalışmaları alternatif olarak sunulur. Bu süreçte diyoramanın tarihî bir mekân veya doğal bir manzarayı küçük ölçekte canlandıran üç boyutlu model çalışması olduğu vurgulanır. Diyoramalar sayesinde öğrencilerin mekân, perspektif ve ayrıntıları bütüncül biçimde algılayabilmeleri sağlanır. Diyorama çalışmalarında, tarihî bir mekân veya doğal bir manzarayı temsil eden minyatür modeller hazırlamaları istenir (**KB2.20**). Bu doğrultuda plastik veya karton kutular içerisinde figürler, bitkiler ve nesneleri kullanarak ölçeklendirme, perspektif ve aydınlatma teknikleriyle görsel derinlik oluşturmaları beklenir. Uygulama sürecinde karşılaştığı zorlukları öğrenme fırsatı olarak görüp sabırlı, kararlı ve özenli bir şekilde çalışmaları sağlanır (**E1.3, D12.1**). Grup çalışmaları sırasında iş birliği yapmaları, iletişim kurmaları ve farklı bakış açılarını yerleştirme becerilerini geliştirmeleri desteklenir (**SDB2.2, SDB2.3**). Sanatsal ürünler mekân içerisinde fiziksel olarak sergilenir veya fotoğraflanarak dijital ortamda paylaşılır. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak gelişim dosyası, dereceli puanlama anahtarı veya grup değerlendirme formlarıyla değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden yerleştirme tasarımı süreçlerini duraklatılmış hareket (İng. Stop-Motion, "Stop Moşın") tekniğiyle kısa filme dönüştürmeleri istenebilir. Yeni medya sanatı hakkında araştırma yapmaları ve elde ettikleri bilgiler doğrultusunda teknolojiyi, ışık unsurlarını ve dijital medyayı mekâna dâhil eden bir yerleştirme tasarımları teşvik edilebilir. Ayrıca sanatsal ürünlerini dijital ortamda 3D modelleme araçlarıyla oluşturmaları, fiziksel mekân ile dijital teknolojileri bir araya getirerek artırılmış gerçeklik (İng. Augmented Reality, "Öğmentid Riyeliti") veya sanal gerçeklik (İng. Virtual Reality, "Virçuil Riyeliti") tabanlı yerleştirmelere dönüştürmeleri sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerden herhangi bir yaşam alanını temsil edecek şekilde kutu, tepsi, masa gibi sınırlı bir yüzey içerisinde oyuncak ağaçlar, taşlar kullanarak estetik bir düzenleme yapmaları istenebilir. Sınırlı malzeme seçeneğiyle sade bir yerleştirme gerçekleştirmeleri yönünde rehberlik sağlanabilir. Ayrıca diyoramanın temel düzeydeki örneklerinden yararlanarak veya kâğıt katlama (origami) tekniklerini kullanarak küçük maketler oluşturmaları teşvik edilebilir. Küçük modülleri belirli bir yüzey üzerinde düzenli tekrarlar yoluyla ritmik kompozisyonlara dönüştürmeleri sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. SINIF

2. TEMA: SANATIN GÖRSEL DİLİ

Öğrencilerin dijital göstergelerin mesajlarını eleştirel bakış açısıyla analiz etmeleri, semboller ve metaforlar aracılığıyla iletilen mesajları sorgulamaları, dijital içeriklerin etik boyutlarını değerlendirmeleri, dijital veya geleneksel araçları kullanarak kısa film, animasyon, yerleştirme, arayüz gibi sanatsal ürünler oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB2. Görsel Mesajı Okuma , SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

—

EĞİLİMLER

E3.4. Gerçeği Arama, E3.9. Şüphe Duyma, E3.10. Eleştirel Bakma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılma (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D6. Dürüstlük

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Teknoloji ve Tasarım, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.4. Çözümleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.9. Genelleme, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.8.2.1. Dijital ekosistemdeki göstergelerin mesajlarını eleştirel bakış açısıyla okuyabilme

- Dijital göstergelerde kullanılan metaforlar, semboller ve kültürel referansların mesajlarını algılar.*
- Dijital göstergelerin sosyal, tarihî, ekonomik ve teknolojik mesajlarını anlamlandırır.*

GS.8.2.2. Dijital veya geleneksel araçları kullanarak sanatsal üretim yapabilme

- Göstergeleri, sembollerini, renkleri, tipografiyi ve kompozisyonu estetik ve anlam bütünlüğüne uygun bir şekilde kullanarak kısa film, animasyon, yerleştirme, arayüz gibi sanatsal ürün tasarlar.*
- Dijital veya geleneksel araçları kullanarak kısa film, animasyon, yerleştirme, arayüz gibi sanatsal ürün oluşturur.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Dijital Ortamdaki Göstergeler

Anahtar Kavramlar

animasyon, arayüz, dijital göstergeler, kısa film

ÖĞRENME KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formları, yansıtıcı günlükler, gelişim dosyaları veya öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden güncel bir tema hakkında dijital veya fiziksel araçları kullanarak kısa film, animasyon, yerleştirme, arayüz gibi sanatsal ürünler oluşturmaları istenir. Temaların ana mesajlarını belirleyerek semboller, renkler, tipografi ve kompozisyonu anlam bütünlüğü içinde yeniden yorumlamaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin günlük yaşamda karşılaştıkları sembol, gösterge, metin ve görsellerin anlamlarını bildikleri, görsel ve dijital mesajların iletişimdeki rolünün farkında oldukları; toplumsal, kültürel ve tarihî bağlamlarda eleştirel analiz yapabildikleri, sanatsal tasarım süreçlerinde dijital ve geleneksel teknikleri teorik ve uygulamalı olarak tanıdıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere sembol, gösterge, medya analizi ve sanatsal tasarım konularındaki ön bilgilerini değerlendirmek amacıyla aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Markaların logoları neyi temsil eder?
- Görsel ve dijital tasarımlar sadece estetik amaçla mı kullanılır?
- Bir reklam içeriği herhangi bir konuda fikrinizi değiştirebilir mi?
- Dijital ve geleneksel tasarım araçları hakkında neler biliyorsunuz?

Köprü Kurma

Dijital ekosistemdeki göstergeleri eleştirel bir bakış açısıyla analiz etmeleri, bu göstergelerle sanatsal üretim yapma süreçleri arasında bağlantı kurmaları için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Bir görsel veya metnin doğruluğunu nasıl anlayabilirsiniz?
- Dijital platformlarda veya sosyal medyada sık karşılaştığınız sembol ve logolar ne ifade ediyor olabilir?
- Kendi hayatınızda veya çevrenizde karşılaştığınız bir sembol veya nesneyi sanatsal bir projede nasıl kullanabilirsiniz?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.8.2.1

Öğrencilerden dijital ekosistemdeki göstergelerin mesajlarını eleştirel bakış açısıyla okuyabilmeleri beklenir. Konuyla ilgili animasyonlar, etkileşimli bilgi görselleri veya kısa videolar gösterilir. Dijital göstergelerde kullanılan metaforlar, semboller ve kültürel kaynakların mesajlarını algılamaları için **(a)** dijital ortamlarda sıkça karşılaştıkları sembollerini düşünmeleri; bu sembollerin nesnel özelliklerini ve anlamlarını ifade etmeleri, ilettikleri olası mesajları tahmin etmeleri sağlanır **(SDB2.3, OB2, OB5)**. Dijital göstergelerin sosyal medya, teknoloji şirketleri, oyun uygulamaları gibi alanlarda nasıl kullanıldığını sorgulamaları için kısa bir beyin fırtınası yapmaları istenir **(E3.4, E3.10)**. Dijital göstergelerin sosyal, tarihî, ekonomik ve teknolojik mesajlarını anlamlandırmaları için **(b)** öğrenciler, araştırma yapmak üzere küçük gruplara ayrılır. Gruplardan seçtikleri bir veya birkaç dijital sembol veya metafor hakkında bilgi toplamaları istenir **(KB2.6, SDB2.2)**. Bilgi toplama sürecinde araştırma becerilerini geliştirmek ve karşılaştırma yapmak için çeşitli dijital kaynaklardan veya kütüphane veri tabanlarından faydalanmaları sağlanır **(OB1, OB2)**. Gruplardan topladıkları bilgileri paylaşmaları, benzerlik ve farklılıklarına göre sınıflandırmaları beklenir **(KB2.7, OB1, E3.10)**. Bu süreçte öğrencilerin dijital göstergelerin taşıdığı nesnel ve öznel mesajları ayırt ederek bu mesajların farklı bağlamlardaki etkilerini analiz etmeleri sağlanır **(KB2.4, SDB3.3)**. Elde ettikleri örüntülerden yola çıkarak genellemeler yapmaları beklenir **(KB2.9)**. "Dijital göstergeler, genellikle kullanıcıyı harekete geçirecek duygusal mesajlar taşır." şeklinde önermeler oluşturmaları sağlanır. Göstergelerin topluma ilettiği mesajların dürüstlüğü veya manipülatifliği üzerinde durularak dijital göstergelerin gerçekliği nasıl etkilediğini tartışmaları beklenir **(KB2.18)**. Tartışmanın sonunda öğrencilerin etik ile manipülasyon arasındaki farkı nesnel ve dürüst bir yaklaşımla belirlemeleri, kendi değer yargılarını ve etik anlayışlarını geliştirmeleri sağlanır **(D6.2, E3.4, SDB2.1)**. Süreçte dijital içerik üreticilerinin sorumlulukları vurgulanarak etik bir dijital dünya için kendi önerilerini geliştirmeleri beklenir **(SDB3.3, OB2)**. Ayrıca dijital medyada algıyı, gerçeklikten ayırmayı sağlayan ölçütleri tanımlamaları için fikir üretmeleri sağlanır. Süreç gözlem formu ile değerlendirilebilir.

GS.8.2.2

Öğrencilerden dijital veya geleneksel araçları kullanarak sanatsal üretim yapabilmeleri beklenir. Göstergeleri, sembollerini, renkleri, tipografiyi ve kompozisyonu estetik ve anlam bütünlüğüne uygun bir şekilde kullanarak kısa film, animasyon, yerleştirme, arayüz gibi sanatsal ürün tasarımları için **(a)** güncel bir tema hakkında bilgi toplayarak belirlenen temalar üzerine bireysel çalışma veya grup çalışması yapmaları istenir **(KB2.6)**. Öğrencilerden temanın ana mesajını anlamaları ve bu mesajı en iyi şekilde ifade edecek göstergeleri, sembollerini, renkleri, tipografiyi ve kompozisyonu belirlemeleri beklenir. Bu öğeleri estetik ve anlam bütünlüğüne uygun biçimde kullanmaları üzerine sorgulama yapmaları sağlanır **(KB2.8, SDB2.3)**. Analizlerini görseller, metinler, bilgi görselleri, kısa videolar gibi materyallerle desteklemeleri önerilir **(OB2)**. Gruplar seçtikleri bir göstergenin tasarımını ve mesajını daha detaylı incelemek için yönlendirilir. Her gruptan belirlediği göstergenin tasarımını ve mesajını inceleyerek alternatif tasarım önerisi oluşturmaları beklenir **(SDB3.2, E3.10)**. Temanın ana fikrini, uygun sembolik unsurlarla yeniden yorumlayarak tasarımlara dönüştürmeleri ve imgelerini ifade etmeleri sağlanır. Dijital veya geleneksel araçları kullanarak kısa film, animasyon, yerleştirme, arayüz gibi sanatsal ürün oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden temalarına uygun görsel anlatım araçlarını belirlemeleri beklenir. Bireysel veya grup olarak seçtikleri temalara uygun görsel ve içerik materyallerini araştırarak elde ettikleri bilgileri hikâye panosu, dijital veya fiziksel taslaklarla somutlaştırmaları istenir **(D3.3)**.

Kısa film ve animasyonlar için karakter tasarımı, hikâye panoları, müzik seçimi; yerleştirmeler için malzeme seçimi, mekân, ışıklandırma; arayüz tasarımı için kullanıcı deneyimleri, semboller, tipografi ve renk paletlerini belirleyerek tasarım modellerini oluşturmaları istenir (**KB2.20, SDB1.1, SDB1.2**). Ayrıca günümüzde sıkça kullanılan sosyal medya veya oyun uygulamalarının arayüzünü tasarlamaları beklenir (**OB2, OB9**). Tamamladıkları sanatsal ürünlerini sınıfta sunarak estetik ve anlam açısından güçlü yönlerini tartışmaları, ürünlerini eleştirel bakış açısıyla analiz etmeleri istenir (**E3.10, OB4**). Süreç boyunca edindikleri deneyimlerden çıkarımlar yapmaları sağlanır. "Dijital göstergelerin sosyal ve kültürel bağlamını anlamak, günlük hayatta bu mesajları daha bilinçli okumama yardımcı oldu." gibi yansıtıcı ifadelerle süreçten kazandıklarını açıklamaları beklenir (**KB3.3, SDB1.3, OB1**). Bu aşamada öğrencilerin dijital göstergelere eleştirel bir gözle yaklaşmaları ve içeriklerin doğruluğunu sorgulama alışkanlığı geliştirmeleri sağlanır (**E3.9**). Öğrencilerin uygulamada yaşadıkları zorlukları birlikte çözerek iş birliği içinde çalışmaları ve duygularını paylaşmaları desteklenir (**SDB2.1, SDB2.2, D4.2**). Süreçte ortak hedeflere ulaşmak için arkadaşlarıyla fikir alışverişi yaparak dayanışma içinde çalışmaları sağlanır (**D4.1**). Sanatsal ürünleri dijital ortamlarda paylaşabilecekleri gibi fiziksel ortamda sergilemelerine de imkân tanınır (**OB2**). Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanarak yansıtıcı günlükler, gelişim dosyası veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden dijital sembollerini kullanarak toplumsal bir soruna dikkat çeken farkındalık kampanyası oluşturmaları istenebilir. Bu süreçte LED ışıklar, baskı teknolojileri, QR kodları gibi dijital araçlardan yararlanarak göstergeleri içeren giyilebilir tasarımlar geliştirmeleri sağlanabilir. Tasarımlarını dijital ortamda üç boyutlu olarak modellemeleri veya fiziksel biçimde üretmeleri teşvik edilebilir. Ayrıca öğrencilerden dijital içerik üreticilerinin etik sorumlulukları, dijital manipülasyonun etkileri, dürüstlük ilkeleri, sosyal medya kullanıcılarının güvenliği gibi konulara odaklanan bir poster çalışması hazırlamaları istenebilir.
- Destekleme** Öğrencilerin gazetelerden, dergilerden veya çeşitli mecralardan temin edilen dijital sembol ve metaforları keserek anlam ilişkileri kurdukları bir kolaj oluşturmaları sağlanabilir. Ayrıca günlük yaşamda en sık kullandıkları dijital sembollerini belirlemeleri ve bu sembollerini tercih etme nedenlerini açıklamaları teşvik edilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. SINIF

3. TEMA: SANATÇILAR VE ESERLERİ

Öğrencilerin modern sanat eserlerindeki toplumsal ve kültürel değişimleri sorgulamaları; fovizm, kübizm ve pop sanat akımlarına ait eserleri analiz etmeleri, modern sanat akımlarındaki estetik yaklaşımları hakkında eleştirel düşünceleri ve temellük sanatına uygun sanatsal yorumlar yaparak özgün kompozisyonlar oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ**

SAB3. Sanat Eserini İnceleme, SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB3.3. Eleştirel Düşünme

EĞİLİMLER

E1.2. Bağımsızlık, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.10. Eleştirel Bakma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D1. Adalet, D3. Çalışkanlık, D11. Özgürlük, D14. Saygı, D15. Sevgi, D17. Tasarruf, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözlemleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.17. Değerlendirme, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- GS.8.3.1. Modern sanat akımlarındaki estetik yaklaşımların, toplumsal ve kültürel değişimlerle ilişkisi hakkında eleştirel düşünebilme
- Fovizm, kübizm ve pop sanat akımlarındaki estetik yaklaşımların toplumsal yapılar, teknolojik değişimler, bireyselleşme ve tüketim kültürüyle ilişkisini sorgular.
 - Fovizm, kübizm ve pop sanat akımlarındaki estetik yaklaşımların dönemin toplumsal yapıları, teknolojik değişimler, bireyselleşme ve tüketim kültürü ile ilişkisi hakkında akıl yürütür.
 - Akıl yürütme süreci sonunda ulaştığı çıkarımları, modern sanat eserlerindeki toplumsal ve kültürel değişimler bağlamında yansıtır.
- GS.8.3.2. Fovizm, kübizm ve pop sanat dönemlerinde üretilmiş sanat eserlerini inceleyebilme
- Fovizm, kübizm ve pop sanat dönemlerine ait eserleri sanatsal açıdan betimler.
 - Fovizm, kübizm ve pop sanat dönemlerine ait eserleri sanatsal açıdan çözümler.
 - Fovizm, kübizm ve pop sanat dönemlerine ait eserleri sanatsal açıdan yorumlar.
 - Fovizm, kübizm ve pop sanat dönemlerine ait eserler hakkında sanatsal yargıda bulunur.
- GS.8.3.3. Modern sanat akımlarındaki estetik yaklaşımlardan hareketle temellük sanatı yapabilme
- Modern sanat akımlarındaki estetik yaklaşımlardan hareketle temellük sanatına uygun kompozisyon tasarlar.
 - Modern sanat akımlarındaki estetik yaklaşımlardan hareketle temellük sanatına uygun kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Modern Sanat Akımlarının Toplumsal ve Kültürel Değerlerle İlişkisi
Fovizm, Kübizm ve Pop Sanat Dönemi Eserleri
Temellük Sanatı

Anahtar Kavramlar

bireyselleşme, dijital sanat, fovizm, kendine mâl etme, kübizm, pop sanat, temellük sanatı, tüketim kültürü

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gözlem formu, kontrol listesi, gelişim dosyaları veya öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi kapsamında öğrencilerden fovizm, kübizm veya pop sanat dönemlerine ait seçtikleri bir eseri temel alarak temellük sanatına uygun özgün kompozisyon oluşturmaları istenir. Çalışmalarında, seçtikleri eserin estetik ve kavramsal özelliklerini yeniden yorumlamaları, geleneksel veya dijital teknikleri kullanarak farklı bir bağlamda sunmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin teknoloji, tüketim kültürü, bireyselleşme ve modernizmin kültürel etkilerinin farkında oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin teknoloji, tüketim kültürü, bireyselleşme ve modernizmin toplumsal ve kültürel etkilerini anlama düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Teknolojik gelişmeler, insanların günlük yaşamını ve toplumun yaşam tarzını nasıl etkilemiştir?
- Ünlü markalar veya popüler ürünler hakkında gözlemlediğiniz dikkate değer değişimler nelerdir?
- Günümüzde bireyselleşmenin hayatımızdaki etkileri nelerdir?

Köprü Kurma Toplumsal ve kültürel değişimlerin estetik tercihler ve sanatsal üretimler üzerindeki etkilerini anlamaları için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Teknoloji ve sanat arasındaki ilişki hakkında daha önce duyduklarınız veya gözlemledikleriniz nelerdir?
- Sanatın veya popüler kültürün tüketim kültürüyle bağlantıları nelerdir?
- Bireysel tercihler moda ve müzik gibi alanlarda ne tür değişimlere yol açmaktadır?
- Son yıllarda çevrenizde veya medyada karşılaştığınız estetik yaklaşımları ve moda tarzlarını nasıl tanımlarsınız?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.8.3.1

Öğrencilerden modern sanat akımlarındaki estetik yaklaşımların toplumsal ve kültürel değişimlerle ilişkisi hakkında eleştirel düşünebilmeleri beklenir. Fovizm, kübizm ve pop sanat akımlarına ait eserlerin görselleri gösterilerek bunların dönemini ve sanatın toplumdaki değişimleri yansıtmaya biçimini düşündüren açık uçlu sorular yönlendirilir (**OB4, OB9**). Anahtar kavram etkinliği ile bireyselleşme, tüketim kültürü, Sanayi Devrimi, dijital sanat gibi temel kavramlar görsellerle ilişkilendirilerek bu kavramlar hakkında tahmin yürütmeleri beklenir (**OB9**). Bu süreçte fovizm, kübizm ve pop sanat akımlarındaki estetik yaklaşımların toplumsal yapılar, teknolojik değişimler, bireyselleşme ve tüketim kültürüyle ilişkisini sorgulamaları (**a**) sağlanır (**OB5, OB9**). Öğrencilerden belirlenen modern sanat akımlarıyla ilgili belgeseller, sanat tarihi kaynakları ve dijital içerikleri inceleyerek bilgi toplamaları istenir (**KB2.6, OB1**). Araştırma sürecinde belgeseller, sanat tarihi kitapları, dijital kaynaklar gibi araçlardan faydalanmaları sağlanır (**OB2**). Küçük gruplar hâlinde çalışarak her gruptan belirli bir sanat akımıyla ilgili araştırma yapması; sanat akımının ortaya çıkış nedenlerini, estetik özelliklerini ve dönemin toplumsal yapısıyla ilişkisini belirlemeleri istenir (**SDB2.2, SDB2.3**). Öğrencilerden araştırmalarını poster, kavram haritası veya dijital sunumlarla sınıf ortamında paylaşmaları beklenir (**SDB1.2, OB7**). Grup sunumları sırasında sanat akımlarının dönemin toplumsal yapıları, teknolojik değişimler, bireyselleşme ve tüketim kültürü ile ilişkisi hakkında akıl yürütmeleri (**b**) beklenir. Öğrencilerden birbirlerinin sunumlarını dinleyerek farklı sanat akımları arasındaki bağlantıları analiz etmeleri ve modern sanat akımlarının günümüz sanatına etkilerine ilişkin çıkarımlarını yansıtmaları (**c**) istenir (**SDB3.3, E3.3**). Öğrencilerin birbirlerini karşılıklı saygı çerçevesinde eleştirmeleri, akran değerlendirme formu kullanarak yapıcı geri bildirimlerde bulunmaları sağlanır (**D14.1, E3.5**). Ayrıca sanat akımlarını ve bunların toplumsal bağlamlarını anlamalarına yönelik bireysel yazılı değerlendirmeler yapmaları beklenir. Böylece öğrencilerin toplumsal değişimlerin sanata etkisi konusunda farkındalık kazanmaları sağlanır. Süreç gözlem formu ile değerlendirilebilir.

GS.8.3.2

Öğrencilerden fovizm, kübizm ve pop sanat dönemlerinde üretilmiş sanat eserlerini inceleyebilmeleri beklenir. Bu amaçla Henri Matisse'in (Anri Matis) "Kırmızıdaki Armoni" (Fr. Harmonie en Rouge, "Armöni an Ruj") Pablo Picasso'nun (Pablo Pikasso) "Guernica" (İsp. Guernica, "Gernika") ve Andy Warhol'un (Endi Varhol) "Şampel'in Çorba Kutuları" (İng. Campbell's Soup Cans, "Kembil's Sup Kenz") isimli eseri ele alınabilir. İncelenecek eserlere öğrencilerle birlikte karar verilerek öğrencilerin tercih sebeplerini açıklamaları istenir (**D3.4, SDB1.1, SDB2.1**). Eser görsellerini, sanal müze ziyaretleriyle veya basılı yahut dijital ortamda incelemeleri sağlanır (**KB2.2, OB4**). Fovizm, kübizm ve pop sanat dönemlerine ait eserleri sanatsal açıdan betimlemeleri için (**a**) eserin sanatçısı, adı, türü, yapım tekniği, boyutları ve yapım yılı hakkında tahminde bulunmaları istenir. Tahminlerini eser künyesiyle karşılaştırarak değerlendirmeleri beklenir. Eserlerdeki detaylara dikkat ederek bilgi objelerini listelemeleri sağlanır. Fovizm, kübizm ve pop sanat dönemlerine ait eserleri sanatsal açıdan çözümlemeleri için (**b**) öğrencilerden eserin konusunu belirlemeleri,

sanat elemanları ve tasarım ilkelerini analiz etmeleri beklenir. Bu süreçte renk kullanımı, geometrik biçimler, nokta etkisi, çizgi etkisi, görsel doku, mekân ve perspektif anlayışına odaklanarak bu kavramları açıklamaları istenir **(OB9)**. Öğrencilerin bu sanat akımlarında klasik anlayıştan farklı bir sanat dili oluşturulduğunu fark etmeleri sağlanır. Fovizm, kübizm ve pop sanat dönemlerine ait eserleri sanatsal açıdan yorumlamaları için **(c)** eserlerin konusuyla sanat elemanları ve tasarım ilkeleri arasındaki ilişkileri belirlemeleri beklenir. Seçilen eserleri farklı dönemlere ve sanatçılara ait çalışmalarla karşılaştırarak analiz yapmaları sağlanır **(KB2.7)**. Ayrıca eserlerin yapıldığı dönemin tarihî ve toplumsal bağlamını dikkate alarak çıkarımlarda bulunmaları istenir **(KB2.10, SDB3.3, OB9)**. Sanat elemanlarının sosyal mesajları iletme biçimini ve sanatçıların eserler aracılığıyla sanat algılarını nasıl yansıttığını sorgulamaları sağlanır. Sanat eserlerindeki konu, sembolik anlatım, üslup tercihleri ve özgünlük kavramlarında zaman içinde meydana gelen değişimleri belirlemeleri istenir. Fovizm, kübizm ve pop sanat dönemlerine ait eserler hakkında sanatsal yargıda bulunmaları için **(ç)** öğrencilerden seçtikleri eserleri sanatın anlatımcı, biçimci, dışavurumcu ve temsil kuramları çerçevesinde sistematik olarak incelemeleri beklenir **(OB4, E3.10)**. Her öğrenciden eserleri, belirlenen ölçütlere göre kuramlarla karşılaştırarak estetik yargısını oluşturması ve bu yargıya ilişkin çıkarımlarını ifade etmesi istenir **(KB2.17, KB3.3, SDB3.3)**. Sanatçıların dünya sanatına katkılarını fark etmeleri, sanatçıları saygı ve vefa ile anmaları beklenir **(D15.2)**. Süreç kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

GS.8.3.3

Öğrencilerden modern sanat akımlarındaki estetik yaklaşımlardan hareketle temellük sanatı yapabilmeleri beklenir. Modern sanat akımlarındaki estetik yaklaşımlardan hareketle temellük sanatına uygun kompozisyon tasarımları için **(a)** öğrencilerden belirli bir sanat akımını simgeleyen bir eseri seçip temellük (kendine mâl etme) sanatı prensiplerine uygun şekilde yeniden yorumlamaları istenir. Seçtikleri eseri sanatsal açıdan çözümleyerek eserin içerdiği imge ve objelere yeni bir perspektif kazandırmaları beklenir **(E3.3)**. Temellük sanatının doğasına uygun olarak özgün eseri, tarihî bağlamını ve anlamını korumak suretiyle dönüştürmeleri sağlanır **(OB4)**. Seçtikleri eseri farklı bir sanat anlayışıyla birleştirmeleri veya modern bir eseri geleneksel Türk motifleri, hat sanatı veya minyatürle harmanlayarak yeni bir anlatım dili geliştirmeleri istenir **(KB2.20, SDB3.2)**. Öğrencilerin tasarımlarını taslak hâline getirmeleri, süreç boyunca notlar alarak dijital veya geleneksel tekniklerle fikirlerini geliştirmeleri sağlanır **(KB1, SDB1.2)**. Modern sanat akımlarındaki estetik yaklaşımlardan hareketle temellük sanatına uygun kompozisyon oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden özgün eserdeki imgeleri, kompozisyonu veya anlamı değiştirerek tasarımlarını görselleştirmeleri beklenir. Çalışmalarını dijital veya geleneksel araçları kullanarak yahut her iki aracı harmanlayarak tamamlamaları sağlanır. Resim çalışmaları için sulu boya, akrilik boya, guaj boya gibi farklı malzemeler önerilir. Öğrencilerin görsel sanat çalışmasına uygun anlatım araçlarını belirlemeleri, bu araçlara uygun teknik seçimlerini kendi tercihleri doğrultusunda yapmaları sağlanır **(D11.2, SDB1.1, E1.2)**. Belirledikleri malzemeleri, özenli ve verimli şekilde kullanmaları beklenir **(D17.3)**. Çalışmalar sırasında seçtikleri sanat akımının, sanatçıların veya eserlerin estetik değerlerine sadık kalmaları istenir. Bununla birlikte temellük sanatında, ahlaki açıdan özgün eseri birebir kopyalamak yerine eserin anlamını dönüştürerek yeni bir bağlamda yorumlamanın daha doğru olduğunu kavramaları sağlanır. Güzel sanat eserlerinin telif yasası ile korunduğu ve izinsiz birebir kopyalamanın etik dışı olduğu aktararak öğrencilerin sanatçının fikrî haklarına saygı duymaları beklenir **(OB2)**. Ayrıca sanatsal uyarlamalar ve yorumların telif hakkı gerektirebileceği hatırlatılır. Fikrî mülkiyet haklarına duyarlılığın insani ve hukuki bir sorumluluk; başkalarının haklarını korumanın ise etik bir gereklilik olduğu üzerinde durulur **(OB2, D1.1)**. Öğrencilerin bireysel özgürlüklerini kullanırken toplumsal sorumlulukları da gözetmeleri sağlanır **(D11.3)**. Sanatsal ürünler dijital veya fiziksel olarak sergilenir.

Çalışma sürecinin sonunda öğrencilerin iş birliği içinde çalışma alanlarını düzenlemeleri ve temizlemeleri sağlanır (**D18.2, SDB2.2**). Öğrencilerden tasarımlarında kullandıkları kültürel sembolleri, teknikleri ve benimsedikleri estetik yaklaşımları analiz etmeleri; başarılı ve geliştirilmesi gereken yönlerini belirleyerek öz değerlendirme yapmaları beklenir (**E3.10, SDB1.2**). Ayrıca eserlerine yönelik kısa açıklamalar yazarak izleyicilere seçimlerini anlatmaları sağlanır. Bu ürünler performans görevi olarak tanımlanır ve gelişim dosyası veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden fovizm, kübizm veya pop sanat estetiğini kullanarak artırılmış gerçeklik (İng. Augmented Reality, "Ogmentid Riyeliti") yahut sanal gerçeklik (İng. Virtual Reality, "Virçuil Riyeliti") projeleri tasarlamaları istenebilir. Dokunmatik ekran veya projeksiyon teknolojileriyle izleyicilerin sanat eserlerini değiştirip dönüştürebilecekleri etkileşimli bir deneyim oluşturmaları sağlanabilir. Seçtikleri modern sanat akımını kullanarak iklim değişikliği, teknoloji bağımlılığı veya tüketim çılgınlığı gibi güncel bir sosyal sorunu temellük sanatı yaklaşımıyla sanatsal ürüne dönüştürmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden eserlerde yer alan görselleri renkler ve geometrik şekillerle sadeleştirerek fiziksel veya dijital ortamda sanatsal ürünlere dönüştürmeleri istenebilir. Fovizm, kübizm ve pop sanat akımlarına ait bir eserdeki renk ve şekil özelliklerini temel alarak kolaj çalışması yapmaları sağlanabilir. Kübizm'in geometrik yaklaşımından hareketle kâğıt ve kartonları kullanarak üç boyutlu kompozisyonlar oluşturmaları istenebilir. Güncel bir sosyal sorunu ele alarak modern sanat akımlarına uygun renk ve şekillerle afiş hazırlamaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. SINIF

4. TEMA: ÇİZİM VE GÖRSEL İFADE

Öğrencilerin fotoromanın tanımını, tarihini ve türlerini araştırmaları, fotoromanlardaki karakter-mekân-hikâye bağlantılarını analiz etmeleri, figür ve mekân ilişkisini kurarak özgün fotoromanlar oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E2.1. Empati, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.6. Analitik Düşünme, E3.10. Eleştirel Bakma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D7. Estetik, D10. Mütevazılık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB1. Temel Beceriler, KB2.4. Çözümleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.17. Değerlendirme, KB2.20. Sentezleme, SAB3.2. Sanatsal Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.8.4.1. Figür ve mekân ilişkisini yansıtan fotoroman yapabilme

a) Hikâyeye uygun sahneler ve karakterler tasarlar.

b) Figürlerin mekândaki hareketlerini, duruşlarını ve yerleşimlerini vurgulayan fotoroman oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Figür ve Mekân İlişkisi

Karakter Tasarımı ve Fotoroman

Anahtar Kavramlar

fotoroman, karma teknik, konuşma balonu

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları gelişim dosyaları, kontrol listeleri veya öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden hikâye ve karakter tasarımı yaparak özgün fotoromanlar oluşturmaları istenir. Bu süreçte sahne ve karakter tasarlarken figür-mekân ilişkisine dikkat etmeleri, perspektifi ve oran-orantıyı gözeterik çizim yapmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin oran-orantı, vurgu, perspektif gibi mekânsal ilişkilere yönelik temel farkındalıklarının olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin oran-orantı, vurgu ve perspektif hakkındaki bilgi düzeyleri aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla ölçülür:

- Bir nesne veya figür uzaklaştıkça veya yaklaştıkça perspektife göre nasıl değişir?
- Bir kompozisyonda ana karakterin veya yardımcı figürlerin yerleşimi, vurguyu ve görsel anlatımı nasıl etkiler?
- Bir sahnede figürlerin birbirine oranı, izleyicinin hangi unsura odaklanacağını nasıl belirler?

Köprü Kurma

Öğrencilere görsel hikâye anlatımını fotoroman ile ilişkilendirmeleri için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- En sevdiğiniz Türk filmi hangisidir?
- Eğer bu filmi sadece resimler kullanarak anlatmak isteseydiniz, hangi sahneleri seçerdiniz?
- Cüneyt Arkın'ın Kara Murat filminde, Kara Murat'ı ve Kara Şövalyeleri görsel olarak nasıl betimlediniz?
- Kara Murat'ı güçlü ve kararlı göstermek için hangi vücut duruşunu kullandınız?
- Ana karakteri daha vurgulu hâle getirmek için Kara Şövalyeleri kompozisyona nasıl yerleştirdiniz?

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GS.8.4.1

Öğrencilerden figür ve mekân ilişkisini yansıtan fotoroman yapabilmeleri beklenir. Bu doğrultuda fotoromanın tanımı, tarihî ve türleri hakkında dijital ve basılı kaynaklardan bilgi toplamaları istenir (KB2.6). Bu süreçte sanatın tarihî birikimi ve kültürel çeşitliliği ile bağ kurmaları sağlanarak farklı anlatım biçimlerini ve sanatsal yaklaşımları keşfetmeleri desteklenir (D7.1, OB5, OB9). Elde ettikleri bilgiler doğrultusunda öğrencilerden karakter, mekân ve hikâye arasındaki bağlantıları analiz etmeleri beklenir (E3.6). Ayrıca öğrencilerin karikatür örneklerini inceleyerek figürlere abartı, mizah ve eleştiri yoluyla kazandırılan ifade gücünü fark etmeleri sağlanır. Karikatürün tek karede güçlü bir mesaj iletebilme özelliği ve eleştirel bakış açısı sunduğu vurgulanır.

Fotoromanın hikâye anlatımı, görsel kompozisyon ve figür-mekân ilişkisi açısından kurulanma biçimini anlamalarına yönelik rehberlik sağlanır. Öğrencilerden hayal güçlerini kullanarak kısa bir hikâye yazmaları ve grupların hikâyelerini karşılıklı olarak değerlendirek birbirlerine yapıcı geri bildirimde bulunmaları sağlanır (**D7.2, SDB2.1, E3.3**). Hikâyeye uygun sahneler ve karakterler tasarımları için (**a**) öğrencilerden gruplar hâlinde çalışarak figürlerin duruşlarını, hareketlerini ve mekândaki yerleşimlerini planlamaları beklenir (**SDB1.2, SDB2.2**). Fotoroman çalışmaları sürecinde öğrencilerden hazırladıkları sahnelerden birini tek karelik karikatüre dönüştürmeleri istenebilir. Böylece aynı olayın hem fotoroman hem de tek karelik karikatür aracılığıyla ifade edilebileceğini deneyimlemeleri sağlanır. Bu süreçte Türkiye'deki fotoroman örneklerinin yanı sıra Japon manga estetiği ve Batılı çizgi romanlarının hikâye anlatımına etkisini dijital veya basılı kaynaklardan araştırmaları istenir (**KB2.6, OB5**). Farklı örnekler üzerinden hikâye akışı, karakter tasarımı, figür-mekân ilişkisi ve görsel kompozisyonu inceleyerek sahnelerin duygusal etkisini analiz etmeleri sağlanır (**KB2.4, SDB2.3, SDB3.3, SAB3.2**). Bu süreçte öğrencilerin drama yöntemi ile karakterlerin duygusal durumlarını ve hikâyenin ana temalarını canlandırarak karakterlerle bağ kurmaları istenir (**SDB3.1, E2.1**). Dramalar yapılırken kaynak fotoğraflar çekmeleri; perspektif, oran-orantı ve figür-mekân ilişkisini gözeterek taslak çizimler yapmaları sağlanır (**KB1**). Figürlerin mekândaki hareketlerini ve duruşlarını vurgulayan fotoroman oluşturmaları için (**b**) öğrencilerden marker kalem, rapido kalem, tükenmez kalem, kömür kalem veya siyah çini mürekkebiyle özgün kompozisyonlar hazırlamaları beklenir (**KB2.20**). Öğrencilerin malzeme seçimlerini kendi tercihleri doğrultusunda yapmaları sağlanır (**SDB1.1**). Marker kalemleri güçlü zıtlıklar ve belirgin çizgiler oluşturmak, rapido kalemleri ise detaylı çizimlerde kullanmaları beklenir. Figürlerin dış hatlarını belirlemeleri veya konuşma balonlarını doldurmaları için tükenmez kalem kullanmaları önerilir. Çizim öncesinde figürlerin taslağını grafit kalemle planlamaları istenir. Konuşma balonlarında okunaklı bir el yazısı veya kaligrafi kullanmaları sağlanır. Kompozisyonlarını oluştururken empati yaparak karakterlerin duygusal ifadelerini ve hikâye bağlamını vurgulamaları beklenir (**OB5**). Ekip içinde sorumluluk paylaşımı yapmaları, sabırla çalışmaları ve özgün fikirler geliştirmeleri sağlanır (**D7.1, D12.3, SDB2.2**). Sanatsal ürünleri dijital bir kitapçık olarak düzenlemeleri veya etkileşimli ortamda sunmaları beklenir (**OB2, OB4, OB9**). Tamamladıkları çalışmaları özgün yaklaşımlar geliştirerek değerlendirmeleri sağlanır (**KB2.17, E3.10**). Bu süreçte bireysel yaklaşımlarını ifade ederken yapıcı ve açık fikirli bir bakış açısı benimsemeleri beklenir (**E3.5, D10.3**). Tamamlanan fotoromanlar performans görevi olarak tanımlanır. Sanatsal ürünler gelişim dosyası, kontrol listesi veya öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin çizimlerini dijital araçlar aracılığıyla birleştirerek fotoromanlarını dijital ortamda oluşturmaları teşvik edilebilir. Karakterlerin hareketlerini ve mekânla olan ilişkilerini kısa bir animasyona dönüştürmeleri ve hikâyelerini yalnızca görsel öğelerle anlatmaları istenebilir. Ayrıca öğrencilerden seçtikleri sahnelerden birini dijital çizim araçlarını kullanarak en fazla 2-3 karelik karikatüre dönüştürmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden kısa bir hikâye yazarak veya hazır bir hikâyeyi fotoroman biçimine dönüştürerek anlatmaları istenebilir. Öğrencilerin dergilerden seçtikleri veya kendi çektikleri fotoğrafları kesip bir araya getirmeleri ve bu görsellerle fotoroman kolajı hazırlamaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. SINIF

5. TEMA: RENK VE ESTETİK

Öğrencilerin ışığın nesneler ve renkler üzerindeki etkisini kavramaları, Fransız ve Türk İzlenimci sanatçılar arasındaki kültürel etkileşimi keşfetmeleri, mekân ve mesafe algısını sanat eserleri üzerinden analiz etmeleri, renk ve hava perspektifini kullanarak dış mekân resimleri oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E3.2. Odaklanma, E3.9. Şüphe Duyma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D7. Estetik, D10. Mütevazılık, D11. Özgürlük

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB3.3. Eleştirel Düşünme, SAB1.2. Sanatsal Karşılaştırma, SAB3.2. Sanatsal Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.8.5.1. Renk perspektifine uygun dış mekân resmi yapabilme

- Dış mekândaki nesnelerin boyut, yerleşim ve renk tonlarını perspektif kurallarına uygun şekilde tasarlar.*
- Renk perspektifini kullanarak derinlik etkisini vurgulayan dış mekân resmi oluşturur.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Renk Perspektifi ve Dış Mekân

Anahtar Kavramlar

bakaç, dış mekân çizimi, hava perspektifi, nötr renkler, renk perspektifi

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden hava ve renk perspektifini kullanarak dış mekân resmi yapabilmeleri istenir. Çalışmalarında renk geçişleriyle mesafe algısı oluşturmaları ve izlenimcilik anlayışını yansıtmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin ışık miktarına göre tonların ve renklerin değiştiğini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin ışık miktarına bağlı olarak ton ve renklerde meydana gelen değişimleri anlama düzeyleri, aşağıdakilere benzer sorulara verdikleri yanıtlarla değerlendirilir:

- Öğlen saatlerinde gördüğünüz renklerle gün batımındaki renkler arasındaki farklılıklar nasıldır?
- Bir nesneye gelen ışık miktarı arttığında veya azaldığında tonlar nasıl değişmektedir?
- Havanın sisli veya açık olduğu bir günde, uzaktaki nesnelerin renklerinde ne tür değişiklikler meydana gelmektedir?

Köprü Kurma

Renk ve perspektif arasındaki ilişkiyi kurabilmeleri için öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular sorulur:

- Uzakta görünen bir dağ ile yakındaki bir ağacın renkleri arasında nasıl bir fark görüyorsunuz?
- Sıcak ve canlı renklerle gördüğünüz nesneler mi yoksa soğuk ve soluk renklerle gördükleriniz mi size daha yakındır?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.8.5.1

Öğrencilerden renk perspektifine uygun dış mekân resmi yapabilmeleri beklenir. Işıkın nesneler ve renkler üzerindeki etkisini anlamaları için 19. yüzyıl Fransız izlenimcilik akımı ve Türk izlenimci ressamın eserleri hakkında bilgi toplamaları istenir (**KB2.6, OB1**). Fransız ve Türk izlenimciliği arasındaki benzerlik ve farklılıkları karşılaştırarak kültürel etkileşimleri keşfetmeleri sağlanır (**OB5, KB2.7, SAB1.2**). Dağ silsileleri veya şehir manzarası fotoğraflarını analiz etmeleri ve bu görsellerin estetik değerini fark etmeleri istenir (**SAB3.2, D7.1, OB4**). Öğrencilerden dış mekândaki nesnelerin boyut, yerleşim ve renk tonlarını perspektif kurallarına uygun şekilde tasarlamaları (**a**) beklenir (**SDB1.2**). Açık hava gözlemleri yapmaları veya kendi çektikleri dış mekân fotoğrafları üzerinden çalışmalarını sürdürmeleri istenir (**E1.2**). Fotoğrafların kendilerine ait olmasının, sanatsal özgünlük ve etik açıdan önemli olduğunu kavramaları sağlanır (**OB2**). Bakaç (vizör) yardımıyla dış mekândan kesit seçmeleri, bu alandaki renk ve ışık dağılımını gözlemlemeleri ve detayların azaldığını fark etmeleri sağlanır (**KB2.2, E3.2**). Öğrencilerden öncelikle Türk izlenimci ressamın çalışmalarını incelemeleri beklenir.

Türk izlenimcilerden Nazmi Ziya Güran'ın "Karacaahmet", Hikmet Onat'ın "Sultanahmet'e Bakış" isimli eserlerindeki kültürel ve tarihî bağlamı anlamaları sağlanır (**D7.1, OB5**). Bu eserleri ışık, renk ve mekân kullanımındaki özellikler açısından değerlendirmeleri istenir. Ardından 19. yüzyıl Fransız izlenimcilik akımı bağlamında Carl Hasch'ın (Karl Haß) "Bolzano Yakınlarında Gül Bahçesi" (Alm. Rosengarten bei Bozen, "Rozen-garten bay Botzen") Hans Fredrik Gude'nin (Hans Fredrik Güde) "Hardangerfjord'da Düğün Alayı" (Fr. Bridal Procession sur le Hardangerfjord, "Braydıl Prosésyon sür lö Hardangerfyor d), William Turner'ın (Vilyım Törner) "Kartaca İmparatorluğu'nun Yükselişi" (İng. The Rise of the Carthaginian Empire, "Dı Rayz ov dı Kartaceeniyn Empayır"), Claude Monet'nin (Klod Mone) "İzlenim Gün Doğumu" (Fr. Impression soleil levant, "İmprésyon, soleyl lövan") isimli peyzajlarından hareketle mesafe algısını ve renk değişimlerini analiz etmeleri beklenir (**OB4**). Paul Signac'ın (Pol Sinyak) "Haliç" (Fr. & İng. The Golden Horn, the Minarets, "La Korn döör-Dı Goldın Horn, dı Minarets") ve Süleymaniye Camii (İng. The Suleimania, "Dı Sülimeyniya") isimli İstanbul peyzajlarını konu alan eserlerinde sıcak ve soğuk renklerin mesafe algısı üzerindeki etkilerini incelemeleri beklenir. Eserlerdeki atmosferi, görsel etkileri veya figürleri dönemin tarihî ve kültürel bağlamlarıyla ilişkilendirerek eleştirel düşünceleri sağlanır (**KB3.3, OB1, OB9**). Bu analizlerden elde ettikleri çıkarımları, sözlü veya yazılı olarak ifade etmeleri istenir (**OB4, SDB2.1, SDB3.3**). Bu süreçte öğrencilerin kendi yorumlarını oluştururken görsel verileri dikkatle analiz etmeleri ve eserle ilgili yorumlarında sorgulayıcı bir tutum geliştirmeleri sağlanır (**E3.9**). Sanatçılar arasındaki kültürel etkileşimlere vurgu yapılarak farklı kültürlerin sanat üzerindeki etkisini anlamaları beklenir (**OB5**). Öğrencilerden renk perspektifini kullanarak derinlik etkisini vurgulayan dış mekân resmi oluşturmaları için (**b**) tasarımlarını akrilik boya, guaj boya, sulu boya, yağlı pastel gibi malzemelerle renklendirmeleri istenir. Teknik ve malzeme seçimlerini kendi tercihleri doğrultusunda yapmaları sağlanır (**D11.2, SDB1.1**). Malzeme seçimlerinde kâğıdın türü ve dayanıklılığına dikkat etmeleri önerilir. Sulu boya için kalın dokulu kâğıt, akrilik ve guaj boya için düz yüzeyli kâğıt tercih etmeleri sağlanır. Çalışmalarında uzak nesnelerde açık, nötr ve soğuk renkler; yakın nesnelerde koyu ve sıcak tonlar kullanmaları beklenir. Renkleri siyah ve beyazla karıştırarak nötr tonların oluşumu uygulamalı olarak gösterilir. Renk perspektifini daha iyi anlamaları için reproduksiyon yapmaları sağlanabilir (**OB4**). Fotoğrafların kendilerine ait olmasının, esere özgünlük kattığına ve etik anlamda doğru bir yaklaşım olduğuna dikkat çekilir. Bu süreçte reproduksiyon çalışmalarına imza atılmaması gerektiği etik bir değer olarak vurgulanır (**OB2**). Çalışmalarına ilişkin geri bildirimler verilerek eksiklerini düzeltmeleri ve tekniklerini geliştirmeleri sağlanır (**SDB1.2**). Tamamlanan ürünler dijital veya fiziksel ortamda sergilenir. Süreçte edindikleri deneyimleri ve dış mekân resimlerindeki estetik özellikleri açıklamaları istenir. Çalışmalarını açık fikirlilik ve yapıcı bir bakış açısı ile eleştirel ve dürüst bir şekilde değerlendirmeleri sağlanır (**SDB1.2, D10.3**). Sanatsal ürünler performans görevi olarak tanımlanır. Değerlendirmede, kontrol listesi veya öz değerlendirme formu kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden çok kaçışlı perspektifi kullanarak insan figürlü veya figürsüz dış mekân kompozisyonları oluşturmaları, uygulamada teknik ve malzeme olarak yağlı boya kullanmaları istenebilir. Ayrıca aynı dış mekânı farklı ışık koşullarında resmetmeleri sağlanarak öğrencilerin ışık ve zaman algısına yönelik gözlem becerileri geliştirilebilir.

Destekleme Öğrencilerden yalnızca ufuk çizgisi ve tek kaçış noktası kullanarak yol, duvar gibi dış mekân öğelerini çizmeleri istenebilir. Bu doğrultuda perspektif kurallarına uygun dış mekân gör-sellerinin ana hatlarını incelemeleri ve benzer çizimleri uygulamaları sağlanabilir. Renk bilgisi çalışmaları kapsamında sıcak, soğuk ve nötr renkleri ayırt edebilmeleri için renk kartları üzerinden karşılaştırmalar yapmaları teşvik edilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. SINIF

6. TEMA: MİLLÎ DEĞERLER VE SANAT

Öğrencilerin Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsızlık mücadelesine ait değerleri, sembolleri ve mecazî anlatımları tanımaları; Türk Millî Mücadelesi ile farklı milletlerin bağımsızlık mücadelelerindeki sembolleri karşılaştırmaları, bağımsızlığın uluslararası önemini kavramaları, ulusların millî mücadele sembollerini ve mecazî unsurlarını analiz etmeleri, bağımsızlığa ilişkin mecazî imgeleri kullanarak Türk Millî Mücadelesi'ne ait değerleri yansıtan özgün sanatsal ürünler oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN BECERİLERİ SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL BECERİLER —

EĞİLİMLER E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.9. Şüphe Duyma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D11. Özgürlük, D17. Tasarruf, D19. Vatanseverlik, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Türkçe

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

KB1. Temel Beceriler, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.20. Sentezleme, SAB2.2. Görsel Mesajı Anlamlandırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- GS.8.6.1. Bağımsızlığın uluslararası önemini kavrayarak millî mücadele değerlerini yansıtan sanatsal üretim yapabilme
- Millî Mücadele'nin değerlerini yansıtan kompozisyon tasarlar.
 - Millî Mücadele'nin değerlerini yansıtan kompozisyon oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Millî Mücadele ve Bağımsızlığa İlişkin Uluslararası Değerler

Anahtar Kavramlar

1914 Kuşağı, İstiklal Savaşı, Kurtuluş Savaşı, Millî Mücadele, Mehmet Başbuğ, Şişli Atölyesi, ulusal bağımsızlık sembolleri

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri ve dereceli puanlama anahtarları kullanılarak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden Millî Mücadele değerlerini ve bağımsızlığın uluslararası önemini yansıtan sanatsal bir kompozisyon oluşturmaları istenir. Çalışmalarında resim, kolaj, yerleştirme veya dijital tasarım teknikleriyle mecazî imgeler kullanarak tarihî ve kültürel bir anlatım oluşturmaları beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Türkiye'nin bağımsızlık mücadelesinin temel olayları, liderleri ve süreçleri hakkında ön bilgilere sahip oldukları; özgürlük, bağımsızlık, eşitlik gibi uluslararası değerleri kavrayabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Türkiye'nin bağımsızlık mücadelesine ilişkin temel bilgilerini ve bu mücadelenin sembollerine yönelik farkındalık düzeylerini belirlemek amacıyla aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Türkiye'nin bağımsızlık mücadelesine ait bir sembolü söyleyebilir misiniz?
- Bağımsızlık için mücadele eden bir toplumun dayanışma içinde olması neden gereklidir?

Köprü Kurma

Türkiye'nin bağımsızlık mücadelesi ile uluslararası değerler arasındaki bağlantıları fark etmeleri ve bu değerleri sanatsal üretimle ilişkilendirmeleri amacıyla öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Bir ülkede özgürlük ve bağımsızlık olması neden değerlidir?
- Sanat vasıtasıyla kahramanlık ve direniş hikâyeleri nasıl anlatılabilir?
- Bağımsızlık mücadelesini anlatan bir tablo yapsaydınız hangi sembolik imgeleri kullandınız?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.8.6.1

Öğrencilerden bağımsızlığın uluslararası önemini kavrayarak millî mücadele değerlerini yansıtan sanatsal üretim yapabilmeleri beklenir. Bu amaçla Millî Mücadele dönemine ilişkin semboller ve mecazî anlatımlar (metafor) üzerine araştırma yapmaları istenir (**KB2.6, OB1**). Araştırma sürecinde yazılı veya dijital makale, kitap ve ansiklopedilerden yararlanmaları; bilgilerin doğruluğunu kontrol ederek güvenilir kaynaklardan elde edilen bilgileri sınıflandırıp düzenlemeleri beklenir (**KB2.5, KB2.6, OB1**). Öğrencilerin farklı kaynaklardan topladıkları bilgileri karşılaştırarak eleştirel bir bakışla değerlendirmeleri ve bu bilgilerin tutarlılığı konusunda sorgulayıcı yaklaşım geliştirmeleri sağlanır (**E3.9**). Öğrencilerden bağımsızlık mücadelelerinde dayanışma, fedakârlık, azim gibi erdemlerin önemini açıklamaları beklenir (**D3.1, D20.2**). Bu aşamada öğrencilere Kurtuluş Savaşı konulu kısa belgeseller izletilir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün "tam bağımsızlık" anlayışının Millî Mücadele'nin temel dayanağı olduğu ve sanatı, milletin özgürlük ve ilerleme mücadelesinin bir ifadesi olarak gördüğü hatırlatılır. Millî Mücadele'nin değerlerini yansıtan kompozisyon tasarımları için **(a)** öğrencilerin öncelikle Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsızlık mücadelesini yansıtan ulusal sanat eserlerini incelemeleri sağlanır. Bu amaçla Mehmet Başbuğ'un "Bayrak Diken Kadın", "İstiklal Savaşında Seferberlik", "Kurtuluş Savaşı Destanı" gibi Millî Mücadele temalı eserleri; 1914 Kuşağı Şişli Atölyesi ressamlarından Namık İsmail'in "Al Bir Daha/Son Mermi", İbrahim Çallı'nın "Zeybekler Kurtuluş Savaşı'nda" veya Halil Dikmen'in "İstiklal Savaşı'nda Mermi Taşıyan Kadınlar" isimli eserlerini incelemeleri beklenir **(OB4, OB5)**. Ardından diğer ulusların bağımsızlık mücadelelerinin sanata yansımaları ele alınır **(OB5, OB9)**. Öğrencilerden bu eserlerden bir veya birkaçını seçerek farklı milletlerin bağımsızlık mücadelelerinde kullandıkları semboller ve anlatım biçimleriyle Türk Millî Mücadelesi arasındaki benzerlik ve farklılıkları karşılaştırmalı bir bakış açısıyla analiz etmeleri beklenir **(KB2.7, OB9, SAB2.2, SDB3.3)**. Millî mücadeleye ait uluslararası değerleri, tarihî semboller ve kültürel imgeleri inceleyerek bu unsurları kendi yorumlarıyla yeniden ele almaları ve mecazî yapılar oluşturmaları istenir **(KB2.14, D19.1)**. Öğrencilerin Anadolu kadını veya Nezahat Onbaşı, Kara Fatma, Nene Hatun gibi kahramanları bağımsızlığı temsil eden sembollerle birleştirmeleri sağlanabilir. Öğrencilerden savaş sahneleri ve kahramanlık figürlerini, kendi kültürel ve tarihî sembolleriyle harmanlayarak anlatımlarını güçlendirmeleri beklenir **(SDB2.3)**. Öğrencilerden bu imgeleri taslak çizimlerle görselleştirmeleri istenir **(KB1)**. Millî Mücadele'nin değerlerini yansıtan kompozisyon oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden tasarım sürecinde belirledikleri mecazî imgeleri ve Millî Mücadele'ye ait sembollerini kendi sanatsal bakış açılarıyla yorumlayarak figüratif ürüne dönüştürmeleri istenir **(KB2.20, E3.3)**. Öğrencilerin resim, kolaj, dijital tasarım tekniklerinden birini veya birkaçını seçmeleri yahut kompozisyonlarını yerleştirme sanatıyla görselleştirmeleri sağlanır. Bu aşamada öğrencilerden resim, kolaj, dijital tasarım veya yerleştirme sanatına uygun malzemeler tercih etmeleri beklenir. Resim çalışmalarında yağlı pastel boya, sulu boya, akrilik boya veya guaj boya önerilir. Kolaj çalışmalarında dergi, gazete kupürleri, kumaş parçaları, gazete kâğıdı gibi farklı dokularla anlatımlarını desteklemeleri sağlanabilir. Yerleştirme çalışmalarında üç boyutlu anlatım dilini kullanmaları; karton, kil, kâğıt hamuru gibi malzemelerle bağımsızlık figürleri veya temsili sahneler oluşturmaları istenebilir. Dijital tasarım sürecinde öğrencilerden bağımsızlık temalı resimlemeler hazırlayarak sanatsal ifadelerini modern bir yaklaşımla yansıtmaları beklenir **(OB2, OB4)**. Görsel sanat çalışmalarına uygun anlatım araçlarını belirlemeleri ve kendi tercih ettikleri malzemeleri seçerek hazırlık yapmaları istenir **(D11.2, SDB1.2)**. Malzemeleri özenli ve verimli kullanmaları beklenir **(D17.3)**. Öğrencilerden ön ve arka plandaki öğelerin ilişkisine dikkat etmeleri; hareket, ritim, denge gibi sanat ilkelerini estetik ve anlam bütünlüğü içinde kullanmaları istenir **(D7.1)**. Öğrencilerin ürünlerindeki semboller ve mecazî unsurları inceleyerek hiyerarşik veya nedensel ilişkiler kurmaları ve ürünlerinin yapısını analiz etmeleri sağlanır **(KB2.13)**. Mecaiz anlatımı güçlendirmek için figürlerin yüz ifadeleri, beden duruşları, bakış yönleri gibi detayların yanı sıra ışık, gölge ve renk kullanımına dikkat etmeleri istenir. Sanatsal üretim sürecinde odaklanmalarını ve güdülenmelerini sağlamak amacıyla öğrencilere tarihî bağlama uygun sözsüz müzikler dinletilir. Öğrencilerden çalışmalarındaki semboller, renkler ve imgelerle iletmek istedikleri görsel mesajları açıklamaları ve Millî Mücadele değerleri ile bağımsızlık mücadelesine ilişkin sanatsal ve akademik yorumlarını yazılı veya sözlü olarak ifade etmeleri beklenir **(SDB2.1, E3.5)**. Sanatsal ürünler mekân içerisinde fiziksel olarak veya dijital ortamda fotoğraflanarak sergilenebilir. Bu ürünler performans görevi şeklinde ele alınarak dereceli puanlama anahtarı veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden Millî Mücadele'yi anlatan bir sahneyi veya önemli bir figürü temsil eden hikâye panosu (İng. Storyboard, "Stori-bord") oluşturmaları istenebilir. Ayrıca öğrencilerin farklı ülkelerin bağımsızlık mücadelelerini yansıtan tablolar, anıtlar veya propaganda afişlerini inceleyerek bu görsel materyalleri Türkiye'deki Millî Mücadele'ye ait sembollerle karşılaştırmaları ve uluslararası bağımsızlık değerlerini görsel sanat eserleri üzerinden analiz etmeleri sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerin tarihî figürlere ve önemli olaylara dair kısa metinler ve görseller içeren bilgilendirici posterler hazırlamaları veya bağımsızlık mücadelesine ilişkin sembollerini kullanarak resim yapmaları sağlanabilir. Ayrıca öğrencilerden bağımsızlık mücadelesine ait önemli bir sahneyi üç veya dört kareden oluşan hikâye panosu (İng. Storyboard, "Stori-bord") şeklinde görselleştirmeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. SINIF

7. TEMA: MÜZE VE KÜLTÜR

Öğrencilerin kent kültürünü ve müzeler arasındaki ilişkileri sorgulamaları; kentin sosyal, kültürel, tarihî ve ekonomik değişimini analiz etmeleri, müzelerin kent kimliği üzerindeki rolünü değerlendirmeleri ve yaşadıkları kentin tarihî dokusunu yansıtan kent tarihi kataloğu oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

ALAN
BECERİLERİ SAB4. Sanatsal Üretim Yapma

KAVRAMSAL
BECERİLER KB2.8. Sorgulama

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E2.3. Girişkenlik, E3.3. Yaratıcılık, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma, E3.9. Şüphe Duyma

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.2 İş Birliğı, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D3. Çalışkanlık, D10. Mütevazılık, D14. Saygı, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Türkçe

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER KB2.3. Özetleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GS.8.7.1. Kent kültürü ve müzeler arasındaki ilişkileri sorgulayabilme

- Yaşadıkları veya doğdukları kentin kültürel kimliği, tarihî geçmişi ve güncel durumu-na ilişkin merak ettiği konuları tanımlar.
- Kentin mevcut durumu, geleceği ve müzelerin kent kültüründeki rolü hakkında so-rular sorar.
- Kentin sosyal, kültürel, tarihî ve ekonomik değişimi ile müzelerin bu değişimdeki et-kisine yönelik bilgi toplar.
- Kentin sosyal, kültürel, tarihî ve ekonomik değişimi ile müzelerin bu değişimdeki etkisi hakkında topladığı bilgilerin doğruluğunu değerlendirir.
- Müzelerin gelecekteki rolü hakkında çıkarım yapar.

GS.8.7.2. Kentin tarihî dokusunu yansıtan katalog yapabilme

- Yaşadıkları veya doğdukları kentin arkeolojisini, etnografyasını ve mimari dokusunu yansıtan katalog tasarlar.
- Yaşadıkları veya doğdukları kentin arkeolojisini, etnografyasını ve mimari unsurlarını der-leyerek katalog oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Müzelerin Kent Kimliği ve Kültüründeki Rolü
Kent Tarihi Müzesi

Anahtar Kavramlar kent kimliği, kent tarihi müzesi, sanat müzesi, tarih müzesi

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları kontrol listeleri, gözlem formları ve grup değerlendirme formları kullanı-larak değerlendirilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden geleneksel veya dijital tasarım araçlarını kullanarak yaşadıkları veya doğdukları kentin arkeolojik kalıntılarını, etnografik unsurlarını ve mimari dokusunu yansıtan kent tarihi kataloğu oluşturmaları iste-nir. Katalog hazırlarken içerik ile görsellerin uyumuna, bilgilerin kronolojik sıralamasına ve estetik düzenlemeye dikkat etmeleri beklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin kent yaşamını yansıtan kültürel unsurları, müzelerin toplumsal hafızadaki ro-lünü ve yaşadıkları kentteki müzeleri bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere kent yaşamını yansıtan kültürel unsurlar ve müzelerin bu bilgileri aktarmadaki rolüne ilişkin bilgi düzeylerini belirlemek için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Yaşadığınız kentin tarihî yapıları, anıtları veya sembolik mekânları nelerdir?
- Kentinizde bulunan müzeler, kentin tarihini ve kültürel kimliğini nasıl yansıtmaktadır?

Köprü Kurma Öğrencilere müzelerin kent kültürünü yansıtırma biçimini, kentleşme bilinci ile müzeler ara-sındaki ilişkiyi anlamaları ve kent tarihi müzeleri üzerine düşünmeleri için aşağıdakilere benzer sorular yönlendirilir:

- Müzeler, kentlerin kültürel kimliğinin ve kent ruhunun oluşumuna nasıl katkıda bulun-maktadır?
- Müzelerde sergilenen eserler, kent yaşamının hangi yönlerini anlatmaktadır?

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GS.8.7.1

Öğrencilerden kent kültürü ve müzeler arasındaki ilişkileri sorgulamaları beklenir. Yaşadığı veya doğduğu kentin kültürel kimliği, tarihî geçmişi ve güncel durumu hakkında merak ettikleri konuları **(a)** tanımlamaları istenir. Bu amaçla kentin kültürel mirası, gelenekleri, mimarisi, sosyal ve ekonomik yapısı, endüstriyel gelişimi, coğrafi özellikleri, sembolleri, sosyal ve kültürel faaliyetleri gibi başlıklar sunulurken öğrencilerin "Merak Panosu" üzerinde bu konulara ilişkin sorular üretmeleri sağlanır **(SDB1.1, E1.1)**. Öğrencilerden 5N1K tekniğini kullanarak kentin mevcut durumu, geleceği ve müzelerin kent kültüründeki rolüne ilişkin sorular oluşturmaları **(b)** beklenir **(E3.8, OB7)**. Her gruptan müzelerin kent içindeki konumuna ve işlevine yönelik sorularını belirleyip diğer gruplarla paylaşmaları istenir **(SDB2.2)**. Böylece öğrencilerin farklı bakış açılarını öğrenerek fikirlerini zenginleştirmeleri ve ortak noktalar belirlemeleri sağlanır **(SDB2.3, D10.1, E3.3)**. Müzelerin sergi alanları olmanın ötesinde, kentin kültürünü ve kimliğini şekillendiren yapılar olduğunu fark etmeleri beklenir. Öğrencilerden kentin sosyal, kültürel, tarihî ve ekonomik değişimi ile müzelerin bu değişimdeki etkileri hakkında dijital veya basılı kaynaklardan bilgi toplamaları **(c)** istenir **(OB1)**. Kent arşivleri, kütüphaneler, müze katalogları, sanal müze ziyaretleri, sözlü tarih çalışmaları veya yerel rehberler aracılığıyla elde ettikleri bilgileri sistemli biçimde kaydetmeleri beklenir. Bilgileri poster, bilgi görseli, hikâye panoları (İng. Moodboard, "Mudbord") veya dijital paylaşım dosyaları hâlinde düzenleyerek özetlemeleri ve karşılaştırmalı analiz yapmaları sağlanır **(KB2.3, OB2, OB4)**. Öğrencilerden topladıkları bilgileri sınıfla paylaşarak öğretmen ve diğer gruplardan geri bildirim almaları, böylece bilgilerin doğruluğunu teyit etmeleri **(ç)** istenir. Kaynakların güvenilirliğini değerlendirerek eleştirel düşünme becerilerini geliştirmeleri beklenir **(OB1)**. Doğrulama yaparken kaynakların güncelliği, yazar bilgisi, yayımlandığı yer veya kurum gibi ölçütlere dikkat etmeleri istenir. Bu doğrultuda ulaştıkları bilgilerin doğruluğundan emin olabilmek için tüm bilgileri sorgulayıcı bir yaklaşımla ele almaları ve gerekçelendirerek değerlendirmeleri beklenir **(E3.9)**. Öğrencilerin müzelerin eğitim, ekonomik ve turistik değer, dijital arşivleme veya sosyal sorumluluk gibi başlıklarda gelecekteki farklı rolleri hakkında çıkarım yapmaları **(d)** sağlanır **(KB2.5, KB2.10)**. Müzelerin kentin tarihî hafızasını koruma, kültürel kimliğini güçlendirme ve gelecek nesillere aktarma noktasında sahip olduğu stratejik işlevleri somut örneklerle açıklamaları istenir. Kentin değişim sürecinde, müzelerin rehberlik edebileceğini ve toplumsal belleğin canlı tutulmasında kritik önem taşıdığını içselleştirmeleri sağlanır **(OB5)**. Süreç kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

GS.8.7.2

Öğrencilerden kentin tarihî dokusunu yansıtan katalog yapabilmeleri beklenir. Yaşadıkları veya doğdukları kentin arkeolojisini, etnografyasını ve mimari dokusunu yansıtan katalog tasarlama için **(a)** konu hakkında gruplar hâlinde bilgi toplamaları istenir **(KB2.6, SDB2.2)**. Bu doğrultuda kent arşivleri, kütüphaneler, müze katalogları, sanal müze ziyaretleri, sözlü tarih çalışmaları veya yerel rehberlerle yaptıkları görüşmelerden edindikleri bilgileri kayıt altına almaları beklenir **(OB2)**. Bilgi edinme sürecinde arkeoloji, etnografya, sanat, tarih ve kent tarihî müzelerine fiziksel veya sanal ziyaretler gerçekleştirerek tarihî miras ve kent kimliği hakkında farkındalık geliştirmeleri sağlanır **(D14.1, OB5)**. Öğrencilerden kentleşme sürecinde kaybolan veya unutulmaya yüz tutmuş kültürel unsurları tespit etmeleri ve bunları müzelerde sergilenen eserlerle karşılaştırmaları istenir **(OB5, KB2.7)**. Aynı zamanda kentin geçmişi ile mevcut kültürel ve mimari yapısı arasında ilişki kurmaları sağlanır. Araştırma sürecinde grupların bilgileri sistematik hâle getirmeleri için katalogda yer alacak başlıkları ve temaları belirlemeleri beklenir. Bu aşamada grup içinde fikir alışverişi yaparak içerik düzenini oluşturmaları, başlıkları netleştirmeleri ve kullanılacak görsellerin temalarla uyumunu sağlamaları istenir **(SDB2.2, D3.4, E3.7)**.

Başlık içeriklerini oluştururken kentin geçmiş dönemlerine ait görseller, açıklamalar ve tarihî olayları ilişkilendirerek metinler yazmaları beklenir. Ayrıca kentin arkeolojisi, etnografyası veya mimari unsurlarını yansıtan görselleri, çizimleri ve fotoğrafları seçerek uygun bir düzen içinde tasarımları istenir **(SDB1.2)**. Yaşadıkları veya doğdukları kentin arkeolojisini, etnografyasını ve mimari unsurlarını derleyerek katalog oluşturmaları için **(b)** öğrencilerden geleneksel veya dijital tasarım araçlarından faydalanmaları beklenir. Dijital katalog hazırlayan grupların grafik tasarım programları veya dijital tasarım platformlarını kullanmaları önerilir **(OB2)**. Geleneksel yöntemleri tercih eden öğrencilerin ise el çizimleri, kolajlar veya tipografi tekniklerini kullanmaları istenir **(KB2.20)**. Öğrencilerden çalışmalarını sayfa düzeni, görsellerin yerleşimi, metin ve görsel uyumu gibi tasarım ilkelerini gözeterek estetik bir bütünlük içinde tamamlamaları beklenir. Ayrıca bilgilerin kronolojik sıralamasını gözeterek önemli noktaları vurgulamaları sağlanır. Tamamlanan katalogları, okul müzesinde veya kendi tasarladıkları sanal müzelerde sergileyerek kent kültürüne ve tarihî mirasın gelecek nesillere aktarılmasına katkı sağlamaları beklenir **(D19.3, OB5)**. Katalogları afiş, broşür veya dijital yayın olarak düzenleyerek farklı alanlarda kullanılabilir hâle getirmeleri de sağlanabilir. Sanatsal üretim sürecinde ve sergileme aşamasında öğrencilere yaşadıkları kentin veya memleketlerinin yerel kimliğini yansıtan sözsüz, geleneksel müzikler dinletilir. Öğrencilerden kataloglarını sunarken içeriklerini açıklamaları ve kent kültürü ile müzecilik arasındaki bağlantıyı yorumlamaları beklenir. Öğrencilerin grup çalışmalarıyla etkili iletişim kurmaları, farklı bakış açılarını anlamaları ve ortak çözümler üretmeleri sağlanır **(SDB2.2, D3.4, E2.3)**. Hazırlanan kataloglar performans görevi olarak tanımlanarak gözlem formu veya grup değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden yaşadıkları kentin unutulmaya yüz tutmuş kültürel öğelerini araştırarak buna ilişkin belgesel veya dijital içerikler hazırlamaları istenebilir. Yerel müzelerin önemini vurgulamak ve kentin kültürel mirasını tanıtmak için broşür, afiş ve sosyal medya ortamlarını kullanarak bilgilendirme yapmaları sağlanabilir. Ayrıca öğrenciler kentin tarihî sembollerini, önemli şahsiyetlerini ve kültürel değerlerini yansıtan posta pulu tasarlayarak hazırlayabilir.

Destekleme Öğrencilerden rehber eşliğinde dijital veya fiziksel olarak kent turu yapmaları istenebilir. Öğrenciler yaşadıkları kentin sosyal, kültürel ve mimari özelliklerini yansıtan fotoğraflar çekerek fotoğraf sergisi düzenleyebilir. Öğrendiklerini veya izlenimlerini resimlerle ifade edebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

